

Előfizetési ár:

Egész évre . 240 K
Fél évre . 120 K
Egyed. évre . 60 K
Egyen. szám . 5 K

Hirdetések

milliméter díjazás
szorlat számítások

ZALAVÁRMEGYE

Szerkesztőség
ZALAEGERSEZEG,
Kisfaludy-utca 8. sz.
Telefon 55 ss.

Kiadóhivatal:
ZALAEGERSEZEG,
Bécsyay-tér 5. sz.
Telefon 131 ss.

Laptulajdonos: „Zalavármegye” lapkiadó-társaság TÁRSADALMI ÉS POLITIKAI HETILAP Felelős szerkesztő: KORBAI KÁROLY dr.

„Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában,
Hiszek egy Isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában. Amen”

Egységben az erő.

Harmadfél esztendővel ezelőtt, mikor azt hittük, hogy a lejtő legmélyén állunk, amikor belső és külső ellenség egyaránt kifosztott bennünket, azt hittük, hogy a háború véráldozatai, a forradalom szenvedései elég tanulságot szolgáltatnak már arra, hogy megbékélve együtt keressük a mélységből, az elhagyottságból, a nyomorból kivezető utat.

Ugy állunk, mint az anyátlan árvák, akiknek elvették a hazájukat, akiknek a hitükön és ezeréves szenvedésről beszélő történelmükön kívül egyébük sem maradt.

Hittel indultunk neki mégis a rombolás munkája után az építésnek. Ha pillanatnyilag nem is volt anyagunk, amivel az új épület alapjait lerakhattuk volna, de volt két dolgozó munkás kezünk és akaratunk.

És amekkora bizalmat magunkba és az ország jövőjébe vetettünk, akkora bizalommal fordultunk azok felé is, akiknek elsősorban kötelességük volt, hogy tudásuk és tapasztalatuk alapján csonka Magyarország népét egyedül a lelkiismeretük szava után vezessék.

Mikor a háború és a két forradalom elmúlt és az ország megcsonkítva, a nemzet lerongyolódva maradt, az élet-erős fiatalok helyett pedig tehetetlen rokkantakat, gyámoltalan árvákat és kétségbeesett, vagy elfásult, közömbös embereket látunk s amikor elvették bányáinkat, erdőinket, gépeink egy részét elhordták úgy, hogy iparunk életének még a levegőjét is elvonták és csak a termőföld maradt meg, amikor agrár-állam lettünk a szó legszorosabb értelmében és a földet művelő, a kenyeret termelő nép alélt közömbösséggel nézte az ország pusztulását, akkor érhető volt, hogy ezt a réteget külön zászló alá toborozták, hogy a nemzetgyűlésen elsősorban agrár törvényeket dolgozzanak ki és a földműves társadalmat szegényes módunknak megfelelően munkához segítsük. Csak egy politikát ismertünk: a megélhetésért folytatott politikát; egy harcot vívtunk: a veszélyeztetett mindennapi kenyeret biztosító harcot. Ennek a harcnak a katonája volt a földműves társadalom. A két évi parlamenti élet-

azonban megmutatta, amit eleinte mindenki hirdetett és később nagyon kevesen tartottak meg, hogy csak egységes akarat, egyesített erő teremthet itt kivezető ösvényt. Ez a két évi tanulság hozta létre az egységes pártot, a Keresztény Kisgazda, Földműves és Polgári Pártot. A magyar társadalom belátta, hogy a különböző rétegek egymásra vannak utalva és a jövő nehéz problémáit, melyeket a háború és a két forradalom teremtett, csak kölcsönös jóakarattal és megértéssel lehet elvégezni. A múlt nemzetgyűlés egyik legfontosabb problémája, amit pártunk állandóan sürgetett, a földbirtokreform a törvényhozó élet bénasága miatt ma sincs teljesen végrehajtva. A pénzügyi helyzet ma is az, hogy koronánk békebeli értékének századrészét sem éri, mert közös munka helyett az ellenzék obstruált és ezzel akadályozta az eredményes állami tevékenységet.

Az iparnak is levegőt kell teremtenünk, mert különben teljesen ki leszünk szolgáltatva Csehországnak, mely diplomáciájával egyébként is megerősítette pozícióját.

Az entente éppen egyenletlenségünk miatt ma szinte gyámlik felettünk. Kifelé irányított erős magyar akarattal le akarjuk és le fogjuk minden idegen hatalom gyámlikását rázni és ezeréves történelmünk biztosította jogunknál fogva teljes nemzeti függetlenségünket kell kivívni. Ezt azonban kizárólag egységes munkával lehet elérni, mert éppen a magyar parlamentben történtek és megfontolatlan akciók adtak ürügyet a kis entente beleszólásaira.

Kereskedelmünk az illegitim haszon fekélyét még mindig nem sikerült eltávolítani. A munkásság együttműködését kell biztosítani a közös építőmunkában, mert olyan államot kell teremtenünk, amelyben mostoha gyermekeket nem ismernek.

Bármilyen legyen is valakinek a politikai meggyőződése, emberi és hazafias kötelessége ma mindenkinek módot adni a parlamentnek és a kormánynak arra, hogy dolgozzék. Ezt pedig azzal biztosíthatjuk, ha többséget állítunk mögéje, hogy belső és külső ellenségeinkkel felvehesse a harcot.

Ez okok létesítették az egységes kormányzópártot, mely hivatva van, hogy

kifelé is dokumentálja azt, hogy csonka Magyarországon mindenki szíven viseli nemzete sorsát és a kárörvendő tekintetek itt csak harmóniát és egyetértést láthatnak.

Nem a sértett hazafiúi büszkeségről van szó akkor, ha hittel hirdetjük, hogy a csonkítatlan, független Nagymagyarország követelő valóság lesz itt mindaddig, míg egyetlen magyar él, hanem arról a megbonthatatlan egységről, melyet földrajzilag a természet teremtett és gazdaságilag ezer év harca és szenvedése forrasztott össze.

Ez a szilárd hit ad erőt az egységes pártnak, ez az osztatlan meggyőződés kell és fogja az összes társadalmi rétegeket az egységes pártban egyesíteni.

Iff. Medvegy Pál.

Az iparosság politikai állásfoglalása.

Megalakult az Iparosok Politikai Pártja. — Mit kívánnak az Iparosok.

Zalaegerszeg, 1922. április 1. Az iparosság belátva a tömörülés és az egységes politikai állásfoglalás szükségességét és fontosságát, megalakította a maga önálló, minden más párttól független, politikai szervezetét, az Iparosok Politikai Pártját. A hatalmas iparos tábor zászlóbontását örömmel üdvözljük és hisszük, hogy az egységesen fellépő iparosság kivívja a maga igazát és eléri célját.

Az iparosság 16 pontban foglalta össze kívánságait s a célok megvalósítása, az Iparosok Politikai Pártjának a programja.

E kívánságok a következők:

1. A kézmű-iparosság politikai érvényesülésének lehetővé tétele és az iparos társadalom politikai súlyának biztosítása céljából egy külön iparos politikai párt megalakítása. (Mint fentebb említettük, a párt már azóta meg is alakult. A szerk.)

2. A kézmű-iparosság egyeteme a meglévő parlamenti politikai pártok egyikéhez sem csatlakozik, hanem gazdasági érdekeinek védelmét és jogos igényeinek kielégítését egy önálló iparos politikai párt kebelében igyekszik megvalósítani.

3. A külön iparos politikai párt megfelelő parlamenti képviseltetését kívánja. Ott, ahol ez lehetséges, öndíjjal jelöltet állít, ahol pedig a választási küzdelmet kilátástalanul venné fel, azon jelöltet támogatja, aki biztosítja az iparosság érdekeinek megvalósítását.

Az Iparos Politikai Párt programja.

A párt 16 programpontja a következő:

1. Az ipartörvény legsürgősebb életbe léptetése.

2. Az inasoktatás szakirányú reformja s az oktatás idejének olyan szabályozása, mely a kézműves iparosoknak az inas nevelését lehe-

tövé teszi s így a jövő — iparos — nemzedéket biztosítja és az iparos pályát mindenki előtt kívánatosá teszi. Szakiskolák és továbbképző tanfolyamok leállítására, ezzel kapcsolatban a Technológiai Iparmúzeum fejlesztése, továbbá szaklapok és szakirodalom támogatása.

3. Az ipartestületi intézmény sürgős és oly irányú reformja, mely ezen intézményt élet- és életképessé teszi, de az iparosokat kulturális és gazdasági szükségleteik terén is irányítani képes. Épen ezért az ipartestületek iparrendészeti tekintetben is széleskörű autonómiával ruházandók fel, gazdaságilag képzett vezető tisztviselőkkel látandók el, akik szükség esetén állami statusba sorolandók.

4. Kézműves kamarák felállítása.

5. A már felállított, de nem működő kézműves és kisipari miniszteri biztosi tisztséget vérbeli iparossal kell betölteni és megfelelő hatáskörrel felruházni.

6. A meglévő kézműves ipari anyagok, felgyártmányok és eszközök feltárása, megfelelő állami szerv útján ezeknek az iparosság számára hozzáférhetővé tétele; külföldről ily anyagok sürgős behozatala; a kész iparcikkek és áruk kivitelének munkáiba a kimondottan iparos szövetkezetek bevonása

7. A kézműves jellegű szolgáltatásoknál a nagyvállalkozói rendszer megszüntetése; az állami szállításokban a kézműves iparosságnak teljesítő képessége arányában való részesítése.

8. Az u. n. közműhelyek (hatósági, egyesületi) megszüntetése; a szövetkezeti tevékenység túltengésének intézményes lehetetlenné tétele.

9. Az iparosok támogatása olcsó hitel-, gép- és szerzőmunkával; a gépekhez szükséges erőforrások hozzáférhetőségének olcsóvá tétele s az e célra megalakított Iparosok Országos Központi Szövetkezetének állami támogatása, törvényes biztosíték arra nézve, hogy ez intézmény valóban a kézműves iparosság érdekeinek legyen istápolója.

10. A kézműves iparosságnak csak a teherbírási arányában való megadóztatása az adómentes létminimum törvénybeiktatásával; az adókvivető bizottságokba, vagy az adófelügyelőségek mellé iparos ülnökök kinevezése.

11. A betegsegélyezés és baleset-biztosítás államosítása, az intézmények fenntartási költségeinek fedezése közadók útján; a betegsegélyezés- és baleset-biztosítás javaiban a kisiparosnak és családjának részesítése.

12. A kényszerkölcsönnek 10 000 koronáig való visszatérítése és a kézműiparosság zárolt betétjeinek 50 000 koronáig való feloldása.

13. A kézműiparosok és azok munkásainak kedvezményes ellátásban való részesítése.

14. Munkaviszonyt, munkaidőt és a sztrájkot szabályozó törvényes intézkedések keresztülvitele; a rendes és a rendőri bíróságoknál s az árvizsgáló bizottságoknál iparos szakértők bevonása.

15. Tanulmányi ösztöndíjak alapítása; a kézműves iparosok hivatott gyermekeinek állami intézetekben és internátusokban kedvezményekben való részesítése, nemkülömben megfelelő tandíjkezdmény

16. Az iparosság részvétele a kormányzásban, a törvényhozás alsó házában a kézműiparosság számarányának és értékének megfelelő képviselőkkel s a felső házba arra való iparosok kinevezése.

(Az ezen pontokban foglalt javakat egytörmán biztosítani kívánja a párt minden, arra érdemes kézműves iparos részére osztály, rang és felekezeti különbség nélkül. (ha)

Kiss József emlékünnepelely

Zalaegerszegen, 1922. március 28-án.

Kiss Józsefről csak a tisztelet és elismerés hangján lehet megemlékezni. Az objektív kritika — ha meg lesz a kellő távlat majd részeire bontja az ő irodalmi ténykedését és érdemét írja fel, hogy a világ egyik legnagyobb ballada költője után is feltudott tűnni. Érdemét írja fel azt is, jóllehet zsidó vallásához hűséggel ragaszkodott, magyarságát nem egyszer hangsúlyozta. Az is növeli tekintélyét, hogy az emberi bűnök ostromozására többször pengette meg lantja szép húrjait. Kiss József költő volt az emberi szó legteljesebb értelmében. A zalaegerszegi zsidóság illoen és impozánsan emlé-

kezett meg nagy halottjáról. Én vegyes érzelmeikkel mentem az ünnepelelyre.

— Vajjon a magyar zsidóság fog-e ünnepelelyni, vagy a zsidóság? Vajjon az ünnepelelyen hallok-e szavakat, melyek nyíltan megmondják, hogy a zsidó magyar, vagy csak zsidó? Vajjon a zsidóság azon tekintélyes része, amely szereti e hon rögét, nyilatkozik-e most Zalaegerszegen, ezen ünnepelelyes alkalomkor?

Az ünnepelely a „Magyar Hiszekegy” lelket-rázó hangjaival kezdődött. Utána dr. Junger Mózes főrabbi beszélt tartalmasan és észhez szólóan. Előadása elárulta azt, amit vártam. Kiss József méltatásakor elárulták komoly szavai, hogy a zsidóság szereti e rögöt és azt, hogy az keresi a konszolidációt. Örömmel hallottam szavait, mert szeretem hinni, hogy a zsidó csak vallására zsidó. S örömmel vettem azt is tudomásul, hogy a zsidóság mindenkor kész áldozatot hozni azért a rögért, amely táplálja és kiüldözi soraiból a hazaárulót. Ezt értettem meg beszédéből. Így cselekedjen a zsidóság a saját és magyar hazája érdekében és hiszem a zsidókérdés tetemes része meg lesz oldva. És az teljes épület csak akkor lesz, ha a zsidóság maga pusztítja el salakjait. Ezt kívánja tőlük a magyar haza. És én tudom, hogy a zsidóság tekintélyes részének ez óhaja. Ezt az ünnepelelyt én alkalomnak tartottam, hogy a zsidó-vallásu magyar megnyilatkozzon. Örülök neki.

Utána Fenyvesi József VIII. o. t. tartott fiatal korát túlhaladó nivóju, mindvégig szabatos és élvezetes előadást. Lebilincselő felolvasása keretében elszavalták Kiss József pár közismert költeményét.

Szavaltak: *Fürst III (Simon Judit), Spiegel Klári. (Cháron) Sándor István, (Gnóm) Spiegel Klári, (Az ár ellen) Sándor István, (Trombitás) Radó László (Időm lejárt és Söhaj). Az ünnepelelyt a Himnusszal fejezték be.*

A szavalkók mind dicsőretet érdemelnek, de ki kell emelnem Fürst Iit, aki meghatóan érezte a bűnös Simon Judit mélységes gyászát és fájalmát. Nem hangos szavakkal ecsetelte az anya megrázó kinját, hanem átérző lelke érzéseit adta majd fájalmas, majd kétségbe-esett, majd rettegő hangon. Sándor István, aki

Regék.*

Irta: N. Szabó Gyula.

Volt egy nagy nagy, hatalmas ur. Ameddig a szem ellátott, az mind azé volt, sőt még azon is túl — hét nap és hét éjszaka járásnyira! Akkora volt a tekintélye, hogy még a király is leültette, ha elment látogatába. Volt egy szépséges szép leánya. Gyönyörűséges volt. Télen a nap kisütött örömeiben, ha meglátta. Nyáron megállt a bámulattól az égen, mert hétszerte szebb volt, mint a Napkirály Szászország névű lánya. Pedig az olyan volt, mint a képos liliomon a harmat. Bizony ragyogó, megcsudálni való tündér teremtés lehetett, mert beleszeretett a magyar király fia és elkendőzte. Hej! most lett ám még csak szép a leány. A legnagyobb festő, a szerelem, olyan szép rózsákat rajzolt két arcára, amilyenek csak a hetedik menyországban teremnek az Isten jószágából.

Negyven nap és negyven éjjel tartott volna a lakodalom . . .

Hej! de jött a kutyafejű tatár . . . Minden magyarra száz jutott . . . Mégis győzött volna a magyar, de a király két vezére összekülönbözött. Üstönködtek egymással. A tatár kihasználta az alkalmat. Haj! a magyart másképp nem

* N. Szabó magas irodalmi körökben is feltűnést keltő regéi könyvekben is megjelennek. Előjegyzéseket elfogad „Kakas-nyomda” Zalaegerszeg.

lehetett volna sohasem megverni. Futni, menekülni kellett a királynak.

Az ő szépséges szép leányunk apja gonoszabb volt az ördögnél. Titokban királyságra áhítozott. Csak a kedvező alkalomra leélt. Tehát dehogyan sietett volna a szerencsétlen király oltalmára, segítségére. Hej! pedig de könyörgött, rimánkodott a lánya. A nap is elsötétült . . . A hétfejű sárkány szive is megesezt volna a szüzöi. Az apa nem hallgatott a leányra, az arára. A nagyravágyás már akkor gonoszabb volt a hétfejű sárkánykigyónál is. Elrejtőzött sok harcosával.

— Hadd ölje meg a tatár s majd ha egyszer kitakarodik az országból, enyém lesz könnyűszerrel a koronája. Csináltatott egy nagy földalatti várat. A nyomai még most is ott vannak a bobai és kamondi határszélen. (Tényleg vannak ott földhányások, amelyek avargyűrűt sejtetnek. Feljebb Karakónál is van ilyen. Karakó ma kis község. Hajdan nagy város. A boba-kamondi gyűrű lehetett egy külső védje. Nincs kizárva, hogy a sági rom is az avarok korából való.) Tele hordatta rengeteg eleséggel. Hét évig sem tudták volna megenni. A király menekült.

A kissomlai hegyen pihent meg először. Még most is ott látható a „királykő”, amelyre leült és elköltötte egyszerű ebédjét. Megszomjazott. Víz nem volt a közelben. De ime! — a szikla oldalán egy szenteltvíztartó keletkezik és hirtelen megtelik kristálytisza vízzel . . .

(A szenteltvíztartót mai nap is megnézheti bárki. Ott van teljes épségében a királykő északi oldalán.)

A király elküldte egyik emberét:

— Hű vitézem, itt lakozik közelben fiam mátkájának az apja. Eredj egyenesen nyugatra, a Marcal mentén megtalálsz ölesfalú házat. Sok vitéze van, még jóra fordulhat minden . . .

Szegény király . . . Szegény király . . .

A vitéz azzal ment vissza, hogy olyan üres a vidék, mint a sivatag.

A király szomorúan hajtotta le fejét. Látszott, hogy löpreng. Szemeiben hirtelen a harag villáma villant meg. Mire gondolt? — mire se? Nem tudni, mert közelgett az üldöző és menekülnie kellett tovább . . . tovább . . .

A hűtlen főúr egy kémje, aki a boszorkányos mesterséget tudta, röhögve jelentette:

— Itt van a Kissomlyón . . . Fogasd el . . . És . . . A főúr vigyorgott és elérte. Elfogni, megöletni mégsem mertte a koronás főúr.

— Majd elvégzi a tatár . . . Már fején hitté a koronát.

Örült a rettentő ember. Előre itta az áldomást gonosz embereivel. A boszorkányos kémnek hercegséget ígért. Sirt, sirt a lánya. Mit szenvedett? Kí tudhatja? Ara és jó honleány mit érezhet, kinek az apja esküszegő és áruló. Mellesleg: a galambok tőle örökölték könnyen hasadó, jó szívüket. Vértelt a szive a bűtől, a szégyentől, a rémülettől. Feltette a hazát, a királyt, deli párját s megundorodott apjától.

Fürst Ilit kísérte, ügyes játékaival imponáló tudást árult el és valószínű, hogy még sok dicséretet kap a jövőben is.

Hiszem, hogy a zsidóvallású magyarság ezután mindig megtalálja az alkalmat arra, hogy a magyar haza iránti hűségének kifejezést adjon. Hiszem, hogy eleven dokumentumát adja azon ténynek, amely a kafárgyűlölő zsidóság mind erősebb mozgalmá lesz, hogy van zsidóvallású magyar, aki szereti azt a humuszt, amit Kiss József is szeretett, s azért minden áldozatra kész és a galíciai kazárt, aki förtelmes piócája minden legitím kereskedelemnek és ezeknek aljas bűntársait exkommunikálja. Tudom, hogy az a hazafias zsidóság, akiknek tud fájni az internationális a kik a magyar humuszon felnöve oly lelket örökölték, amely most Pozsonyért, Kolozsvárért vérezni tud, megtalálja a módot, hogy azokkal, akik csak a becsület, tisztesség, igaz hazafiság és áldozatkészség, nem vonalak után ítélnék, összefog felépíteni a hont. Bizom a hazafias zsidóságban. A sikerült Kiss József ünnepély ezen hitemre feljogosított és hiszem, hogy az elhatározás nem-sokára való testet ölt közös hazánk üdvére

N. Sz. Oy.

Nem kísért az aradi Tizenhárom szelleme?

BELPOLITIKA.

Megalakult a hadviseltek országos pártja. — A választás időpontja. — Hány képviselő választanak. — A hercegprimás a keresztény együttműködésről.

Megalakult a Hadviseltek Országos Pártja. Vasárnap megalakult a Hadviseltek Országos Pártja. A párt programjában az általános, egyenlő és titkos választójogot, a főrendiház reformját, a trisoni békeszerződés revízióját, ingyenes közoktatást és a hadviseltekkel való igazságos, megfelelő bánásmódot követel. Közjogi kérdésekkel a párt mindaddig nem foglalkozik, míg a dolgozó társadalom kenyere biztosítva nincsen.

A szemek tudnak beszélni. A szemek elárulják a rokon lelkeket. Így történt, hogy a kevés-számu jó ember, ott a föld alatt, minden beszéd nélkül elszánt hive lett. Pár napig nem szóltak egymásnak, de mégis tudták, hogy mit akar a szűz és mit akarnak ők.

Mikor már a szemek jól kibeszélgették magukat, nagy titokban összeesküdtek.

Megakarták ölni a gonosz főurat. A lány nem engedte.

— Van törvény! Van király!

Fájt, fájt a lelke. áruló leánya még akkor sem fogadhatja el a királyfi kezét, ha csudát művel a hazáért. A királyi vér nem egyesíthet áruló vérral. A királyi vérnek tisztának kell maradni.

A szemek beszélnek — a szemek olvasnak. Hej! nemcsak a rokon szem olvas és lát.

A boszorkányos kém is tudott olvasni — tekintetekből, a szemek összevillanásából.

Hiába volt ügyes, mire mindent észrevett, jó kis csapata volt a leánynak.

Az áruló főur bőszerű haragra lobbant, mikor megtudta a kémről. Felakarta őket négyelvetni. De azok is értettek — ám a kardforgató mester-séghez. S megkezdődött az öldöklő tusa a szűz és az áruló között. A becsületért küzdött a lány, a becsületeseket ölte az apa. Saját vérével akarta lemosni a szűz apja bűnét, lánya vérével sem sajnálta az apa, hogy a nagyra-vágyás ördögét szolgálhassa.

A föld alatt indult meg a harc, a föld felett

A választás időpontja. A nemzetgyűlési választások valószínűleg május 15 és június 10-ike közötti időben lesznek. A kerületi beosztásokról szóló rendelet még munkában van, azonban mindenesetre olyan időben fog a nyilvánosság elé kerülni, hogy a választások megtartása tekintetében semminemű késedelmet nem fog okozni.

Hány képviselőt választanak? A mandátumok számáról már véglegesen döntött a kormány. Lajstromot szavazással Budapest 25, környéke 5 képviselőt, összesen tehát 30, a többi kerületben 214, végösszegeben 244 képviselőt fognak választani.

A hercegprimás a keresztény együttműködésről. Csernoch János dr. bíboros-hercegprimás a Szent István Társulat közgyűlésén nagy beszédet mondott. A megnyitó beszédből a következőket közöljük:

„Az összes magyar keresztények összefogása politikai téren, valamint gazdasági és nemzetvédelmi célból társadalmi téren helyes volt és föltötte kívánatos ezentúl is. Az együttműködést természetesen helyesen kell magyarázni és a gyakorlatban óvakodni kell a túlzásoktól. Kölcsönös megértés, minden utógondolatot kizáró őszinteség szükséges.

A közös keresztény gondolat nem más, mint egy programpontok sorozata, melyeket a katolikusok és protestánsok közösen, mint közös követelményeket felállítanak és vallanak. A pontok között szerepelhetnek kimondottan katolikus és protestáns követelmények, melyeket úgy a katolikusok, mint a protestánsok elfogadhatnak és vallhatnak, figyelemmel az államileg garantált vallásszabadságra és a közös elienségre.

A keresztényeknek át kell látniok a közös ellenség haditervén és közös érdekeik védelmére egyesíteni kell erőiket. A katolikusok és protestánsok politikai együttműködésének lehetősége adva van azáltal, hogy bármelyik fél egy hajszálnyira eltérne saját felekezete talajától.

folytatódott. A tatárok egy nagy serege épp akkor ért oda. Azok dühödtek voltak. Már vakok voltak. (Régi magyar betegség.) Nem látták a tatárt, csak egymás vérére kívánták. A tatár elbújt és kárörvendve várt:

— Csak összéték egymást. Nekem így jobb. Azok ezt a tatár kívánsága nélkül is megtették. Fogyott, apadt a leány csapata. Negyedannyi sem volt, mint apjának. A tatár dobzódott:

— Már csak egy leány küzd tiz vitézzel. Bátor lány.

Egyik sasszemű főúrnak egész a küzdők-höz siettenkedett. S meglátta a leányt.

— Ilyet nem láttam Tatárországban. Rikított. Közeli emberei oda vágattak egy közeli nádas-ból. A tatár a leányt akarta megmenteni. A magyar már észrevette a tatárt. Későn... A halott már nem harcol, a sebesült már nem tud... A leányt a kém ölte meg, mikor oda-ért a tatár:

— Szerettelek, azért akartam herceg lenni, de most gyűlöllek, ne légy Khánné...

A kémlet a sasszemű vágta, aprította halomba. Mindent elkövetett, hogy megmentse a gyönyörű magyar szűzet. Nem lehetett; a magyar kard akkor is jól vágta a magyart.

A tatár mindent megtudott. Volt a közelben egy kis kápolna. (Az elpusztult Parragi. Vadas-ülés és Bucsfa (Bulcsufa) hívői imádkoztak benne. Ma a községek a múlté, de a templom is. A községeket elpusztította a török, a tatár és a tűzvész. A templomot megette Hozzánem-

A katolikusok éljenek a katolikus egyház gondolatkörében, a protestánsok a protestáns egyház szellemében, de tartsanak össze akár közös politikai pártban, akár külön politikai pártokban. Az önálló szervezkedés jobban kizárja a surlódások veszedelmét, mint a közös szervezetek. Még a politika terén is el kell ismernünk egymásnak feltétlen jogát az önálló csoportosuláshoz. A közös erő ugyanis nem az elkeveredésben rejlik, hanem az egyéni erők harmonikus összefogásában. Azért a fő nézőpont legyen a közös keresztény frontnál, hogy az összes keresztény politikusok és nagy társadalmi szervezetek fogjanak össze a közös cél érdekében.

KÜLPOLITIKA.

Értekezlet a danai hajózás ügyében. — A fiumei nemzetgyűlés Kraljevicában. — A szovjet memoranduma a nagyhatalmakhoz. D'Annunzio kiáltványa.

Értekezlet a dunai hajózás ügyében. A dunai hajózás különböző kérdéseinek szabályozására Bukarestben április hó elején nemzetközi értekezlet lesz. Az értekezleten részt fognak venni: Angolország, Franciaország, Olaszország, Németország, Magyarország, Románia, Ausztria, Jugoszlávia, Csehország és Bulgária.

A fiumei nemzetgyűlés Kraljevicában. A fiumei alkotmányozó nemzetgyűlés negyvenkilenc képviselője, élén Zanella Rikárdal, a volt fiumei kormányelnökkel a horvát partvidéki Kraljevicába érkezett a nemzetgyűlés ülésének megkezdésére. Zanella Zágrábból érkezett Kraljevicába, a képviselők egy része pedig úgy szökött meg Fiuméből, mivel a faszciáták rájuk törték. A fiumei alkotmányozó nemzetgyűlés többsége első ülését már meg is tartotta Kraljevicában.

A szovjet memoranduma a nagyhatalmakhoz. Az orosz szovjet-kormány a nyugati hatalmakkal memorandumban közli, hogy az élet- és vagyonbiztonság szempontjából eddig a követ-

értés Úr. Ezelőtt husz évvel hordták el ősi köveit. Kár volt. Több jel ezert az Árpádok építették. Ma már hiába busul az ember fundamentumán a régi bobai temetőben. Hess! hess! Hozzánemérés Úram!) Abba temette el a lányt illő tisztelettel és pompával, az ő szokásai szerint. Mikor a lányt odavitték, a templom kapui maguktól nyitak meg és berepült sok-sok fehér-galamb.

Az áruló apa nem halt meg. A tatár gondolkozott:

— Hogyan ölsem meg ezt a vadat? Megkorbácsoltatta és megrugdalta. Homlokára egy farkast égettetett:

Neked a halál kis büntetés lenne. Hordozd homlokodon bensődet. Naponta nőjön lelki kinod. Rettegj az éjtől és ne legyen napalod. Istenedet ne kérjed, mert imádból átok fogan. Légy a vadak réme. Azok kerüljék ruhadt bensődet. A vad nem árulja ei honát, nem öli meg fiát.

A főur meg soká élt. Elemészteni nem tudta magát. Ha gyilkos szerszámot fogolt kezébe, az erőtlennül hanyatlott le. A Ság oldalán volt egy barlang,* abban huzódott meg. Ha aludni akart, kígyó tekeredett lábára.

Később minden nap eljárt a kis templomhoz. Hiába. Néha a halottak sem bocsátanak meg.

(Folytatom.)

* A Ság oldalán tényleg volt egy barlang. A nép úgy hívta: Van Pál tuka. Ma már nincs meg. Sajnos, megette a kőrö, mint majd megeszi az egész Ságot.

kezdő törvényeket bocsátották ki, részben pedig a következő törvénymódosítások történtek.

Az állami alkalmazottak és munkások közti viszony biztosítása.

A munkakötelezettségek módosítása.

A belföldi ipari és kereskedelmi szabadság kinyilvánítása.

Az állampolgárok jogának biztosítása lakásaik dolgában.

Azon határozatok módosítása, melyek a lakásokból kényszer-útlán való kihelyezésekről szólnak.

A kormány elvileg elismerte továbbá a levéltitkot és törvényileg szabályozni fogja a levél cenzurának rendkívüli viszonyok esetén való alkalmazását. Az állampolgárok jogait a törvénykönyv új megszerkesztésénél tiszteletben fogják tartani.

Az állam a kommunizálás dolgában arra szorítkozik, hogy csak a legnagyobb és legfontosabb ipari vállalatokat tartsa meg saját üzemében, a többi kereskedelmi alapon átszervezi és magánosoknak adja bérbe.

D'Annunzio kiáltványa. D'Annunzio a fiumei néphez kiáltványt bocsátott ki, melyben a további ellenállásra buzdítja őket. A kiáltványt a Marstéren olvasták fel.

A külügyminiszterek konferenciája. A külügyminiszterek konferenciája a következő kérdésekkel fog foglalkozni:

1. A görög-török konfliktus.
2. A sèvres-i szerződés revíziója.
3. Az angorai egyezség és a francia-angol nézeteltérések.
4. Az örmény-kérdés.
5. A szövetségesek egyetértése a Földközi tengeri kérdésben.

Németország új amerikai követe. Washingtonból megérkezett a hivatalos hozzájárulás Wiedfeldt Ottónak, a Krupp-gyár vezérigazgatójának számára, akit a német kormány amerikai nagykövetté nevezett ki.

Csetneki csipke.

Balatonendréd csipke *)

Magyar munka. Magyar sors. Régen figyelem más, hogy sem a közéletben, sem a tudományban, sem a közgazdaságban, sem seholy világon a magyar nem mer magyar lenni. Nem véletlenség ez. A 400 éves osztrák elnyomás alatt mindig az történt, hogy ami magyar volt, azt tüzzel-vassal irtották. Ha semmi nem volna előttem, mint a magyar nemzet története Mohács óta, akkor is fennem hizdetném a szétszaggatott magyarságnak, hogy „semmit ne félj én nemzetem, ha a 400 esztendő osztrák járom és szolgaság nem bírt megfosztani magyarságodtól, hát sem a kis, sem a nagy antant nem tud megsemmisíteni, csak találd meg magad, csak merd elhinni

*) Lapunk egyik számában a csetneki csipkéről megjelent közleményünkre visszhang ez a cikk. Írója Kábel Endre balatonendréd ref. lelkész, a csipkeverés ügyének lelkes munkása, aki községében, Balatonendrédn meg alapította az első nagy csipkeletelepet az országban, ahol a falu asszonyai és leányai szórakoztató könnyű munkával sok ezreket keresnek és gyönyörű csipkéikkel már is világszerte elismerték a magyar munka számára.

A csipkeverés általánossá tételéhez nemcsak egyesek, a munkában résztvevők anyagi érdeke, hanem az ország nyjáteremlésében igen fontos nemzeti, nemzetgazdasági érdek fűződik s ezért a csipkeverés eme lelkes apostolának, a magyar munka és dicsőség törhetetlen bajnokának cikkét — az olvasóközönség, de különösen városunk és községeink minden szépért és nemesért lelkesedő, honszerető asszonyainak és leányainak figyelmébe ajánljuk.

magadról, hogy te tudsz a legelső lenni a világon."

Ezt én nem szólamként írom le, hanem mint tényt állapítom meg és igazolom. És én mindjárt győzelemre is vezetem az elalélt nemzetet a világ legelsőnek tartott nemzetével szemben. Én megverem a franciát és a belgát az izlés terén. És én kiszorítom a világszínpadról a francia és brüsszeli csipkét — a magyar csipkével. Aki ezt nem tudja elhinni, meggyőződhetik róla. Küldjön nekem akármilyen francia vagy brüsszeli csipkemintát és én azt megcsináltatom szebben, mint a beküldött minta. — Kicsiny magyar leányok tiz körmével vivom ki a győzelmet. Mire ezt igazolom a világszínpadon és az izlés birodalmában a magyar csipke szépségével, addigra a magyar férfiak is meg fogják tanulni, hogy kell — nem verekedni — hanem győzni és hogy egy lépéssel tovább menjek, hogyan kell a győzelem gyümölcsét biztosítani a nemzet jövődjének további fejlesztésére.

Szép dolog, jó dolog, hogy a csipkével pénzt lehet keresni. Mert lehet. Minden falu leányai a téli 5 hónap alatt kereshetnek 160—200 ezer koronát.

Ezentúl minden falu biztos megélhetést nyújthat egy intelligens nőnek vagy családnak a csipkével. Azonban előttem sokkal fontosabb az a tény, hogy ha én a magyar kislánnyal munkába fogok, akkor én győzelmet tudok aratni az ellipróim felett. Kicsoda az az én? Én a magyar intelligencia. Hát vagyok én még a világon? Hát lehetek én még tényező? Kérdi a lerongyolt, kiéhezett magyar intelligencia. Nagyon is. Sőt kell, hogy kábult aléltóságából egyszer már felébredjen a magyar intelligencia és a győzelem biztos tudatával lásson neki a nagy Magyarország megteremtéséhez. Ez nagyon egyszerű dolog. Minden fenséges dolog alapjában véve nagyon egyszerű. A magyar intelligencia fogja meg az egyszerű nép kezét és mondja meg neki egész egyszerű természetességgel: „nézd én szegény magyarom, minket kifosztottak, letiportak, nincs barátunk, csak ellenségünk. Értsük meg, hogy nekünk egyeknek kell lennünk. Fogjunk össze és dolgozzunk együtt."

Az a kérdés, hogy megtalálhatjuk-e azt a közös munkaterületet, ahol ezt elkezdhetjük.

Örömmel jelentem, hogy ezt a közös munkaterületet biztosítja a csipke. Sok lenne elmondani, hogy hogyan és én nem szeretem a sok beszédet. Ehelyett azt mondom Zalaegerszeg hölgyeinek és pedig elsősorban azoknak, akik nincsenek anyagilag reászorulva — tanulják meg Fazekas Lajosnétól a csetneki csipkét. És csinálják mindaddig, amíg annyi pénz nem áll rendelkezésükre a saját kezük munkájából, hogy Fazekas Lajosnának tudnak egy helyiséget rendelkezésére bocsátani. Én előre megmondhatom a zalaegerszegi hölgyeknek, hogy nem volt az életükben még olyan tiszta örömük, mint lesz ennek a teremnek a megnyitása.

Sokat kellene még írnom, de meg hagyom akkorra, amikor híret veszem, hogy Zalaegerszeg hölgyei megértettek az elnyomott haza sóhajtását és segíteni akarnak nehéz helyzetén és megértésük jeléül két kezük munkájával — mert ez lesz az új nagy Magyarország alapja — egy, a világ meghódítására berendezett műhelyt, bocsátanak a dolgozók rendelkezésére.

A karthagói nők a hajukat vágják le, hogy a harcok ijára húr legyen.

Az egri nők szinte fogalommal lettek a mi öntudatunkban.

Most újra élet-halálharcot vivunk. A zala-

egerszegi hölgyek vegyék elő rózsás ujjukat és munkába állítván őket — tegyék fogalommal számukra és a jövő századok számára — tegyék fogalommal a zalaegerszegi nőt.

A terem felirata ez legyen: „győzni fogunk”...

Mikor a terem megnyílik, akkor én újra kézbe veszem a tollam a „Zalavármegye” számára. Addig imádkozó lélekkel várom a lelkek megnyíását.

Balatonendréd, 1922 március 27.

Kábel Endre ref. lelkész.

Hetenként.

— Kormányzati elvek. —

Az új főispán, Kolbenschlag Béla, hétfőn hivatalosan is elfoglalta székét, s ez alkalommal iránybeszédet mondott, vagyis: programmot.

Programmbeszédnek is szokták mondani, de én nem annak nevezem. Az új főispánoknak a programmbeszédjeik rendesen olyanok, hogy a kormány elveit rátkalmazva saját vármegyéjükhöz, azokat néhány szóval megdövitik, s kiterjeszkednek a közigazgatási, egyéb hatósági, intézeti, testületi és társadalmi életre, az élet rétegeire, az osztályokra, foglalkozásokra stb. Kolbenschlag Béla főispán nem ezeket a tárgyakat osztályozza, hanem a mondanivalóit csoportosítja, a az embereket, akikhez most szól és akiket vezetni vagy irányítani fog, mind egybeveszi s együttesen magyarnak nevezi és általánosságban rája rá a kötelességet, amely így tömegkötelesség lesz.

Az új főispán beszéde azonkívül, hogy eredeti, logikus is. Ez alatt azt értem, hogy helyes gondolkodáson épült és jó sorrendbe rakott üdvös irányelvek.

A beszédből kiveszem a következő magvakat. — Mostani állapotunkban — így szól — a romok eltakarítása után, de meg közben is, fogjunk hozzá új életünknek a megteremtéséhez.

Az élet két részből áll: lelki életből és testi avagy anyagi életből. Még pedig ebben a sorrendben.

Vannak, akik ebben vitatkozhatnak, hogy melyik az elsőbb? melyik a fontosabb? Valószínűleg együtt jár. A beköszöntő az ő irányelvében a lelket, a szellemet mondja ki előbb. S az életnek előbb ezt az oldalát akarja fejleszteni. Gróf Széchényi István szerint előbb legyünk gazdagok s aztán könnyebben megszerezhetjük a szabadságot; (a lelki életet.) Kossuth Lajos szerint legyünk szabadok, hogy szerezhessük meg a gazdagságot.

A lelki élet megint két részből áll, inég pedig itt feltétlenül a következő sorrendben: *erkölcsi* és *szellemi* életből s itt már inkább kiviláglik, hogy miért elsőbb a lélek a testnél. Mert az erkölcs a legszükségesebb oszlopa az életnek, a legnyomatékosabb és a legértékesebb rész. Mert erkölcs nélkül, becsületesség nélkül nincs élet; s ha van: rosszabb a semminél.

A második része a lelki világnak a szellem, vagyis az éaz, a tudás, tudomány, avagy átfordítva hétköznapi nyelvre, az *iskola* jelenti ez. Így nevezi a beköszöntő is. Sok jó gondolkozó ember örömmel láthatja, hogy a zalai főispán az iskolát nem dobja hátra. Hiszen eleget láttuk s látjuk, hogy az iskolát mindenkor és mindenütt a sáfokba lökik, hátranyomják s értéktelenné tulajdonítják. Az országos költségvetésekben a kultuszárca kolduslarsznya; mindig az iskola rovására takarékoskodnak. S ebből következik, hogy szanaszét a vidékeken sincs tekintélye a tanítónak. És mindenki tudja, hogy a keleti Bulgáriában és Oláhországban

jobban díjazták a tanítást, mint Magyarországon. A zalai főispán első helyre teszi az iskolát, hivatkozva a híres példára, hogy Franciaországot egykor a német tanítók verték meg. S mondhatnók ezt mostanra is. Mert Franciaország most sem győzött. Most Amerika győzött. Nős azért is elsőbb helyre való az iskola a többiekénél, mert tudás nélkül nem lehet sem kavicsos földben, sem posványos tereken gabonát termelni; tudás nélkül nem lehet házat építeni és tudás nélkül nem lehet a tengerre szállani.

Az életnek a másik oldala anyagiakból áll. Eszközei: a földművelés, az ipar és a kereskedelem. De ugyanebben a sorrendben. Amit a föld megterem, az a nyers anyag maga után vonzza az ipart s az ipari termékeknek a főlölege szükségessé teszi a kereskedelmet.

De nem így gondolkoztak ám mindig Magyarországon. Emlékszem, gyermekkoromban kirepült egy jelszó: Csináljunk kereskedelmet! A kereskedő ország gazdag. Példa rá Anglia. Nősz neki, szaladgált szét az országban a miniszter, talán Trefort Ágoston volt, de mindegy. akármilyen volt a neve, csinálta nyakra-főre a kereskedelmi iskolákat. Hogy legyünk gazdag nemzet. Épen úgy, mint mikor istentiszteletre templom kell nekünk s hozzákezdünk a nagy, fényes tőny gomb és kereszt készítéséhez. Hogy vallásosak legyünk.

A kereskedelmi iskolák özöne után tíz-húsz esztendő múlva jött egy más hatalmas áradat: Partoljunk a magyar ipart! Fejlesszük; tereintsünk erős magyar ipart. Mert az iparos ország gazdag ország. Példa rá Németország és Csehország. Ez a folyamat Hegedűs Sándor miniszternek a — családjából indult ki, de nem a hivatalából. Talán nem volt szabad, mert megharagudtak volna az osztrákok és a császár is. A társadalom fölvette a szót és zúgatta nyugatra-keletre egy pár évig, csupa divatból is; de a pásztor nélküli nyáj elszéled s ez a hang is elenyészett a hig levegőben, mint a buborék. Ez volt a gomb és kereszt alá teendő torony építésének az — akarata, jobban mondva lármája.

Nős, a templom építéséhez még csak ezután fogunk valamikor hozzáfogni, t. i. a földműveléshez. Addig csak a levegőbe tett gomb alatt fogunk imádkozni. E templom építésre különben eléggé jellemző, hogy földműves országnak nevezzük földünket; csúfoljuk. Ezer esztendő alatt alig tettünk szert két-három földműves iskolára. S a területeknek ezer és millió holdja „termi bőven a pipacsnak mindenféle nemeit.” Az emberek úgy szoktak beszélni, hogy Magyarország földműves ország, Csehország pedig iparos ország. Nagy tévedés. Hiszen Csehország többszörösen inkább földművelő, mint Magyarország. Helyesebben így lehetne mondani: Magyarország csak földművelő ország és Csehország egyuttal iparos ország is. Ha az életnek ez a két első feltétele megvan, akkor önkénytelenül megalakul a harmadik: a kereskedelem. S ennek csakis így szabad kialakulnia. Ellenkező esetben csak kereskedelem lehet az egyesek javára és a nemzet rontására. Mert ha nincs bőviben sem nyersterményünk, sem ipartermékünk s kereskedő mégis van bőven: akkor ezek hordják be ide a gyöngyöt, a kókuszdiót, a brüsszeli csipkét és a prágai bakkancsot. S kevesebb gabonát és állatbort visznek ki. Ez az állapot gazdagítja a külföldet és az egyes kereskedőket, de a nemzetet elsorvasztja és megfojtja.

Hogy az angoloknak a kis szigetén nincs földművelés: ne említsen senki. Nekik van elég gyarmati földjük a nyers anyagokra.

A zalai főispán és minden okos ember azt mondja, hogy az erkölcsi és szellemi élet után a vagyoni életben első a föld, ez az alapja mindennek; s ennek a bő terménye után jön az ipar s azután a kereskedelem, vagyis a *nemzeti kereskedelem*.

Ezek az irányelvek kell, hogy legyenek az országnak kormányzati elvei.

Mikor és hogyan valósulnak meg ezek?

Ezeknek a megvalósulására az én hitem szerint négy kellék szükséges: hogy egy ember igazgasson, hogy ez zsarnok legyen, de lángeszű legyen és magyar legyen. *b. gy.*

TAVASZ ÉRKEZÉSÉN.

Csingilingi, Tavasz jön,

Kakukfűves hajnal,

Csingilingi, Tavasz jön

Virágnyitó dallal.

Hoz virágzást, csendet

S a lelkünkbe csendet

Tavasz érkezésén.

Csingilingi, Tavasz jön,

Langyos szellő hozza,

Dalos madár kíséri,

Mező koszorúzza.

Minden, minden ügy nevet,

Fény vonja át az eget

Tavasz érkezésén.

Csingilingi, Tavasz jön,

Szinnel, lombbal, fénnel.

Csingilingi Tavasz jön,

Isten melegével.

Illatos a völgy, berek,

Köszöntések emberek

Tavasz érkezését.

HUHN GYULA.

HIREK.

Krónika.

A vallás- és közoktatásügyek minisztere „Magyar Jövő”-nap tartását rendelte el az ország összes középfokú intézeteiben. Április másodikán ezer és ezer helyen ezer és ezer diák varázsolja ünneppé a vasárnapot. A magyar ifjúság, a magyar Jövő ezen bemutatkozása nagy, fényes ígéret.

Igéret, hogy ez az ifjúság nagy és hatalmas lesz, mint márciusi elődje, hogy tenni tud és tenni fog, mint még ifjúság soha.

Ez az ünnep, a magyar Jövő ünnepe, legyen hitvallás, hogy az ifjúság csonkítatlan hazát akar. Ez az ünnep, a magyar ifjúság ünnepe, legyen eskü, hogy a lövő nagy lesz és tenni fog, mert teltre hivatott.

Legyen ez az ünnep a miénk is, ne csak az ifjúságé. Legyünk tanúi nagy idők nagy eseményeinek, mert nagy esemény, ha a fiatalság lelkébe belerajzolódik az ezer éves nagy Magyarország és azt onnét kitörölni nem lehet; ha égeti lelküket az igaztalanság, a megcsonkított hazá, ha örökké szemük előtt lebeg a legelső és legnagyobb parancs: A haza minden előtt!

Magyar ifjúság, rajtad csüng ma milliók szemé. *H—a.*

— Halálozások. Sárváry József dabronci igazgató-tanító, a sümegi esperesi tanítói kör elnöke, Daraboncon elhunyt. — sóvári Soós Sándor, a Nemzeti Hitelintézet Zalaegerszegi Fiókjának alelnöke Zalaegerszegen meghalt.

— Farkas Tibor dr. programbeszéd. Farkas Tibor dr., a zalaegerszegi választó-kerület képviselőjelöltje, ki pártönkivüli programmal veszi fel a küzdelmet, megkezdette bemutatkozó körutját a vidéken.

— Közgyűlés. A MOVE Zalaegerszegi Sport Egylet április 2-án, vasárnap, közgyűlést tart.

— Lelkigyakorlatok. Elsasser Gyula Jézus-társasági atya a főgimnázium, felsőkezeskedelmi iskola és iparostanuló iskola részére pénteken és szombaton lelkigyakorlatokat tartott. Ma, vasárnap, 18 órakor pedig a diákkongregáció új tagjait avatja fel a postakápolnában.

— Horváth Ferenc dr. előadása. A szabad lyceum örökébe lépett Sociális Iskola keretében tartotta meg előadását. 26-án Horváth Ferenc dr. „Az ifjúság életét támadó veszélyekről.” A mély gondolatokkal telt előadást figyelemmel halgatta a közönség. Horváth dr. előadását lapunk következő számában részletesen ismertetjük. — Ma Petim József esperes-plébános tart előadást a nőkérdésről. Az előadásokat a kereskedelmi iskola nagytermében tartják.

— A Gazdasági Egyesület közgyűlése. A Zala-vármegyei Gazdasági Egyesület kedden tartotta közgyűlését Tarányi Ferenc dr. elnöke alatt. Elnök megnyitó beszédében megemlékezett Rubinek Gyula miniszter és Lukonich Gábor dr. sümegi járási tiszti főorvos haláláról és Malatinszky Ferencnek gazdasági főtanácsossá történt kinevezéséről, majd a genuai konferencia előmunkálatait ismertette. Mayer János földművelésügyi minisztert a közgyűlés hivatalbalépése alkalmából üdvözli, Nagyatádi Szabó távozását pedig tudomásul veszi. Az Egyesület feliratban fordúl a pénzügyminiszterhez a szeszfőzési rendelet módosítása tárgyában és feliratukban kéri minden 30 holdas eszőlőterületre szeszfőző felállításának engedélyezését.

— A közönség köréből. Panaszodik a közönség, hogy — különösen a külső utcákban — szinte életveszélyes a gyalogjárókon való közlekedés. Ugyanis egyik ház előtt jóval magasabb a gyalogjáró, mint a másik előtt, s a lépcsőszerű mélyedés oly nagy, hogy a sötétben az ember könnyen a nyakát szeghetné, amint gyanútlanul megy. Hogy komolyabb baj eddig még nem történt, az nem jelenti azt, hogy jól van minden ügy, ahogy van. Kötelezni kellene a háztulajdonosokat, hogy igazítsák ki a gyalogjárókat, mert igazán nem követelhetjük a közönségtől, hogy az út közepén menjen rendes gyalogjárók hiányában.

— Csipke-kiállítás. A „Falú” Országos Szövetség május 7-én Balatonendrén csipke-kiállítást rendez. A híres balatonendréd csipke máris széles körben ismert s a kiállítás után valószínűleg több új telepet állítanak fel, hogy eljuthasson a világ minden részébe a magyar csipke.

— Vásár Zalaegerszegen. Zalaegerszegen április hó 3-án, hétfőn, országos vásár lesz. A vásárra hasított körmű állatok felhajtása megvan engedve, mivel a száj- és körömfájás már megszűnt.

— Terjed a vörheny. Zalaegerszegen, Csácsbozsokon és Ordóghenyén vörheny-járvány lépett fel. A csácsbozsoki iskola bezárása iránt a lépések illetékes helyen megtörténtek.

— Házhelyek kiosztása. A polgármester felhívja mindazokat, kik a 415 K ház hely eljárási költséget nem fizették be, a legrövidebb időn belül fizessék le az összeget, mert a ház helyek kiosztása április elején megindul.

— Az elaggott iparosokról vezető helyen gondoskodik gróf Batthyány Pál és neje Inkey Valéria. A nemes grófi pár legutóbb Czukeller Lajos volt titkaruk emlékére 8000 koronás alapítványt tettek s ezt az alapítványt a napokban 25000 korona hozzáadásával 33000 koronára gyarapították. Tetteikről nem lehet elég dicsérő szót mondani — ezzel szemben csak a hála és köszönet hangozhatik az Ipartestület részéről, valamint azokról az ajkáról, akikért ilyen nemes cselekedet hevíti a nemes grófi párt.

— A csehországi cipő árának leszorítása érdekében a prágai kereskedők mozgalmat indítottak meg. A cseh kormánytól kéri a magyarországi nyersbőrök akadálytalan bevitelének engedélyezését, s hivatkoznak arra, hogy a magyar bőrkartellek munkája folytán a magyarországi nyersbőrt a világszíni ár feléért meg lehet szerezni.

— Az evangélikus templomban április 2-án vasárnap d. u. 4 órakor Kutas Kálmán lelkész előadást tart „A magyar protestantizmus jelentősége irodalmunkban” címmel.

— „Magyar Jövő”-nap. A zalaegerszegi m. kir. állami négyévfolyamú fiú felső kereskedelmi iskola április hó 2-án délelőtt 11 órakor a mozgósínházban „Magyar Jövő”-napot tart az alábbi műsorral: 1. Híszek egy Istenben. Énekli az ifjusági énekkar. 2. Miatyánk 1921-ben. Irta Kiss Menyhért, szavalja Tarnóczy Endre IV. évf. tanuló. 3. Beszéd. Tartja Fürtös Lajos tanár. 4. Kuruc nóták. Énekli az ifjusági énekkar. 5. Petőfi a Hortobágyon. Irta Várady Antal. Melodráma. Megzenésítette Kun László. Szavalja Titán Károly III. évf. tanuló, kíséri zongorán Fürtös Lajos tanár és hegedűn Takács Elek I. évf. tanuló. 6. Wichtel-Sonata, trió. Előadják: Barta István IV., Takács Elek I. és Molnár Károly II. évf. tanuló. 7. Magyar ének 1919-ben. Irta Sajó Sándor, szavalja Sándor István IV. évf. tanuló. 8. Rákóczy-dal, Rákóczy kesergője stb. Énekli az ifjusági énekkar. 9. Petőfi éjszakája. Irta Szilágyi Béla, szavalja Adám Imre IV. évf. hallgató. 10. Himnusz. Énekli az ifjusági énekkar. — Belépő-díj nincs, adományokat a „Magyar Jövő” céljaira köszönettel fogad az intézet.

— A 6-os huszárokhoz. A volt m. kir. zalaegerszegi 6. honvéd huszár ezred arany vitézségi érmes katonái címüket sürgősen közölik Podmaniczky Péter báró századossal (Bpest, VIII. ker. Üllői út 66-c III. em. 1 sz.)

— A kenyér és hús új ára. Az árvizgátlóbizottság csütörtöki ülésén a következőkben állapította meg a kenyér és hús árát: félbarna kenyér 32 K, péksütemény 2 K 50 f, kenyérsütés kilogrammonként 1 K 80 f. A hús ára legfeljebb egy heti időre: marhahús 90 K, borjúhús eleje 92 K, hátulja 100 K, sertéshús 92 korona.

— Szülői értekezletek a kereskedelmi iskolában. Szülői értekezletek megtartását rendelte el a kultuszminiszter, melyeken a tanulók jellemének fejlesztésére, vallásosságának és hazafiasságának emelésére, testi és lelki tisztaságának és épségének biztosítására, betegségek ellen való küzdelemre, a rendes iskolába járásra, a tanulók iskolán kívüli foglalkoztatására, munkásságára, magatartásának ellenőrzésére, társadalmi nevelésére vonatkozó kérdések és mindezekben a szülői ház szerepének kiemelésére, a szülői háznak általános közreműködésére vonatkozó kérdések tárgyalandók. A felső kereskedelmi iskolában az első ily értekeztet április hó végen vagy május hó elején lesz.

— „Magyar Jövő” ünnepély a gimnáziumban. A főgimnázium 1922. ápr. 2-án d. e. 11 órakor a tornateremben „Magyar Jövő” ünnepélyt tart a következő műsorral: 1. Híszkegy. Énekli az ifjusági énekkar. 2. Bodor A.: Magyar Spynx. Szavalja Helmezy Gizella IV. osztályu mgt. 3. Wieniawski: Hegedűverseny, D-moll. Hegedűn előadja Sándor Ervin VIII. o. t. Zongorán kíséri Sándor István. 4. Beszédet mond Marton Boldizsár tanár. 5. Moszkowski: Krokowiak. Zongorán előadják Péterffy István és Winkler István. 6. Arany: Koldusének. Szavalja Bódy Zoltán VIII. o. t. 7. Kozma A.: Karthagói harangok. Melodráma. Előadja Turcsányi Siposs József VI. o. t. Zongorán kíséri Horváth Sándor VII. o. t. 8. a) Dvóriák: Humoreszk. b) Hubay: Zephir. c) Schubert: Bölcsődal. Hegedűn előadja Sándor Ervin. 9. Himnusz. Előadja az ifjusági énekkar.

— Adományok a felső kereskedelmi iskola részére: A Zalavármegyei Szövetkezeti Áruforgalmi R. T. (Futura) Nagykanizsán, 2000 K-t adományozott, amelyből az 1922 évben két legjobb érettségit tett tanuló az érettségi bizonyítvánnyal egyszerre 1000—1000 K-t kapjon jutalmul. A Zalaegerszegi Takarékpénztár R.-T. 400 koronát adományozott, melyből felekezeti különbség nélkül jó előmenetelű és magaviseletű tanulók jutalmazandók. A Zalamegyei Takarékpénztár az ifjusági egyesület javára 100 koronát adományozott. A Huszár Károly akcióból Kocsis Ferenc IV. évf. tanuló kapott 3000 K-t. Fogadják az adományozók az igazgatóság és a tanári testület hálás köszönetét.

— A város figyelmébe. Kaptuk a következő levelet: Itt a tavasz, a természet legszebb évszaka. Magával hoz minden szépet, az emberiség minden reményét, új erőt ad a fárasztó földmunkához, hogy nehéz munkája árán a téli szükségleteit megtermelhesse. Így volt a múltban, de sajnos, most csak azok élvezik a tavasz örömeit, akiknek földjük van. Szegény földnélküli testvéreink: a kisiparos, a napszámos és a kishivatalnok, a háboru előtt földhöz tudott jutni, mert kapott a földtulajdonosoktól bérbe, de sajnos a rohamosan emelkedő drágaság minden humánus érzésnek útját állja és csak a kapzsi ravaszság tud utat törni magának a szegényebb néposztály rovására. És szegény testvéreinknek nincs tavaszuk, az ő lelküket nem melegíti föl a tavaszi nap. Bánatos aggodalommal gondolnak a rettenetes télre, családjuk nélkülözésére, mert tudják, hogy számukra nincs tavasz. Lelküket a gyűlölet fonja körül. Dacosan néznek fel a napsütött égboltra és bosszúért kiáltanak. Igaz, alkottak földreformot, ami rossz, mert a városban lakó szegényebb néposztályt kikerüli. Ezen az állapoton erkölcsi kötelessége a városi képviselőtestületnek sürgősen segíteni. A városnak van elég földje, ott a nagy városi rét, ami konyhakertészetre nagyon alkalmas. Tessék sürgősen felparcellázni 30 méter hosszú, 3-4 méter szélességben és a város földhöz nem járható szegényebb néposztályai között bérletben fölosztani. Ez a város kötelessége. Ezzel a humánus intézkedéssel tanubizonyosságot tehet arról, hogy a város szegényebb néposztályának életérdekét szívén viseli. Maradtam szülővárosom képviselőtestületének igaz tisztelője, Budapest, 1922 március 25. Komor János. Mi a magunk részéről csak annyit fűzünk hozzá, hogy a levélíró hosszabb ideje távol élvén Zalaegerszegtől, az újabb időkben előállított helyzetet nem ismerheti. Ugyanis e célra felhasználható lenne a katonai gyakorló-tér, tekintettel arra, hogy városunkban helyőrség nincs, s a területet nem használják fel kellően.

— Helyreigazítás. Lapunk legutóbbi rendkívüli kiadásban megjelent — számában amikor az események torlódása miatt sürgős munkát kellett végeznünk, néhány tévedés csúszott be, amiket az igazsághoz hiven készséggel igazítottunk helyre.

Igy például tévedés egyik tudósítónknak az az állítása, mintha Briglevics Károly dr. volt kormánybiztos a zalavármegyei keresztény kisgazda és földműves párt értekezletére jogcím nélkül furakodott volna be. Meggyőződünk róla, hogy Briglevics Károly dr. ezen az értekezleten szabályszerű meghívás folytán jelent meg, ott személyében őt senki meg nem támadta és így nem is volt ok arra, hogy az értekezletről sietve távozzon.

Az Arany Bárány terme se kongott az ürességtől Friedrich István programbeszéde alkalmából, sőt ellenkezőleg, a bejárat és a folyosók valósággal tulzsfoltak voltak.

Egyébként tudósítónk a helyi viszonyokkal még nem voltak ismerősök annyira, hogy külső látszat és egyoldalú információ által tévedésbe ejthetők ne lettek volna. Ilyen körülmények között azt is meg lehet magyarázni, hogy Pörnczy István urambátyánkat, aki köztisztviselőként álló birtokos, a pusztaszentlászlói református lelkésznek tették meg, hollott ilyen gyülekezet nem létezik.

Kötelességünknek tekintettük ennek a helyreigazító nyilatkozatnak közzétételét — az érdekelt felek kérelme nélkül is. Abban a meggyőződésben vagyunk, hogy megállapítható tévedések alárendelt jelentőségűek, amelyek senkinek egyéni értékét hátrányosan nem érintették és a dolog lényegén mit se változtatnak.

Egyébként béke velünk. (-i -y)

A Kereskedelmi Kör alapítványa. Breisach Sámuel-féle jutalomdíj alapítványt létesített a Kereskedelmi Kör a helybeli állami felső kereskedelmi iskolánál és a kereskedő tanonciskolánál. Az alapítványra 71 adományozótól összesen 12600 korona folyt be, melynek kamatjövödelméből 2 rész a felső kereskedelmi és 1 rész a kereskedő tanonciskola legjobb előmenetelű és jó magaviseletű tanulóit között osztandó ki évről-évre.

— Adomány. A Zalavármegyei Takarékpénztár az elaggott iparosok javára 200 koronát adományozott.

— Méhészet. Zalaegerszeg és Vidéke Méhészeti Egyesülete március hó 25-én tartotta meg rendes évi közgyűlését. A tárgysorozat kiemelendő pontjai az évi beszámoló és a tisztújítás volt. A visszavonult Kiss Lajos helyébe Péterfy Béla főgimnáziumi igazgatót választották meg elnökül. A tisztikar többi tagjai továbbra is megmaradtak előbbeni tisztségükben. A közgyűlés kimondotta, hogy az egyesület a méhgazdasági részjegyeket teljes névértékben visszaváltja. A befizetett összegek Tikk László elemi isk. igazgató egyesületi pénztárostól vehetők át a részjegyek ellenében. Az egyesület úgy a tagjainak, valamint az egyesületen kívül álló méhészeknek a viaszát műlépre dolgozza fel. Munkadíj fejében a tagoktól kilogrammonként 25 K-t vagy megfelelő mennyiségű viaszt, nem tagoktól a feldolgozott viasznak 18%-át szedi. A műlépeket Havas Kristóf készíti.

IRODALOM és MŰVÉSZET

Bársony István: Az erdő könyve. Bársony István könyve a jó vadászt és író szöveget tartalmazza. Az ő írása üde, zöld természet, márdalos erdő, ahol csak gyönyörködni tudunk. Az ő írása természetes és igaz, mint a férfi sírása; az ő írása tiszta, mint a fehér leányszoba fehér álmódójának lelke. Az ő könyve zengő magyarság, tiszta irodalom.

Ma, amikor az írás már nem oly művészet, mint volt régen, hanem mesterség, üzlet: nagy szükség van Bársony Istvánokra. Megtanulhatunk tőlük magyarul beszélni, magyarul érezni és magyarul tenni. Megtanulhatunk tőlük természetet ismerni és szeretni, megtanulhatunk tőlük mindent, ami tiszta és szép és mindent, ami felemel bennünk a porból. Bársony István könyve a mi könyvünk. Olvassuk!

(Az erdő, könyve megtalálható a Kultura kölcsönkönyvtárban, a Kakas-nyomdában.)

Megint új négyszáz évet akarsz? Világossá, aradi vesztőhellyel és eperjesi vértörvényszékkel?!

MŰVELŐDÉS.

Világosságot a falvakba! A nagy költő utolsó feljajdulása nagy, egyetemes igazság, melyet halála közeledtén az egész világnak kiáltott oda: *Több világosságot!*

Több világosságot, mert a sötétben csak tapogatózunk; több világosságot, mert a sötétség világszerencsétlenség; több világosságot, mert a sötétség a haladás és a boldogulás kerékkötője...

Több világosságot a falvakba, a magyar falvakba! A műveltség tesz egy népet, országot naggyá, s most ezerszer szükségünk van a magyar műveltség megteremtésére, hogy megmutathassuk a világnak: ime, ez Magyarország és nem az a kis pont a térképen. Ime ez Magyarország, melynek műveltsége nem tiz, hanem húszmillió emberé de nem húsz milliónak, szól, hanem az egész világnak. Nektek is, kik ceruzával huzzátok meg egy ezeréves ország határait; nektek is, kiket művelteknek tartanak, s akik a műveltséget porba döntik.

Világosságot, több világosságot a magyar falvakba. Épüljenek fel a műveltség templomai, az iskolák teremjenek könyvtárak, olvasóköri, hogy ne csak a rögöt túrja a magyar, ne csak a testével éljen, hanem a lelkével is.

Ne várjuk a világosságot Pestről, a kővárosból, teremtsük meg a faluban, a magyar faluban, a magyar földmívelésért.

Legyen az a műveltség tiszta, mint a fala levegője; magyar, mint a falu lakója és meghódítjuk a világot.

Világosságot a falvakba!

CSERKÉSZET.

Munka a cserkész-otthonban. A cserkészlet eredményét nem a külső formásokban, hanem a munkában kell látnunk és keresnünk. A külsőségek csak tetszetőssé tehetnek valamit; az életet a belső tartalom, a lélek lüktetése adja. A lélek megnyilvánulása vonja be aranyzással a munkát, a lélek, eleven, élő lélek adja a lényegét és tesz valamit azzá, aminek lennie kell; ami széppé teszi a szépet, kedvessé a kedvest, munkává a munkát.

A lélek az erő, az Eszme.

A cserkészlet munkája sokoldalú, örökös, tevékeny munka. Nem az elismerés és jutalom, nem a hiuság és nem a divat a vezető szelleme a cserkészletnek, hanem a mindenkin és mindenkor való segítség, az ifjúság nemesítése, új erővel teljes nemzedék talpraállítása.

Ezeket a célokat szolgálja a cserkészmozgalom és a célok szolgálatába állítja egész működését.

A cserkészek dolgoznak akkor is, amikor mi nem látjuk és nem tudjuk. Dolgoznak a cserkészotthonokban.

Gyalupadok, kalapácsok, fűrészek és sürgőforgó dolgozó cserkészek: ez az otthon.

Az egyik játékszereket készíti, a másik könyveket köt, akár egy hivatásos könyvkötő; a harmadik lombfűrész munkákat állít elő. Mindenki dolgozik.

Ha cserkészvezető lép be az otthonba, harsány „Vigyázz!” vezényszó hallatszik s egy percre megáll a munka, feszés tartásban üdvözlök a fiúk a vezetőt, s mikor elhangzik a „Pihenj!” már ezer kéz szorgoskodik ismét.

Még az órák közötti perceket is felhasználják munkára; az idő pénz, s ők tőkét gyűjtnek.

Maguknak, mindannyiunknak.

A nagy Magyarországnak. *Huhn Gyula*

SPORT.

Labdarugó mérkőzés. A Move Zalaegerszegi Sport Egylet 25-én Türién játszott barátságos mérkőzést a Move Türi Sport Egylettel. Eredmény 3:1 volt (félidő 1:1) a ZSE javára.

Kész a Sport Egylet pályája. A ZSE labdarugó pályáját megnagyobbította és teljesen rendbehozta, úgy, hogy a sportolásnak már mi sem áll útjába. Ugyancsak épülőfélben vannak a tennispályák is, melyekről egyik számunkban már megemlékeztünk.

Mérkőzés Zalaszentgróton. A keszthelyi gazdasági akadémia KOAAC csapata 3:2 arányban győzött a Zalaszentgróti Sport Egylet csapata felett. Zalaszentgróton élénk a sportélet és Sport Egyletük egyre erősödik. Az idei évadban valószínűleg sok meglepetést fog okozni a Zalaszentgróti Sport Egylet.

TAC: KSE 3:1. A tapolcai TAC 3:1 arányban verte meg a Keszthelyi Sport Egylet csapatát.

Turul sport egylet Tapolcán. A Tapolcai Torna Club beolvadt a tapolcai Róm. Kath. Legényegyletbe. A sport egylet új elnevezése „Turul” lett.

GAZDASÁG.

A gyógynövények gyűjtése, szárítása és kezelése.

Hogy minő nemzetgazdasági tényezőt jelent az okszerűen gyűjtött és tárolt gyógynövény-áru, azt most már felesleges sokat vitatnom. Sorozatosan akarok foglalkozni a nagyobb mennyiségben előforduló gyógynövényekkel, rámutatni arra, hogy a gyűjtésnél, szárogatás

és tárolásnál minő szempontokat tartunk szem előtt, hogy munkánk ezek figyelembevételével tökéletesebb legyen.

A gyógynövény szezon a bodzavirág (*Sambucus nigra*) szedésével kezdődik. Utak mellett, erdők szélein, erdővágásokban, hatalmas területet felölelő helyen található. Virágzata ernyős. Május közepétől június végéig folyton virágzik. Szedését már délelőtt megkezdhetjük, mielőtt a harmat elmúlt. Nyakunkra zsákot vagy nagyobb lepedő nagyságu holmit teszünk; ebbe rakjuk a virágokat, melyeket közvetlenül az ernyő alatt vágunk el ollóval vagy késsel. Arra nagyon ügyeljünk, hogy minél rövidebb zöldkocsányszárt vágjunk le a virágokkal együtt. Ugyanis a zöld kocsányszárak sok nedvességet tartalmazva, a száradást nagyban befolyásolják. A virágokat zsákba vagy lepedőbe *gyümöszölni* nem szabad! A szoroson összepréselt virág egy óra alatt megfűlled, megfeketedik, ami természetesen a gyűjtőnek tetemes kárt jelent. Ha a zsák a lazán elhelyezett virággal megtelik, *azonnal* öntsük ki a fűre vagy liszta pormentes helyre; ott egyenletesen teregezzük szét addig, míg a gyűjtést be nem fejezzük. A leszedett mennyiséget elindulás előtt ismét zsákba tesszük, de tartuk szem előtt, hogy ott sokáig ne maradjon.

A leszedett árut kétféleképp értékesíthetjük: vagy nyersen, vagy szárazon. Legcélszerűbb, ha az előbbit válasszuk, mert a beváltást eszközölő üzemek szárító keretekkel rendelkeznek, több időt és nagyobb gondot fordítanak a kezelésre. A gyűjtőnek pedig szintén érdeke, hogy a szárogatás nehézségével minél kevesebbet bajlódva, minden idejét a nyersáru beszerzésére fordíthassa.

Szemünk előtt tartsuk a legfontosabbat: forró napon szárított bodzavirág ad prima árut. Ez természetesen nem vonja maga után azt, mintha szellős pajta vagy padláson nem lehetne szárogatni: csakhogy ez többszörös átrakást, pepecselést igényel, ami a gyűjtőnek nem fizetődik ki. Arra azonban nagyon kell ügyelnünk, hogy a kiszáradott áru légszáraz legyen, mert máskülönben a felhalmozott áru a tárolásban is megmelegszik, megfűlled, hasznavehetetlenné válik. A kész árut legajánlatosabb minél előbb eladni, mert ha kelletlenül több ideig érintkezik a levegővel, ható anyagából sokat veszít. A bodzavirágot az orvosi gyógykezelésben tinkturák, kivonatok és illóolajok gyártására használják. Fekete boggyóterméséből belga és franciaországi konzervgyárakban izletes lekvárkeveréket készítenek.

— Emlékszel, magyar testvérem, hogy a koronázás napján sötét és kihalt volt a magyar királyi palota?!

Sherlock Holmes nyomoz:

anyit már is megállapíthatok, hogy a cipő tulajdonosának esze volt; rugókony járása, elegáns külseje, takarékos ömber lehetett, aki cipőjét kimélte: milderre kétséget kizáró módon abból következtetek, hogy „Berson” gummissarkot viselt.

KÖZGAZDASÁG ÉS PÉNZÜGY.

A pénzforgalom növekedése. A Jegyintézet kimutatása szerint a pénzforgalom 792 millióval szaporodott. A Jegyintézet az államnak újabb 200 milliót folyósított, amivel együtt a kincstár tartozása 2.6 milliárdra rug. A Jegyintézet tartozása 32.29 milliárd.

Az elrabolt sóbányák bevétele. Az elrabolt magyar sóbányákból 1921 évi április hó 1-től 1922 évi január hó 31-ig 1.16 milliárd lei bevétele volt Romániának. Ez az összeg 7.54 milliárd magyar koronának lelel meg.

Budapest, 1922 április 1.

Zürichben:	Március 25.	Április 1.
a magyar korona	0.56	0.60
az osztrák korona	0.8	0.068
az osztr. bélyegz. bankjegy	—	0.07

Budapesti tőzsde.

Valuták:	Március 25.		Április 1.	
	kor.	ftl.	kor.	ftl.
Napoleon	3375	—	3250	—
Font	3650	—	3350	—
Dollár	916	—	840	—
Francia frank	45	—	56	—
Lengyel márka	—	17	—	20
Márka	2	85	2	90
Lira	45	—	43	—
Leu	6	40	6	10
Cseh korona	15	40	16	20
Dinár	10	70	10	—
Svájci frank	160	—	170	—
Osztrák kor.	—	12 1/2	—	11

Devizák:

Amsterdam	—	Prága	1640
London	—	Stokholm	—
Newyork	—	Zürich	168
Berlin	288	Bécs	11 1/2
Milano	44	Zágráb	255
Páris	58		

Arany-ezüst értékek:

20 K-s arany	3150	Ezüst forint	146
Ezüst korona	53	Ezüst 5 K-ás	260

Terményjelentés.

Budapest, 1922 április 1.	Március 25.		Április 1.	
	Kor.	ftl.	Kor.	ftl.
Búza	2750	—	2950	—
Rozs	2110	—	2000	—
Árpa	2050	—	2050	—
Zab	2100	—	2200	—
Tengeri	2450	—	2400	—
Köles	—	—	2100	—
Repce	—	—	—	—
Korpa	1400	—	1460	—

Piaci árak.

Zalaegerszeg, 1922 április 1.	Március 25.		Április 1.	
	korona	ftl.	korona	ftl.
Marhahús	64	—	90	—
Borjuhús	76	—	100	—
Sertéshús	76	—	92	—
Tojás	6	—	7	—
Tej	13	—	14	—
Sertésszár	170	—	170	—
Burgonya kg.	11	—	11	—
Csirke, rántani való	—	—	—	—
Csirke, sütni való	—	—	—	—
Levestyuk	100	—	120	—

Külföldi pénzeket

(dollárt, dinárt, stb.)

arany- és ezüstpénzt legmegsebbe napi áron vásárol

Fenyvesi Bankbizomány, Zalaegerszeg, Fő-tér. 1-52 Telefon 38.

Zalaegerszeg vasúti menetrendje.

É R K E Z É S		I N D U L Á S	
Óra	Honnan	Óra	Honnan
7 04	Zalalövő*	3 40	Zalalövő*
7 05	Zalaszentiván Szombathelyről	4 15	Sárvár
7 37	Rédics	5 35	Zalaszentiván Nagykanizsán át Bpestre
8 34	Zalaszentiván Bpestről Nagykanizsán át	6 30	Celldömök Győrön át Budapestre
9 40	Celldömök Budapestről Győrön át	7 11	Zalaszentiván Szombathelyen át Wien
17 09	Zalaszentiván Szombatselyről	13 30	Rédics
19 24	Zalaszentiván Bpestről Nagykanizsán át	15 10	Celldömök Győrön át Budapestre
19 15	Zalalövő* Bpestről gyors Kőrmenden át	15 20	Zalalövő* Muraszombat felé
19 54	Sárvár Bpestről gyors Kőrmenden át	15 45	Zalaszentiván Nagykanizsán át Bpestre
20 25	Celldömök Budapestről Győrön át	17 45	Zalaszentiván Szombathely Győrön át Bpestre

* Vasárnap kivételével naponta.

HA UTAZIK, váltsa meg jegyét a MENETJEGYIRODÁBAN. Ugyanott külföldre az összes menetjegyek megrendelhetők és az utlevelek visumja mérsékelt díj mellett megszerezhetik.

Elveszett egy három hónapos barna német vizsla kölyök, nyakán és mellén fehér folttal, felnőtt korában is megismerhető jele van. **Kossuth Lajos-utca 5. szám.**

Zalaegerszeg r. t. város tanácsától.

2774/1922.

Tárgy: A szegődményesek ruházata.

Versenyárgyalási hirdetés.

Zalaegerszeg r. t. város 7 hivatalos és 11 más szegődményes részére az alábbi ruházatokra nézve versenyárgyalást hirdet. A zárt ajánlatok 1922. évi április 30-ig a városi iktatónál adandók be.

Ajánlat teendő:

- Három pár esős téli csizmára és három pár fűzős cipőre.
- Hét nyári vászon öltözetre (nadrág, zubbony, mellény.)
- Tizenegy nyári vászon öltözetre (nadrág, zubbony behajtott gallérral).
- Három öltözet lehetőleg szürke posztóból készülő bélelt zubbony, felálló gallérral, zsinór és paroli nélkül.
- Három posztó csizmanadrág és három pantalló zsinór nélkül.
- Három posztó mellény vászonnal bélelve.
- Öt szürke posztó köpeny.
- Három posztó zubbony, meleg béléssel bélelve, zsinór s paroli nélkül.
- Öt darab posztó sapka, bőr szemvédővel, szél szalaggal, alul körül ezüst zsinórral, elöl fent ezüst rózsával.
- Tizenegy utcaseprő vászon sapka, bőr szemvédővel, oldalai merevítve, teteje vízhatlan anyagból.

A vállalatba adandó munka 1922. évi május 30-ig szállítandó.

Zalaegerszeg r. t. város tanácsának 1922. évi márc. hó 23-án tartott ülésében.

Czobor Máttyás s. k.

polgármester,
várm. tb. főjegyző.

A Zala vármegye

egyes számai kaphatók:

Özv. Hugovics Jánosné Bakóczy-utcai dohányárud.
Horváth Ferenc Csányi-utcai dohányárudájában.
Kakas Ágoston könyv- és papírkereskedésében.
Spitzer Magó Kossuth Lajos-utcai dohányárudájában.
Özv. Vajda Áronné Wlassits-utcai dohányárudájában.
Zsombótyi József újságvilágjában a fő-térán.

Hirdetéseket és előfizetéseket felvesz
Kakas Ágoston könyvnyomdája
Zalaegerszegen. Telefon 131.

Elsőrendű
minőségű

ing- és blous- zephirek

gyönyörű
választékban
megérkeztek

SCHÜTZ

Csak 1 korona

esik egy könyv használatáért

1 napra

a KULTURA kölcsönkönyvtárban. Bővebb felvilágosítást a KAKAS-nyomdában

D. Horváth Imre

VAS, SZERSZÁM, VASALÁS, CEMENT, KERÉKPÁR, VADÁSZFEGYVER, VARRÓGÉP KERESKEDÉS, MŰLAKATOS ÉS FEGYVERJAVÍTÓ MŰHELY

Telefon 54.

ZALAEGERSZEG

Telefon 54

Hirdetéseket

a legjutányosabb díj-
szabás mellett vezeti fel a

Zala vármegye

kiadóhivatala Zalaegerszegen.
Kakas-nyomda. Telefon 131

Nyomatott Tahy R. utóda Kakas Ágoston könyvnyomdájában Zalaegerszegen. Telefon 131. szám

TAHY R. UTÓDA
KAKAS ÁGOSTON

KÖNYVNYOMDÁJA, PAPIR
ÉS IRÓSZERKERESKEDÉSE
ZALAEGERSZEGEN
AZ „ARANY BÁRÁNY” ÉPÜLETÉBEN.
ALAPITTATOTT 1842-BEN.
TELEFON 131 SZÁM

Nyomdalmunkák:

meghívók, falragaszok, üzleti és családi értesítések, névjegyek stb. ízléses, csinos kivitelben. Irodalmi és zenemű-
ujdonságok, művészi képeslapok és képek, levélpapírok (díszdobozok és mappák), írószerek, írópapírok legjobb minőségben, legolcsóbb napi árban A „Zala vármegye” kiadóhivatala

FIGYELMES
KISZOLGALÁS

TÓTH GYULA

angol uri szabó, Zalaegerszeg

A legizlésesebb választék
küli- és belföldi férfiszövet-
tekben. Fazonokat a leg-
jutányosabban és
pontosan
készítik.

...
SZOLID ÁRAK!

44

Elpusztulhat minden,

csak a jó beton nem!

Üreges betonkő, hódflarku és hornyolt cement-tetőcserep, mozaik és terrazo-
lapok minden színben (hydr. salton),
műmárványlap, csőmőszölt betoncső,
beton kerítésoszlop minden egyéb műkő
és betonárukat gyárt és raktáron tart

HORVÁTH ISTVÁN

cementáru- és műkögyár
Zalaegerszeg, Tóth-utca. Telefon 100.

Előfizetési ár:

Egész évre . 240 K
Fél évre . . 120 K
Egyed évre . 60 K
Egyes szám . 5 K

Hirdetések
milliméter díjazásba
szerint számítanak

ZALAVÁRMEGYE

Szerkesztőség
ZALAEGERSEGG,
Kistalady-utca 2. sz.
Telefon 55. sz.

Kiadóhivatal:
ZALAEGERSEGG,
Bócsányi-tér 5. sz.
Telefon 131 sz.

Laptulajdonos: „Zalavármegye” lapkiadó-társaság

TÁRSADALMI ÉS POLITIKAI HETILAP

Felelős szerkesztő: KORBAI KÁROLY dr.

Temetés.

Rövid hír, szűkszavu távirat és milliók szive dobbant össze.

Valahol messze, ahol örök a Tavasz, az üdeség, a fiatalság, sötét árny nehezedett rá a lelkekre. Valahol messze, ahol örökké pompázik a rózsa, letörött egy fiatal ág, s elhervadt vele az örök tavasz. Valahol messze, ahol örök a kacagás, könnyűült a szemekbe és fájdalom a lelkekbe.

S ez a fájdalom beleosont minden ember lelkébe. Jóbarát és ellenség, idegen és rokon, fiatal és öreg könnyezve állanak egy koporsó előtt.

Valaki elment közülünk.

Valaki, aki nagy volt, hatalmas volt, népek és országok ura volt. Valaki, aki magyar király volt.

Gyászol a korona, gyászol a nemzet.

A fő, melyet a magyar szent korona fénye egykor beragyogott, most lehanyatlott. Ki kezében tartotta a jogart, megmerevítette a Halál. Ki esküt tett egykor a nemzet előtt, eskümondó ajka örökre lezárult. A sötét angyal, a Halál, bekopogtatott nála, hívta és ő ment.

Most gyászolunk.

A magyar nép ünnepi gyászünnepek. Ezeréves történetünknek kevés husvét ünnepe, sok nagypéntekje volt. Kevésszer lehetett örömré, sokszor kellett gyászra egybegyűlnie.

Véres kardok, félrevert harangok, templomokból ágyukká szállt ércok szokták összehívni és egyesíteni a magyart.

Most újra egyesít bennünk a gyász, a könnyezés, a megbánás.

Aki most elhunyt, tragikus sorsú fejedelem volt. Két országot kormányzott s most csak egy koporsó és egy szük, sötét kriptá a lakóhelye. Két ország trónja és a koporsó között rövid idő és hosszú szenvedés, röpke öröm és végtelen csalódások.

Bizonytal tragikus sors ez!

Amíg a magyar népet az ősi fánum verte, míg vitázott, hogy kié a jog és kié a korona, kié az ország, mely nemzetek prédájává lön. Isten már határozott fenn: Halál!

Alig hat éve a magyar nemzet történetének lapjára beiratott az új koronás király neve, a név mellé nagyszerű cím s ígéretes bevezetés. A lap üresen, megiratlan maradt, a név mellé fekete keresztet rajzolt a Sors, s a név után sötét keresztet vont a Végzet.

A fényes, fiatal lovag megérkezett az ígéret vára elé, de nem engedte belépni az a fánum, mely vele a magyar népet is érte; megfogta az ifjú, fényes lovag paripájának kantárát a Halál s a halvány, csalódott, szenvedő arc eltűnt, belemerült a Halál ködébe.

A Kálvária egyformán tövises mindannyiunknak. Aki rálép, megsebzí az Élet ezer keserve és útja végén ott mered a Golgota sötéten, intón eléje. Aki a Kálváriára lép, a Golgotán végzi be küzdelmeit.

Ő is megjárta a Kálváriát és nem tudott visszafordulni. A Végzet ráírta homlokára a korai elpusztulást. Az ő útja tövises volt és halálra sebezte, az ő útja a megpróbáltatások parancsa volt.

Ha most a koporsó mellől visszatekintünk életére, békés fejedelemnek látjuk, kit semmiért okolni nem lehet, mert tanácsosai irányították és őket terheli a történekekért a felelőség.

Amikor trónra lépett, vörösen égett a határ, ágyudörgés köszöntötte az ébredőt és tüzet fogott a félvilág. A jószívű fejedelem könnyezve látta a pusztulást és azt a nagy kereket, mely milliók életét örölte fel, meg akarta állítani. Köröskörül zúgott az ítélet harangja és egy ifjú fejedelem békét akart.

A kerék csak forgott tovább s elsodort országokat, trónokat és koronákat.

S most, amikor eltávozott közülünk, jobban forog a kerék, mint valaha. Népek hajtják és népek pusztulnak bele. S a kerék csak zakatol tovább.

A funchali koporsónál Szent István koronájának viselőjét gyászolja a magyar nemzet pártkülönbség nélkül. Mondjunk a sirnál egy imát azért, ki a szent koronát viselte és most megtért őseihez.

A halott békét kíván, a koporsó, a sir előtt csak könnynek van helye.

Némuljon el a bántó láрма, a pártoskodás, a gyűlölködés a koporsónál. Legyünk egyek a könnyekben, legyünk egyek a gyászban, legyünk egyek az ország újjáépítésében.

Bár meghozná a királyt sirató gyász a nemzetnek a megváltás régvárt óráit, nehogy a veszteség további villongások forrása legyen, nehogy a nemzet is a király után menjen az enyészet, a koporsó, a sir felé...

Valahol messze elföldeltek egy koporsót!

Valahol messze sirba tettek egy királyt, magyar királyt.

„Hiszek egy Istenben, hiszek egy királyban
Hiszek egy Isteni Örök Igazságban.
Hiszek Magyarország feltámadásában Amen.”

Nyílt levél

a város polgármesteréhez!

Polgármester Úr!

A Törvényhatósági Árvizsgáló Bizottság, melynek magam is egyik szerény tagja vagyok és amelyet sokan — föltétlenségéből — árdráglító bizottságnak szeretnek nevezni, egy olyan szerve a közéletnek, melynél háládatlabb, fáradtságosabb, nehezebb szerv Magyarországon nincs.

Rettenetes nehéz helyzet az — manapság — amikor az áthárítók tábora uzsora-orgiákat ül; amikor az emberek legtöbbje úgy megszokta és azt hiszi magáról, hogy az ő áldásos napi működése csak ezekkel van kellőképpen honorálva; amikor az emberek fele soha nem remélt jómódban él, másik fele siralmas gyötrődésben, nyomorban, üres gyomorral és rongyokban sínylődik, rettenetes nehéz helyzet, ilyenkor, a két végzet egyéneinek érdekét — csak némileg is — összehangzásba hozni. Már pedig az árvizsgáló bizottság hivatását, célját, akaratát ez képezi.

A bizottság szemei előtt mindig az a cél lebeg adni, segíteni a szegényen anélkül, hogy a termelő kereskedő vagy iparosnak kivennők a szájából a jól megérdemelt falatot. Hogy eddig ez a célunk sikerült-e, avagy, hogy *mindkét félre* nézve sikerült-e, nem merjük állítani. Hogy az egyik félre nézve sikerült, azt örömmel tapasztaljuk, mert hiszen köztük élünk és látjuk, hogy fáradságunk kellő anyagi eredménnyel jár.

Minden nagy háborút nyomor és drágaság szokott követni, minden csata után a *keselyűk* és *hollók* szoktak lakmározni. Tisztelet azoknak, akik — bár dolgoznak és keresnek — de mégsem tartoznak e lakmározók kategóriájába. Szomorú volna, ha ilyenek is nem volnának.

Természetes, hogy az összes közszükségleti cikkek között, az árvizsgáló bizottságnak legnehezebb a szerepe, amikor élelemről, egy kis *húsról* s a mindennapi *kenyerről* van szó! S így a legtöbb dolgot, a legnehezebb föladatot — és *gyakori* föladatot — a hús- és pékiparosok adják. Alig van hét, hogy a húsról, kenyerről, a kenyérsütés nehéz kérdéseivel ne kellene foglalkoznunk.

Az ilyen tárgyalások aztán nem szökölködnek bizonyos heveségekben, részben mű, részben jogos kifakadásokban, nem egyszer igazságtalan elragadtatásokban, mint amikor pl. a bizottság érdemes alelnökéhez az egyik mészáros hivatalába küldte a vevőt — *borjúhúsról*. Magam is hallottam a kifakadást, hogy: „Mit? N. N. érvisszálónak? nincs hús, az egyik *csirkét!*” Mintha bizony nem szivesebben ennénk akár tyúkot is, mint a sok *Napoleon* korabeli tehénhúst . . .

No de, mint mondtam, nekünk az ellentéteket — lehetőleg — ki kell egyenlíteni. Így bizony igazat kell adnunk ama gyakran hallható kifakadásoknak, hogy, ugyan hogyan lehessen itt összhangot teremteni, ahol a gazda nélkül csinálják a számadást . . .

[A haza, az ország eminens érdeke, hogy az ország népe, megélhetése ne szolgáltatassék ki semmiféle osztálynak. Érdeke, hogy minél kevesebb nyomorgója, munkanélkülije, minél kevesebb elégedetlenje legyen. Valamelyik francia király ama óhajának adott kifejezést, hogy minden franciának csirkehús és kalács legyen az asztalán. Nos, nekünk ilyen kulturált igényeink nincsenek, mi megelégszünk, ha *kenyeret*, csak *kenyeret* chetünk, ha lábunk kilóg is a cipőből.

Kivitel! Devisa! Valuta! Kijárárs! Kivitel! panama! mind szép dolog. De a fő, hogy akik itt hazfias érzésben élünk, hogy ennünk legyen.

No, de nem folytatom, mert hátha igen úrrá találna lenni fölöttem az öt gyermekes magánhivatalnok elkeseredése. Nem folytatom . . .

Ellenben egy *alázatos* kérésem volna agilis és sok mindenhez értő *polgármesterünkhöz!* Úgyis, mint Polgármesterhez, úgyis, mint a közéletmezési kormány megbízottjához.

Legyen meggyőződve, hogy, ha megbízatás nélkül vetem is fel az eszmét, de ezren és ezren fogják őt áldani, ha sanyarú helyzetünket tífirhetőbbé teszi.

Rajtunk szerintem — gyorsan s némi eredménnyel csak a mi polgármesterünk segíthet. Tehát csak akarni és a hangyafészekbe belenyulni kell és elmaradhatatlan az eredmény.

Arra kérem a Polgármester Urat, hogy haladéktalanul állítson föl 2—3 mészárszéket és néhány kenyérsütő kemencét. A mészáros- és pékipart pedig ne korlátozzuk, hanem engedjük szabadjára s azután, aki bírja, marja; kez-

dődíjk meg a szabad, komoly verseny! Verseny, minden protekció és kedvezmény szigorú kizárásával. Hiszen nem mondok újságot, mert mintha már volnának városok saját *keselésű* mészárszék, kenyérgyár és sütő kemencékkel.

Tudom, Tisztelt Polgártársaim, hogy ilyen közszükségleti üzemek felállításával sem lenne a hús 2 korona s a liszt sem 1 korona. Nem, szó sincs róla! Azonban tagadhatatlan, hogy ennek a szabad, nemes versenynek meglenne az ő *ármérséklő* hatása, a *megnyugtató* ereje.

Tudom, kedves Polgármester Úr, könnyű tanácsolni, de nehéz azt gyakorlatilag kivinni. Nem. Nem lehetetlen. Meg vagyok győződve, hogy polgármesterünk, ha azt komolyan akarja, keresztül is tudja vinni.

Hátra, volna a legnyomósabb kérdés, a dolog anyagi oldala. Mert ki vállal az esetleges deficitert felelősséget? Ki? Hát a város! A város jobbmodu polgárai! Elsősorban a közismert hadi gazdagok.

Minden — de hebizonyítottan — évi száz, vagy százötvenezer korona jövedelemmel bíró egyén, foglalkozására való tekintet nélkül, egy kis bizonyos mérsékelt progresszív „*városi szegényügyi*” *pótadó*t tartoznék fizetni. Ezt ők meg sem érzék és egyben a kifejlődő konkurrencia folyamánaképpen okvetlen bekövetkező olcsóbbság révén ők is megnyernék a vámon, amit a garaton elveszitenének, jobban mondv a szegénység oltárán áldoznának.

Valamit tenni kell, tenni *kötelesség!*

Segítsen rajtunk, Polgármester Úr! Ezzel maradandó, áldásos emléket szerez magának.

Tivolt János.

A fiatalok bűnösökről.

Horváth Ferenc dr. felolvasásából.

A történelmi idők kezdetén a büntető jog mindenütt a tálió elyén nyugodott, a vezérelv, amit röviden így fejezhetnék ki, szemet-azemért, kezét-kezért! Az egész büntetőjogot a bosszú, a megtorlás hatja át s bár már az ő korban azt vallja Seneca, hogy jobb megelőzni, mint büntetni, ez az irány végig vonul az egész középkoron. Hogy mily horzalmasok és barbarok voltak a büntetések, elég arra utalnom, hogy a szemek kitolása, a karok levágása, a kerékbe-törés, a karóba huzás mindennapiak voltak és gyakran igazán csekély súlyú bűncselekményekért lettek alkalmazva.

vitéz bátyja, aki még most sem épült fel teljesen nemrég szerzett hősi sebéből; pár csatlós és egy ősz, öreg szolga. A várurat, harcossal, valahova máshova rendelte a magyar király.

Ali bég felüzent a várkastélyba:

— Adjátok meg magatokat!

Azok azt üzenték:

— A magyar élve nem ad át sem várat, sem kardot.

Ali bég lelkén fájdalmas érzések szántottak keresztül.

— Én ezt már hallottam valamikor egy jósgos szemű embertől. Allah! álmodom, képzeledöm, hisz még a hangja is fülemben cseng? . . . Allah! oly érzéseim vannak, mi! még sohasem éreztem? . . . Szeretnék imádkozni! . . .

Leborult. Hiába. Lelkét nem nyugtatta meg az áhitat. Régi, régi imádság egyszerű, fenséges szavai ébredtek fel szívében.

— Mi Atyánk, ki a mennyekben vagy . . .

Tovább nem jutott eszébe. Ugy érezte, ha azt el tudná mondani, elmulna lelke borongása.

— Mintha egy puhakezű, lágyan cirogató, szelid, mosolygós asszony tanított volna erre . . .

Magához intett egy janicsárt:

Regék.

Írta: N. Szabó Gyula.

Mercelmentü legenda.

Közzeget ostromolta az ozmán. A fővezér sárga volt a tehetetlen dühtől és a szegénytől. A várat leonidászi bátorsággal védték a magyarok. Hiába volt a veszett ostrom. A fővezér már titkon arra a selyem zsinórra gondolt, amit a Szultán a Boszporusparton, haragjában szokott ajándékozni.

— És mindennek ez az átkozott Közzeget az oka. — Ette a törökök a veszekedett méreg. Hisz már Bécs elestét szerette volna jelenteni előnyösebb futárral a legnagyobb urnak.

Hasztalan újult meg nagyobb és nagyobb mekirahanással az ostrom. A vitéz ostromot még vitézebben verte viasza a testvérfaj. Bizony eok-sok török elköltözött akkor Közzegegről Allahhoz.

A rózsás hajnal öröme derengett a várban. A csüggedés csillagtalan éjszakája borult gyászlepelként a pogányra.

Egy szilaj magyar virtuskodásból, egy visszavert heyes támadás után, bort dobott a törökök közé:

— Ilyet igyál rózsavizes és sorbetes janicsár, akkor vagy megeszel, vagy megveszel (megveszekedel) . . .

Ez a helyke, legénykedő kijelentés a fővezér fülébe is eljutott. Rettenetes káromkodásra fakadt:

Majd küldök én nektek bort gyaur kutyák . . .

A várbeliek nevettek a toporzékoló törökön:

— Méreggel nem lehet várat bevenni . . .

A fővezér szeme gonosz vadként csillant és azt mondta magában:

— Lehet, hisz a bor is méreg.

Magához parancsolta legvitézebb katonáját, a daliás, fiatal Ali béget.

— Elindulsz száz hú janicsárral és hozol látatúzes magyar bort a derék közzegeieknek. Allah vakítsa meg a kutyákat . . .

Ali bég másnap reggel már teletöltötte a tömlök felét sági borral. Az üresen hagyottakat somlaival akarta megduzzasztani.

Amint a hegyről leereszkedtek, meglátták az izsákfai várkastélyt:

— Hajrá! ott lehet ám tüzes bor . . .

A várkastélyt kevesen védték. A várur leánya egy szépséges huszéves galambszívű szűz;

Ezen embertelen büntetések még az új korban is általánosak, mig nem 1761-ben a Callas féle eset helytelen bírói eldöntése meghozta a büntető jognak rég óhajtott reformját.

Callas János tekintélyes kereskedő Toulousban, kinek kicsapongó életű fia magával meghasonulva öngyilkos lett. A közvélemény szerint a fiut az apja ölte meg, állítólag azért, mert a fiu a protestáns hitről a katolikus hitre akart áttérni. A nyomozás megindult, az öreg 64 éves Callas Jánost, másik fiát, feleségét és cselédségét elfogták. A legrettenetesebb tortúra dacára mindnyájan tagadtak és jóllehet ellenük semmi bizonyíték sem volt, a bíróság Callas Jánost keréketörésre ítélte azon reményben, hogy majd vallani fog. Ő azonban ekkor sem vallott. A bíróság a legnagyobb zavarba jutott, mert bizonyos volt, hogy a gyenge, törődött, Callas János egyedül nem tudta megölni a 22 éves, erőteljes fiát, a család többi tagja ellen pedig szintén nem volt semmi bizonyíték sem. A bíróság tehát a család többi tagja és a cselédség ellen megszüntette az eljárást és őket szabadon bocsátotta. Callas özvegye ekkor Voltalerhoz fordult, ki aztán barátaival keresztül vitte Callas János rehabilitációját.

Ennek az esetnek azonban mélyreható kihatása lett, mert a művelt világban mindent megindult a harc a büntetések enyhítése, a büntető ügyek emberesebb kezelése érdekében. A büntetések enyhébbek, emberesebbek lettek ugyan, de még mindig nem tettek különbséget büntetetlen és büntetetlen között és a bűnös gyermeket ép úgy büntették, mint a felnőtt, érett embert.

Pedig a gyermeket csak a legritkább esetben szabad büntetni, azt nevelni kell, mert a gyermek cselekménye legtöbbször egy gyermekes cainy, amely pajkosság, rossz nevelés, vagy teljes neveletlenség és tudatlanságnak a szüleménye.

Előtte állott néhány év előtt három gyermek betöréses lopásért. Elmondották, hogy a lakók távozását kilesve a lakásba úgy mentek be, hogy egyikük felmászott a verandára, onnét a háztetőre, majd a padláslyukon át a padlásra, s aztán a padláslepcsőn le az éléskamrába, majd a konyhán át a szobába. Aztán kinyitotta az egyik udvari ablakot, társait ezen beeresztette, s a lakásból minden nekik tetsző dolgot magukhoz véve az ablakon távoztak, az ablakot maguk után gondosan behuzván úgy, hogy a

Tudod-e patak nevé?

Nem tudta az. Hisz elfeledett a janicsár mindent: apját, anyját, hugát, a hazát, csak harsolni tanult meg. A pendelyes korban elrabolt kis fiu még tud felejtani. De megmaradnak benne olyan érzések, melyek sohaem engedték neki élvezni a teljes boldogságot, az igazi örömet. Valami mindig hiányzott neki. Valami, aminek nem tudott nevet adni.

Igy volt ez Ali béggel is.

Azonban van valami, amit mindenki tud és érez, de elmondani méltán nem tud, van valami, ami annyira szép, mint a zsendülő tavasz, amit hűségesen költő még megénekelni nem tudott és ez a szépek szépe — a szülőföld varázsa.

Oh, a szülőföld az beszél s annak a fészéde még a gyilkos is meghajja. A szülőföldön millió és millió tündér repdes és mind azt kérde:

— Emlékszel-e? Nem? Hát majd mi beszélünk.

És beszéltek Ali bégnek is. Annak régi képek elevenültek meg agyában. Még egy könnycsepp is lecsordult napsütötte arcára, de letörölte.

káros, amikor hazajött, nem tudta megérteni, hogy a tolvajok miként jutottak a lakásba. Arra a kérdésemre, hogy miért mentek be ilyen kalandos uton a lakásba, azt felelték, hogy mindezt a moziban látták így, ott tanulták, és hogy vezérüké azt a fiut választották, aki a bemászás ezen módját kieszelte. A gyermekek alig multak még 12 évesek, rendes, tisztességes szülőknek gyermekei.

Kérdem, lehet-e egy ily korban levő gyermek tettét a felnőtt ember tétével egyenlő mértékben mérni? Ugye nem! Hiszen ezek a gyermekek a bűncselekményt a mozi káros hatása alatt, inkább kalandvágyból, mint bűnös szándékkal követték el. Az ő szemük előtt nem a bűnös cselekmény, nem is a lopásból származó haszon lebegett, hanem inkább az a vágy, az a remény vezette őket, hogy ők is tudnak olyant tenni, mint azt a moziban valamelyik detektív regényben látták.

Minden gyermekben megvan a kalandok utáni vágy, gondoljunk csak vissza saját gyermekkorunkra. Vajjon Robinson története, vagy az utolsó Mohikán regénye, de különösen Verne úti kalandjai minő érzelmeket, minő vágyakat váltottak ki belőlünk. S ha most egy gyermek ezen olvasmányok hatása alatt valami törvénybe ütközött követ el, pl. Amerikába, az indiánusokhoz való utazás céljaira szüleitől pénzt lop, vajjon bűnösnek tarthatjuk-e őt abban az értelemben, amint ezt egy felnőtt emberrel szemben tennők. Ugyebár nem?

És épen ezen sarkalik a fiatalokkal szemben a különleges bánásmód szükségé. A fiatalokat tehát ki kell venni a rendes büntetési eszközök alól s velük szemben a legtöbb esetben csak erkölcsi és nevelő jellegű intézkedést kell alkalmazni. Míg azonban ezeket a szükségeket a modern törvényhozás felismerte, a gyermekeknek megszámlálhatatlan százezrei sanylódtak börtönben, fogházban, oly tettekért, melyeket gyermekes meg gondolatlanságból, kalandvágyból, vagy a nevelés hiányossága miatt követtek el és szenvedték büntetésüket s felnőtt büntetettek körében, a legrosszabb erkölcsi környezetben, úgy hogy legtöbbje minden rosszra kiképezve lépett ki a börtön kapuján.

Ennek a rendszernek igazságtalan és különösen a társadalomra káros voltát legigazabban Északamerikában ismerték fel. Náluk lett eleven valósággá, különösen a gyermekkorra vonatkozó

— Eh! hisz vitéz vagyok. A szultán vitéze. Azok ott csak gyaurók...

De a tündérek repdestek...

Ali bégnek úgy tetszett, hogy egyszer egy szöske két-károm éves leánykának nefelejtset szedett itt a patakparton.

Majdnem nyelvére ment a patak neve. Gondolkozott. Hiába, az nem jutott eszébe.

Pedig mintha úgy tudnám, mint saját nevemet...

A tündérek tovább repdestek.

— A nefelejtset koszorút fontál... Ugy örült az a kis szöske, mikor a fejére tette. Emlékszel-e? Átkarolt két parányi kezével, megcsókolt és azt mondta: köszönöm alanos... bátyám.

Ali bégnek megtájdult a feje, hogy nem tudott visszaemlékezni arra a névre, amit a kis lány mondott akkor.

— Nem, nem, gonosz boszorkák játszanak velem. Ez nem lehet való. Én török voltam mindig. El, el, átkozott dzsinek! (Polytatom.)

az a híres jelmondás „jobb megelőzni, mint büntetni.”

A fiatalok különleges megítélésének, a büntetés helyett a gondozás, a nevelés szükségességének uralomra jutásával Északamerika lett első vezérállama a kultúrvilágnak. Hendersen az elhagyott, fogyatékos és büntetetlen osztályról írt művében vezérelvül tüzi ki: „nevelés az egész vonalon, erkölcsi, vallásos, testi és értelmi nevelés” s menyire valóság ennek a szüksége, különösen az elhagyott, fogyatékos büntetetlen fiataliságra.

Ez az emberies, egészséges, gyakorlati irányú átgondolás teremtette meg azután Északamerikában a különböző gyermekvédelmi intézményeket, a reformatóriumokat, próbára bocsátást, a pártfogói intézményt és a fiatalok külön bíróságát, egyszóval kifejezve, a fiatalok új büntető jogát. (I. oty. köv.)

Képek a Felvidékről.

Szegény felvidéki rabmagyarok szomorú helyzetét jellemzi a késmárki Karpathen Postból vett híradás, mely bizonyítja, hogy hazánk szétarabolása életképtelenné tette az elrabolt szép Felvidéket is. A virágzó, hatalmas gazdasági tényező, a felvidéknek kenyeret adó bányászat, lassan, lassan megszűnik, 41 nagyobb bánya közül csak 16 van üzemben. Az ezelőtt 1 millió tonna ércet produkáló eredmény, a minimumra szállt és ennek értékesítése is lehetetlenné vált, miután majdnem az összes kőbányákban szünetel a munka. Az üzemben levő 16 bányában már csak heti 4 napon dolgoznak. A munkások 40 százalékát elbocsátották vagy szabadságolták. A még működő bányákban is kénytelenek lesznek a munkát hamarosan teljesen megszüntetni, mert az előállítási költség, a szén és robbanó anyag ára és a magas vasuti viteldij a kivitelt lehetetlenné teszi; az ottani virágzó gyáripárt, a fejlettebb cseh ipar verte béklyóba. Sirva kívánják vissza a magyar uralmat, mely az ottani ipart megerősítette, istápolta és készítményeinek piacot teremtett. Az ipar többi ága is a krízis állapotában van, így a fa, üveg és bőripar, sőt a textil és vasipar is. Az egyedüli mentő eszköz lehetne egyelőre, ha a termelést újraszervezhetnék és a léreket leszállíthatnák, ez azonban nem következhetik el a burkolt vörös uralom alatt. A cseh Prokrustes ágyába kényszerítették a felvidéki ipart és tönkre is tették.

A pozsonyi ministerium a városok reformján dolgozik és tervbe vette, hogy a törvényhatósági joggal felruházott városokat megszünteti. Kassa és Pozsony rendezett tanácsú város lesz kinevezett polgármesterrel, a többi várost nagyközségekké fejlesztik vissza. Így fojtja meg az önkormányzatot a cseh kormány és ezt a kényszerítő pénzügyi helyzettel okolja meg. Az erősen cenzurázott lap azonban meg jegyzi, hogy sem kulturális, sem szociális célt ez a reform nem szolgál, sőt még gazdaságát sem. Egyes egyedül a hatalmi akarat akarja a polgárság kemény derekát és az ő irredentizmusát megtörni és a kinevezett cseh szolgabíró alá kényszeríteni. A közbiztonsági állapotra élénk fényt vet a következő hír. A cseh korzó mesterei nap-nap után betörési és kasszafurási körutakat végeznek és a poprádi rendőrség egy gyanussá vált alak letartóztatásával igen jó fogást csinált egy cseh őrmester személyében. Ez be is vallott 8 különböző városban elkövetett betörést 1200000 cseh korona eredménnyel 3 hónap alatt.

A kassai hadosztály bíróság január 25-én, azt a 12 szepesi fiut, kik a cseh betörés után a magyar-lengyel légió tagjai voltak 2½ évtől 10 évig sötét zárka és börtöllel súlyosított börtöllel.

tönre ítélte. A magyar és lengyel kormánynak a cseli kormánnyal folytatott tárgyalásai után amnestiát nyertek és amennyiben kijelentik, hogy magyar vagy lengyel állampolgárok óhajtanak lenni, szabadon bocsájtják, illetve a határra toloncolják őket.

A 20 filléres beváltása megrendítette felvidéki testvéreink bizalmát az 50 és 100 koronás bankjegyek iránt. Mindenáron apró 5, 10, 20 koronás bankjegyekre igyekeznek beváltani s ha nem sikerül, elvásárolják. A helyzet ugyanaz ott most, mint nálunk a kommün idején Csehországban a kisebb bankokban rendült meg a bizalom és az 50, 100 koronást gyűjtik. Élelmes spekulánsok falukon 1/2 és 2/3 értékben vásárolják össze a hiszékeny felvidéki nép pénzét, súlyosan megkárosítva azt.

Az Iglón megjelent Szepesi Lapok nehéz küzdelem és 9 havi betiltás után megjelent, de Szepesi Hírlap címen. Így teszi földönfutóvá a lakosságot, így foglalja és árasztja el a felvidéket az új honfoglaló. Meddig még?

Sch V.

A szép a mindennapi életben.

(Részlet egy szabadlicedális előadásból)

Folytatás

Virágok.

Sok lakásban látunk virágot, sőt pálmát is a szobákban. A virág ellen, ha néhány cserepet itt ott elhelyezünk, nem lehet kifogásunk, csak a maga helyén kell alkalmazni és vigyázni arra, hogy a szobából téli kertet ne csináljunk. A jóból is megárt a sok, eltekintve attól, hogy a növények nem illenek a lakás fogalmába, még orvosilag sem helyénvaló a sok virág, dísznövény, mert a szoba levegőjének jó részét felemészti és helyébe egyéb gázokat, sokszor ártalmas gőzöket bocsátanak magukból. Ilyenek különösen a pálmafajok. Mi, akik három-négy-szobás lakásban töltjük életünket, nem rendelkezhetünk olyan helyiségekkel, ahol csak néhanapján fordulunk meg, mint előkelő házakban lehetséges, tehát felesleges és nagyozásra valló fényezés, ha olyan nagy dísznövényeket teszünk szobánkba, hogy azoktól talán mozdulni sem lehet. A mi igényeinknek, életmódunknak, egyéniségünknek nem is illő, ha a butorok rovására dísznövényt teszünk oda, ahol semmi szükség rája. Néhány kisebb cserep virág, bokrocska megteszi mindig és ha van tágas előszobánk és szeretjük a növényt, ám helyezzük el ott.

Képek.

Minden házban látunk képet a falon. Ezek alkalmazásáról van néhány megszívlelni való.

Nincsen az a művészet, amely annyira népszerű lenne, mint a fotografálás, ha ugyan művészetnek mondható — feltéve, de meg nem engedve azt, hogy a fényképező urak munkája — ha még oly becsületes is — művészet legyen! Akár a városban, akár falun, minden házban van fénykép — a falon — mint szobadísz! Vajjon az-é?

Csupa kedvesen mosolygó arc, mereven álló térd és egyéb képek, valamilyen tetszetős, de lehetetlen tartásban.

Egész falat teleaggatnak ilyen képekkel. Talán nem illő, hogy az ilyen képekkel „díszített” fal előtt gunyolódva megjegyzést teszünk, mert lehet, hogy nem a műzítés vágyának kielégítése tette oda a képeket, hanem valamilyen más érzés: barátság, kellemes emlékek, rokonsági kötelék stb. kifejezése az egymással halmozott sok kép. A háziaknak, hozzátartozóknak a fényképek annyi mindenféle szép emléket idéznek fel, annyi szép gondolatot váltanak ki, ha nézik azokat, hogy a bírálóknak

erre nézve semmi helye nincsen. De azt már igazán nem lehet kívánni, hogy szépek vagy izlésesek mondunk csak egyetlen egy fényképet is, különösen mint szabadísz! Érzelmi, a keletyre ható értéke lehet, de művészi, esztetikai nincsen. Ellenkezőleg legtöbbször félreismert és hamisan értelmezett csinálmányai egy lélek nélküli mechanikus eljárásnak, mert mindaz teljesen hiányzik belőle, amit művészetnek nevezhetnénk; nincsen meg a szabadon alkotó kéz, a szemlélődő szem, a képzeletnek, egyéniségnek semmi nyoma. (A mindennapi fényképezésről szólunk!).

Különös, de való, hogy éppen az ábrázolásnak ez a módja, amely csalahatlan pontossággal adja annak tükörképét, akiről készült, ugyanakkor a legkevésbé igaz képet ad arról, akit ábrázol! Mert a fény és árny rideg egymásmellettsége, az apró véletlenségek tolatódó feltűnése és a valóságban csak pillanatokat tartó állapotnak inegrögzítése, sohasem adja vissza annak egyéniségét, akit ábrázolni akar. És ha még a fényképező ír a merevítő tartóval és a retusálással még segít is, akkor keletkezik egy nekünk kedves egyénről az a torzkép, melyet még falra is kiteszünk.

Ezzel nem mondtuk azt, hogy a fényképezés teljesen rossz valami, — sőt a technika nagyszerű vívmánya, a művészetet támogató tényező is lehet, de művészet, olyan értelemben, mint pl. a festészet, sohasem lesz. Tehát, bárkit ábrázoljon is a fénykép, műalkotás nem lesz. A táj fényképet talán inkább el lehetne fogadni, de művészi hatással ez sem lehet, mert a természetellenes távlati torzulás itt is megteszi lerontó munkáját.

Általában tehát a fénykép, mint szabadísz nem is jöhet tekintetbe és így nem való falra akasztani — hanem csak albumba vagy medaillonba tegyük.

Fametszet, rézmetszet.

A fametszet sem alkalmas kép a szoba falára, mert távolabbról nem látni, mit ábrázol és különben is a fametszet maga más célt szolgáló technika, mint hogy falra akasztható képeket adjon; könyvek, lapok ábrázolását szolgálja. Ezt mondhatjuk a rézmetszetről is. De ha mindkettőre kép eredeti alkotás, bizonyos helyeken, pl. iróasztal fölött alacsonyán alkalmazható.

BELPOLITIKA.

Prohászka Ottokár visszavonni a politikától. Vád alá helyezték az októberi lázadás bűntetteseit — A választókerületek beosztása. — A kormány álláspontja a királykérdésben.

Prohászka Ottokár visszavonul a politikától. Székesfejérvár aranyászú püspöke, Prohászka Ottokár visszavonul a politikától. Ez alkalommal a nagynevű főpap a következő kijelentést tette:

„Gróf Bethlen Istvánt mindenképpen nagyra tartom és úgy gondolom, hogy őt támogatni kell. Hiszen az egység nemcsak úgy jöhet létre, ha egyik párt a másikba olvad, hanem kooperál. A fő parlamenti párton kívül álló párt valahogyan a hatalomtól közvetlenül független marad és olykor inkább alkalmat talál kereszténységének pregnánsabb kifejtésére. Gyakran vannak problémák, amelyek körül a kormány nem képes akaratának kifejezést adni, érvényt szerezni. Nagyon jó, ha van párt, amely nem kormányzó párt és egyes kérdések fölmerülése, megoldásuk aktualizálódása esetén magának a kormányzó pártnak és a közügynek is megtesz némely szolgálatot. Hányszor „csikorog” a hatalom, mert nem lehet független és más érde-

kek szolgálata miatt kényszerül itt-ott szándéka ellen is dolgokat elviselni. Ez esetben a másik párt legalább hangoztatja akaratát s a kormány-olykor lelkében tapsol neki.

Amennyiben a tiszta keresztény érdek kívánja, annyiban a politikai pártokat ezentul is teljes igyekezettel és készséggel támogatom újabb elhelyezkedésben is. Azt ugyanis kétségtelennek látom, hogy Magyarországon meg kell szünnie a hiába való huzavonának. Nem értem, minek kell ellenzékieskedni ex asse.”

A politikától való visszavonulását a következőkkel okolja meg:

„Visszavonulok a politikától, mivel arra a meggyőződésre jutottam, hogy a püspök semmi körülmények között nem lehet pártember.”

Vád alá helyezték az októberi lázadás bűntetteseit. A budapesti büntetőörvényszék vádtanácsa Kiss István dr. táblabíró elnöklésével kihirdette a királypuccsal kapcsolatos bűnpörben határozatát.

Eszerint a vádtanács Rakovszky István, Andrássy Gyula gróf, Sigray Antal gróf és Borovicsinyi Aladár terhelteket, mint vezetőket a Btk. 152. §. 3. pontjába ütköző és a 154. §. szerint minősülő lázadás büntette miatt vád alá helyezik.

Elrendelte a vádtanács azt is, hogy a kitűzendő főtárgyalásra az ügyészség indítványozta tanukon kívül idézzék meg Láng Boldizsárt, Károlyi József, Széchen Miklós és Apponyi Albert grófokat is, mint tanukat.

A választókerületek beosztása. A hivatalos lapban megjelent a kerületek beosztásáról szóló rendelet. A rendelet szerint kiegészítettek 9 kerületet, megszüntetik a nagymartoni és németújvári kerületet, 25 nagy kerületet pedig kettéosztanak. A kettéosztott kerületek között van a pacsi és tapolcai kerület is, amelyekből a kiskomáromi és a balatonfüredi új kerületet állították fel.

A csonka választókerületek közül azok számára, amelyek székhelye elszakított területen fekszik, ideiglenes választási székhelyet jelöltek ki. E 15 kerület között van az alsólendvai kerület is, melynek új, ideiglenes választási székhelye Lenti lett.

Összesen 4 lajstromos és 25 új vidéki kerület alakult.

A kormány álláspontja a királykérdésben. Károly király halálával kapcsolatban az ellenzék erős agitációt indított meg, melynek célja a királykérdésnek felszínre tartása és a fennálló törvényes rendnek megváltoztatása.

A kormány álláspontja a király halálával sem változott meg, a kormány változatlanul az 1921. évi XLVII. t.-c. alapján áll, mely törvény mindenkit egyformán kötelez. Éppen ezért a legitimisták ellenzéki kiáltványa, amely a törvénnyel szembehelyezkedik, bűncselekmény tárgya.

Pokolgépés merénylet Budapesten. Hétfőn este Budapesten, az Erzsébetvárosi Demokrata Kör ellen pokolgépés merényletet követtek el. Eddig 6 halott és kb. 40 sebesült van. A rendőrség a nyomozást megindította, azonban eredményt eddig még nem ért el.

CABIRIA - QUO VADIS - SALAMMBO

e három film vetekszik csak kiállításának pompázatoságával és felejthetetlen, tízezrekre menő tömegjeleneivel, gyönyörű felvételével

AZ EDISON MOZI VASÁRNAPI, 9-IKI klasszikus és grandiózus filmcsodájával

OSIRIS

Hallatlanul tökéletes film-regény Egyiptomból, a Nilus partjáról ó felvonásban.

KÜLPOLITIKA.

Genovát katonai kordonnal veszik körül. — Az orosz delegáció Berlinben. — Zavargások Irországban. — Aranyrudakkal segítyezik Magyarországot?

Genovát katonai kordonnal veszik körül. Genovai hírek szerint az olasz kormány nagyszámú katonaságot, csendőrséget és rendőrséget vonultatott fel Genovába, hogy az odaérkező delegációk biztonsága felett őrködjék. Már eddig is igen sok letartóztatás történt s több, mint száz egyént fogtak el azon gyanu alapján, hogy a különböző delegációk tagjai ellen merényletet akartak elkövetni. Az olasz kormány a konferencia alatt Genovát igen szigorú kordon alatt fogja tartani és a tárgyalásra nem hivatalos egyéneket még csak a város közelébe sem fog engedni.

Az orosz delegáció Berlinben. Az orosz delegáció Berlinbe érkezett, ahol a birodalmi kancellár fogadta Csicserin, Litvanovot és Joffet, a genovai konferencia orosz kiküldöttjeit. Ez alkalommal általános megbeszélés folyt a politikai kérdésekről. Hír szerint a német-orosz kereskedelmi szerződés terve is szóba került.

Zavargások Irországban. Az északi és déli Irország közt megkötött egyezmény ellenére Belfastban újabb zavargások, gyilkolások és bombamerényletek voltak. A köztársasági hadsereg vezető bizottsága hír szerint titkos mozgósítást rendelt el. Az ideiglenes kormány a zavargások megállítására ellenintézkedéseket tett.

Aranyrudakkal segítyezik Magyarországot? Párisi politikai és gazdasági körökben élénken tárgyalják azt a tervet, mellyel a genovai konferencián a gyenge valutájú országoknak ingatlanokra és egyéb vagyonukra aranyrudakat adnak kölcsön, amelyek aztán a kibocsátandó bankjegyek fedezetéül szolgálnának. Elsősorban Magyarország, Németország és Ausztria pénzügyeinek illetően rendezését vették tervbe.

Bolsevista csapatok harca a japánokkal. A japán és bolsevista csapatok között igen súlyos villongások fordultak elő. A fehér csapatokat a vörös csapatok átszorították arra a semleges területre, amelyet a japán parancsnokság megállapított. Üldözés közben a vörös csapatok behatoltak a semleges zónába és összetűztek a japán osztagokkal. Attól tartanak, hogy az összelűzésnek válságos következményei lesznek.

Hetenként.

— Igeó sok. —

Veszekedni: csúf dolog.

De mindenre fejet bólintani: nem szabad.

Okokkal fölfegyverkezve barátságosan vitatkozni: kötelesség. Én ezt teszem.

Ez az eljárás megélesíti a fejszét, mint a köszörűkő; megtényesíti az ekét, mint a szántás; és megvilágosítja az igazságot, mint a napsugár.

Egyik újságnak az első cikkében van három csoportban három-három mondat, amelyeket egyébnemű legnagyobb rokonszenv mellett sem lehet helyeselni, tekintettel a nagyközönségre, ahol irányító vélemény a hírlap szava.

Az első csoportban ez a három kifejezés van egymás mellett: „Szabadlopás, Szabadrablás, Szabadkirályválasztás.” Mintha testvérfogalmak

volnának. Pedig hát más a gólya s más a fecske, ámbár hogy mindenkinek tollazata van. Ezeket a kifejezéseket tréfás szójátékokban egymásmellé lehet rakni, de komoly beszédben nem illenek együvé. Egy a kezdetők, egy a végződésők, de más a derekuk. Lám csak. Istent imádni: szabad; de Istent káromolni: nem szabad. Pedig mind a kettő Istennel kezdődik és mindkettő a *ni* képzővel végződik. — Tehát a szabadválasztás tűrhető, de a szabadrablás nem tűrhető.

A második csoportnak első kifejezése ez: „Egy szétdarabolt ország megtagadta és száműzte a nemzeti lelkét!!! „Igy kell érteni: Az ország megtagadta és száműzte a királyt s vele együtt megtagadta és száműzte saját nemzeti lelkét is. — Hát ebben mindjárt két tévedés van. Az ország nem tagadta meg és nem száműzte a királyt. A király jónak látta elmenekülni — nem az ország bántalmazása elől, hanem a hirtelen föllobbant vörös uralom elől. De ha elfogadnók is a helytelen állítást, ha a magyarok országa tagadta volna meg és száműzte volna is a királyt: akkor sem tagadta volna meg és nem száműzte volna vele együtt a nemzeti lelkét. Mert sohasem volt a mi nemzeti lelkünk idegenvérű királyainknak a testével úgy összekapcsolva, hogy különválasztva ne láthattuk volna. A király elment s a mi lelkünk itthon maradhatott. Sőt többet mondok. Mikor nyugadalmasan ülhetek is otthonukban idegen vérű királyaink: a magyar lélek akkor is külön vergődött. Nem volt, nincs s nem is lesz összekapcsolva. Tehát a lélek nem száműzetett. A második kifejezés ez: „megtagadta és száműzte a haza fogalmát.” T. i. az ország, t. i. akkor, amikor megtagadta és száműzte a királyt. Szó szerint olyan, mint az első tétel. Nem tagadta meg s nem száműzte. S ha megtagadta volna és száműzte volna: akkor sem tagadta volna meg a királlyal együtt a haza fogalmát is. Mert a magyar haza fogalma idegenvérű királyainkkal sohasem volt összekapcsolva. Száműzetésről szó sem volt még, még sem laktunk együtt soha. De hogy ne csak locsogjak-fecsegyek, példát is említek egyet: talán Rudolf császárt égette a magyar haza fogalma Prágában? ahol 22 esztendeig csinálta az órákat. Nem. Ők a magyarok országában hazát nem ismertek, nemhogy laktak volna benne. Ők a magyarok országát nem hazának, hanem csak ólnak, pajtának, vagy legelőnek ismerték, ahol teheneket szokás fejni. Nem mondom, hogy a család számára, de a a kedvenc Ausztria számára. A haza fogalma tehát itthon maradt velünk, ahol eddig is volt.

A harmadik kifejezés ez: „... megtagadta a magyar koronát” t. i. az ország. Ha a királyt megtagadta volna, akkor ez a kifejezés Jósika Miklós szava szerint csatányos volna. Mert a koronával az igazi király csakugyan érintkezik. Mondjuk: elválhatatlanok. De nem örökre. Csak a sírig. Mert a mint a szomorú példák naponként mutatják, az ember halandó. Az emberiség mégis él. Ezért van az a tréfás beszéd, hogy: Meghalt a király, éljen a király! Meghalt a király, de a koronát nem temetik el, mert a korona nem a királynak, hanem a királyságnak a jelvénye. Ez él és mindenik pártnak a száján forog. Nekünk pedig igazán mindegy, hogy Vencelnek, vagy Ottónak, vagy Elisabethnek nevezik-e a viselőjét. A fő az, hogy mi nem tagadtuk meg.

A harmadik csoportban ez a három mondat van egymásután: „Meghalt a király. A királyt megölték. S a magyar nemzetnek eddig mocskotalan történelmébe belekerült egy folt.”

Erre azt kell mondanunk, hogy ez már igen

sok. Az előbbieket elenyésznék ennek a súlyossága mellett.

Ebben a három mondatban a legelemibb ember is látja az összefüggést s kézzelfoghatólag olvassa és mondja, hogy a magyar nemzet megölte, avagy valami felbérelt emberrel meggyilkoltatta a királyt, épen úgy, mint Szerbia egykor Ferdinándot. Az értelmesebbek már szelidebben csak úgy értik ezt, hogy a magyar nemzet az oka a király halálának. Nem nagy a különbség. De egyik sem igaz. S akármelyik formában is csakugyan nagy folt volna a nemzet történelmében, ha igaz volna.

A cikkíró, nem tudom, ki, lehet a legjobb barátom, tulfejlődik személyes szeretetében, mély fájdalomában és keserűségében, hogy meghalt a király, ráütött a nemzetre, úgy tett, mint a juhászbojtár: meghalt a szeretője s ő elkeseredésében nagyot ütött botjával a számára fejére. Avagy inkább a keserű humorhoz hasonlít? Nem bánom. Veri a jégeső a gabonát s a gazda? ő is oda áll egy bottal s irgalmatlanul üti-veri a gabonát, mondván! Nő Uram Isten! hadd lám ketten mennyire megyünk!

Isten és a sors veri a nemzetet. Keserű humorában a cikkíró is üti a tollal, mint a gazda a bottal a gabonát. Pedig sem a jégverésnek nem oka a gabona, sem a király halálának nem oka a magyar nemzet.

Ember meghal tifuszban, tüdőgyulladásban, influenzában, vagy spanyolnáthában, vagy egyéb véletlen balesetben: mondjuk ki, hogy mindezek a királyt nem fogják. Sőt én erősen állítom, hogy a királyt a lelki rázkódások ölték meg. S mi okozta a lelki rázkódásokat? Általában az egész háború. Ez egészen bizonyos. Hát a háborút talán a magyar nemzet okozta? Mert ha ez okozta volna, akkor én is azt mondanám, hogy a királyt a magyar nemzet ölte meg. De a háborút nem a magyar nemzet okozta. Hát kicsoda?

Befogom a számat. Egy szót sem szólok. Beszéljenek a történetek. Ezek az okok.

Ezelőtt 30–40 évvel kezdték ezt a nagy háborút, valószínűleg a muszkák a franciákkal együtt. De ez régi. Mi pattantotta ki? A Bécsben lakó uralkodó nagy hadgyakorlatot tartott Boszniában, Szerbia szomszédságában. S ezzel — mint hogy hódítani vágyó uralkodó, mintha valami bűzös kórót tartott volna Szerbia orra alá. S Szerbia lelőtte Ferdinándot. Ez pattantotta ki a háborút. Itt találod az okot. Az aztán a sorsnak a gúnyja mirajtunk, hogy csakugyan magyar katona kezdte meg a háborút, de a bécsi főparancsnok vezényletére. Sőt a legelső, aki elesett a nagyháborúban, az az ország szívéből, a Mezőtúron született Bíró Mátyás közlegény. Mi kezdtük meg. De nem mi vagyunk az okai. Kétszeres okból nem. Akár Szerbia okozta a háborút, akár Ferdinánd: egyik sem magyar. A királynak halálos lelki megrázkódását tehát nem a magyar nemzet okozta. A történetírás azt fogja mondani, hogy Ferdinánd halála szülte a háborút s a háború megölte IV. Károly királyt.

A halálos lelki megrázkódásra alkalmas volt külön is egy mozzanat: a menekülés, a futás — a vörös uralom elől. De végzetes bűn volna csak sejtetni is, hogy a vörösök valaha képviselhették volna a magyar nemzetet.

A végzetes lelki megrázkódást az utolsó mozzanat okozta: a türelmetlen bejövétel és a kénytelen kimenetel. Egyiket sem a magyar nemzet rendezte. Az elsőt párttagok rendezték, akik többnyire nem is magyarok. Az utóbbit rendezték a világ urai.

Nem található itt sehol a magyar nemzet sem a közvetlen, sem a közvetett gyilkosok között.

Nem kell tehát alapos okok nélkül vádolni. Gyanusítani mégugy sem szabad.

Mert ha szeretetből folyik is, az már igen sok. Végül pedig ismeretlen ellenfelemtől bocsánatot kérek, ha valamelyik szóm akaratom ellenére is talán élesebb volt a kelleténél.

A közönség számára pedig azt jegyzem meg, hogy ennek a cikknek a hangulata nem akarja a kegyeletet bántani s nem akar szivtelenséget hirdetni: azt a végtelen lelki szenvedést, azt a nagy pusztulást az ő családi, királyi és emberi mivoltában őszinte emberbaráti nagy lélekkel kell mérlegelni és gyászolni mindnyájunknak, — de ez a legnagyobb veszedelem sem kívánhatja s nem is kívánja tőlünk, hogy miatta vagy érte mi a fogalmainkat összezavarjuk.
Borbély György.

— Emlékszel, magyar testvérem, hogy a koronázás napján sötét és kihalt volt a magyar királyi palota?!

Virágvasárnapra.

A lég tele van

Hangos, nagy harsonnázással.

Fölnyitja a szemet

Ró, mosolyogva a hajnal.

Egész Jeruzsálem

— Koronázás ünnepe lesz-e?

Öltözködik ünnepi mezbe:

Fény a palástja, virág a ruhája...

Hozsánna, hozsánna,

Jön a názáreti Jézus!

Száll gyorsan e hír,

S rozsdával szórja be végig

Száz utca sorát,

A komor „szent hely” küszöbéig.

Egy völgy van a légben,

Egy bent, a szívekbe' beírva:

Ki, ki a belfégei útra!

Aki csak él, nincsen maradványa...

Hozsánna, hozsánna,

Jön a názáreti Jézus!

Belfége felé,

Meghajlik a pálmája lombja:

Belfége felé

Szönyeg az út, virág a borondja,

Belfége felé ma

— Kellén szent titkú sóhajoknak,

A szívek sóvárogva dobognak.

Minden kar ölelésre kifarva...

Hozsánna, hozsánna,

Jön a názáreti Jézus!

Nehéz betegok,

Elhagyva a jajt, el az ügyet,

Ki, ki, leguláb

Az utca szegélyire vágnak.

Hallják az örömszajt,

És a remény és hit mennyet iktre,

Fehér lobogót bent s tűz szívekbe.

Tekintetek úgy, úgy, mosolyogva mára.

Hozsánna, hozsánna,

Jön a názáreti Jézus!

... Szívünkben örömm,

Lelkünkbe' hűtünk okajaga:

Gyerünk ki mi is.

Ez ünnepi, jényes fogadásra!

— Hadd zúgjon az állok,

Hadd a szél a Golgotha ormán,

Képmutató furizeus-formán,

Hadd mossa kezét Pílatus előre,

Hozsánna örökre

Neked, óh názáreti Jézus!

szabolcska Mihály.

HIREK.

Kronika.

Messze, idegenben tompán dübörögnek a hantok. Két földi ország urát szűk koporsóba zárják, hogy visszatérjen a földbe a test és porrá legyen, mert porból lett.

Idegen földön idegen nép állja körül a koporsót és siratja meg a halottnak az embert, ki otthonától távol fiatalon és megbékélve mondott búcsút a könnyek és megpróbáltatások völgyének.

Egy étellel kevesebb, egy koporsóval több.

De ebben a koporsóban milliók és milliók tragikus sorsu fejedelme alussza örök álmát. Ebben a koporsóban eltemették a nagy viághelfordulások áldozatát, ki trónra léptekor elfordította fejét a véresen kelő és nyugvó napról. Ebben a koporsóban eltemették a nagy idők nagy halotyját, ki békét akart, a békéért küzdött és ebben a küzdelemben felőrödlött élete.

Amikor közénk jött, uralkodni, már véres volt az ég, s amikor most távozik még bíborban ég a határ, még szállósnak feleltünk a keselyűk új, nagy harcok halálmadarai.

Az ő élete megpróbáltatás volt...

Messze idegenben új sir hirdeti a mulandóságot. A vándor leveszi kalapját a sírhalom előtt, imét mond az elhőltöztérrel és tovább megy rögzös útján.

Mig vissza nem tér a földbe, hogy porrá legyen, mert porból lett. H—u.

— A király halála. Lapunk múlt számának lezárása után vettük a megdöbbenő hírt, hogy IV. Károly király Fimchalban április 1-én csendesen elhunyt Szomorú meggyügvással vesszük tudomásul a kifürkészhetetlen Végtelenségét, mely sírba döntötte Szent István koronájának egykori viselőjét. Megdöbbenve állunk a koporsónál és elmondjuk imánkat érte, ki eltávozott körünkből. Legyen pihenése csendes és békés ki halála a pártoskodóhal.

— Gyászistentisztelet a királyért. IV. Károlyért a zalaegerszegi római kath. plébánia templomban és az evangélikus templomban kedden gyászistentisztelet volt.

— Gyászistentisztelet. A zalaegerszegi izr. hitközség a király elhunyt alkalmából vasárnap, 9-én délután 5 órakor ünnepélyes gyászistentiszteletet tart.

— Csóthy Géza kanonok. Rott Nándor dr. veszprémi megyéspüspök Csóthy Géza munkácsykeresztúri apátot mesterkanonokká nevezte in. A megüresedett zalaegerszegi főesperességet Simon György dr.-ral töltötte be az egyházból.

— Kutas Kálmán előadása. Vasárnap tartotta az evangélikus templomban magas színvonalú előadását Kutas Kálmán ev. lelkész „A magyar protestantizmus jelentősége irodalmunkban” címmel. Előadása folyamán ostromozta az ádattalan testvérharcot, mely kesékkötője minden haladásnak. Az előadást figyelemmel hallgatta a közönség.

— Horváth Ferenc dr. előadásából, melyet az ifjúság életét támadó veszélyekről tartott, egy részletet lapunk más helyén talál meg az olvasó.

— Ki a jó szavaló? Gróf Hatthyányi Pál és neje szül. Palim Inkey Valéria ömeltóságait 1000 (egyezer) koronát küldöttek Péterffy Béla zalaegerszegi gimnáziumi igazgatóhoz azzal a meghagyással, hogy avval a gimnáziumban a legjobb szavaló díjazassá néhai Czuketter Lajos főispáni tükör emlékére, aki tudvalevőleg a megyében a legjobb szavaló volt. Az igazgató valószínűleg nemes versenyt rendez a tanulók között és úgy fog dönteni a díjazásban.

— A kultuszminiszter Keszthelyen. Vass József dr. kultuszminiszter Reischl Richárd v. nemzetgyűlési képviselő támogatására Keszthelyre utazott és részt vett a Hungária nagytermében tartott gyűlésen.

— A Balatoni Szövetség kiállítása. A Balatoni Szövetség borászati és hortészeti kiállítására nagyban iolynak az előkészületek. A kiállítás szeptemberben lesz Balatonfüreden.

— A főgimnázium „Magyar Jövő” ünnepélyén Marton Boldizsár mondott oly hatalmas és gyönyörű gondolatokkal teli beszédet az ifjúsághoz, hogy valósággal kipirultak az arcok. A magyar jövő útjait mutatta meg Marton Boldizsár és a magyar ifjúság kötelességeit. A végtelenség jelképének, a tengernék vágyakozását állította oda fő-fő törekvésnek és kötelességnek. Vele együtt reméljük mi is a magyar ifjúság d adalát, hogy amit mi, a múlt elvesztett, azt az ifjúság, a jövő visszaszerzi. Hehmezzy Gizus ugyesen és határozottan szavalt, eredménytel birkózott meg a nehéz verssel. Még sokszor fogunk róla hallani. A Sándor testvérek játékáról újat nem mondhatunk, ők már kinőttek az infézet falain. Turcsányf Szpss József a nem hangjához és egyéniségéhez való „Karthagói harangok” at erőltentli szavalt, Bódy Zoltán nem jó értelmezett és köllőben át nem érzelt szavala elmaradt a multkoriai mögött. Winkler István és Péterffy István ügyes betanulással játszottak zongorán. Músonon kiött Nagy Kálmán szavalt Maday Gyula „Koronánk” c. versét rossz betanulással és rossz gesztikulálással. Az ünnepély a Himnusz elneklésével végződött. Nem hagyhaljuk szó nélkül azt a már ismételt előforduló esetet, hogy az alsóbb osztályos ifjúság valósággal nekiment a közönségnek és szinte kitaszkolnak mindenké a tereméből. Ez az eset nagyon rossz hatást tett a közönségre. Az ünnepély maga példás fegyelmettséggel folyt le.

— Svájciak Zalában. Keszthelyen nagy ünnepéssel fogadlak a Magyarországra tanulmányútra érkezett svájci főiskolai hallgatókat. A svájciak nagy érdeklődéssel szemlélték meg Keszthely nevezetességeit és a magyar tengert. Zalaegerszegre nem jöttek a svájciak! Ugyan, mit is nézték volna itt?

— „Magyar Jövő” nap a kereskedelmiben. A „Magyar Jövő” napot az állami felső kereskedelmi iskola áprili 2-án tartotta meg az Edison mozgószínházban. A Hosszhegy előnézése után nagy hatást keltett Tarnóczy Andor szavala. Fürtös Lajos tanár magas szárnyalású beszéde végén a „Magyar Jövő Ifjúsági Irodalmi Társaság” kiadványait ismertette. A „Petőfi a Hortobágyon” c. melodráma szereplői: Titán Károly, Fürtös Lajos és Takács Elek megállították helyittket. Adám Imre nagy hatással szavalt Szilágyi Béla versét, „Petőfi éjszakáját”. Nagyban emlelte az ünnepély fényét az énokkal, mely Károlyi dalokat énekelt. Az énokszavak ukere Kecskés Dezső érdeme. Az ünnepélyt a Himnusz zatta be. A kereskedelmi iskola ünnepéleit magyar szellem hatja át, a közönség vesesen látogatja az ünnepélyeket.

— A felsőkereskedelmi iskola 72. számú „Boskey” csapatának parancsnoka, Neuwirth János tanár, nagy és más oldalú elfoglaltságára való hivatkozással a parancsnokságról lemondott. Lemondását a szervező testület és a csapat rajnialattal vette tudomásul. () volt az, aki a csapatot megszervezte. A csapat vezetése akitt igen szép eredményeket ért el és így a válás az ifjúság részéről annál nehezebb volt. A csapatnak új parancsnoka még nincs.

— Jönnek a színészek. Mint már írtuk, Fehér Vilmos szintársulata 15-én megkezdte előadásainak sorozatát a Bány-szálló nagytermében.

— Jelölő értekezlet. A zalaegerszegi választókerület egyhangulag a kerület volt képviselőjét, Tarányi Ferenc dr.-t jelölte képviselőnek.

— Téli fürdő Hévízen. Hévízen — az állami alkalmazottak számára — létesítendő téli fürdő építhetése ügyében tárgyalások folynak. A téli fürdő felépítésén kívül ugyancsak az állami alkalmazottak részére nagyobb szabású szálló felépítését is tervezik.

— A zalaegerszegi vásáron olasz és helga kereskedők is részt vettek. A vásár élénk volt, azonban az árak nagyon magasak voltak.

— A szódavíz ára. A szódavíz árát az árvizsgáló bizottság az alábbiakban állapította meg: fél liter 4 K, egy liter 7, 2 liter 14 korona. Vendéglőkben ez árhoz még 2 korona felárat számítanak.

— Hegyeshalmi — Szombathelyi jelöltje. A szombathelyi választókerület küldöttsége tisztelt Hegyeshalmi kereskedelemügyi miniszternél, kinek felajánlotta a kerület mandátumát. A miniszter a jelölést elfogadta.

— Briglevics nem lép vissza. A következő sorok közlésére kértek fel bennünket. Tekintetes Szerkesztőség! Nagyon lekötöznék, ha helyt adna alábbi soraimnak: Az a híresztelés, mintha én akár Friedrich István, akár dr. Farkas Tibor urak javára a jelöltségtől visszalépnék, nem egyéb, mint az ilyen alkalmakkor megszokott kortesfogás. Tudom, hogy ellenjelöltem ezektől a híresztelésektől távol állanak. Ha pedig e hírek onnan erednek, hogy én programbeszédemben nem személyeskedem, magánbeszélgetéseim során pedig ellenjelöltemről már csak a jó izlés követelményeként is tisztelettel nyilatkozom, úgy mégsem térhetek el ettől a harcmodortól, mert — bár takarogni valóm nincs — mégis az a meggyőződés vezet, hogy az emberavadászatból, gyalázkodásból, gyűlölködésből ebben az országban már úlon-túl elég volt. Mély tisztelettel Dr. Briglevics Károly.

— Egészségügyi kiállítás Nagykanizsán. Nagykanizsa vezető társadalmi legközelebb egészségügyi kiállítást rendez Nagykanizsán, melyen képekkel mutatják be a helyes csecsemő gondozást és nevelést és felvilágosító előadást tartanak az anyák részére.

— Prágai gyorsvonat Zalaszentivánon keresztül. Junius elsejétől kezdődőleg Prága—Zágráb között naponta gyorsvonat fog közlekedni. A vonat Szombathelytől — Zalaszentivánon át — Nagykanizsáig a Déli Vasut vonalain fog haladni.

— Öngyilkos 18 éves anyja. Nagykanizsán Németh Józsefné 18 éves nagykanizsai lakos alig két hónapos csecsemőjét az udvarban lévő kútba dobta, majd a szoba ajtaját magára zárva, megmérgezte magát. Állapota reménytelen, teltének oka eddig még ismeretlen.

— Pincérek szervezkedése. A zalamégyei kávéházi, éttermi és szállói alkalmazottak 10-én tartják Nagykanizsán szervezkedő és alakuló nagygyűlést.

— Készül az új lakásrendelet. Az új lakásrendelet valószínűleg még e hóban megjelenik és azonnal hatályba lép.

— Tilos a beköltözés. A hivatalos lapban rendelet jelent meg, mely a Magyarországra való beköltözés ideiglenes megtiltása tárgyában kiadott rendelet hatályát július 27-ig meghosszabbítja. Ez időpontig beköltözési engedélyek nem adhatók ki.

— A hús-árakat szabaddá tették. Az árvizsgáló bizottság további intézkedésig a hús és zsir árát egyelőre szabaddá tette, mert az élő állatok ára állandóan emelkedik. Indokolatlanul magas árak követelése esetén azonban az árvizsgáló bizottság közbelép.

— Egy millió — a kézrekerítőnek. Az Erzsébetvárosi Demokrata Kör ellen elkövetett merénylet áldozatainak hozzátartozói egy millió koronát adtak össze jutalomdíjjal annak, ki a merénylet értelmi szerzőjét felkutatja, vagy a tettesek nyomára vezet.

— A külföldi táviratok ára. Április 1-től kezdődőleg Ausztriába, Csehországba, Romániába és Jugoszláviába a távirat szódija 7 kor. Német és Lengyelországba pedig 12 korona 50 fillér.

— Adományok. Breiner Benő építőmester az elaggott iparosok alapja javára 300 koronát, Szilvás Károly molnárségét Zalaszentivánról 30 koronát, Tóth Antal molnár segéd 30 koronát adományoztak.

SPORT.

A MOVE ZSE közgyűlésén elhangzott elnöki szavakhoz, mint távol állóknak, semmi köztünk sem volna, de mivel azt jónak látta egy helyi lap leközlölni, így azt szó nélkül hagyni annyira volna, mint az elmondottakat tényként elfogadni. Súlyos szavak hangzottak el az „akarnokok” ellen s azért a közönség helyes megközelítéséből a követeléseket vagyok kénytelen megállapítani: A ZTE 1920-ban alakult, amikor a közönség még több, mint egy évig a ZSE-ben játszottak, így mint rágalmat visszautasítjuk azt a kijelentést, hogy mi paizsul szolgálunk azoknak. Bennünket az iparos és kereskedő

ifjak panaszaival és kérelmei készítették arra, tehát a kötelesség, hogy ügyüket kezünkbe vegyük. A ZTE 267 tagja közül 144 iparos és 123 kereskedő, így tehát ha magunk nem volnánk is iparosok, mégis jogosan tartja a közönség egyesületünket iparos és kereskedő egyesületnek, mert más tagja nincs. Hogy alapszabályainkat sok pótlás után 1 1/2 év múlva azon megjegyzéssel kaptuk vissza, hogy a közérdek nem kívánja, hogy 2 egyesület létesse itt, holott Tapolczán 3 is van, az sokat megmagyaráz. Eddig a sportérdek az volt, hogy egyeduralmat biztosítson magának az egy egyesület. Ez az egyesület azért alakult, mert szükség volt és lesz is reá, mert sportot üzni mindenkinek jogában áll és bennünket, kik azt megalakítottuk, ha „akarnokok” vagyunk is, nem vezetett semmi más cél, mint az ifjuság iránti szeretetünk és a haza érdeke. Mert a műhelyben való munkája után inkább a szabadban való mozgással, mint a füstös korcsmában töltse idejét ifjuságunk, edzze testét, hogy viruló egészségben legyen szolgálótára a hazának, ha kell. Ami a szakszervezetre való utalást illeti, nem állja meg a helyét, mert tudnivaló, hogy az önálló iparosok szakszervezetét még a vörös uralom alatt sem alakíthatták, de nem is óhajtottak, mivel az önálló iparos és a szakszervezet tűz és víz, két ellentét összetűködése. A bevezető mondatok minden szavát aláírjuk, de szeretnők látni, hogy a sportolást mindenkire nézve egyenlően lehetővé is tegye, mert eddig az ellenkezőjét tapasztalták a sportolni akarók. A valódi közérdek azt kívánja, hogy a két egyesület harmonikus sporttársi viszonyban legyen egymással és ne igyekezék lehetetlenné tenni egyik a másikat.

Egy iparos.

A ZSE-et kizárták a bajnokságból. A Move Zalaegerszegi Sport Egyletet kizárták a bajnokságból, mert két kisorsolt mérkőzését lemondta. Ennek folytán a ZSE a MLSz-be tartozó egyesülétekkel nem játszhatik.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET

Gárdonyi Géza: Két menyasszony. Két menyasszony — két testvér — egyszerre megy férjhez és beszámol az első napok varázsaról, a nászutazásról s az utazás alatt történt — reájuk nézve nagyon kellemetlen — eseményekről. Mint valami cukor-baba, oly bájos Gárdonyi ez írása. Tiszta, könnyű, élvezetes írás, kiárad belőle a fiatal asszonyok fiatalos szépsége és üdősége. A könyvben levő egyéb elbeszélések Gárdonyi tollának remekei. Apró képek a magyar levegőjű magyar faluból. Alakjai magyarul élnek, magyarul cselekszenek! Minden sora magyar ennek a könyvnek. Aki meg akarja ismerni a magyar embert, az Gárdonyit olvassa.

(„A két menyasszony” kapható Kakas Ágoston könyvnyomdájában, Zalaegerszegen.)

Sherloch Holmes nyomoz:

...anyit már is megállapíthatok, hogy a cipő tulajdonosának esze volt; csak könyv írással, elegáns külsejű, társasági ember lehetett, aki cipőjét kimélte: minderre kétséget kizáró módon abból következtetek, hogy „Berson” gummacskort viselt.

KÖZGAZDASÁG ÉS PÉNZÜGY.

Árumintavásár Budapesten. A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara elnöki tanácsa legutóbb tartott értekezletén elhatározta, hogy az idei Árumintavásárt június 17. és 26. között rendezze meg a városligeti Iparcsarnokban és a mellette épülő új csarnokban. A vásárnak 14 szakcsoportja lesz.

Visszakerült magyar hajók. A háboru végén a körülöttünk levő ellenségek a dunai hajóvállalatok hajóparkjának kb. felét magukénak nyilvánították és lefoglalták. Ez elrabolt hajókból most döntőbírói ítélet értelmében 3 vas és 3 fauszályt Jugoszláviának vissza kell szolgáltatnia.

Budapest, 1922 április 9.

Zürichben:

	Április 1.	Április 9.
a magyar korona	0.60	0.61
az osztrák korona	0.068	0.6
az osztr. bélyegz. bankjegy	0.07	0.06

Budapesti Bőzsde.

Valuták:	Április 1.	Április 9.
	kor.	fill.
Napoleon	3250	3150
Font	3350	3250
Dollár	840	833
Francia frank	56	54
Lengyel marka	20	19
Marka	2	85
Lira	43	44
Leu	6	6
Cseh korona	16	20
Dinár	10	10
Svájci frank	170	178
Osztrák kor.	11	11

Devizák:

Amsterdam	—	Prága	1640
London	—	Stokholm	—
Newyork	—	Zürich	170
Berlin	284	Bécs	11
Milano	46	Zágráb	257
Páris	61		

Arany-ezüst értékek:

20 K-s arany	3130	Ezüst forint	148
Ezüst korona	55	Ezüst 5 K-ás	265

Terményjelentés.

Budapest, 1922 április 9.

	Április 1.	Április 9.
	Kor.	Kor.
Búza	2950	3150
Rozs	2000	2200
Árpa	2050	2100
Zab	2200	2200
Tengeri	2400	2600
Köles	2100	2200
Repce	—	—
Korpa	1460	1460

Piaci árak.

Zalaegerszeg, 1922 április 9.

	Április 1.	Április 9.
	korona	korona
Marhahús	90	112
Borjuhús	100	120
Sertéshús	92	120
Tojás	7	8
Tej	14	16
Sortészsir	170	240
Burgonya kg.	11	11
Csirke, sütni való	—	—
Levestyuk	120	120

Külföldi pénzeket (dollárt, dinárt stb.)

arany- és ezüstpénzt

legmagasabb napi áron vásárol

Fenyvesi Bankbizomány,

Zalaegerszeg, Fő-tér. 2-52 Telefon 38.

APRÓ HIRDETÉSEK.

(E rovatban minden egyes szó 3 korona, a legkisebb hirdetés 30 korona. A hirdetésekre vonatkozó mindenemű felvilágosítás — a hirdetés számára való hivalkozás mellett — megtudható a kiadóhivatalban).

HASZNÁLT IRÓGÉPET IC HÁZI KOSZTOT adok. megvételre keresek. Szives megkeresést kérek.

Kemény fából **faszenet** kitermelt

szállít Zalaegerszeg vasuti

állomásra, kilónkét 7 koronától 10 koronáig
BENCsik JÓZSEF és TESTVÉRE
PAIZSSZEG, u. u. BARABÁSSZEG

Hirdetmény.

A Zalavölgyi Iparművek Részvénytársaság és a Gőztégla és Hornyoltcserepgyár Részvénytársaság 1922 évi március hó 30-án megtartott rendkívüli közgyűléssel egyértelműleg elhatározták, hogy a két társaság egyesül olyként, hogy a Gőztégla és Hornyoltcserepgyár Részvénytársaság összes cselekvő és szenvedő vagyonával a Zalavölgyi Iparművek Részvénytársaságba beolvad.

A két társaság közgyűlésének egyértelmű határozata szerint az egyesülés olymódon fog eszközölni, hogy a beolvadó Gőztégla és Hornyoltcserepgyár Részvénytársaság minden 10 darab részvénye ellenében a beolvadó Zalavölgyi Iparművek Részvénytársaság egy darab egyenként 200 korona névértékű, az 1922 üzleti évi eredményben már részesülő részvénye fog kiszolgáltatni 30 napon belül a beolvadó Zalavölgyi Iparművek Részvénytársaság zalaeszentgróti pénztáránál.

A Zalavölgyi Iparművek Részvénytársaság a közgyűlés határozata szerint a beolvadó Gőztégla és Hornyoltcserepgyár Részvénytársaság részvényeseinek biztosítja azonban azt a jogot, hogy részvényeik ellenében a Zalavölgyi Iparművek Részvénytársaság részvényeire való becserélés helyett darabonként 250 koronát készpénzben felvehessenek. E választási jog a Gőztégla és Hornyoltcserepgyár részvényeseit jelen hirdetmény közzétételétől számított 30 napon át, tehát folyó évi május hó 3-ig bezárólag illeti meg, mely határidő eltelté után részvényeikért már csak a fenti készpénzmegtérítést igényelhetik.

Fel szólítjuk ennél fogva a Gőztégla és Hornyoltcserepgyár Részvénytársaság részvényeseit, hogy a) amennyiben részvényeiket a Zalavölgyi Iparművek Részvénytársaság részvényeire óhajtják kicserélni, úgy sziveskedjenek Gőztégla és Hornyoltcserepgyár Részvénytársasági részvényeiket folyószelvényeikkel együtt a Zalavölgyi Iparművek Részvénytársaság főpénztáránál Zalaeszentgróton

folyó évi május hó 5-ig bezárólag

benyújtani, ahol is részükre megfelelő számú Zalavölgyi Iparművek Részvénytársasági részvény ki fog szolgáltatni.

b) akik pedig a Gőztégla és Hornyoltcserepgyár Részvénytársasági részvényeikért készpénzmegváltást óhajtának igénybe venni, azok sziveskedjenek részvényeiket evégből a Zalavölgyi Iparművek Részvénytársaság főpénztáránál minél előbb bemutatni, ahol a részvényekért darabonként 250 korona haladéktalanul ki fog fizettetni.

Zalaeszentgrót, 1922 március hó 31-én

Zalavölgyi Iparművek
Részvénytársaság

Gőztégla és Hornyolt-
cserepgyár R. T.

Zalaegerszeg vasuti menetrendje.

E R K E Z É S			I N D U L Á S		
Óra	Perc	Honnan	Óra	Perc	Hova
		Csatlakozik			Csatlakozik
7 04		Zalalövő*	3 40		Zalalövő*
7 05		Zalaszentiván Szombathelyről	4 15		Sárvár
7 37		Rédics	5 35		Zalaszentiván Nagykanizsán át Bpestre
8 34		Zalaszentiván Bpestről Nagykanizsán át	6 30		Celldömök Győrön át Budapestre
9 40		Celldömök Budapestről Győrön át	7 11		Zalaszentiván Szombathelyen át Wien
17 09		Zalaszentiván Szombatselyről	13 30		Rédics
19 24		Zalaszentiván Bpestről Nagykanizsán át	15 10		Celldömök Győrön át Budapestre
19 15		Zalalövő* Bpestől gyors Körmenten át	15 20		Zalalövő* Muraszombat felé
19 54		Sárvár Bpestől gyors, tel. útjáról, nontel	15 45		Zalaszentiván Nagykanizsán át Bpestre
20 25		Celldömök Budapestről Győrön át	17 45		Zalaszentiván Szombathely Győrön át Bpestre

* Vasárnap kivételével naponta

HA UTÁZIK, váltsa meg jegyét a MENETJEGYIRODÁBAN. Ugyanott külföldre az összes menetjegyek megrendelhetők és az utlevelek visumja mérsékelt díj mellett megszerzethetik.

A Zalavármege

egyes számai kaphatók:

Özv. Bugovics Jánosné Rakóczi-utcai dohányárodában.
Horváth Ferenc Csányi-utcai dohányárodájában.
Kakas Ágoston könyv- és papirkereskedésében.
Spitzer Hugó Kossuth Lajos-utcai dohányárodájában.
Özv. Vajda Áronné Wlassits-utcai dohányárodájában.
Zsombólyi József újságpavilonjában a Fő-téren.

Hirdetéseket és előfizetéseket felvesz
Kakas Ágoston könyvnyomdája
Zalaegerszegen. Telefon 131.

TAHY R. UTÓDA KAKAS ÁGOSTON

KÖNYVNYOMDÁJA, PAPIR
ÉS IRÓSZERKERESKEDÉSE
ZALAEGERSZEGEN
AZ „ARANY BÁRÁNY” ÉPÜLETÉBEN.
ALAPITTATOTT 1842-BEN.
TELEFON 131 SZÁM

Nyomdalmunkák:

meghívók, falragaszok, üzleti és családi értesítések, névjegyek stb. izléses, csinos kivitelben.
**Irodalmi és zenemű-
ujdonságok, művészi
képeslapok és képek,
levélpapírok** (diszdobozok és mappák), **irodaszerek,
írópapírok** legjobb minőségben, legolcsóbb napi árban
A „Zalavármege” kiadóhivatala

Elsőrendű
minőségű

ing- és blous- zephirek

gyönyörű
választékban
megérkeztek

a SCHÜTZ-áruházba.

Elpusztulhat minden,

csak a jó beton nem!

Üreges betonkö, hódfarku és hornyolt cement-tetőcserep, mozaik és terrazolapok minden színben (hydr. sajtón), műmárványlap, csömszörtl betoncső, beton kerítésoszlop s minden egyéb műkö és betonárukat gyárt és raktáron tart

HORVÁTH ISTVÁN
cementáru- és műkőgyár
Zalaegerszeg, Tóthossy-utca. Telefon 109.

Csak 1 korona

esik egy könyv használatáért

1napra

a KULTURA kölcsönkönyvtárban. Bővebb felvilágosítást a KAKAS-nyomdában

D. Horváth Imre

VAS, SZERSZÁM, VASALÁS, CEMENT, KERÉKPÁR, VADÁSZFEGYVER, VARRÓGÉP KERESKEDÉS, MŰLAKATOS ÉS FEGYVERJAVÍTÓ MŰHELY

Telefon 54.

ZALAEGERSZEG

Telefon 54.

Hirdetéseket

a legjutányosabb díj-
szabás mellett vesz fel a

Zalavármege

kiadóhivatala Zalaegerszeg-
Kakas-nyomda. Telefon 131

Előtizedesi ár:

Éves ár . . . 240 K
Fél éves . . . 120 K
Hegyed éves . . . 60 K
Egyes szám . . . 5 K

Hirdetések
milliméter méretben
szó szerint számítottak

ZALAVÁRMEGYE

Szerkesztőség
ZALAEGERSEZEG,
Kisfaludy-utca 8. sz.
Telefon 55 sz.

Kiadóhivatal:
ZALAEGERSEZEG,
Borbélyi-utca 5. sz.
Telefon 131 sz.

Laptulajdonos: „Zalavármegye” lapkiadó-társaság

TÁRSADALMI ÉS POLITIKAI HETILAP

Felelős szerkesztő: KOBBAI KÁROLY dr.

„Híreket egy laponban, híreket egy hazában
Híreket egy letentő örök igazságban,
Híreket Magyarország föltámadásában. Amen.”

Husvétra.

Nem így szokott jönni a husvét, nem így. Ilyenkor a természet szent várakozás, bársonyos zöld palást fedti a domboldalak vállait, édes bimbóterhet tartanak az ágak. Ilyenkor a lélek szent ihletés, az emberek világa ujjongó öröme készül, s a szíveken átrezeg a közelgő diadalom megvidámító tudata. Ilyenkor beszédek, újságcikkek egybekötik a természet ébredését egy új lelki tavasz ébredésével, — pár év óta a magyarság nagypéntekjét a szent, áldott, várvavárt magyar husvét, magyar feltámadás hitével . . .

Ah, most a nagypénteki gyász tudatával s borongós érzésével ünnepelni husvétot oly nehéz!

Mögöttünk hatalmas történelmi multunk magasztos, évezredes kupolája ledöntve; nemzet nagyságról szőtt merész álmodásunk szertezilálva — belemerülve a kiábrándulás sivár, ködös, lélek nélküli világába. A nemzetünkre szállt gyász borulatban meggyújtott mécsesek, a halvány, rezgő fényű vezércsillagok: a merész, nagy jelszavak helesülyedve a hazugság és a kicsinyesség ingoványába. A nemzet teste keresztre feszítve; tulajdonán durva lelketlenség osztozik. S a nemzet lelke!?

A nemzet lelke, — az megmaradt nekünk, azt el nem vehetik, azon osztozkodni nem lehet.

A nemzet lelke megmaradt nekünk, — de megvan-e bennünk?! Hol van az? Miben van az?

Hol a nemzeti büszke öntudat, mely a vérdő homlokot is a becsület, az önérzet nyugodt fenségével emeli?

Hol a honszeretet, amely a földhöz, vagyonhoz stb. tapadt tekintetet ezek fölé, eszményi magasságba emeli?

Hol a faji összetartás, mely egy egész világnak dacosan merészel a szemébe nézni, azzal a bátorsággal és elszánttsággal, mit az összetartás erejének tudata ad?

Mindegyik kérdés egy vád, amely megvérezné szívünket, ha lenne az önvádhoz szükséges érzékeny lelkiismeretünk, de így mindegyik kérdés úgy hat, mint egy csákányütés, amely a nemzet sírját vágja.

Husvétot ünnepelni, mikor Kajafás

utódok, modern, magyar farizeusok járnak közöttünk, köpenyük alatt gyilkot rejtegetve, amellyel adott pillanatban az eszmét hátba döfjék! . . . E gyilkok száz és száz alakban jelenik meg. Most egy bomba, pokolgép, máskor egy hazug jelszó, kortesfogás, szemfényvesztés, majd kizárólagos egyéni és osztályérdek szolgálata. Gyilkok némely kicsinyes sajtó-, osztály-, politikai pörlekedés, mely hazug szavakat játszik ki, mikor közös nemzeti érdek, maga a nemzeti lét forog kockán. Gyilkok minden részleges érdek, mely magát nemzetmentő eszmé gyanánt tolja fel. Gyilkok sok utcán, falvakban, városokban, újságokban röpködő hazug frázis; a sok lélek nélküli ténykedés, amelyek mindegyikének egy a célja: elbódítani a hazugságra. Emberek, cselekvések, szavak a csalhatatlanság követelésével lépnek elő. Uram! ki és mi csalhatatlan? ki meri állítani, hogy kimérte a tettek és szavak történelmi következményeit!?

E kijelentések — úgy érzem — a mi létünknek képe, arculata a mi városunknak, vidékünknek is.

Oly szomorú gondolatok ezek, mint Faust-éi voltak, mikor kezébe vevé a mérgepoharat. De ő kiejtette kezéből ezt, midőn felcsendült a husvét diadalmas hit hatalmas zengzete: az Úr feltámadott!

Az én fájó gondolataimba is beledereng most egyszerre a történelmi multnak örökké ható ereje és az emberfölötti husvét-hit.

A husvét emberfölötti hitet kíván. Nem olyant, amely tegnap volt, mára megintog és holnapra összedől. Nem hit az, amelyik szétoszlik, ha a keresztet felállították és a test kiszervezték. A hit szemét a múlt jelenségek fölé függeszti s nem a valót, nem a meglevőt, hanem az elérendőt, az elkövetkezendőt tekinti s ebben örökre hisz.

Nekem is hinnem kell minden meglevő ellenére, mivel magyar, mivel keresztényen vagyok . . .

Ne omoljunk össze, ne vérezzünk el kicsinyes belső tusákon, testvérharcon. Ne csupán husvétra üljön el a zaj, a gyilkok forgatása, egymás hibáinak előhánytorgatása, csalhatatlanság propagálása, tények elferdítése, hamis színben feltüntetése, hogy husvét után annál zajosabban támadjon újra fel. Különben nem vagyunk husvét emberek, nem

vagyunk keresztények, nem vagyunk magyarok, — hanem vagyunk modern farizeusok, modern Kajafások, nemzet, testvér és ennek alattomos és névtelen gyilkosai. Különben minden mi hitünk képmutatás, minden mi feltámadásban vetett reményünk szétloszló csalfa köd-kép!

Kutas Kálmán.

Bethlen István

személyéről nem szükséges ditirambot írni. Közel egy esztendő kormányelnöksége alatt megtanulta őt minden igaz magyar ismerni, szeretni és tisztelni. Intakt jelleme, kiváló képességei, alapos politikai és diplomáciai készsége, mély tudása, önzetlen és lángoló hazaszeretete, puritán egyénisége a lefolyt nehéz hónapok tanúsága szerint *kizárólagossági joggal* predesztinálják gróf Bethlen Istvánt az ország miniszterelnöki székebe, amelynek emberfeletti feladatait nála jobban végezni senki sincs hivatva.

A szajás gáncsvetők, a politikai álnagyságok mindent elkövettek, hogy Bethlen István útjába akadályokat gördítsenek. Ám a bűnös intrikák kohójában fogant mérgezett hegyű nyilak egytől-egyig lepattantak a kormányelnök nemesen tiszta homlokáról és megsebzik azokat, akik a sebet rajta ejteni akarják.

Bethlen István nevéhez fűződik a velencei egyezmény megkötése: az első alkotmányos rés a trianoni béke vihatalannak vélt várán. A földreform korszerű törvényének folyamatban levő végrehajtása: Bethlen érdeme, ugyancsak az ő kormányelnöksége hozta meg a várvavárt iparforrást, mely két alaptörvény hivatva van rendet s igazságot teremteni a földművesosztály és a kisiparosság körében.

Államférfiúi providenciával békejobbot nyújtott a munkásságnak és a királykérdés megoldásának alapjait a *nemzeti közökhajnal* megfelelően körvonalazta, illetőleg rendezte. Gazdasági engedményeket csikart ki a mohó és irigy szomszédállamoktól, rendet és nyugalmat teremtett az országban, talpraállította a lerongyolt postát és vasutat. Könnyített az állami tisztviselők sorsán és rendezte a közigazgatási alkalmazottak státusát.

De mindennél sokkal többet alkotott volna, ha nemes törekvéseit, hatalmas tenniakarását derékba nem roppantja a szomorú végezetű októberi királypuccs, a gonoszok és balgák önös és törtető álforradalma. A stréberek elvették méltó büntetésüket, a sors dűbbenetes igazságot szolgáltatott: a kaland a királyt korai sírjába döntötte és az *dtok*, a hét

apró, ártatlan árva átka, a kalandorok fejére hull.

A nemzet életéből, a *teremtő munka* idejéből elrablott meddő hónapok, amelyek a gyászos kalandot követték, Bethlen ellenségeit terhelik. Ezt a nemzet még számonkéri a cselszövőkől!

Bethlen István munkakedvét és munkabírását a folytonosan megújuló gáncsvetések nem tudják megdörölni. Szilárdan áll a kormányrud mellett és biztosan vezeti a testvérkézzel hintett tátongó Scyllák és Charybdisek közt a nemzet hajóját. Már is jelentős sikereket ért el a genuai konferencián és az európai nemzetek, a hatalmas ellenségek zöldasztalától bizonyára nem fog üres tarsollyal hazajönni.

A nemzet a közel jövőben lefolyó választásokon végleg igazolja majd a legnagyobb élő magyar államférfiu hatalmas koncepcióju politikáját.

Köffy József Lajos.

Városi közgyűlés.

Eladják a kislakásokat. — A városi tisztviselők fizetési pótléka. — Ismét perel a város.

Zalaegerszeg, 1922. április 12. Zalaegerszeg r. t. város képviselő-testülete tegnap délután rendkívüli közgyűlést tartott. A városatyák nem nagy számmal jelentek meg a közgyűlésen s a résztvevők jó része is eltávozott az esti harangszó hallatára. A gyűlés első része elég izgalmas hangulatban folyt le, 7 óra után azonban már kiadta az egyik hátulülő városatyja a jelszót! „Siessünk! Megadjuk.” És lehetőleg mindent megadtak, bár elég sűrűn hangzott a méltatlankodás is: Már megint kiadás! Nincs pénz! Száz koronás kilométerpénz! Hogyan! (Ez utóbbi megjegyzés a városi tisztviselők napidijai felemelésének tárgyalásakor hangzott el.) Általában a városatyák egy része nem szívesen fizet, mert sok lesz a városi pótladók. Igazuk van, de mi lesz a haladással?

A gyűlés lefolyása.

Pontban 4 órakor Czobor Mátyás polgármester megnyitja az ülést. A Hiszekegy elmondása után a polgármester a király haláláról emlékezik meg, beszéde végén pedig javasolja, hogy az elhunyt uralkodó emlékét jegyzőkönyvileg öröklítsék meg és hogy írjon fel a

város a kormányhoz a király hamvainak hazahozatala érdekében. Fangler Béla indítványozza, hogy a polgármester beszédét egész terjedelmében öröklítsék meg a jegyzőkönyvben, javasolja továbbá, hogy a királyról nevezzenek el egy utcát vagy teret. A közgyűlés az indítványokat elfogadta. Polgármester ezután az ülést a gyász jeléül 3 percre felfüggeszti.

Perújítás.

Szünet után a dandárparancsnoksági és a fehérképi vendéglő ügye került napirendre. Tudvalevő dolog, hogy ezeknek az épületeknek a tulajdonjogát a Curia jogerős ítéletével a vevőnek ítélte oda. Mostanában érkezett le a városhoz a belügyminiszter rendelete, amely utasítja a várost, hogy az adásvételi ügylet érvénytelenségének megállapítása és az épületek birtokbaadása iránt indítson pert a vevő ellen. Udvardy Jenő dr. városi ügyész ismerteti az ügyet s előterjeszti a tanács javaslatát, mely szerint a per újíttassék meg.

Korbai Károly dr. városi képviselő nem fogadja el a tanács javaslatát és indítványozza, hogy a jogerősen befejezett per iratainak és a Curia jogerős ítéletének felterjesztésével és a tényállás tüzetes ismertetése mellett intéztessék kérdés a belügyministerhez, hogy most is fenntartsa-e a perre utasító rendelkezését. A belügyminister ugyanis nem ismerhette a Curia ítéletét, mert „per”-ről és nem perújításról beszél. Különbösen sem forognak fenn olyan új tények, amelyek a perújítás alapját képezhetnék és így a város az újított perben is elvesztesik lesz.

Fangler Béla kijelenti, hogy a miniszter ismerte az alapperben hozott kúriai ítéletet, amikor rendeletét meghozta: kár volna tehát egy valóságos ajándékról a városnak lemondania.

A közgyűlés ezek után elfogadta a tanács javaslatát, vagyis elrendelte a perújítást.

A városi tisztviselők fizetési pótléka.

A városi tisztviselők fizetésjavítása, illetve rendezése volt a következő tárgy. Mivel a tisztviselői fizetésjavítási törvényjavaslatot a volt nemzetgyűlés nem tárgyalta le, a miniszter a javaslatot rendeleti úton életbeléptette. A városi tisztviselők e fizetésjavítást, mint pótlékot kapják. Ez a pótlék március 1-től az év végéig 49.000 koronát tesz ki. A közgyűlés a javaslatot elfogadta.

A városi alkalmazottak napidijai.

Tamaska István dr. városi tanácsos a városi

alkalmazottak napidijairól szóló javaslatot terjeszti a gyűlés elé. Tárgyalás közben majdnem kitört a vihar, végül a közgyűlés a javaslatot Korbai Károly dr., Czinder István dr., Berger dr., Gerencsér Lajos dr. és Jády Károly 18 szóval 4 ellen elfogadta. (Szavazás után egy hang hátulról: Itt mindent megszavaznak.)

Eladják a kislakásokat.

Fülöp városi főjegyző a kislakásügyet ismerteti. (Egy hang: Becsaptak bennünket.) Az adásvételi szerződések jóváhagyása után Czinder dr. indítványozza, hogy a kislakásokat árvereztesse el a város és a bevételt fordítsák a kiadások fedezésére. Jády Károly az építkezés szükségességét hangoztatja, Udvardy Jenő dr. az építkezés ellen beszél, mert szerinte szegény a város: ami pénz van, az másra kell. A közgyűlés végül úgy határozott, hogy a kislakásokat sűrűsen eladja.

A középponti szeszfőző ügye.

A középponti szeszfőzőt a város tovább is fenn fogja tartani, mivel a városnak jelentős hasznot hoz. A múlt évben a bevételek a kiadások fedezésére szolgáltak, ez évben már tiszta bevétel is lesz. Mivel a szeszfőző jelenleg alkalmatlan helyen van, új elhelyezéséről gondoskodás történik. Erdélyi felmondását a közgyűlés, a fennálló lakásrendeletek értelmében, nem fogadja el.

A gyűlés vége.

Az Anya- és Csecsemővédő Egylet rendelő intézete fenntartási költségeihez egyharmad részben hozzájárul a város. A téglagyár 700 ezer koronás kölcsönét is elfogadják névszerű szavazással.

A mezőőrök fizetésemelése, a sertésvágóhid építése és több apróbb ügy után Czobor Mátyás etnikai polgármester a közgyűlést fél 8 órakor berekeszti.

Ardrágítók pollongéron.

Ha a háborus évek kétszeresen számítódnak, akkor immár tizenhat éve, hogy Princip golyója szíven lötte Európa békéjét s az európai úepepek boldogságát és nyugalmaát. De vajjon melyik európai nép szenvedett annyit e háborus évek alatt, mint mi, magyarok, akiknek a forradalmak borzalmai százsorozták meg szenvedésünket? Százszeresen kell számítanunk háborus éveinket, hogy kifejezhessük azt a

emléket. Elfeledtették velük az édes anyanyelvet, a testvért, a szülőket. Ezek voltak a vitéz janicsárok. Ezek pusztították legvadabban azt a hazát, amelyen az ő bölcsőjük is ringott, ahol valamikor az édes anya után oly édesen mondták a Miatyánkot. Szivetsajgató érzés. A magyar dalia a diadalmos csaták után nem tudhatta, hogy nem fiát ölt-e meg, vagy a testvért, akivel együtt tanulta az imádságot és a hazaszeretetet.

Átkos fátuma volt ez a magyarnak. De túléltte ezt is. Nem törté meg a pokol ezer armánya sem. Ilyen tervet ember nem is eszelhet ki, hanem csak a veszett sátán. A sátánnak pedig elég oka lehetett ránk haragudni, mert sohasem szolgáltuk. Ha tettük volna, már nem élnénk. Mi Krisztus bajnokai vagyunk ma is és ezért lesz örökös az életünk és ezért támad fel nemsokára Magyarország.

A török elkotródása után, László a várnépség egy részét a falura rendelte öröködni. Másik része pedig vizet forralt, gyapjút, kócot mártogatott olajba. Gábor bácsi folyton hangoztatja:

— Jó lesz az a töröknek.

Nézte az eget:

— Csak lenne ma holló szárnyu éjszaka.

Regék.

Írta: N. Szabó Gyula.

Felkiáltott harsányan a várkastélyba:

— Gyaurok, adjatok tüzesbort, akkor undok írhatok megszabadul kardomtól.

Az öreg szolga értett törökül, hisz három évig volt náluk rabkenyéren, nem maradt adós a felelettel!

— Gyere pogány, vidd ha tudod, a kardodat meg gyakorold ezen a kutyán. Hupp! — Ledobott egy kölyökebet.

Ali bég esztét elvette a méreg. Nekirohant embereivel a falnak. Hiába álltak egymás hátára. A várkastélyban kevés volt ugyan a férfi, de voltak lányok és asszonyok. A forró vizet pedig azok is le tudják önteni. A várkisasszony, Piroska, járt elől a jó példával. Gábor, az öreg szolga pedig tüzes dorongokat dobált rájuk a férfiakkal. László, Piroska gyengékedő bátyja, vezette a védelmet.

A török ordítva futott el a fal alól, kilenc ott fentergett, maradt irtózatoss égési sebeivel.

Az ostromlottak ujjongtak.

Gábor, az öreg szolga is örült, de megmondta nekik, hogy még korai, mert még nem

mult el a veszély. Makacs ám a török. Különbösen a janicsár. Nem is csuda, mert majdnem mind magyar anya szülötte.

Piroska nagy, lenvirág szemében Gábor szavaira igazgyöngy csillant meg. Két öregasszony sirva fakadt. László keblét fájdalmas sóhaj hagyta el. Gábor megbánta, hogy beszélt.

Szomorú lett mindenki. Egy fájdalmas emlék képeit látták, mintha csak ma történt volna.

... Pápara ment az izsákfai várkastély ura. László még csak három éves volt. Piroska kettő. Az alig négyéves Béla volt a várur kedvence. Nem hadba indult, tehát magával vitte. Bár ne tette volna. A mai Vatmerse táján lemészárolta csekély kíséretét egy tizszeres kóbor törökcsapat. A várkastély ura is, egy hatalmas vágástól, alétlan bukott le lováról. Talán annak köszönhetette életét, mert a pogány halottnak hitte. Volt egy bolondja, aki különben száz okos emberen is túltett. Halottnak telette magát, de mikor a török tovább ment, feltámadt, kimosta ura sebéit, bekötözte s megmentette. De a kis Béla, apja szemefénye nem volt sehol, magával vitte a pogány.

Rettegett, kegyetlen katona lett az elrabolt magyar kisdedekből. Kiólték lelkeikből minden

szédületes távolságot, ami az Urnak 1914-ik éve és a mai nap keltje közé terpszkedik.

Ki ismerné fel a külföld jótékonyágán és Hollandia gyermekmentési akcióján tengődő kis csonka országban az egykori tejfel és mézzel folyó boldog Magyarországot? . . . E döbbetenes különbség, mely az egykori és mostani ország állapota között van, joggal szoríthatja össze a magyar ember öklét, természetesen fakaszthatja ki a megtorlás gondolatát. A kommunisták bünhődése után egészen természetesnek kellene vennünk, hogy sor kerül az árdrágitókra és a láncosokra is. Hiszen rosszabb ezek, mint a hullarablók, akik a haldokló testéről szedik és lopják le az utolsó értékeket. Hogy ez így van, a törvény is elismeri, különben nem rendelné el, hogy az árdrágitókat pellengérré kell állítani. Még pedig nem a régi, divatja mult pellengérré, hanem a modern élet pellengéjére: a plakátra. Olvashattunk is néhány esetet az utóbbi napokban, amelyből megtudhattuk, hogy Kisgöcze Andrást 100 koronára, Nagylőfej Mihályt meg 600 koronára büntették, merthogy drágábban adták eladnivalójukat, mint ahogyan azt a törvény megengedi. Helyes, nincs ellene kifogásunk, De nem halgathatunk el egy megjegyzést, amely egyik liberális lap cikkének olvasán jut eszünkbe. A botbüntetésről elmélkedik ez a lap és kacagva állapítja meg, hogy az első delikvens, aki a slújtó vessző alá került — egy keresztény volt, szintugy a második, harmadik, negyedik is, míg végül — a bölcs törvényhozók belátták, hogy sosem azoknak jut a bot, akik számára azt behozták — s így kénytelenek annak igénybevételét mellőzni.

Körülbelül ugy volnánk a plakatirozással is, mint ahogy voltunk a botbüntetéssel. A kis bűnösök, az ügyellenek, a tapasztalatlanok mindig horogra akadnak, nug a gyakorlottak, a nagyüzemek, minden hajjal megkentek, a törvények hézagai közt bujkáló patkányok szabadon játszhatják a maguk pokoli játékukat. Azért mi sem meddőbb és céltalanabb, mintha félkézzel, a paragrafusok merev alkalmazásával akarjuk legyőzni az áruzsorát és az árdrágitást. A hatóságnak csak széjjel kell nézni a magyarok csufolt kereskedelem berkein és számon kell kérnie a sáfároktól, honnan vették a jogot a felhalmozás, áruclerítés, az árak mesterséges elhajtása által elért mammoth vagyonok élvezésére? Mikor ezen és ezen elvéreztek, hontalanná lettek és vagyoniag tönkrementek:

Gábor vágya beteljesedett. Vastag, fekete felhők takarták be a holdat és a csillagokat.

László urfinak volt egy siheder inasa. Gábor bácsi magához intette:

— El mernél-e menni Nagysomló varába? Ki mernél-e szökni?

— Ki-én Gábor bátyó, ha a Belzebub állná körül Izsákfát ezered magával, akkor is. Ha a Marcal^o posványain átvérgődöm, hamar Somlón vagyok.

* Ma már a Marcalt szabályozták. Folyása legnagyobb része háromágu. Az ágak között hatalmas, termékeny rétek zöldelnek. Ezer gulya, kolompol és csöngöz rajta. Száz és száz gulyásgyerekek dalol és furulyáz. A középső árkon (a nép csak azt nevezi Marcalnak, de hívja Nagyaroknak is, míg a két másik ág: Kisárok, Keleti árok, Piriál árok, vagy ahogy valamely falu nevéért helyenként elkeresztelték) apagolyák tanácskoznak. Talán arról kelepelvek, hogy miért fog a kigyó a valamikor dus vidéken? Ahol egykor feneketlen mélységek voltak, ma képoszta tórem, vagy folyik a festői munka — a szénaknászás és gyűjtés. Ahol nem is oly rég (30-40 éve) hőzt lehelt a mocsár, most az illatok királynője terjed a légben — a szénaknászás. Nem tudja mi a csöcs, aki azt nevi szagolva. Imitt-amott malmok fehérlenek. A gazdag molnárok közül kevesen tudják, hogy valaha a malmok helyén kigyók nyúzódtak, vagy ravasz rókkák és réti farkasok tanyáztak. (Itt, ahol még ma is üres a föld, vagy nagy szárazság idején félméteres repedések keletkeznek, vagy ha meggyújtják hetekig ég feneketlen akonak, dágványok nyeltek el az odátévedőt. Ez a veszélyes lap körülbelül az óségi Krakótól Gergelilg terjedt. Nádasok, sásasok, zsombékok, fűzek, kéklő nefelejcsék.

vajjon nem indokolt-e, ha a kizsákmányolt magyarság nem 100 és 200 koronás kis bűnösök neveit akarja látni a nyilvánosság megvetésének hirdető oszlopain és plakátjain, hanem főként és elsősorban azokat, akik minden törvényes intézkedés ellenére, minden rendszabály kijátszásával nullós vagyonokat gyűjtöttek még ma is a keresztény kurzus szegényére és a magyarság kárára.

Ezeknek a lelketlen Shylockoknak a kipetlengézését várjuk mi, még pedig a tulajdon házuk falán, a tulajdon üzletük kirakatüvegén. Bélyegezze meg a törvény a magyar nép lelketlen kizsákmányolót és kiszpolyozóit.

Zsirkay János.

A fiatalok bűnösökről.

Horváth Ferenc dr. felolvasásából.

Az Északamerikai Egyesült Államok 47 államában és három territóriumában nincs egységes törvényhozás. Egységes büntetőtörvény az ugynevezett szövetségi törvénykönyv csak az egész Uniót sértő, t. i. politikai természetű bűncselekményekre vonatkozólag van.

Mivel minden államban más a büntetőtörvénykönyv, csak általánosságban fogom ismertetni azokat a büntetőjogi reformokat, melyeket Északamerika egyes államaiban a fiatalok bűnösök érdekében életbe léptettek. Tették ezt az Északamerikaiak, nem csak mint szerető szívű emberbarátok, hanem különösen, mint jó üzletemberek, mert rájöttek arra, hogy a gyermekvédelem kifizeli magát, ez jó üzlet. A degenerálódott és demoralizálódott osztály ugyanis rettenetes mértékű hatást gyakorol a társadalom egészséges osztályaira is, mert állandó veszély a közbiztonságra és tenyésztője, nevelője a büntetetteknek. Kiszámították, hogy bűnösök, vagy lezüllött fiatalok nevelése, támogatása, egyszóval a társadalom részére való megmentése sokkal kevesebbe kerül, mint az a kár, ami a társadalomra ennek elmulasztásából származik. Szerintük s most már utánuk mindenütt, a modern büntetőjognak nem csupán a megtorlás a feladata, hanem elsősorban a megelőzés, a büntetettek meggátálása, a bűn útjára kerülteknek javítása, nevelése és gondozása és ezzel a társadalmi bajok gyógyítása, ami által a modern büntető jog ma már egy részlete a társadalmi erkölcsnek és politikának.

A fiatalok bűnösökének megteremtője

A fiatal gyerekek ezersápu mocsáron kellett átvérgődni, hogy eljuthasson Somlóra. — A t. olvasó már ugyis tudja — segítségért. Azonban a vitézi tettvágy nem ijed meg az ordastól, a piócás mocsártól, a jól belakart farkasveremtől, sőt még e feneketlen akonától sem.

Szuroksötét éjszaka leplezte a szökést. A janicsár csak a felvonóhidat figyelte. Talán azt is csak azért, hogy rajta ne üthessen a kastély népe. Ismerte az is a magyar vakmerőséget. Figyelt és dühöngött. Nagy részük létrákat szitakötőtől ragyogó vizinövények, vízi rózsák váltakoztak rajta. A lép szélein égerfa erdők. Sok beledőlt a mocsárba. Néhányik talán már száz éve feküdt benne, de még mindig ép és kemény volt. Az égerfa nem korhad el a vízben. Tudták ezt már a velenceiek is. Nagy pénz fizettek érte. Kellott az erdőpók a szigetváros alá. Az égerfa erdők ezeltől ötven évvel is álltak. Ma már csak hírmondónak maradt meg egy pár. Megülte azokat is a veszélyes láppal gyűvűt a kultúra. Ha szántanak a réteken, hogy szelidüljenek, még ma is egész törzsek jönnek elő a fekete föld alól. Nagyszerű tüzelőanyag. Ez a turfa. Ezekből pár évvel tőzeget is fejtek. Lehetne még ma is, csak sajnálják a dus legelőket felturkálni. Hangos volt a mocsár éjjel-nappal. Milliós és milliós béka kurutvolása és brekegése, gémekek, bőlömbikák kiabálása, récék sárgázása és csörgése ordások üvöltése, rókkák ugatása, s nem ritkán egy rettenetes segélyt kérő emberrel és állati halálordítás alkották a lap koncertjét. Néhol, a farkasvermekben, a farkas üvöltött. Az üvöltés valamennyin. Jaiveszékülésére felkereste a párja. Most már ketten szűkölték rémesen. Egyik a verem fenekén, a másik a partján.

Illinois állam volt. A bíró ott mint egyes bíró működik és segédkezik neki a pártfogó tisztviselő. Bár a fiataloknak első külön álló bírósága Chichagóban volt felállítva, mégis a fiatalok bírósága tekintetében jelenleg a legnevelőbb hely Északamerikában a Collorádó államban Denver. Ebben az aranyásók által 1858-ban alapított és már közel 300000 lelket számláló városban működik ugyanis Benjamin Lindsey, a fiatalok bírójának ideája, mintaképe és tanítómestere. Lindsey 1872-ben született Tenneseeben, egy farmon. Atyja 1878-ban költözött Denverbe: Benjamin és testvérei itt jártak iskolába. Benjamin volt közülük a legidősebb s mivel apja korán elhalt, már mint gyermek a család kenyérkeresője lett. Nappal egy ügyvéd irodájában íródeák, emellett irodába menetel előtt a reggeli órákban újságkihordó, este pedig portás. Szabad idejét jogi tanulmányokra fordította. 1900 évben járásbíró lett Denverben s ezen minőségben alapította meg az általa világhírűvé lett denveri gyermekbíróságot. Szerény megjelenésű, vézna kis ember. Egyedül a szeme árulja el, hogy szerény alakjában minő nagy lélek lakik. Nőtlen, öreg édesanyjával él. Az őt minden áron megházasítani akaró barátainak azt felelte, hogy annyi dolga van az idegen emberek gyermekeivel, hogy nincs ideje megházasodni. De hányan vannak mamák viszont, akik elmondhatnák ezt olyképp formulázva, hogy annyi dolguk van az idegen emberek gyermekeivel, hogy nem érnek rá a magukéval foglalkozni.

Igazi lelkesedéssel, optimizmussal, mondhatni fanatizmussal fogott az új intézmény megteremtéséhez s alig pár év alatt kivívta a legkitűnőbb gyermekbíró nevet nemcsak Amerikában, hanem Európában is.

De mivel érte el Lindsey ezt a hírnevet? Azzal, hogy ő mint igazi pedagógus, lélekidomító a legmélyebben fogta fel a gyermekbíróság jelentőségét és azt a veszélyeztetett ifjúság megmentésének központi hatóságává fejlesztette s mert felismerte a fiatalok collorádói törvényének azt a helyes alapelvét, hogy amennyire lehetséges a bünt elkövető gyermekkel nem büntettes gyanánt, hanem mint tévutra vezetett segély és támasznélküli állapotban levővel kell bánni Lindseynek legnagyobb érdeme a próbára bocsátás és ezzel a legszorosabb összefüggésben levő pártfogói tiszt intézményének teljes kifejlesztése. Állandóan örököl a próbára bocsátottak

készített a mellettük ekerülő erdőben. Ami nem sikerült várfafutással, majd sikerül ezzel. Szóval készült az ostromra. Mi tudjuk, hogy a kastélybellek is.

A török seregeknek már abban az időben voltak különböző, a történelemből ismeretes, falőrő gépei, ostromágyui, de Ali bég csak egy portyázó csapat vezére volt. Nem is gondolt az ostromra. A véletlen hozta ezt magával és a harci düh. Természetes egy rendes vár elfoglalására nem is gondolt volna, de azt hitte, hogy a várkastélyt könnyen, egy nekirohanással földig tarolhatja. Az első roham kudarcra végződött s talán nem is gondolt volna többé rá, ha az a kölyökből nem bántotta volna. Boszut akart állni bármilyen áron.

Az öreg Gábor és László urfi úgy vélték, hogy az a száz török mind elvérzik a kastély falai alatt, de Péter bácsi arra gondolt, hátha még egy portyázó török csapat vetődik arra, vagy Ali bég segítségért küldött.

Ali bég nem küldött segítségért. Tulbecsülte erejét. (Ez már szittyva vonás.) Azután a dicsőségben sem akart osztozni mással. (Ez is.)

A kis tündérek most is körülrepdesték. Ezer ködös jelenet villant meg mérgecs agyában.

magaviselete, előmenetele, erkölcsi megjavítása felett, hetenként jelentést tétet velük s akkor mindenikkel foglalkozik, a hanyagokat megfeddi, a szorgalmasokat megdicséri, buzdítja őket és apró ügyeiket, bajaikat elintézi. Olyan nagy a hite és a beléje vetett bizalom, hogy nagyon sok gyermek önként jelentkezik nála és helyezi magát felügyelete alá. Oly suggeráló erőt tud velük szemben kifejteni, hogy az intézeti nevelésre ítélt letartóztatott fiatalokat kísérő nélkül küldi el a jó távol 50-100 kilométerre fekvő nevelőintézetbe s ezideig alig egy kettő szökött csak meg.

Egy ízben pályadíjat tűzött ki pártfogoltjai között arra a kérdésre, hogy mi viszi a gyermekeket a rossz utra. Az első díjat a következő válasz nyerte el: „Kedves Biró Ur! A kérdésre nem tudok jobb teleletet adni, mint azt, hogy a gyermekeket az viszi a rossz utra, ha a tizparancsolatot nem tartják meg, ha az Istentől elfordulnak és az ördögnek engedelmeskednek és azt teszik, amit ez mond nekik.” A levelet egy igazi amerikai üzlet emberhez illően a kis John így végezte: „Abban a reményben, hogy a díjat én nyerem meg, vagyok tisztelettel.”

Ugy az amerikai, mint a mi rendszerünk javítóirányzatának sulypontja a próbára bocsátáson nyugszik.

A próbára bocsátás tulajdonképpen az ítélethozatalnak felülgészítése azon reményben, hogy a bűnös a jó utra fog térni, megjavul, erkölcsös, munkás életet fog folytatni.

A próbára bocsátás sikere a próbaév alatti kellő felügyeleten, így következőleg a pártfogó lelkiismeretességén, arravalóságán fordul meg és e ponton találkozik a gyermek megmentése érdekében a bíróság és a társadalom működése, vagyis a patronge-tevékenység.

A próbára bocsátás éppen mert arra van alapítva, hogy a próbára bocsátott állandó felügyelet alatt álljon, csak nagy városi milieu-ban viruló intézmény.

De térjünk át a Bn. novella harmadik intézkedésére, a javító nevelésre.

A legfontosabb nevelő javító eszköz a javító intézet, mert a fiataloktól függ, hogy jó magaviselete által mikor szabaduljon. Az ideutalt fiatalok eleinte csupán azért dolgozik, tanul és óvakodik a szabályok megszegésétől, hogy minél előbb szabaduljon, később azonban ez a rendszeres életmód szinte észrevétlenül beléje csepegteti a javulás és a jó útra térés gondolatát.

Eleinte pusztán önzésből kezd új életet, később megerősödik benne önkéntelenül a rend, a tisztaság utáni vágy, az engedelmisség és a kötelesség tudás és terelődik a fiatalok a becsületes munkás életre. A határozott időre beutalt büntetés erre nem kapható, mert nincs a jóviseletből semmi előnye.

Amíg ember lesz a földön, soha sem fogjuk kiirthatni a bűnt, de vannak eszközök, melyekkel segíthetjük az emberek szenvedéseit és nyomorát, csökkenthetjük a bűnt, a kriminalitást, ide tartozik a bűncselekmények megelőzésének nagyjelentőségű munkaköre az állandóan erkölcsi veszélyben levőknek oltalmazása.

Mindezen munkásság pedig akkor felel meg céljának ha szeretet hatja át s a társadalmi kötelességek tiszteletéből fakad, ha mindenkivel mint testvérrel foglalkozik, ha célja nem pillanatnyi segély, hanem maradandó hatás, a lélek átalakítása s ezzel az igazán emberies világ előkészítése. Vége.

BELPOLITIKA.

A liberális ellenzék közös listája. — Értekezlet a Friedrich-Andrássy-pártban. — A Nemzeti Polgári Pártból. — Nagyatádi nyilatkozata az új pártokról.

A liberális ellenzék közös listája. A demokrata párt és a Rassay-párt tárgyalást folytat, hogy a budapesti és környéki választásokon közös listával menjenek a küzdelembe. A két párt vezetői már tanácskoztak is, azonban végleges megállapodásra még nem jutottak, mert bizonyos személyi kérdésekre nézve még nem tudtak megegyezni.

Értekezlet a Friedrich-Andrássy-pártban. Az Andrássy-Friedrich pártban értekezlet volt, amelyen Haller István is résztvett. Az értekezlet a választás kérdéseivel foglalkozott. Véglegesen megállapodtak abban, hogy a két csoport a budapesti és környéki választásokon közös listával fog szavazni. A három budapesti kerület listavezetője Andrássy Gyula gróf, Friedrich István és Haller István lesznek.

A Nemzeti Polgári Pártból. A budai polgárok népes küldöttsége járt a Nemzeti Polgári Párt klubjában. A küldöttség, melyet Harkányi János báró fogadott, arra vonatkozóan kért felvilágosítást, megfelel-e a valóságnak, hogy a kormány a fővárosban az Ernszt-Wolf-párt listáit kívánja támogatni. Harkányi János báró a küldöttség előtt minden tekintetben megnyugtató kijelentéseket tett.

Szállt, szállt a légen át.

Egy janicsár röhögött:

— A kutyahitűek hívják az istenüket. Nem tud az segíteni. Hatalmasabb Allah. (Majd meglátjuk, melyik erősebb.)

Az ének alatt Ali béghez ment egy fiatal janicsár. Bánatos volt az arca. Szemeiben különös fény volt. Az öröm és a fájdalom fénye. Ali bég szóltanul hallgatta a vallásos éneket. Kegyetlen fájdalom marcangolta lelkét. Arra gondolt, ha azt az éneket velük zenghetné, nem érezné fájdalmát. Milyen más ember lenne ő. Megtalálná azt, ami hiányzik benne.

Ali bég ránézett a mellette álló janicsárra.

— Olyan az arcod, mintha sirni akarnál.

— Rosszul látsz, Ali bég.

Pedig alighanem igaza volt Alinak. Talán ha nem szól, azt mondta volna a janicsár.

— Ali bég, én tudtam azt az éneket.

S talán Ali bég azt felelte volna:

— Én is.

Az is lehet, hogy saját pillanatnyi, újból feltörő gyengeségét akarta kendőzni, mikor rászólt janicsárjára. (Polytatom.)

Nagyatádi nyilatkozata az új pártokról. A kisgazdaprogram megvédésének ürügye alatt, személyes ambíciók megvédésére megalakult a „Negyvennyolcas kisgazdapárt.” Ez új pártokról nagyatádi Szabó István a következőket mondta:

„Ami ezt a mozgalmat illeti, nagyon korán kezdtek meg mozgalmukat az ellenzékieskedők, hiszen aggodalomra semmi okuk sem volt. A kisgazdapárt eredeti programjától egy hajszálnyira sem térünk el, a legteltesebb mértékben vígyázunk a kisgazda érdekek megvédésére.

Semmi ok sincs arra és beszélni sem lehet róla, hogy pártunkban a kisgazdaprogram elszakadna. Ez hangulatkeltés, amelynek semmi alapja nincs.

Jönnek majd tények, melyek igazolni fogják, hogy gróf Bethlen István és párthiveinek a kisgazdapártba való belépése a kisgazdapárt megerősödését jelenti.”

KÜLPOLITIKA.

A genuai konferencia megnyitása. — Lloyd George felszólalása a konferencián. — Bethlen gróf miniszterelnök a magyar delegáció genuai programjáról.

A genuai konferencia megnyitása. A genuai konferencia 19-én megkezdődött. A tanácskozást Facta olasz miniszterelnök nyitotta meg és üdvözölte az olasz kormány nevében a megjelenteket. Majd kifejtette, hogy a gazdasági válságnak legfőbb oka, hogy a félvilág, mintegy 300 millió ember, sokkal kevesebbet termel, mint a háború előtt. A legelső feladat — ugymond Facta — hogy kioltjuk a háborus gyűlölet emlékeinek lángját. A genuai értekezleten — mondotta továbbá az olasz miniszterelnök — nincsenek többé barátok és ellenségek, győzők és legyőzöttek, hanem emberek és nemzetek, akik egy szövetségben akarják egyesíteni minden erejüket, hogy ezzel elérjék az emberi közösség legmagasabb fokát.

Lloyd George felszólalása a konferencián. Facta miniszterelnök után Lloyd George emelkedett szólásra. Hatalmas beszédéből a következőket közöljük:

„Akik itt vagyunk, nem vagyunk külön szövetségesek és külön ellenséges államok, nem vagyunk volt hadviseltek és volt semlegesek, nem gyűltünk egybe, mint akár monarchisták, akár köztársaságiak, akár szovjetisták, Európának valamennyi nemzetét és népét képviseljük, hogy együttesen keressük azokat a módszereket, a melyekkel kontinensünk veszendőbe ment virágzását újra helyreállíthassuk. Ez természetesen csak úgy történhetik, ha mind-egyikünk a maga országában, a maga eszközeivel jobb létfeltételeket teremt, megfelelőbbeket a maga népe számára, de ez, ismétlem, csak úgy lehetséges, ha a mindenki számára egyforma feltételek mellett szerzik meg a mindenki számára egyforma jogokat. Ezek a feltételek a meghívó államok feltételei, amelyeket Cannesban állapítottak meg; s minthogy mindenki számára egyformán kötelezik, ők alkotják azt a közös alapot, a melyen valamennyi civilizált államközösség nemzetközi alapon itt tárgyalhat egymással. El kell ismerni, hogy ezek a feltételek magukban véve is tiszteletreméltók. Minden nemzetközi érintkezésnek föltételei ők és mindamellett nem sérítik az egyes államok szuverenitását. Mi, a meghívók, teljes egészükben elfogadjuk azokat. Voltaképpen nem lehet őket másnak tekinteni, mint oly feltételeknek, a melyek alapján mi a többiekkel tárgyalhatunk. E feltételek legfontosabbika az, hogy ha valamely ország egy másik országgal bizonyos előnyök, vagy bármilyen értékelhető ellenszolgáltatás fejében szerződéses viszonyba lép, e szerződést az illető ország kormányzati viszonyainak megváltoztatásával sem lehet semmisnek kijelenteni a nélkül, hogy az esetleg kapott szerződési előnyöket vagy egyéb értékeket meg ne térítenék. A második feltétel az, hogy egyik ország sem kezdhet háborút valamely másik ország önkényes beleavatásával. A harmadik, hogy egyik ország területe ellen sem szabad kezdeni támadó jellegű műveleteket. Negyedszer bármely ország bármily nemzetiségű alattvalója az összea többi országok törvénykezésében pártatlan igazságszolgá-

— Gonosz, kísértő káprázat az egész.

Csend volt. Csak a lajtorjakészítő janicsárok nesze hallatszott. A milliárdnyi mennyei lámpást letakarták a felhők. A kastélyban ropogott a hatalmas tűz. Nem messze egy halábagoly kuvikolt.

Piroska elfehéredett:

— Istenem segítsd meg szegény Miskát! (Igy hívták a Somlóra siető legénykét.)

Ali bég nem tudott aludni.

— Majd azután...

Halál volt minden gondolata.

Lassankint derengett. Oly szép a hajnal eljövele, ha a szív nyugodt és békés. Oly szomorú, ha valaki azt kiáltja:

— Utolsó hajnalok kutyák...

A kastélyban megcsendült a kis kápolna harangja. Nemsokára felharsant egy régi ének: ismerj engem, édes Váltóm!

Legyen te szent kénod gondom.

Keserüllek tiszta szívvel,

Kivánatos akaratval,

Nem fáradtság, sem nehétség,

De vigasság és édesség.

Ha kénodban őrizendtek,

Keresztfádon ölelendlek.

tatásra talál. Ha ezeket az elemi feltételeket valamelyik nép nem fogadná el, nem is várhatja, hogy felvegyék a nemzetek nagy közösségébe. A mely népek a génuai meghívást elfogadták, elfogadták e feltételeket is. Európa minden államában sok az olyan kutya, amelyik azt képzeli, hogy minél hangosabban ugat, annál mélyesebb hatást kelt másokban a maga vadságáról és elszántságáról. Sajnos, meg kell állapítanunk azt is, hogy Európa mostanában csak úgy visszhangzik a kutyaugatástól.

Bethlen gróf miniszterelnök a magyar delegáció genouai programjáról. Bethlen István gróf miniszterelnök a magyar delegáció kilátásairól és terveiről a következőket mondotta:

A konferencián tisztázni óhajtjuk Magyarország helyzetét, hogy a Magyarországról az egész világon elterjedt balítéleteket eloszlassuk. Reméljük, hogy a konferencia be fogja látni, hogy a rólunk elterjedt híresztelések többnyire ellenséges propagandára vezetendők vissza. Legfontosabb kérdésünk a jóvátételi probléma. A ránk rótt jóvátételi követelések kikapcsolása nélkül Középeurópa és ezzel együtt a világ-gazdaság rekonstrukciója is teljesen kizártnak tekintendő. Ha ez a negatív eredmény győzelemre jut, ezzel már pozitív konferencia-eredményt is érünk el. További feladatunkat abban látjuk, hogy a portorozei határozatokat végrehajtsuk, a melyek mindaddig, amíg Németországot be nem kapcsolják, nehezen hajtható végre. A portorozei tárgyalások alapját itt a lehetőség keretén belül ki akarjuk bővíteni, hogy ezzel a gyógyulás útján gyors lépést tehesünk előre. A többi nemzettel együtt azt valljuk, hogy a politikai kérdéseket érinteni nem szabad. A legfőbb feladat, amely bennünket itt összehozott, a gazdasági kérdés tisztázása és ha ezen a téren megegyezésre jutunk — egyidejűen a további megértés útját is egyengetjük.

Hetenként.

„Nagypénteken mossa holló a fűt . . .”

Moshatja már. Soha fejére nem mossa, ha már egyszer megszülte. Amiképen Pilátus sem tudja már megmosni a kezét sohasem.

Genovában is összegyülekeztek az urak, tudniillik a pilátusok és hollók, hogy port hintsenek a világ szemébe. Azt hirdetik, hogy szelidíteni akarják a párizsi rendeleteket; hogy könnyíteni akarnak a terheken, melyeket többek között a magyar nemzetre is raktak; hogy valami bőrvánkossal puhábbra akarják csinálni a jármót, amelybe a többek között legerősebben bényomták a magyar nemzetnek is a nyakát. Ezt hirdetik. De ne higgy nekik.

A holló már megszülte a feketét. Pilátus már kimondta az ítéletet. S a francia-olah már elvégezte dolgát félmagyarországgal. Ezeket már meg nem történte nem tehetik semmiféle genouai uraságok. De mondtam már, hogy még az akaratnak se higgy. Akarni sem akarják ők már az amugy is hiabavaló akaratot.

Hát mit akarnak akkor! Mit csinálnak ott Genovában. Megmondom. Egy szép elmejátékot. Kislódása közben a felakasztott embernek kicsordul a nyála s a hivatásos előkelő hőhér ezt a kicsordult nyálat selyem kendővel törli le. Ilyenformán akarnak. Most már sejtethed, milyen szép megtiszteltetés vár reád drága magyarom. A költők nyelvén kontrasztnak nevezik ezt, ellentmondásnak; de szépnek szép a társaságban, mert elme-játék; hatalmas gúny és csúfolódás.

Hát bizony keresztre van feszítve a magyar nemzet épen úgy, mint Krisztus urunk volt Nagypénteken. A mi nagypéntekünk több éven keresztül tart. A megváltó végig szenvedte a kínos szenvedésnek minden fokozatát. Oda-szegezett lábából, kezéből, homlokáról és szívéből folyi, ömlött a vér, és egész lesléről csurgott a verejték. Természetes, hogy a sok nedvesség-vesztésben felkiáltott: Szomjas vagyok. Jóságos gyilkosai megkönyörültek s adtak neki inni — ecetet, hogy annál inkább gyötörje a szomjuság. Ez is elme-játék. Épen így szenved a kinszenvedést a magyar nemzet is. Megmondta volt ez különben már jó előre Ferenc

József király, hogy jön a gólyó és az akasztófa, és jönnek a végtelen nyomor és szenvedések. Minden betűje beteljesedett s még van, ami ezután is jön. A keresztrefeszítelt nemzetnek a lábából, kezéből, homlokáról és szívéből ömlik a vér, egész testéből csurog ki az izzadság; a „jóvátétel” csövén most szíjják ki belőle az utolsó verejtéket; de a jószívű szivattyuzók megvigasztalnak minket avval, hogy adnak nekünk egy kis életet kölcsön, kamatra, hogy még kétannyit szivattyuzhassanak ki belőlünk, ami valószínűleg még jobban fog sorvasztani bennünket. Ez is elme-játék, az ecet elme-játéka. A sáinházi közönségnek nagy derült-ségére.

Eddig tart a nagypénteki hasonlat. Tovább nincs hasonlóság. A Megváltó meghalt s husvétkor föltámadott. Ez a nemzet ha egyszer meghal, soha többé föl nem támad.

Az az eset lehet, hogy nem hal meg, hanem szenved tovább a keresztfán. S valami új csudaként kitépi véres testét a szegkek közül, leszáll a keresztfáról s tovább vándorolva talán még meg is erősödhetik.

Erre az esetre vonatkozik a mi hitvallásunknak naponkénti, óránkénti ismételtetése; és hogy — ámbár csak itt-ott, ötletszerűleg, rendszertelenül — próbáljuk összeszededegetni és gyűjteni erőnket eszben, karban és lélekben.

Megnyugvás az ránk nézve, hogy látjuk itt-ott az erők bontakozását. Látjuk, hogy itt egy körjegyző akarja műveltebbé tenni a falu népét némi vasárnapi oktatással; amott egy pap kezdi meg az iparfejlesztést és vagyonosodást a csipkekötéssel: itt egy tanár lázítja az ifjúságot, hogy legyen végig magyar és erős s a tágasságnak, a terjedelmességnek a szeretetét önti beléjük, mert ott van a szabadság és a tengeren s végül a tengerre utalja a magyart; amott egy negyedik ember virraszt azon a gondolaton, hogy lehetne többet-jobbát termelni a földből; itt nyilvános előadásokon terjesztik az irodalom és művészet szeretetét; ott a fiatal cserkészcsapat bontogatja szárnyait a testi és erkölcsi szebb életre s így tovább.

Lehetne ezekből jóhiszeműleg jó előre is már nagy fantáziával szép légvárakat építeni. De én roszhiszemű vagyok. Mert ezek az itt-ott föltűnedező jeles jelenségek nem tervszerűek, csak ötletszerűek; nem egységesek, hanem szakadozottak; nem kitartóak, hanem mulékonnyak, nem annyira öntudatosak, mint inkább csak ösztönszerűek; célra mutatnak ugyan, de nem vezetnek oda; szeszély szüli, de akarat nem ápolja; a tenyérnyi területen is csak pillanatig működnek rendszertelenül. Együttvéve olyan ez, mint sötét éjben utas előtt az elröppenő villámcsikázás. Erre nem bízhatja rá magát az utas; arra nem a nemzet. Kell lenni egy állandó vezérlő lámpásnak, a mig a nap feljő. Nő, hát ez a lámpás hiányzik a magyar közéletben szanaszét futkosó buzgólkodók előtt.

De hogy jobban megérted, mondok meg egy példát az én roszhiszeműségemnek a bizonyítására. Nagy a nemzet zöme, ugy-e bizony? nem könnyű ennek a kiművelése. A Nagyalföldnek a területe már kisebb. Ezt talán sikerül megművelnem, hogy jobb termésre birjam. Buzgó társaimmal együtt, huszan-harmincan. De a helyett, hogy csatornáznám az Alföldet, neki gyürközöm, befogom a két kabalát, egy hordó vizet a szekérré: Gyí! Szárazság van s megöntözöm az Alföldnek innenső szegletjén egy félholdnak a felét. Ki mondja, hogy ez nem hasznos munka? Egy másik buzgó társam tölem husz kilométerre megrágyáz szintén egy fél holdat. Ez is hasznos. Egy harmadik buzgó attól harminc kilométerre legpontosabban megkapál egy hold kukoricát. Elősegítettük a bővebb termést. De ki mondja azt, hogy elősegítettük az Alföldnek a bővebb termését? Mondjunk igent egy esztendőre. De jövődben én meghalok, a másik társam beteg lesz, a harmadik ellustul. S az Alföld marad, mint volt. Mert rendszertelen volt a munkánk.

A sötét éjben lámpás kell, s az Alföldre csatornázás kell és a közélet munkájában egy egységes irányító szellem kell, egy elpusztíthatatlanul kitartó vezérlő szellem.

Amig egy ilyen nem lesz, addig mindig a sötétben logunk botorkálni; mindig nagypéntekünk lesz, és mindig a keresztfán fogunk függeni.

Az Alföldnek is a megművelésére s a nemzet zömének is a kiművelésére nem annyira nagy munka, mint inkább valamely jó módnak a kitalálása kell. Igaz, hogy most épen roszkor beszélnek ilyen nemzeti bajokról; az emberek nem érnek rá most ilyen apróságokkal vesződni. Most egy más nyomasztóbb, nagyobb gond foglalja el a nemzet szívét és elméjét: amint Szombathelyről, Debrecenből és egyeb-ünnen és kirepült a hír, az az aggodalom foglalja el az emberek lelkét, hogy milyen módon kellene méltó szobrot állítani néhaf IV. Károlynak, ha nem is hosszas, de a nemzet boldogítására kiható bölcs uralkodásának a dicsősítésére.

Ettől eltekintve azonban és visszatérve eredeti tárgyamhoz, én, ha miniszter volnék: lámpás lennék. Mit csinálnék én, ha miniszter volnék?

1. A hó elseprési rendeletek helyett eltenném, hogy sehol az országban egy szál szemét, piszok, gaz, trágya, ürülék tékozlásba ne menjen, hanem mind a szántóföldek trágyázására szolgáljon. Minf Csehországban.

2. Csatornázatnám az Alföldet. Hogy olyan legyen, mint Lombardia. Ezt ugyan két millió muszka fogollyal már meg is lehetett volna csináltatni.

3. Az alispánokkal beültetném az összes utaknak mindakét szélét gyümölcsfákkal. Mint a jobb osztrák tartományokban van.

4. Legalább két kisebb erdőséget ültetnék az Alföldre.

5. Elrendelném a kender és lentermelést s az egész ruházati iparra, gyárra külön miniszteriumot állítatnék föl. De nem azért, hogy titkárokat tartson, hanem hogy felügyeljen a kendertermelésre.

6. A szellemi iskoláztatásnak az erejét és tekintélyét a mostaninak legalább is ötszöröse emelném. Mert abban a szomorú circulus vittosusban vagyunk, hogy minél gyöngébb az iskola, annál butábbak vagyunk s minél butábbak vagyunk, annál inkább utáljuk az iskolát.

7. Ötévestől 25 évesig 4 éves tanfolyamot rendeztetnék, melynek minden épkézláb gyermek tagja, a városon is, a falun is, a gróf fia is, a cigány gyermek is, akár boltos, akár csizmadia inas. Katonasapka nem kell, gombfényszerítésre nincs szükség. A tanfolyam nem a tanteremben van, hanem az országúton, a mezőn, hegven-völgyön, köveken, erdőkben, szakadékokban stb. Legalább is husz évig.

Hát én így tennék s testamentumban hagy-nám meg miniszteri utódaimnak, hogy ezeket átok terhe alatt folytassák. Inkább szigorubb mértékben, mint lanyhábban.

Igaz, hogy ezeket a bolond terveket a jámbor együgyűek, a balgák és a tucat emberek megmosolyogják. De ők meg ahhoz nem értenek, hogy a rendkívüli bajokban rendkívüli eszközökre van szükség.

És én, amíg ezeknek, avagy hasonló rendkívüli eszközöknek a működését nem látom: mindaddig hiszem és vallom — nem Magyarországnak a feltámadását, — hanem azt, hogy halálig a keresztfán lógunk, s kereken tagadom, hogy valaha lesz husvétünk.

Borbély György.

— Hivatalos jelöltek Zalában. A Keresztény Kisgazda, Földműves és Polgári párt intézőbizottságának legutóbbi ülésén hozott határozata alapján: a hivatalos jelölések Zalamegyében a következőképpen oszlanak meg: Letenye: Karlovits József. Nagykanizsa: Kállay Tibor dr. Kiskomárom: Mayerffy György. Tapolca: sipeki Balázs Béla. Balatonfüred: Héjly Imre dr. Zalabaksa: Hajós Kálmán és Buchberger József. *Paktumos kerületek:* Alsólendva, Keszthely, Zalaszentgrót. A pacasai választókerületben még nincs döntés. Zalaegerszegen az egységes kormányzópart támogatásával Farkas Tibor dr. lép fel.

— Az Amerikai Vöröskereszt Egylet kiküldöttjei Zalaegerszegen. A múlt hét folyamán az Amerikai Vöröskereszt Egylet kiküldöttjei, miss Schab fővédő és Zboray Erika, Zalaegerszegré érkeztek. A kiküldöttiek az Anya és Csecsemővédő Egyletet látogatták meg és a helyi szociális viszonyokról szereztek tájékozódást. Érdeklődtek a házi-ipari munkák iránt is, különösen a csipkeveres nyerte meg tetszésüket.

Olvasóinkhoz!

Kormányintézkedés folytán a „Zalamegyei Ujság” megjelenése szünetel. Mivel a város és vidékének közönsége a napilap révén hozzá van szokva a gyorsabb hírszolgáltatáshoz, ez indított bennünket arra az elhatározásra, hogy lapunkat ezután hetenként háromszor: kedden, csütörtökön és szombaton, a kora délutáni órákban jelentessük meg. Legközelebbi számunk az ünnepekre való tekintettel csütörtökön, április 20-án jelenik meg.

Az előfizetési árak is megváltoztak a következőképen:

Egész évre	480 K
Fél évre	240 K
Negyed évre	120 K
Egy óra	40 K
Egyes szám ára	4 K

A már beküldött előfizetéseket ebben az arányban fogjuk előfizetők javára írni.

Tisztelettel

A „Zalavármegye” szerkesztősége
és kiadóhivatala.

HIREK.

Krónika.

Akit keresztre feszített az emberi gonoszság, s aki végigjárta a Kálváriát és a Golgotát a keresztre-feszítőkért is, feltámadott.

Élete gyötrelmes volt és jóság, örök üldözés és néma tűrés, kemény ostromadások és igaz imádság. Élete emberi megálázkodás, halála a latornak is megbocsátás és feltámadása dicsőséges istenbizonyítása volt.

Kiitta a poharat a feszítődmeget kiáltók helyett is, hogy mindenki bűnéért ő bűnhődjék, ő, a tisztaság és jóság, szenvedés és megbocsátás. Az emberekért, ő, az Isten!

Ha Istent feszített keresztre két lator közé a gyarlóság, hogyne feszítene országokat és népeket. A „feszítsd meg” ott él a levegőben és a szív-átdőlők hegyes kopjájkkal történelmet csinálnak, fekete lapos nagy történelmet, melybe vérrel írják bele kicsinyes gyarlóságukat és gyarló törpeségüket.

De amint az Istenember halála csak feláldozás volt és feltámadása Istenségének megmutatása, népek és országok halála után is eljő a dicsőséges feltámadás, hogy térdre boruljanak a fényességben a sötétség bujkálói és fejet hajtsanak az Élet előtt.

Nagypéntek után húsvét, keresztrefeszítés után feltámadás jó.

Feltámadunk.

H-a.

— Kinevezés. Horváth Bertalan dr. zalaegerszegi törvényszéki titkár a Kormányzó Ur. Ö Főméltósága a tapolcai járásbíróvá kinevezte.

— Eljegyzés. Németh Ferenc helybeli kereskedő 17-én, hétfőn, tartja eljegyzését Baranyai Mariskával.

— Új cserkészcsapat-parancsaok. A zalaegerszegi kereskedelmi iskola 72. sz. Bocskay cserkészcsapatának parancsnokságát Reischer Ernő százados váltotta el. Az új parancsnok munkáját a csapatnál a napokban kezdi meg.

— Schischa Dávid gyorsíró tanár, Schischa Dávid kereskedelmi iskolai tanár, az Országos Gyorsíró Tanácstól gyorsírói tanári oklevelet nyert.

— Gyászistentisztelet. A helybeli izraelita hitközség a király halála alkalmából 9-én gyászistentiszteletet tartott Junger Mózes dr. főrabbi gyászbeszédében megemlékezett a király békeszeretéről. Az istentisztelet a Himnusszal végződött.

— Nyugdíjba vonulás. Moldoványi Béla, az államépítészeti hivatal vezetője, nyugdíjba ment.

— Kállay pénzügyminiszter Nagykanizsán. Kállay Tibor dr. pénzügyminiszter Nagykanizsa képviselőjelöltje 23-án, vasárnap, Nagykanizsán programbeszédet tart. Újára több neves politikai kíséri le.

— Megérkeztek a színészek. Fehér Vilmos és színtársulata csütörtökön este megérkezett Zalaegerszegre. Az első előadás műsorán az „Offenbach” c. operett szerepel.

— A földművelésügyi miniszter szőlészeti és borászati tekintetben az országot 9 kerületbe osztotta be. Zalamegye az ötödik kerületbe tartozik Somogyvármegyével együtt. A kerület székhelye Kaposvár.

— Fairagaszt csak hatósági engedélyvel lehet kiragasztani a belügyminiszter egyik legutóbbi rendelete értelmében. A rendelet megszegőit, vagy kijátszóit felelőségre vonják.

— A Magyar Távirati Iroda Nagykanizsán fiókot állított fel. A fiókot Ujfalussy Gyula hírlapíró vezeti.

— Siketnémák felvétele. A siketnémák kaposvári intézete a jövő tanévre 12 siketnéma növendéket vesz fel. A szegénysorsuk ingyen ellátásban részesülnek. Felvilágosításokat az intézet igazgatósága ad.

— Fürdőkedvezmény. A hévizi fürdőigazgatósággal történt megállapodás szerint *községi jegyzők, tisztviselők* és azok családtagjai április 15-től június 15-ig terjedő időben a hévizi fürdőt teljesen ingyen használhatják, a lakás és étkezésnél pedig jelentékeny kedvezményben részesülnek. Bővebbet Varga János hévizi szent-andrási jegyzőnél.

— A régi pénzek beváltásának határideje 15-én lejárt. Most már csak a pénzügyintézetnél válthatók be az egy és két koronások a szokásos százalék levonásával.

— Új kirakat. Kellemes meglepetésben volt része a közönségnek az elmúlt napokban. A Pál és Indra kereskedő cég oly művészi kirakatot állított fel, hogy bármely nagy városnak is díszere válhatna. A szép és izléses kirakatoknak sok nézője volt.

— Rendőrségi tanfolyam. A m. kir. államrendőrség tanfolyama a napokban megkezdődik. Akik a rendőrséghez belépni akarnak saját érdekükben mielőbb jelentkezzenek az államrendőrkapitányságnál.

— A zalaegerszegi házhelyrendező bizottság keddi ülésén az egyes házhelykerők ügyét tárgyalták, azonban a házhelytulajdonosokkal nem sikerült a meggyezés. A házhelyek árát, ha egyesység nem fog létrejönni, vegyes bíróság fogja megállapítani.

— Felhívás Zalaegerszeg város és a járás iparosaihoz. A „Balaton szövetség” folyó év szeptember havában borászati és kertészeti kiállítást rendez Balatonfüreden s ebben a keretben az ipari és házi ipari tárgyakat is bemutatja a kiállításon. Mivel a kiállítások az ipari termékeknek bizonyos elismerést és piacot teremtenek, érdeke az összes iparosoknak, hogy minél gyakrabban szerepeljenek ilyen módon a fogyasztó közönség előtt. Ezt a célt tartva szem előtt felhívjuk a cimben megnevezett iparosokat, hogy részvételüket az Ipartestület helyiségében a hivatalos órák idején jelentsék be, ahol egyúttal bővebb felvilágosítást is nyernek.

— Ipartestületi tagok, akik a ma érvényben levő „engedély nélkül behozható drucikkak jegyzéke” iránt érdeklődnek az Ipartestületnél a hivatalos órák alatt betekintheik.

— Adomány. A zalamegyei központi takarékpénztár az elaggott iparosok alapja javára 300 koronát adományozott.

— A Csány szobor és a zalai tanítók. A hála és a szeretet szól a zalai tanítókból, amikor közel hétezer koronát küldenek a Csány László szobrára. Hála és szeretet szól belőlük a nagy magyar hazafi iránt, a zalai nagy vértanú emléke iránt. A hála és szeretet hangján üdvözlőket a szoborbizottság is köszönetképen. Tudvalevőleg a zalai iskolák megemlékeznek október 6-án a vértanuról és március 15-én a nemzet erősödéséről s ez alkalmakkor a tanulók utján gyűjtene a tanítók a Csány szoborra is, mely szobor-ügy szerencsétlenül járt a közbejött háboru miatt. Hiszen természetes, hogy most ilyenkor nem kezdenék ilyen dologhoz, de a félbeszakadt munkát folytatni és végezni erkölcsi kötelesség. Az iskolák vezetői érzik ezt a szent kötelességet. Sőt úgy látszik, fokozatosan érzik, mert október 6-ról is küldöttek, de most március 15-ről sokkal többet küldöttek. Szót se méltatlankodjanak azok miatt, akik még nem vettek részt e tevékenységben: valami akadály mindig mindenütt, de a jövő alkalomra meg is szűnhetik ez az akadály. Istenem, milyen kis csuda volna, ha mind a négyszáz iskola megindulna, akkor igazán példát adna azoknak, akiknek példára van szükségük. De így apródonként is, fokozatosan is lelki gyönyörűséggel lehet látni azt a sok apróságot, amint túledve hozzák a filléreiket, koronáikat. Amíg a Magyar Párizs megvolt, addig minden egyes gyermeknek minden egyes fillérjét külön-külön nyugtáztam. Most ez lehetetlen. Most csak iskolák szerint nyugtázhatom csoportokban. De az igazgatók és osztálytanítók megnyugtathatják a gyermekeket, hogy buzgólkodásuk jóra válik s nevük ott lesz egy sorban a jó magyarok névsorában. Hamarabb azért nem nyugtáztam, mert máig is szállingóztak még. Megjegyzem még, hogy ebbe a tömegbe bevettem most azt az egypár külön esetet is, amely nem egyenesen az iskolából jött, de összefügg a március 15-iki idősakkal. Így pl. a saját elnökletem alatt levő szabadoktatási bizottságnak 700 koronája, dr. Székely László hittanárnak 100 koronája, gróf Batthyány Pálné önéllóságának 200 koronája s egy főpincérnek 20 koronája s Hartl tisztviselőnek koszorúmegváltásban 310 koronája. És most közlöm a következő számadásomat:

Sümeghy József Zalaszentgrót 1000 korona, Abraham János ref. tanító Barabásszeg 442 K, Németh Jenő Zalaszentmihály 410 K, Brauner Lajos Nagykanizsa 408 K, Tanai Jenő Zalalövő 380 K, Tikk László Zalaegerszeg 362-90 K, Szabó István Nagykanizsa 235 K, Kilár Károly Söjlör, Grész Irma polg. isk. ig. Zalaegerszeg, Kertész József izr. isk. ig. Nagykanizsa, Müller Gyula Nemestördemicz 200-200 K, Tapolcai zsidó isk 126 K, Simon Károly Alsórajk 126 K, Kocsis János Nagygyál 120 K, Selesztay Emil Lovászi, Bucsi Eteika Geilénháza, Zalaszentlászlói r. k. isk., Kesztenyeli községi isk., Baki Ily Egyesület, Csörnyeföldi községi isk. 100-100 K, Ságodi r. k. elemi isk. 94 K, Resznecki isk. III-VI. oszt. 80 K, Vimpláti Lőrinc Ebergény 80 K, Cserszegtomaji községi iskola 72 K, Zalaerdői r. k. iskola 72 K, Berzsenyi Sándor Zalaegerszeg 37 K, Kapolcsi ág. ev. isk. 30 K, Fridrik István Zalaegerszeg 39 K, Nagykanizsai II. körzet isk. 26-50 K, Takács Józsefné Zalaegerszeg 16-20 K, Szabadoktatási Bizottság Zalaegerszeg 700 K, Hartl tisztviselő koszorúmegváltásban 310 K, gróf Batthyány Pálné 200 K, dr. Székely László hittanár 100 K, Rabati főpincér 20 K. Összesen 6886-60 K. Nyomdai és postai költségekre kiadás 320 K. Ezt kivonom s a bankba betettem 6566-60 K-t. Zalaegerszeg, 1922 április 13. *Borbély György*, a szoborbizottság titkára.

— IV. Károly búcsúszavai „hazafios.” Bécsből jelentik: Lichtenstein János herceg, az osztrák legitimisták egyik vezető személyisége, Funchalból a következő táviratot kapta: Kedves herceg Lichtenstein! Mondhatatlan fájdalommal a hűség és részvét megnyilvánulása, amelyeket minden oldalról kapok *hazafios*, nagyon jót tettek nekem. A megboldogult osztrák utolsó leheletéig, szeretettel gondolt népére és drága hazájára. Utolsó szava búcsú a kedves Ausztria minden fiának. Ezt az utolsó búcsúszavát küldöm én most ön által mindazoknak, akik érzik az igazi hazaszeretetet és a *hazafios* és kérem önöket mindannyiukat, *hazafios* vanem imába egyesülten. *Zita*.

Az amerikai eserekereskedelem lebonyolítása Magyarországon keresztül. Az egyik amerikai magyar lap a Magyarország és Amerika között létesítendő cserekereskedeletről, annak lebonyolítási útvonaláról a következőket írja: Az amerikai tőke egyre élénkebb figyelemmel kíséri a magyar gazdasági életet. Számos amerikai üzletember, a legnagyobb vállalatok kiküldöttje töltött hosszabb-rövidebb időt Magyarországon, hogy új fogyasztópiac gyanánt megszervezze az amerikai ipartermékek számára. Almalunk volt beszélni egy amerikai műszaki tröszt kiküldöttjével, Mr. George Hayesszel, ki a magyar piac tanulmányozása céljából ment Magyarországra és tapasztalatairól, terveiről, az amerikai magyarság társadalmi és gazdasági viszonyairól a következőket mondotta: Az amerikai tőke és az amerikai ipar már pontos értesüléssel rendelkezik a magyar piac viszonyairól és a megfelelő feltételek mellett készséggel fog segíteni Magyarország gazdasági ujjaépítésében. Az amerikai piac elsősorban tojáshoz és baromfihoz vár Magyarországtól, ezzel szemben szállíthatna papír- és bőrátut, valamint műszaki cikkeket. Addig, míg a valutáris eltolódás áthidalható lesz, a magyar amerikai gazdasági forgalom a cserekereskedelem alapján bonyolódhatna le. A cserekereskedelem lebonyolítására a mostani változott viszonyok közt is a legalkalmasabb lenne a régi út. Fiumén át most is megközelíthetnénk Magyarországot. Hajóink könnyen kiköthetnének Fiumében, ahonnan csereáruinkat vasuton szállíthatnánk az országba. A legelső magyar határállomás, Gyékényes, fontos forgalmi gócpont. Innen ágazik el a vasut Nagykanizsa, Szombathely, Barcs, Pécs felé, Kaposváron át közvetlen kapcsolatot kap az ország legnagyobb gazdasági emporiumával, Budapesttel. Ez lenne tehát ismét a legalkalmasabb út a jövőben meginduló magyar amerikai cserekereskedelem lebonyolítására, melynek megindulása nem csak várható magára.

Betiltották a borjehus kivitelét. A kormány a borjehus kivitelét a husárak emelkedése következtében betiltotta. Ha az emelkedés tovább tart, valószínűleg sor kerül a kivitel további korlátozására.

A Városi Testnevelési Bizottság folyó hó 20-án csütörtökön 16 órakor a városházán (II. emelet 8 sz.) alakuló ülést tart. Ez alkalommal megválasztják az elnököt és a tisztikart.

A jó ital megválasztása. A dolgozó ember szervezetének — legyen a teljesített munka akár szellemi, akár testi — okvetlen szükséges egy bizonyos mennyiségű alkohol, hogy felfrissüljön, felüdüljön: sőt egy pohárka jó bor vagy Brandy (cognac) az emésztést is előnyösen előmozdítja. Rendkívül fontos azonban, hogy a mindenképpen káros hatású páncsok elkerültesse. A köznek kívánunk szolgálatot tenni, amidőn felhívjuk a fogyasztóközönség figyelmét a legjobb Brandyra (cognacra), amely hazánkban beszerezhető: ez a Fiumei Brandy (cognac) Medicinal. Tévedések elkerülése végett a „Fiume” szőlőgyere különösen ügyeljünk.

Magyar Husvét.

A virágvasárnap elmúlt és az ünneplő palmafalevelek erdeje, melyek Jeruzsálemben ájtatos hittel Jézus felé hódoltak, most csontvázzá aszottan a sárba temetkezve siratják gyászukat.

Felettük gyilkos szavú emberek mereszítik az égnek öklüket és habzó szájuk káromolva kiált:

— *Feszítsd meg!*

És senki sincs, aki felemelné közülünk intő, oltalmazó szavát, mondván a meghályogodott szeműeknek, akiket az esztelen gyűlölködés fullánkja sebzett szíven:

— *Ti botor kevélyek! Ne öljetek! Mert bizony mondom néktek, nem mindenki hal meg gyilkos kéztől, földi halállal, ha testét alaktomos férgek éhes falánksággal el is lepik. Mert akit az Ur az Életnek rendelt, az nem mulhat ki az ő akarata nélkül.*

A virágvasárnap elmúlt és azóta majdnem kétezer évvel öregedett a föld. És

azóta sok virágvasárnap született és ezernyi *Eszme*-messiás járta meg szomorú Golgotáját, hogy elvérezzen az Igazság szolgálatában.

1920-ban, Trianonban volt a magyarok utolsó Husvétja. Ekkor is éltek gyengekezű *Pilátusok* és vétre éhes *Herodes Antippák*, akik a csahosnyelvű *farizeusok* szavára hallgatva keresztrefeszítették az országot.

És álltak a keresztnél martalóc zsoldosok, kik kockával osztózkodtak egy ezerév birtokán és dicsőségén és álltak a keresztnél martalóc zsoldosok, akik lándzsát döftek a haldokló, vonagló testébe.

És ezek a szennyes kezű *álnérók*, hogy gyáváknak ne tűnjenek, hogy kegyetlenségüket saisi fátyolba burkolják, az igazsághirdető bírák álarcát öltötték magukra és úgy védekeztek marjító lelkiismeretük támadó szava ellen.

És levették Jézust a keresztről és ama Arimathiai József kertjébe temették testét. Nagy kösziklákát hengergettek a sir elé és katonákat állítottak oda őrizni.

És járulának a sir elé távolról sokan, *akiknek szívében még hit lakozott* és Mária Magdolna is ama másik Máriaival, akik nardussal, illatos gyökerekkel és virágokkal ékesítették a hantot.

... *Es azok, akik idejárulának, hittek a feltámadás eljövetelében.*

Magyarországot csonkán, tépetten, szétszakítva kiravatalozták pribékjei.

És öröket állítottak a sirnak szájához azok is, mert ők is félték a halottól és rettegetve gondoltak a feltámadásra.

De jaj, kevesen járulának a sirhoz azok közül, akiknek szívében hit lakozott.

Sokan kishitűségükben sirva fakadtak és megtépett ruhával verték mellüket mondván: — *Meghalt az igazság, győzött a gonosz, mindnyájan elvesztünk.*

És igen sokan voltak, akik a pribékek serege mellé álltak és hitványságukban megtagadták vértüket. De igen nagy volt azoknak száma is, akik lethargikus egykedvűséggel és stoikus nyugalommal néztek a jövő elébe, annélkül azonban, hogy változtatni akartak volna sorsukon.

A keresztény világ ma a husvétnek ünneplő üli. A feltámadás szent, magaslatos és mélyreható lényege lerázza egy pillanatra az emberiségről a köznapiságsarát és a lelkek Isten ígéire áhitón magasabb eszmék befogadására tárulnak ki.

Nekünk magyaroknak most különösképpen jusson eszünkbe a mi *Golgotánk*, a mi keresztrefeszítésünk és ne feledjünk, ne temessünk semmit.

Legyen ez az ünnep emlékeztető, amely szüntelenül a szemünkbe, a szívünkbe, az agyunkba világítson, mint egy örök mementó, mely a mi feltámadásunkat, a magyarok, a mi Nagymagyarországunk feltámadását hirdesse, hogy utat mutasson és bátorságot adjon a csüggedőknek és nyílt hitet a hívőknek a nagy, a végső küzdelemre.

Molnár Géza.

Megint új négyszáz évet akarsz? Várgossal, aradi vesztőhelyet és eperjesi vértörvényezéssel?!

Husvét hajnalán.

*Zengjen ma hangos hálaének,
A mindenség nagy Istenének!
Ünneplő lelkünk, égbe szállva,
Olvadjon össze hő imába.
Ég, föld derüljön föl ragyogva:
A Golgotának nagy halottja
Föltámadott, föltámadott!*

*Oh, ember, ébredj! Im, öröme kelve,
Ez égi hír, harmatja hull szívedre.
Már Gihon ég e szent öröm tűzében,
S arany mosolygás árad szét az égen.
A szellő is vidáman szerte szállván
E nagy, e szent örömhírt hordja szárnyán:
Föltámadott, föltámadott!*

*S susogva a szellő, hogy átmegy a tájon:
Könny csillog utána ezernyi fűszálon.
Érinti az erdőt: s lombját az olajfa
Megrezgeti vígan s bölintve lehajtja...
Áldott legyen a szó, mit a szellő mondott!
— Zizegve beszélük egymásnak a lombok:
Föltámadott, föltámadott!*

*De ah, amott, zöld selymén a mezőnek,
Galileának özvegy női jönek.
Kezökbe' balzsam, sok-jó illatú,
Szemükbe' némán ott virraszt a bú,
— Te néma bánat, nyílt öröme változz!
S győzelmi dalként szállj az ég Urához:
Föltámadott, föltámadott!*

*Föltámadott! e szó legyen minékünk:
Örömben, búban, biztatónk, vezérünk.
Köszörsz a tengervész-zilálta habján,
Első imádság gyöngye gyermek ajkán.
Hirdesse ezt kihűlt arcok vónsá,
Haló-szívek utolsó dobbandása:
Föltámadott, föltámadott!!*

SZABOLCSKA MIHÁLY.

Jön a tavasz.

Fölbreszti a visszatérő napsugár az alvó természetet. Ablakom jégvirágait rég leszede s most, már cseresznyefámat kényszeríti, rügyet hajtani. Nedvbe indult a hajló fűzág, s gyönyörűl ittasan ringatja rajta magát a csevegő tengelic, mely átszenvedte a fagyos telet. Megrongyosodott a fehér szemfedő földünkön s az ősszel elvetett mag, eleven zölddel, maholnap kikeletet hirdet. A komor felhők, melyek a völgyre feküdtek volt előbb, komorrá téve a különben is néma tájat, a hegyeket ülik meg, melyeknek homloka még hóval borítva, érzéketlen a nap ébresztő csókjára.

Fölbredett a patak, a földnek még csak imént néma gyermeke s csevegve futkos zöldülő pázsit között, itt-ott sárga virágok ingó fejcskéje által köszöntve. Rég nem látták egymást. Eppen esztendeje. Előbb meghalt a sárga virág; a patak temette el. Fuló hab volt a gyászkiérete; megtört hab a gyászoló könnye.

Ő temette el a kis méhecskét is, mely egy zivataros napon életét veszítette. Dolgozni volt. Mézet keresett a mező illatos bokrétaín; sietős dolgában nem ért rá, azt is megfigyelni, hogy napnyugatról terhes felleg indult, forgó szelet hajtva, s mikor éppen fel volt tarisnyálva, jött a veszedelem s a szorgalmas munkást a patakba sodorta.

A méhecske pihen azóta s nem is ébredt fel többé soha. A sárga virág újból kihajtott a déli oldalon; a kis patak, mely a hosszú télen pihent, vidáman kergeti megint hajkait. Pezsgő élet fesz a földszínen, a levegőben, a föld gyomrában. A fejlődő rügy megizeni a gyökérnek, hogy kezdje meg tisztjét s küldjön táplálékot az ágának. Megnyílt madárszóra föl-ébrednek az anyaföld kebelébe menekült állatok s tarka össze vissza zsongással hozsánnát mondanak a feltámadásnak. Minden, minden

örvend a kikeletnek, a feltámadásnak, az életnek. Lombot hajt a berek, az erdő, az ablak alatti virágos kert, az elterült róna s az emelkedő domb egyaránt.

És a feltámadás az embert sem hagyja érintetlenül. A szív mintha sebesebben dobogna. a lélek magasztos eszmékkel gazdagul; edes öröm villamos árja hatja át, a természettel együtt, ennek gyermekeit.

De, míg az újra zöld növényben nincsen emlékezet s nem tud a múlt ősszel lehullott lombkoronáról, mely disze vala s melynek sátorában csalogány hallatta csattogó dalát, edes gyönyörben részesítve a fáradt vándort, ki árnyékában pihenni dőlt vala le; míg az új korona nem tudja, hogy az ősszel lehullott levelek táplálják az anyagökeret oda lenni és ő ennek zsirjából kapja zöldjét, erejét: addig az emberben a feltámadott tavasz azoknak az emléket is megújítja, kik nem érnek több több tavaszt; nem, mert örök tél szemfedője akarja ott künn a néma temetőben, hova harangzugas között, könnyes szemekkel kísérték ki, levélhulláskor, ködös-borus ősszel.

S most, ha jön a tavasz, — oh csak jöjjön virágosan, daltól hangosan, — azok kiknek új sírdombjuk van a temetőben, felkeresik az első sírbolyát, az első gyöngyvirágot s koszoruba teszik a sírhalomra, melyben a kedves halott pihen. Aztán virágot is ültetnek a felágyalt hantra, szépen nyílot, hadd mutasson kikeletet a halál e néma birodalmában. Nincs, oh, nincs az emberi kegyeletnek ékebb jele, minint e virágos sírhalom! . . .

Csekme Ferenc.

Megszűnt kacagás.

Irta: Lukács Aladár.

Olyan volt az élete, mint a tenger hullámain vergődő gazdátlan csónak sorsa. Megtépték az élet viharai, de azért dacolt a szenvedésekkel; szembenézett sötét, bizonytalan jövőjével, mely vigasztálhatatlan perspektivákat tár eléje. Láta életének utját feltörni a tetőig s ott ragyogni egy kis ideig, majd alatta a mélységet, melybe életutja lejtősen rohant bele, de azért remélt és várt, várta a pillanatot, mikor új erők ragadják meg s mint már nem egyszer tették: új utakra terelik kóborló lelkét. De csak nem akart eljönni a megváltó pillanat, az új erő. Ugy vágyódott vissza a rég elmúlt időkbe, mint a rabmadár az erdők mélyébe, ahol béke, nyugalom és szabadság van. Visszasírt a lelke a hajdani napsütéses, kacagó életbe, de hiába. Ott csak emlékeket, ragyogó, soha többé vissza nem térő múltat talált, melytől sötét lepellet zárta el az idő. És ez úgy fájt az ő finom, beteg lelkének, hogy elkezdett önmagának panaszkodni: Miért nincs hatalmam az átkozott jelent múlttá varázsolni, hogy ott abban a szép korban, a régi múltban, mikor minden ragyogott a napsütéses boldogságtól, megállíthatnám az idő kerekét! . . .

Részvét nélkül mosolygott rá a kék égbolt s a mezők tarka-barka virágai, az ő régi barátai lemondóan hajtogatták fejcskájukat az alkonyat csendjében. Mindenki elhagyta, senki sem törődött már vele! Mintha a pacsirta hangja is más volna, mint régen, mikor még először volt szerelmes. Akkor még esténként édesen bűgő harangszót hozott az esti szellő és vig dalok szálltak szerteséjjel a mezők felett, a hazatérő munkások ajkáról . . . Ez is elmúlt és minden, ami szép. Csak a szenvedés, a bánat s a panasz maradt meg. A szívek érzelmei is mások lettek. A szerelmek tüzei sem lobognak úgy, mint régen. Minden meleg

szívet hideg légkör vesz körül, a küzdelmes élet kegyetlen hűvössége. Ez a hűvösség ül a lelkeken érzéketlen merevséggel s napról-napra jobban érzi, hogy ez a hidegség az ő finom lelkét is bevonja fagyasztó kérgével . . . Borzalommal gondol a jövőre. Mi lesz vele, ha sokáig így tart. A finom, jó lelkű, meleg szívű ember átalakul — megrázkódik a gondolatra — zord lelkű ember átalakul. Nem, ezt nem engedheti meg, inkább a halál! De mikor még olyan fiatal: 24 éves! Huszonnégy év! Ez felelőre tespedő, fáradt lelkét s elindul mosolygó arcot keresni, ami talán még megtudja vigasztalni. Bandukoló újjában össze is hozza a Sors egy kacagó életvidám leánnyal. S ennek a leánynak kacagása átjárja egész lényét s mosolygó arcának képe belopódzik a szívébe. Érti, amint a jégkéreg lassankint felolvadt s langyos melegség járja át szívét és megkockáztat egy mosolyt, ami nem olyan erőltetett már. Mosoly után mosoly s együtt kacag a leánnyal. Ujra szép kezd lenni számára az élet! Órákon keresztül csevegnek egymással s hiányzik neki a leány, ha nincs a közelében. A leány mosolya, kacagása az ő élete. Ragyogó alakja rég elmúlt időknek egy visszatérő parányi emléke s ez a visszaemlékezés sok fájó emlékre gyógyulást hoz; s ami elmúlt, mintha visszajönné egy pár rövid szóra. Igen, egy pár rövid szóra . . . Megáll s emigyen születnek agyában a gondolatok egymásután: Szeresd a leányt, de ne áruld el neki soha! Ne üss szíved sebet, mert tudhatod: a múltból hány ilyen seb fáj neked is!

Ha valakit szeretünk, ezt el nem árulni: nehéz. Neki is nagy megerőltetésbe került leplezni szerelmét. Kerülte az alkalmat, nehogy közte és a leány között a barátság szerelemmé fejlődjön ki.

Teltek-múltak a napok s a leány mindjobban megszerette. A leány feltárta egész lelkét előtte s mindazt, amit eddig csak úgy olvasott le róla, most szavakkal hallhatta ugyanazokat a panaszokat . . . Habár eddig is egynek érezte magát vele, ezután a vallomás után nemcsak szerelmes lett, hanem részvéttel is volt iránta s érzéseik mindjobban összekapcsolódtak. Elérkeztek a pillanathoz, mikor a szemek fenyegetően köveittek, hogy ők már eleget beszéltek, szólaljanak meg az ajkak is. Ezt azonban nem akarta! Inkább ezt az utolsó kacagást is elnémítja s hadd legyen ebből is múlt, kedvesebb múlt, mint a többi, mert ennek nem szabad fájni. Ez álom lesz csak. Mertha az ajkak megszólalnak a szív őszinte hangján, az valóság lesz s valamikor egy fájó sebbel több enne, de minek, mikor ugyis olyan sok van . . . A leányt szeretni fogja lelke mélyén továbbra is, de annak őt szeretni nem szabad soha! Hogy ezt elérje, kegyetlenül eltépi önmagát a leány mellől s hangtalanul távozik ki a viharzó tengerre, hadd tépje, szaggassa tovább az orkán, az élet pusztító vihara. Lelke már el is indult, de neki még hátra van egy útja. Egy út, melyet még a leánnyal végig kell járni — ezt már megígérte — s végképpen csak aztán mehet . . .

Lelkének távozását jelentette szűkszei usága. A leány kérdőleg nézett rá, mikor egymással mentek a Balaton-part fővenyén. Szemei kérdezték: Mit mondott két nappal ezelőtt? Nem ígérte-e meg, hogy beszél erről is, arról is, s most hallgat, mint a néma sír, mely magabazár egy életet.

Unalmasak voltak egész úton. A leány ránézett egyszer-kétszer, de választ nem kapott. Végül, mint aki nagyot csalódik, ő sem törődött többet társával. Jobbról tőlük a zizegő

nádas, a Balaton hinárral belepte piszkos vize s a Badacsony-hegy aljából, a Hableány-parkból cigányzenét és a rzesbanda lármáját hozta a délutáni szellő, melybe hangos kurjantások vegyültek. A népünnepély tarka képe sem hozta lelkét vissza, az már messze járt. A leány is letett minden reményről, hogy a napnak jó hangulattal legyen vége . . . Lementek a mólóra. A leány azt gondolta: hátha ott . . . A fiú tudta, hogy az ő lelke ott sem lesz jelen, de azért ment a leánnyal. Leültek a móló végén, majd a régi móló romjaira, a szürke kövekre mentek le s ott pihentek meg. Nézték a vizet s a tarka képet. A somogyi parton egy robogó vonalnak ablakai csillogtak a nyugvó nap fényében, oda is odanézték, majd a móló végén veszteglő motorcsónakra esett tekintetük, melynek egyik végén vigan lengett a nemzeti zászló és gondolatban a csónakba vágytak, ki a vízre, talán lelkük mélyén a ringó hullámokba . . . Mégegyszer ránéztek egymásra, a leány ezer panasszal, könnyes szemmel; a fiú visszalopta lelkét egy pillanatra s szemével mondotta: Ne haragudj! Szeretlek és mert szeretni foglak s neked engem nem szabad, minden azért volt! Légy boldog, Isten veled! — S lelke a következő pillanatban már ott kószált a hullámzó Balaton felett . . . A leány, mintha megértette volna barátjának búcsúszavát; szomorú lett. A kacagás is megszűnt s többé egyik sem lett az, aki volt . . . Egy kóborló lélekkel több lett az élet óceánján s újra olyan lett élete, mint a tenger hullámain vergődő gazdátlan csónak sorsa . . .

Golgota.

Szölt a vitéz Simeonnak:

„Ember, vidd te a keresztet.

„Nézd, e király elfáradt már,

„ . . . És a halát odafenn vár!

Szölt a vitéz és Simeon

Már görnyedt a kereszt alatt.

Sok könny ült most az arcokon,

S a kereszt ment, egyre haladt

És sötét lett az ég körül . . .

És Simeon egyre nézte

Az Ő sápadt, szelid arcát . . .

De jaj, nehéz a keresztfa,

Jaj nehéz, ki mások terhét

A vállain így hordozza.

— — — — —
És Simeon összeroskadt.

— — — — —
Másodszor is szólt a vitéz:

„Ember! Mi lett? Még messzi mész!

Az nem mozdult, meg sem szólalt,

A halál megölt minden sóhaj,

S a könnypatákból tenger lön . . .

Távoli mennydörgés hallik,

Minden lélek felviharzik,

Térdre hull a sok bűnöző,

Térdre hull a sok gyűlöző:

„Ejött az ítélet napja!

„Mea culpa! Mea culpa!

— — — — —
Más viszi már a keresztet . . .

IRODALOM és MŰVÉSZET

....

Lőrinczy György: A Pósa-Asztal. Régi, boldog idők, amikor még Pósa bácsi pengette a lantot és Dankó Pista muzsikált hozzá. Amikor még izgalommal várta a gyermek-sereg az ő ujságját, mert Pósa bácsi írt bele csengő-bongó versikét. Amikor örömmel várta a felnőtt sereg az új Dankó-nótákat.

Mily boldog idő is volt az, mikor először csendült fel a „nagy cigány” hegedűjén: „Most van a nap lemenőben” és amikor sirt, kesergett a száraz-fán a keserűség: „Eltörött a hegedűm...”

Jókai, Gárdonyi Géza, Lányi Géza. Feszty Árpád, Mednyánszky, Fadrusz, Dankó és mindenekelőtt Pósa bácsi ott ülnek az asztalnál, a Pósa-Asztalnál... Hej, de boldog idők is voltak azok.

Lőrinczy György, a Pósa-Asztal egyik tagja, ezekről a boldog napokról emlékezik... Amikor még Pósa bácsi pengette a lantot és Dankó Pista muzsikált hozzá.

Farkas Imre: Költemények. (Farkas Imre összes költeményei két kötetben. Singer és Wolfner kiadása, Budapest.) Farkas Imre, a lányok kedves poétája kilépett a porondra, hogy meghódítsa ismét a lányok szívét. Lábujjhegyen lopózik verseinek dallama a lelkekbe és megcirógatja a bánatosakat.

Balog Örsze szomorú nótája, fiatal szívek álmodozása, csendes, halkszavú tragédiák, forró szerelmek, lélekteljes vallomások... ez Farkas Imre költészete. Lélekből jön és lélekhez szól. Az ő közönsége, a lányhadsereg, bizonytalansággal látja szerelt poétájának megjelenését.

(Fenti könyvek kaphatók a Kakas-nyomdában, Zalaegerszegen.) —la.

FILMSZÍNHÁZ.

Az Edison mozgószínház műsora. Régi szokás a mozgószínházaknál, hogy tavasz felé, amikor eljön a legnagyobb versenytárs — a természet — az idény legnagyobb filmjeit viszik műsorra. Az elmúlt évben gróf Monte Christo, Jókai filmjei és a Repülő lovas tartották össze a közönséget.

Az idei évben is úgy látszik, ehhez a bevált rendszerhez folyamodott az Edison mozgószínház vezetősége, mert húsvétól kezdve hatalmas filmekkel kedveskedik a mozilátogatóknak.

Igy húsvétkor a francia Gaumont-gyár filmje, a *Páris gyermekei* és *Mackó ur kalandjai* peregnék le a filmen.

A műsor következő számai: Huller István esküje, Lady Hamilton, Mindhalál. Ez utóbbi film játékszakor női és férfi énekbetéttel is kedveskedik a vezetőség a közönségnek.

Egyelőre ezen filmek címeit közölte velünk az Edison igazgatósága.

Húsvéti idők, húsvéti filmek.

Még ma

küldje be előfizetését a

ZALAVÁRMEGYE

kiadóhivatalába

ZALAEGRSZEG,

Kakas Ágoston nyomdája

MŰVELŐDÉS.

....

Szakiskolákat a falvakba Szegénységünk láttán de sokszor gondolunk az egykori Kánaánra, hajdani gazdagságunkra! Csak gondolunk! Még most is csak gondolunk, de még most sem teszünk. Pedig itt az ideje, már el is késünk. De ha még most felébredünk, talán nem lesz késő.

Magyarország éltető ereje a föld. Ha a magyar televény is cserbenhagy bennünket, koldusok vagyunk. Szeressük tehát a földet, a magyar földet, hogy élhessünk.

A magyar föld nem annyit terem, mint kellene. Mert hiányzik a szaktudás. Nem elég csak szántani, vetni és aratni, érteni is kell hozzá, kicsikarni a földből a kenyeret, amennyit lehet.

S ez hiányzik nálunk, mert a magyar ember nem szakember a mesterségében. Ha az apjának jó volt úgy, ahogyan volt, neki is jó és az unokájának is jó lesz.

Hiányzanak a falvakból a szakiskolák, a földműves szakiskolák.

Pedig, hogy mily szükség van rájuk, most láthatjuk, amikor fennen hirdetjük, hogy földművelő-állam vagyunk — és nincs annyi kenyérünk, hogy mindenkinek jusson annyi, amennyit kellene.

Mennyivel több termést hoz ki más ország polgára ugyanakkora és még talán rosszabb földből, mint a magyar földműves...

Most még nem késő! Állítsunk fel a falvakba földműves szakiskolákat, tanulja meg minden magyar, hogy kell okosabban és észszerűbben gazdálkodni, hogy neki is meglegyen a kenyere, de jusson másoknak is.

Ami volt, az elmúlt, akármilyen is volt. Az általános haladásból a falu népe sem vonhatja ki magát. Neki is tanulni, művelődni kell, hogy el ne maradjon, hogy hasznos polgára lehessen a hazának.

Szakiskolákat, földműves szakiskolákat, a falvakba!

Azt akarod, hogy a nagy Mátyás budai palotájában idegen szó, idegen név, idegen erkölcs, idegen szokás lakozzék?!

CSERKÉSZET.

....

Mentsük meg a cserkészetet. Boldogulásunk, jövőnk nagyságunk az ifjuság, a jövő kezében van. Mi már a múlt vagyunk, eljártunk jogainkat, mert eljártunk kötelességeinket is. Elvesztettünk mindent, s amit mi elpredáltunk, azt az ifjuságnak kell visszaszereznie. Nehéz, félelmesen nehéz, kötelesség! S ha az ifjuság is a múlt kényelmes, patópáloskodó karjaiba veti magát és az ősök dicsőségéből táplálkozik csak, az elpredált javak örökre koncul esnek a világ piócáinak.

Az ifjuságot, a jövőt, meg kell menteni. Nekünk, a Múltnak, kötelessége a talpraállítás.

Nem is oly régen, szárnyat bontott a Remény. Cserkészetnek hívják. Zászlaja alá sorakozott az ifjuság és megindult a komoly munka. S most, két év után, megáll hódító útjában az Eszme.

Nincs vezető!

A kenyér utáni hajsza lefoglalja a vezetőknek hivatottak minden óráját, s a cserkészet — vezetők, irányítók hiányában — megállott nemzetmentő munkájában.

Mert nincsen pénz!

Az uzsora-garast is fogához verő magyar társadalom szűkmarkúsága, lelketlen nemtörődömsége halálra ítéli boldogulásunk egyedüli zálogát, az ifjuságot.

Ha azokat a lelkes embereket, kik a vezetés nehéz munkáját végzik, mentesíteni tudnók a kenyérhajsztától, ha biztosítanók részükre akármilyen kis összeget is, nem az elvégzett munkáért, hanem, hogy a rendelkezésükre álló szabad időt a cserkészetnél tölthessék el, megmenthetnők a cserkészetet.

A cserkészet, vele együtt az ifjuság, veszélyben van. S ha mi még most is tétlenül nézzük ezt a veszedelmet és nem segítünk a veszélyben lévőkn, megpecsétlők sorsunkat.

A zalai nép mentse meg legalább a zalai ifjuságot.

Ha akad egész Zalában száz nemes lélek, ki szívén viseli sorsunkat és ezer koronával hozzájárul a mentéshez, diadalra jut az Eszme.

Csak száz hazafi akadjon és csak ezer koronával áldozzon a haza oltárán, győz a cserkészet.

Százsor ezer korona és jövőt, a mi jövőnket, mentjük meg.

Ha száz igaz lélek sem akad egy nagy megyében, bizony, bizony, megértünk a pusztulásra.

Nyiljanak ki a szívek és lássanak is, ne csak nézzenek. Lássák meg a veszélyt, mely közel van és fenyeget elpusztulással végromlással.

Vegyen részt ebben a százsor-ezer hadjáratban minden község, város és magános, kinek adott az Ur, hogy adhasson és kötelessége adni. Ez a hadjárat az utolsó, ha ezt is elvesztjük, magunk is, jövőnk is elveszett.

Zalaiak, mentsük meg a zalai cserkészetet!
Huhn Gyula.

Húsvétra mit hoz az Edison mozgószínház?

MACKÓ UR KALANDJAI

Egy várva-várt kedves történet 1921. évből. Bájos cselekményű regényes filmjáték ez. Főszerepében az ujonnan felfedezett kis gyermekművész JACZKÓ CIA és a régi kedvelt bonvivant DÁN NORBERT és ZOLI, a Fővárosi cirkusz híres törpéje.

PÁRIS GYERMEKEI

a francia filmgyártás leggyönyörűbb alkotása. Párisban, Nizzában a francia tengerpart legistenibb helyein játszódik le ez a film. Meséje izgalmasabb és érdekfeszítőbb, mint bármely kalandorfilm, milliók könnyezték meg a meghatározó részeit és kacagták igazán szívből jövő humorát.

TESTNEVELÉS.

Levente-csapatok a megyében. A testnevelési törvény életbelépett ugyan, azonban a végrehajtási utasítások még nem jelentek meg, s így a testnevelés terén, ma még nagyobb előrehaladás nem észlelhető. A megye több községében azonban máris megkezdődött a komoly munka. Zalaváron, Vonyarcvashegyen, Balatongyörökön és Batatonfűreden az ifjúsági Levente-csapatok már megalakultak és működnek is. Andrásbányán és Erzsébethegyen szintén alakult Levente-csapat, azonban játéktér hiányában foglalkozni nem tudnak.

A testnevelési törvény értelmében minden 12-24 év közötti férfi köteles belépni a szervezendő Levente csapatokba. Ily csapatokat első sorban járási, később körjegyzőségi, végül pedig — és annak idején — minden községben szervez a Testnevelési Tanács, helyesenben mondva annak zalamegyei szerve, a Zalavármegyei Testnevelési Bizottság.

E csapatokban svédturnával, atlétikával, football és fúleslabda játékkal foglalkoznak az ifjak. A csapatok egyforma sapkát és valószínűleg egyenruhát is fognak hordani.

Adományok a testnevelés céljaira: A testnevelés fontosságát sok törvényhatóság és város felismerve, jelentős adománnyal sietett köteleseget leróni az ifjúsággal szemben. Így legutóbb Pécs 7 milliót, Moson vármegye másfél milliót, Debrecen város fél milliót adott testnevelési célra.

E téren Zalavármegyének sem szabad elmaradnia. Legyünk már egyszer valamiben mi is elsők. Forduljon a Testnevelési Bizottság a megyéhez, úgy hisszük nem fognak zárt ajtókra találni. A megye már sokszor tanujelét adta nemes gondolkodásának, s most, mikor az ifjúságról van szó, sem fog következetlen lenni önmagához.

Testnevelési tanfolyam. Folyó évi augusztus hó 1-től augusztus hó 20-ig a Balaton partján — eddig még meg nem határozott helyen — testnevelési tanfolyam lesz azok részére, kik a Levente csapatokban vezetést óhajtanak vállalni. Aki részt óhajt e tanfolyamon venni, jelentse be ebbeli szándékát a Vármegyei Testnevelési Bizottsághoz Zalaegerszegen (Vármegyeház.) A tanfolyam teljesen ingyenes lesz, a kiadásokat az állam viseli.

— Emlékszel, magyar testvérem, hogy a koronázás napján sötét és kihalt volt a magyar királyi palota?!

SPORT.

Választmányi ülés. A MOVE Zalaegerszegi Sport Egylet 8-án tartotta első ez évi választmányi ülését. A választmány egész évi atlétikai és havi versenytervezetet dolgoztat ki. Az egyes atlétikai ágakban elért legjobb eredményt érem, könyvek adományozásával óhajtják jutalmazni. A sport-tér bekerítésének kérdése is szóba került, valamint a kapu megépítése is. A választmány elhatározta továbbá, hogy a labdarúgó-mérkőzések előtt atlétikai számmal fognak a sportolók szerepelni. A választmány nagyszabása munkatervzate az idei évben élénk sport-életet helyez kilátásba.

Birkózóverseny Keszthelyen. A Keszthelyi Katholikus Legényegylet sportosztályának birkózói nagyban készülnek az április 23-iki házi versenyre

A keszthelyi sportegyesületek pályát kérték Keszthely nagyközségtől, melynek megadását kilátásba helyezte a község vezetősége. A község a legnagyobb jóakarattal és megértéssel kezelte a sportot és mindent elkövet, hogy a sportegyesületek zavartalanul és szakszerűen működ-hessenek.

BÉLYEGGYŰJTÉS.

Új magyar bélyegek. A múlt napokban néhány új magyar bélyeg jelent meg azok közül, melyek készülését egy régebbi számunkban már jeleztük. Az új bélyegek: az 50 filléres, 1 $\frac{1}{2}$, 2 $\frac{1}{2}$ és 4 $\frac{1}{2}$ koronások s mind az aratós raizzal készültek. A koronásoknál csak az a különbség, hogy fönt a két értékszám között lévő dűcsban fillér helyett a korona szó olvasható, fehéren kihagyott betűkkel. Az 50 filléres lilás-kék, az 1 $\frac{1}{2}$ koronás borvörös, mint a legutóbbi tizfilléres volt; a 2 $\frac{1}{2}$ koronás sötétzöld és a 4 $\frac{1}{2}$ koronás sötétbarnáslila. Az új értékeket egyelőre csak a gyűjtők részére árusítják. A többi új bélyeg is fokozatosan megjelenik.

Danzig új bélyege Danzig, ez az új állam, melyet a világháború alakított, nagyon rákapott a bélyegkiadására. Legutóbb 50 márkás bélyege jelent meg igen csinos kivitelben, arany, piros és halványzürke színen.

Uruguay, délamerikai állam már a régi jó békevilágban is kihasználta a gyűjtők szenvedélyét és nem fukarkodott a bélyegkiadásokkal. Újabban ismét kibocsátott egy új csomag-bélyegsorozatot színes papíron feketeszínű nyomással. E bélyegekből kétféle sorozat van, egyik a belföldi, másik a külföldi szolgálat lebonyolítására, amit a bélyegeken Interior és Exterior szavak jelölnek.

Luxemburghban a postai díjtételek állandóan emelkednek, úgyhogy új bélyegek kibocsátása vált szükségessé. A bélyegek Adelheid hercegnő képét viselik.

GAZDASÁG.

Új kereseti forrás a nép számára Zalában.

A legnagyobb csendben, minden nagyobb reklám nélkül, de annál nagyobb belső munkásságot kifejtve alakult meg Zalaegerszegen a Kaposváron székelő, Dunántul egyedüli és legszámtottevőbb gyógynövény intézményének a Gyógynövény és Vegyipari Részvénytársaság-
nak fióktelepe. Azt lehet mondani, hogy a mostani válságos gazdasági viszonyaink közepette ennél életrevalóbb és legszebb reményekre feljogosító intézményt el sem képzelhetünk. Azokért az eddig veszendőbe ment kincsekért hajol le parlagon heverő területeinkre és erdők vágásaiba, amelyek gyűjtésének eddigi elmulasztása közgazdasági életünk legnagyobb kárára volt.

Szükségesnek találtuk, hogy a Gyógynövény és Vegyipari R. T. zalaegerszegi működéséről tájékozódást szerezzünk, miről a kirendeltség vezetősége a következő felvilágosításokat adta.

A kirendeltség céljából tüzte ki elsősorban a vadontermő gyógynövények gyűjtését szorgalmazni, az összeszedett áru beváltását eszközölni és azt szakszerű kezelés alatt szárítani, hogy elsőrangú drogárut tudjon a világpiacra küldeni.

Az igaz, hogy ezideig is beszélhettünk gyógynövény gyűjtésről, amennyiben egyes értelmes kutatók minden szakértelem nélkül, csupán üzleti szempontból egy-egy fajta gyógynövényt gyűjtettek, azonban oly silány árucikk került ebből a piacra, hogy ezzel többet ártottak, mint használtak az úgynak.

A nagyközönségre nézve azonban nemzetgazdasági fontossága nem bír annyi érdekfűdéssel, mint annak tudata, hogy ez az intézmény széles népréteget juttat nem kis haszonnal bíró keresethez. A szezon kezdetétől, május hó elejétől, késő őszig foglalkozást talál mindenki, aki csak egy kissé dolgozni akar és a mai drágaság nyomán törekedhet ezen bőséges keresetet nyújtó foglalkozással elviselhetőbbé akarja tenni számára. A gyűjtéshez tudományos szakértelem nem kell, aki csak egy kicsit szorgalmas, az napi 200-300 K-át meghaladó keresetre állandóan szert tehet és ami a fő benne, nem nagy fáradtsággal. Ezen Részvénytársaság ugyanis nem krajcárosodik, mindenkor és mindenkinél azon árértéért váltja be a gyűjtött árut, amely árut a földművelésügyi minisztérium gyógynövény osztálya előír.

A gyűjtést különösen figyelmebe ajánljuk a tanuló ifjuságnak, akik nyári vakációjukat gyógynövények gyűjtésével kellemesen eltölthetik, amellettel tetemes anyagi haszonra tehetnek szert. Hogy példa legyen előttünk, a múlt nyáron megtörtént, hogy több ambiciózus kaposvári diák a szünetében játszva megkereste a következő tanévre való összes költségeit: volt, aki 30.000 K-át is szerzett, volt, aki csak 5000 K-át, ki amilyen ügyes és szorgalmas volt. Másrészt pedig a szabad természetben való állandó tartózkodásával növényteni ismeretét nagyban gyarapíthatja.

A kirendeltség szárító helyisége a főgimnázium padlásán lesz, ahol 5000 darab kerettel, elsőrangú szárító helyiséget rendezett be, miáltal a növények szakszerű kezelése, tárolása biztosítva van. Ugyancsak itt lesz a beváltó helyisége is, ahol a gyűjtők növényeiket súly szerinti értéke ellenében beadják.

A fióktelep a gyűjtésen kívül foglalkozik a gyógynövények termesztésével is, aminek gazdánk körében való elterjesztését és megkedveltetését minden akadállyal és ellenszenvvel megküzdve célja keresztül vinni. Zalavármegyében a gyógynövény termelés a szomszédos Somogyvármegyével ellentétben még csak bűcsőkorában van. Pedig annak okszerű termesztésével huszszorta nagyobb jövedelmet lehet a földből kihozni, mint akármás növényvel. A kirendeltség fog rendelkezni megbízható magkészlettel és saját telepén termelt palántával, amit önköltségi áron fog kiosztani a termesztést foglalkozni akaró gazdák között.

Ezek után, ha csak azt vesszük fontolóra, hogy a Gyógynövény- és Vegyipari R. T. zalaegerszegi kirendeltsége széles néprétegekben tisztességes megélhetést nyújtó keresetet ad, a munkanélküliséget nagyban enyhíti, eltekintve nemzetgazdasági fontosságától, már akkor megállapíthatjuk, hogy ez az intézmény Zalavármegye részére éppen a 12-ik órában létesült és életrevalóságát bebizonyította.

A húza vakságára április hóra. A pénzügyminiszter a mezőgazdasági ingatlanok vagyonszállásának fejében fizetendő húza váltáságát április hóra 2740 koronában állapította meg.

Rendelet a cserebogár irtásáról. Ugy a mező-, mint a kertgazdaságoknak kiszámíthatatlan kárt okoznak a cserebogarak, melyek nemcsak a gyümölcsfák termését és növekedését veszélyeztetik, hanem azok lárvái, a pajorok, mindenféle gazdasági növényt megtámadnak és elpusztíthatnak. Ezért a földművelésügyi miniszter a mezőrendőri törvény alapján a f. évre vonatkozólag is részletes utasítást bocsátott ki valamennyi törvényhatósághoz. A rendelet szerint minden birtokos a hatóság útján közzéteendő utmutatás szerint a cserebogarakat és pajorokat köteles lesz a leghatékonyabban irtani. A közterületeken az irtást a községi előljárással fogantatosítja. Az irtás elmulasztása érzékeny pénzbüntetést von maga után. Ha a cserebogarak vagy a pajorok nagyobb tömegben mutatkoznak, a törvényhatóság első tisztviselője köteles a földművelésügyi miniszterhez jelentést tenni.

KÖZGAZDASÁG ÉS PÉNZÜGY.

A Jegyintézet kimutatása szerint a kormány folytatja a pénzzsűkítés politikáját. Az államjegy a múlt heti egy milliárddal szemben csak 308 millióval naporodott és összesen 29.83 milliárdot tesz ki. A Jegyintézet összes tartozása 34 milliárd.

Magyar gyárak dolgoznak a délszláv vasút részére. A délszláv állam vasuti anyagának kijavításáról szóló szerződést a délszláv állam és a magyar állam meghatalmazottai aláírták.

Németországba szabad a gabona bevitel. Berlieni jelentés szerint a búzának, rozsnak Németországba való behozatalát további intézkedésig megengedték.

A svájci piacra áruváltás. A hatodik svájci mintavásárt április 22-én nyitják meg Baselen. A vásár felőleli Svájc egész gyáripari és kézműipari termelését. Különösen nagy számban vesznek rajta részt a kiviteli cégek. A svájci vasutak külön menetdíjkezdményeket nyújtanak a vásár látogatóinak.

Budapest, 1922 április 16.

Zürichben:

	Április 9.	Április 16.
a magyar korona	0.61	0.65
az osztrák korona	0.06	0.07
az osztr. bélyegz. bankjegy	0.06	0.06

Budapesti tőzsde.

Valuták:

	Április 9. kor.	Április 16. kor.
Napoleon	3150	3100
Font	3250	3200
Dollár	833	790
Francia frank	54	52
Lengyel márka	19	19
Márka	85	80
Lira	44	43
Leu	6	5
Csehi korona	16	16
Dinár	10	9
Svájci frank	178	180
Osztrák kor.	11	10

Devizák:

Amsterdam	Prága	1620
London	Stokholm	—
Newyork	Zürich	175
Berlin	Bécs	11 1/2
Milano	Zágráb	240
Paris		

Arany-ezüst értékek:

20 K-s arany	3100	Ezüst forint	135
Ezüstkorona	53	Ezüst 5 K-ás	265

Terményjelentés.

Budapest, 1922 április 16.

	Április 9. Kor.	Április 16. Kor.
Búza	3150	—
Rozs	2200	—
Árpa	2100	—
Zab	2200	—
Tengeri	2600	—
Köles	2200	—
Repce	—	—
Korpa	1460	—

Piaci árak.

Zalaegerszeg, 1922 április 16.

	Április 9. korona	Április 16. korona
Marhahús	112	120
Borjúhús	120	130
Sertéshús	120	130
Tojás	8	9
Tej	16	16
Sertésszár	240	240
Burgonya kg.	11	11
Csirke, rántani való	—	—
Csirke, sütni való	—	—
Levestyuk	120	120

Külföldi pénzeket (dollárt, dinárt stb.)

arany- és ezüstpénzt legmagasabb napi áron vásárol

Fenyvesi Bankbizomány,
Zalaegerszeg, Fő-tér. 3 52 Telefon 38.

Sherlock Holmes nyomoz:

annyit már is megállapíthatok, hogy a cipő tulajdonosának esze volt; rugókony járása, elegáns külseje, takarékos ember lehetett, aki cipőjét kímélte: mindezt kétséget kizáró módon abból következtetek, hogy „Bernson” gummisarkot viselt.

A tisztelt sütd és kereskedő urak tudomására adom, hogy a

Back-féle györi hengermalom

nálam levő bizományi raktárából

BUZA és ROZSLISZTTEL

a legolcsóbb napi árakban szolgálhatok. **Liszteladás csakis 85 kgos zsákokban.**

Komlós M. Miksa, Zalaegerszeg.

3330—1922. Zalaegerszeg r. t. város tanácsától

Hirdetmény.

Zalaegerszeg r. t. város az Arany János-utcai volt püspök-majornban levő istálló épületet árverés útján értékesíteni szándékozik. E célból f. hó 23-ának délután 4 órájára nyilvános árverést tűz ki a helyszínére.

A legtöbbet ígérő tartozik az árverés befejezte után a vételár 25%-át készpénzben lefizetni, a fennmaradó összeget pedig az árveréstől számított 8 nap alatt a városi pénztárba befizetni. A vételi összeg teljes kiegyenlítéséig az épület elbontása nem kezdhető meg. Az épület az átadástól számított 45 nap alatt elbontandó és az anyag ez idő alatt a helyszínéről elszállítandó, mert a fenti határidőn túl a helyszínén maradt anyag a város tulajdonába megy át. Az alapárkok az elbontás után betöltendő és a törmelék egy, a városi főmérnök által kijelölt helyre összehordandó.

Zalaegerszeg, 1922 április 13.

FÜLÖP JÓZSEF s. k.
h. polgármester.

3453—1922.

Zalaegerszeg r. t. város tanácsától.

Hirdetmény.

Alulírott városi tanács közhírré teszi, hogy a Péterdombon épült 1 három szobás, 12 két szobás és 16 egy szobás kislakást bekerített telekkel, a lakóházak villamos világításának lámpa helyig leendő elhelyezésével a város örök tulajdonul készpénzfizetés mellett eladja.

A vételre vonatkozó írásbeli ajánlatok f. évi május hó 10-ig bezárólag a polgármesteri iktatóban nyújtandók be, egyidejűleg a beajánlott vételár 25%-a készpénzben vagy takarékpénztári betét-könyvben foglalóként a városi pénztárban leteendő.

Az ajánlatban a vételár fizetési határidő kötelezően kitüntetendő.

Avételár ajánlattevőre azonnal, a városra csak felsőbb hatósági jogerős jóváhagyás után válik kötelezővé.

Helybenlevőkajánlataelőnyben részesül. Az ujonnan épült, 30 évig állami és községi adó mentes lakóházak legkésőbb f. évi június hó 1-én birtokba vehetők lesznek és azok törvény szerint mentesek minden hatósági igénybevétel alól.

Mint hogy egy tető alatt épült lakások telekkönnyvileg és építkezéssel is egymástól el vannak különítve, ajánlat tehető akár egyes lakásra, akár egy egész épületre, a lakások megjelölésével. Egy 3 szobás lakás 360.000, egy 2 szobás 280.000, egy 1 szobás 180.000 koronán alul nem fog eladatni.

Egyéb felvilágosítás a polgármesternél nyerhető.

Zalaegerszegen, 1922. évi április hó 13-án tartott tanácsülésből.

FÜLÖP JÓZSEF s. k.
h. polgármester.

BUTOROKI!

Massiv hálószoba és minden-nemű szoba- és konyhabutorok nagy választékban kaphatók:

Lamatsch A. Fiai asztalosok

BUTORRAKTÁRÁBAN

VASVÁRON

Hely: SZOMBATHELY, Peragvár-utca 31. sz.

Gyalupadok állandóan kaphatók
Olcsó árak. Pontus kiszolgálás.

Vidéki csomagolás ingyen!

1-10

Zalaegerszeg vasúti menetrendje.

É R K E Z É S			I N D U L Á S		
Óra	Perc	Honnan	Óra	Perc	Hova
7 04		Zalalövő*	3 40		Zalalövő*
7 05		Zalaszentiván	4 15		Sárvár
7 37		Rédics	5 35		Zalaszentiván
8 34		Zalaszentiván	6 30		Celldömölk
9 40		Celldömölk	7 11		Zalaszentiván
17 09		Zalaszentiván	13 30		Rédics
19 24		Zalaszentiván	15 10		Celldömölk
19 15		Zalalövő*	15 20		Zalalövő*
19 54		Sárvár	15 45		Zalaszentiván
20 25		Celldömölk	17 45		Zalaszentiván

* Vasárnap kivételével naponta.

HA UTAZIK, váltsa meg jegyét a MENETJEGYIRODÁBAN. Ugyanott külföldre az összes menetjegyek megrendelhetők és az utlevelek visumja mérsékelt díj mellett megszerzethetik.

Elpusztulhat minden,

csak a jó beton nem!

Üreges betonkö, hódfarku és hornyolt cement-tetőcserép, mozaik és terrazolapok minden színben (hydr. sajtón), műmárványlap, csömöszöit betoncső, beton kerítésoszlop minden egyéb műkö és betonárukat gyárt és raktáron tart

HORVÁTH ISTVÁN

cementárú- és műkögyér
Zalaegerszeg, Töltőssy-utca. Telefon 100.

Mindennemű
KÁRPITOS MUNKÁK
szeszlonok, ágybetétek, matracok
stb. pontosan és jutányos áron
Szücs Zoltán
kárptitosnál készülnek
ZALAEGERSZEGEN
Kisfaludy u. 21.

„Gessler”-féle likörközlőességek gyári lerakata
SKRIBA és NÉMETH
Iuszeri, gyarmatáru és
csémege kereskedésében
ZALAEGERSZEG
Szolid árak. (1-4) Pontos és figyelmes kiszolgálás.

FIGYELMES
KISZOLGÁLÁS
TÓTH GYULA
augol uri szabó, Zalaegerszeg
**A legizéesebb választék
kül- és belföldi terítiszöve-
tekben. Fazonokat a leg-
jutányosabban és
pontosan
készítik.**
SZOLID ÁRAK!

Vadász Jenő
zongorahangoló

rövidesen Zalaegerszegre
érkezik. — Előjegyzések a
Kakas-nyomdába kéretnek.

HANGSZEREK. ZONGORÁK. GRAMOFONOK.

Minden
hangszerre-narant
jobbítást
állítunk
Kir. odvari **HANGSZEROVÁR**

STERNBERG

Budapest, Pákczi-ut. 60/c. számu saját
palotájában

Ira meg azonnal, hogy milyen hangszere van
szüksége és mi arrol ajánlatot küldünk arjánlatot
ha ezen uságra hivatkozik. Javitandó hangszereit
küldje postán gvarunkba, jutányosan ujjalakítjuk
Gramofontulajdosoknak leguabb hanglemezekrol
ingyen es bérmentve küldjük, musi rjegyzékinket

**TAHY R. UTÓDA
KAKAS ÁGOSTON**

KÖNYVNYOMDÁJA, PAPIR
ÉS IRÓSZERKERESKEDÉSE
ZALAEGERSZEGEN
AZ „ARANY BARÁNY” ÉPÜLETÉBEN.
ALAPITTATOTT 1842-BEN.
TELEFON 131 SZÁM

Nyomdai munkák:

meghívók, falragaszok, üzleti
és családi értesítések, névjegyek
stb. izléses, csinos klvitelben.
**Irodalmi és zenemű-
ujdonságok, művészi
képeslapok és képek,
tevétpapírok (diszobozok
és uappák), Irodaszerek,
Irópapírok leguabb miu-
segen, legolecsobb napi árban
A „Zalavármegye” kiadóhivatala.**

Elsőrendű
minőségű
**ing- és blous-
zephirek**
gyönyörű
választékban
megérkeztek
SCHÜTZ árúháza.

SVÁJCI MEGVÉTELRE KERESK
csak nagy

RÉLYEGGYÜJTEMÉNYEKET

valamint egyes ritkaságokat a legmagasabb árban.
Kézpénzben koronával, márkával vagy frankkal
fizetek Titoktartás biztositva. Tekintettel csak
néhány napi tartózkodásomra Budapestén, kérek
azonnali ajánlatot részletezve ármegejelöléssel
Eugen Szekula Budapest, Főposta restante
1-2

A Zalavármegye

egyes számai kaphatók:

Özv. Bogovics Jánosné Dobóczy-utcai dobányárodájában,
Nerváth Ferenc Csányi-utcai dobányárodájában,
Kakas Ágoston könyv- és papírkereskedésében,
Spltzer Hugó Kossuth Lajos-utcai dobányárodájában,
Özv. Vujda Áronné Wlassitz-utcai dobányárodájában,
Zsombótyi József újságvivőhivójában a Fő-téren.

Hirdetéseket és előfizetéseket felvesz
Kakas Ágoston könyvnyomdája
Zalaegerszeg. Telefon 131.

A Varga Mikályné-féle **vendéglő**

a Biró Márton-utcában kerthelyiséggel és teke-
pályával ujból megnyilott. **Kitűnő borok!**

Parragi József

vizsgazott lovasaló és kocsi-kovács
**Zalaegerszeg,
PÉSPÖK-MAJOR.**

Elvállal mindennemű ruganyos kocsik tetszés
szerinti építését, azoknak javítását és átala-
kítását. Mindennemű kovácsmunkák pon-
tosan és a legjutányosabban eszközölitetnek.
A n. é. közönség szives pártfogását kéri.

Csak 1 korona

esik egy könyv használatáért

1napra

a KULTURA kölesünkönyv-
tárban. Bővebb felvilágosi-
tést a KAKAS-nyomdába

D. Horváth Imre

VAS, SZERSZÁM, VASALÁS, CEMENT, KERÉKPÁR, VADÁSZFEGYVER,
VARRÓGÉP KERESKEDÉS, MŰLAKATOS ÉS FEGYVERJAVÍTÓ MŰHELY

Telefon 54. **ZALAEGERSZEG** Telefon 54.

Hirdetéseket

a legjutányosabb díj-
szabás mellett vész fel a

Zalavármegye

kiadóhivatala Zalaegerszeg.
Kakas-nyomda. Telefon 131

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 400 K
Fél évre . . . 240 K
Negyed évre . . . 150 K
Egyen száma . . . 4 K

Hirdetések

miliméter díjazásán
szerint számítatnak

ZALAVÁRMEGYE

Szerkesztőség
ZALAEGERSEGE,
Hátsóudvar 8. sz.
Telefon 55 sz.

Kiadóhivatal:
ZALAEGERSEGE,
Bócsányi-tér 5. sz.
Telefon 131 sz.

Laptulajdonos: „Zalavármegye” lapkiadó-társaság

TÁRSADALMI ÉS POLITIKAI LAP

Felölős szerkesztő: KORBAI KÁROLY dr.

„Hítek egy istennek, hítek egy hazának.
Hítek egy isteni örök igazságban.
Hítek Magyarország feltámadásában Amen.”

Halálküzdelem.

A történelem tanúsága szerint az uralkodók törekvése mindenkor oda irányult, hogy a nemzet gerincét egy művelt középosztályt megteremtsen. Hogy a cél mindenkor más-más volt, hogy egyszer ez a középosztály csak eszköz volt az uralkodók kezében, máskor pedig komoly, — nemzeti cél — az az idők jele.

A művelt, jó módban élő középosztály megteremtése, fenntartása nagy feladat, nagy cél, nagy kérdés volt mindig. S amíg a nemzetnek megvolt ez az egészséges gerince, egészséges volt ő maga is.

Az öt éves pusztító vihar felforgatta az évezredek berendezéseket és országokat roppantott ketté.

A nagy betegségből nehéz a gyógyulás, a gerinctörés pedig életveszélyes!

Kettéroppant a nemzet gerince, a középosztály. Halálos betegségből nehéz a gyógyulás, hisz nincs orvos mellette, nincs orvosság számára, mert az élet-kuruzslók csak bódító babona-fűvekkel hosszabbítgatják nyomorult életét.

És a gerinccel egyitt sorvad az egész test is.

Pedig még volna orvosság! Nem csodaszer, nem hókusz-pókusz, nem komoly segíteni-akarás, hanem komoly segítség; nem érdem-elismerés, nem cím-adományozás és nem aktaelintézés, hanem kenyér.

Mindennapi kenyér, melyért annyit imádkozunk. Kenyér, mely jólétet, munkakedvet és gondtalan megélhetést biztosít.

A középosztály a halállal vívódik. Ereje fogy, egyre sorvad s érezzük, hogy bele sorvadunk mi is, valamennyien. A halálküzdelmet nem nézhetjük ősi patópáloskodással, itt nem igérni — és nem is tenni, de adni kell.

Kenyeret! Csak kenyeret! És mindent adtunk, ha kenyeret adtunk.

Életet a középosztálynak és életet magunknak. (ha.)

Bethlen Budapesten.

Genova, április 19. Bethlen István gróf magyar miniszterelnök csütörtökön visszaérkezik Budapestre, Távolléte alatt Bánffy külügy-miniszter fogja őt, mint a magyar delegáció főnökét helyettesíteni. (MTI.)

Ellenzéki tüntetés a kormányzópárt ellen.

Életveszélyesen megfenyegették az egységspárt zalaegerszegi párttitkárait. — Nagyszombat esti vihar az Arany Bárány kávéházban. — Molnár rendőrfelügyelő férfian fellépése vetett véget az incidensnek.

— A „Zalavármegye” tudósítójától. —

Zalaegerszeg városának történelmi hátterű, régi ünnepe a Nagyszombat. Háromszáz és egynéhány esztendővel ezelőtt történt, a török hódoltság idején, hogy az egerszegi derék polgárok egy holdsugáros nagyszombati éjjelen váratlanul rajtaütöttek a belépő janicsárok seregén és merész csellel, férfias elhatározással kiverték a városból a győztes hadakat. Az ősi magyar virtusnak ezt az emlékezetes felleobogását kegyeletes szokással ünnepelte meg mindmáig az egerszegi polgárság.

Az ünnepség az idei Nagyszombaton sem maradt el, de annak meghitt, kedves zsbongását az *ünneprontók* fenekedő, agyarkodó zsvajja, a fékevesztett, *borgóztis* politikai gyűlölet magasra csapó lángjai diszharmonikusá tették, elsekélyesítették. — Az ezerkilencszázhuszonkettődi nagyszombaton az egerszegi *törökök* akarták kiverni a városból a magyarokat.

Az Arany Bárány Szálló kávéházának tükrös nagyterme a nagyszombat-est alkalmából zsufolásgig megtelt előkelő, szórakozni vágyó közönséggel. A cigány kített magáért és szebbnél-szebb magyar nótákkal vidította a csendesen vigadó publikumot. Bizonyára semmi haj sem történik, ha Siposs Dezső temetkezési vállalkozó, a Friedrich-párt lehangosabb zászlótartója, minden átmenet nélkül, jónak nem látja belekiáltani a cigánymuzsikába:

— *Le a spionokkal!*

A kurjantást a kávéház különböző zugaiból viharos helyeslés kísérte és csak azok maradtak csendesen, akiknek a sértő cím szólt. Miután az ilykép aposztrofált Medvegy Pál, Körffy József Lajos és Farkas Géza dr. kormányzópárti párttitkárok a durva kötődésre *teljes önuralommal nem reagáltak*, Siposs és társai a szitkok özönét zúdították az egykedvű társaság felé.

A hangkószból dühödt kiáltások hangzottak:
— Ötszáz korona napidijért árulják a hazát!
— Beszűntetették a Zalamegyei Ujságot!
— Spiclikednek!
— *Agyon kell ütni őket!*
— *Innen élve nem menekülnek!*
— Éljen Friedrich István, éljen a Zalamegyei Ujság! Ahcug Gömbös Gyula!

És szódásüvegek, székek emelkedtek a levegőbe s a hangulat mindegyre izzóbbá vált. Sipossék dühe különösen Körffy József Lajos ellen irányult, akinek Friedrich Istvánról írott s a *Zalavármegyében* megjelent objektív vezércikkét az oltóisták nem tudják megbocsátani. Siposs Dezső szódásüveggel, Császár Ferenc, a betiltott *Zalamegyei Ujság* felelős szerkesztője magasra emelt öklökkel rohant feléje és a helyzet Körffyre pillanatnyilag életveszélyessé vált.

A budapesti ujságíró jónak fegyelmességére és erélyes fellépésére mentette meg az agyonveréstől. Száraz, nyugodt hangon figyelmeztette támadóit ittas voltokra és felszólította

őket, hogy békésen távozzanak haza s aludják ki mámorukat.

Közben a kávéház egész közönsége talpra ugrott, mindenki hadonászott, ordított s vitakozott. Általános zürzavar támadt.

Az események ezután kaleidoszkópszerű képet mutattak. *Sebestyén* Jenő mérnök torkonragadta a közelében álló *Farkas* Géza doktort, akit csupán *Sebestyén* Lajosnak, a szálló tulajdonosának erélyes közbelépésére bocsátott szabadon.

A pokoli zürzavarban *Molnár* János rendőrfelügyelő nyerte vissza leghamarabb lélekjelenlétét, aki hivatása magaslátára emelkedve, védelmébe vette a veszedelemben forgó párttitkárokat. A kávéházban rövidesen rendet teremtett, a részeg zajongókat egy közrendőr segítségével az ajtón kituszkolta és a terem percek alatt kiürült. Fáradtságos munkájában nagy segítségére voltak a jelenlevő higgadtabb elemek, akik leszerelték és kituszkolták a teremből a *Czobor* Mátyás polgármester fiának vezetésével felvonult lármás fiatalosgot.

Mire pedig a szemközti levő katolikus templom toronyórája hármát ütött, sötétség és csend honolt az Arany Bárány szálló tájékán.

Valpurgisz.

A zalaegerszegi lakásínség megoldása

Mindnyájan érezzük városunkban az óriási lakásínséget. Nincs talán senki, aki ebben a kérdésben érdekelve ne volna. A város közegészségügyi viszonyai szoros összefüggésben vannak a lakásviszonyokkal. A múlt évben vérhas járvány pusztított, jelenleg meg a tüdővész szedi áldozatait. A lakosság egy része inség lakásokban van összezsufolva, ami mellett a járványok elleni küzdelem majdnem lehetetlen. Örömmel közöljük most a hírt, hogy a lakásügyi kormánybiztos a kormányhoz terjedelmes és szociális érzéstől áthatott felterjesztést intézett, amelyben rámutatott a városban lévő óriási lakásínségre és ennek összes veszedelmeire és a kormánytól azt kérte, hogy a zalaegerszegi honvéd lovasság lakányának a csendőrség által igénybe nem vett része állami kislakásokká való átalakítás céljaira a városnak átadassék. A lakásügyi kormánybiztos az átalakítás céljaira a városi mérnökkel már a terveket is elkészítette, amely szerint a lakányának a csendőrség által igénybe nem vett épületrészeiből 50 megfelelően átalakított és a szükséges mellékkellyiséggel ellátott kislakás fog előreláthatólag igen rövid időn belül rendelkezésre állani, melyek között két és három szobásak is lesznek.

Ezen tervezet keresztül vitelével városunkban a lakásínség kérdése nagy részben megoldást fog nyerhetni és ez a komoly akció bizonyára már most előre is jóleső reménnyel tölti el egyrészt a lakásigénylőektől agyonzaklatott, másrészt a szükség-lakásokban és másutt luszultan lakó lakosságot.

Minden remény meg van arra, hogy a kormány a lakásügyi kormánybiztos alaposan megindokolt és részletesen kidolgozott tervezetéhez hozzá is fog járulni, amelynél socialisabb intézkedést nem is lehetett volna ebben a kérdésben elképzelni.

Az állami tanítók követelése.

Zalaegerszeg, április 19. Az Állami Tanítók Országos Egyesülete közgyűlést tartott Budapesten, amelyen az ország állami tanítói karának képviselőiben háromszáz tanító jelent meg. A kultuszminisztert Magyar Zoltán miniszteri tanácsos képviselte, kit az elnöklő Osztie Béla üdvözölt.

Az egyesület választmányának megbízásából Brózik Pál szolnoki igazgató-tanító róta le a magyar állami tanítóképzés kegyeletét az elhunyt IV. Károly király iránt.

Bozók Pál főtitkár beszámolt az állami tanítóképzésnek a státus- és nyugdíjügy rendezése, valamint a szolgálati szabályzat és a fegyelmi ügyek rendezése ügyében megindított mozgalmáról és ennek részben sikeres eredményéről. Számos felszólalás hangzott el, melyek a tanítóképzés sérelmeit panaszolták. Az időközben megérkezett és az elnöklést átvevő, Budaváry László összegezte a felszólalásokban kifejezett óhajátokat és általános éljenzés közben mondotta ki a főtitkári jelentéssel kapcsolatban előterjesztett határozati javaslat elfogadását. A javaslat szerint

az állami tanítóképzés követeli a többi állami tisztviselők státusába törvényileg biztosított beiktatását.

Ezután Csorba Gyula ismertette a tanítóképzés karnak a tanítóképzés reformja kérdésében elfoglalt álláspontját. Határozati javaslatában követeli

a tanítóképzésnek a nyolc középiskolán felépülő, akadémiai jellegű tanítóképző-intézetek létesítése által való megoldását.

A határozati javaslatot azzal a módosító indítvánnyal fogadták el, hogy

követelik a tanítóképzésnek teljesen állami kezelésbe vételét.

Végül az indítványok közül a következőket fogadták el:

1. A tanítót a tanítási idő alatt semmiféle más munkára ne alkalmazhassák.
2. Az elemi iskolai helyiségeket más iskola-típusok számára ne foglalhassák le.
3. A városok és községek képviselőtestületében a tanítóképzést hivatalból megfelelő számú tanító képviselje.

Az egységes kormányzó-párt jelölései.

Jóllehet az egységes kormányzó-párt hivatalos jelöltjeinek csak egy része került nyilvánosságra, a jelölések már az összes kerületekre megtörténtek és így a jelölések ügye lezártnak és befejezettnek tekinthető.

A párt vezetősége és intézőbizottsága a jelölések megejtésénél gyakran nehézségekkel találkozott, mert a vidéki kerületek igen sok esetben erősen ragaszkodtak ahhoz, hogy helybeli jelöltjük legyen. A párt vezetősége a lehetőség szerint az ilyen irányú kívánásokat méltányolta is, azonban figyelemmel kellett lenni arra a körülményre is, hogy az ország legfontosabb érdeke kívánja meg azt, hogy az új nemzetgyűlésen helyet kapjanak olyan nagy-képzettségű politikusok és közgazdasági szakemberek is, akiknek munkája nélkül eredményes és alkotó politikát csinálni nem lehet. Az egységes kormányzó-párt ennek szem előtt tartásával ejtette meg jelöléseit és bízik abban, hogy ezt a vidéki kerületek is méltányolni fogják.

TÁVIRAT-TELEFON.

Meyer miniszter az aktuális kérdésekről.

Budapest, április 19. Munkatársunknak alkalma volt Mayer János földművelésügyi miniszterrel beszélgetni s tőle a következő információt kapta: Az intéző bizottság rendes heti ülése azért maradt el, mert Bethlen még mindig Genovában tartózkodik. A genovai konferenciáról pozitív hírek eddig még nem szivárogtak ki, mindenesetre jó jelnek tekinthető Bethlen visszamaradása Genovában. Valószínűleg meg fogja várni a további fejleményeket, hogy adott pillanatban felvehesse a tárgyalásokat. A pénteki minisztertanácsot feltétlenül megtartjuk, ezen valószínűleg döntés történik a választások kiírásáról. Ez azonban mindenesetre megfontolás tárgya lesz. A választások kiírásának napja már igen közel van. Az ellenzéki kizsákmányozásának nem kell nagy jelentőséget tulajdonítani. A kormány mindent meg fog tenni, hogy az izgalmat lecsillapítsa. (MTI)

Az új lakásrendelet.

Budapest, április 20. A Keresztény Nemzeti Egyesülés többségi pártja szerdán este Ernst Sándor dr. prelátus elnökletével értekezletet tartott. Az összegyűlték előtt Bernolák Nándor népjóléti miniszter az új lakásrendeletet ismertette.

A lakáshivatalok működése egyelőre továbbra is fennáll. A bérletátruházást és átengedést a rendelet jelentékenyen megkönnyíti, a lakás-cserét pedig szabaddá teszi. A rendelet felhatalmazza a minisztert, hogy a használatlanul álló üres telkeket a lakásínség enyhítésére szolgáló építkezések céljából tíz év tartamára igénybe vehesse, ha maga a telek tulajdonosa záros határidő alatt építeni nem hajlandó.

A lakbérösszeget a rendelet az 1917 évi bér háromszorosában szabja meg. Budapesten ezenkívül még fizetni kell 60 százalék üzemi pótléket, továbbá az egész országban 40 százalék állami részesedést és 20 százalékot az építési kölcsön biztosítására oly esetben, ha a bérlő albérlőjéti magas bérösszeget kap.

A rendelet megengedi a lakbérnek megfelelő emelését. (MTI)

Wolf Károly és Friedrichék tárgyalásai.

Budapest, április 20. Wolf Károly tárgyalásai, melyeket abból a célból indított, hogy a főváros egész keresztény társadalma egy táborba tömörülve vegye fel a választási küzdelmet a liberálisok ellen minden lajstromos kerületben közösen megállapított keresztény listával, véget értek.

A Friedrich-Andrássy Párt és a hozzája szegődött Haller csoport nem tudta alávetni a maga külön érdekeit és a pártszempontokat a keresztény tömörülés gondolatának; nem tette magáévá Wolf Károly tervét és így a felelősség a megegyezés elmaradásaért — és ebből a keresztény tömörülésre származó károkért — Friedrichéket terheli. A tárgyalások azonban nem voltak teljesen eredménytelenek. Wolf és Friedrich az általuk képviselt pártok nevében megállapodtak abban, hogy a választások folyamán a két párt egymást támogatni fogja. (MTI)

Hegyeshalmy Győre.

Győr, április 19. Hegyeshalmy kereskedelemügyi miniszter szerdán Győrbe érkezett. Hegyeshalmy ezuttal mint szakminiszter a győri ipari és kereskedelmi érdekeltségekkel kívánt érintkezésbe lépni, hogy a kapott szakvéleményeket a készülő törvényeknél felhasználhassa. (MTI)

Beöthy Zsolt a nemzet halottja.

Budapest, április 19. Klebelsberg Kunó gróf helyettes miniszterelnök megbízásából Bánffy miniszteri tanácsos megjelent Beöthy Lászlónál és közölte vele a helyettes miniszterelnök üzenetét, hogy Beöthy Zsoltot a kormány a nemzet halottjának tekinti és az állam költségén kívánja eltemettetni. A temetés pénteken délután három órakor lesz. Az egyházi szertartást Ravasz László református püspök fogja végezni, utána a kormány nevében Vass kultuszminiszter búcsúztatja el a halottat, azután az Akadémia és a Kisfaludy-Társaság elnökei fognak beszédet mondani, végül az egyetem nevében Siegesku, a bölcsészeti kar dékánja fogja elbúcsúztatni a nagy halottat. A kormány koszorút helyez a ravatalra, amelyen nemzetiszínű szalagon a következő felírás van: „Beöthy Zsolt emlékének a magyar királyi kormány.” (MTI)

A német-ország szerződés megkötése.

London, április 19. A West Minister Gazette írja: A német-ország szerződés megkötése elmaradhatatlan következménye a szövetségesek ama rendszerének, mellyel Németországot izolálják és megsemmisítik. Igen természetes, hogy Németország az orosz gazdasági élet helyreállítását magához ragadja, mert a legnagyobb technikai eszközökkel rendelkezik.

Zita királyné tartózkodási helye.

Budapest, április 20. Bécsből jelentik: A Chicago Tribün értesülése szerint a nagy-követek konferenciája Zita királyné tartózkodási helyének megválasztásában a királynénak teljes szabadságot adott. Letelepedhetik a királyné Európa bármely államában Magyarország kivételével. (MTI)

A közszolgálati alkalmazottak drágasági segélye.

Budapest, április 19. A Közszolgálati Alkalmazottak Nemzeti Szövetsége mai elnöki ülésén Keleti Dénes közölte, hogy mindaddig, míg a miniszterelnök vissza nem érkezik, a drágasági-segély akció ügyében döntés nem várható. (MTI)

Gajzágó tanácsos Genovában.

Genova, április 19. Gajzágó László követ-ségi tanácsos, a kisebbségi kérdések külügyi miniszteri előadója, Genovába érkezett. Gajzágó kiküldetése az újabban felmerült kisebbségi kérdések kidolgozása miatt vált szükségessé. (MTI)

A német választójegyzék ügye.

Genova, április 19. A német választójegyzék ügyében tovább folynak a tanácskozások. A választ holnapra várják. (MTI)

SZINHÁZ.

Offenbach. Fehér Vilmos színtársulata szombaton, 15-én kezdte meg a színi szezon Faragó és Nádor operettjével. A szereplők között örömmel láttuk F. Peéry Ilust, városunk régi ismerősét. A többi szereplők nagy igyekezettel buzgólkodtak a siker érdekében. Vasárnap este megismételték az Offenbachot, gyéribb közönség előtt, mint előző nap.

Debrecenbe kéae menni. Hétfőn este Farkas Imre kedves operettje, a Debrecenbe kéae menni, szerepelt a műsoron. A szereplők kedves perceket szereztek a közönségnek.

Fakir. Kedden Lakatos László „Fakir” című színdarabját adták elő jó betanulással színészeink.

Bőregér. A szerda esti előadás műsorán a „Bőregér” szerepelt. A gyérszámú közönség szívesen hallgatta a kedveszenéjű operettet.

HIREK.

— Eljegyzés. *Huhn Gyula*, a „Zalavármegye” szerkesztője eljegyezte *Vranics Erzsikét*. Gratulálunk a jegyeseknek.

— Áthelyezés. *Tóth Károly* törökbalinti állami tanítót a kultuszminiszter az egyedutai állami iskolához osztotta be.

— Beszűntetett vonatjáratok. A Keszthely és Balatonszentgyörgy között közlekedő s Keszthelyről éjjel 2 óra 20 perccor, reggel 5 óra 10 perccor és a délután 6 óra 25 perccor induló vonalpárt 20-ától kezdve megszüntették. A keszthelyiek illetékes helyen eljárnak, hogy ez a lehetetlen állapot megszűnjék.

— A házhelyek ügye. A Házhelyrendező Bizottság legutóbb megtartott ülésén összeállította a házhelyhez juttatandók névjegyzékét. A Bizottság 46 igénylő kérelmét találta jogosnak. Sajnos, az igényjogosultak közül a házhelyet kevesen tudják megfizetni, mert a házhelyeket a mai értéknek megfelelően kell megvenni. A Bizottság folytatja tárgyalásait, s a földtulajdonosokkal fog tárgyalni az igénybe veendő házhelyek ügyében. A földtulajdonosok közül *Schulz Frigyes* felajánlotta, hogy két rokkant vagy hadiözvegy igénylőnek méltányos áron juttat házhelyet. Vajha e példa követőkre találna. Akik a 450 korona költség-előleget már lefizették és most ezen összeget vissza akarják kapni visszalépésüket sürgősen jelentsék be a városháza.

— Gyűjtés az Eötvös-alap javára. A tanítók gyermekeinek otthona, a Tanítók Háza, nem rendelkezik megfelelő anyagiakkal és így nemes hivatását csak a legnagyobb önfeláldozással töltheti be. Az Eötvös-alapból, melyből a Tanítók Házát fenntartják, körülbelül három millió korona hiányzik, e hiány pótlását országos gyűjtéssel akarják elérni. A miniszter engedélyezte is az országos gyűjtést, úgy hogy a gyűjtőivek átosztása rövid időn belül megtörténik. Zalamegye királyi tanfelügyelője a gyűjtőiveket minden iskolának megküldi azzal, hogy május hó nyolcadikán történjék a gyűjtés az egyes osztályokban. Az iskolák a gyűjtött összeget egyenesen az Eötvös-alapnak, az íveket pedig a tanfelügyelőnek küldik meg. Tanítók gyermekeink elhelyezéséről lévén szó, kívánatos, hogy a tanfőnök mindent elkövessen a gyűjtés eredménye érdekében.

— Petróleum kutatás Letenye mellett. Angol tőkével Letenye mellett már régóta kutatnak petróleum után. Eddig 900 méternyire fúrtak le, azonban eddig még eredményt nem értek el.

— Az Iparos Kör legutóbb *Marlitt* összes munkáit megszerezte könyvtára részére.

— Jelölő gyűlés. A Keszthelyi Keresztény Párt legutóbb tartott ülésén egyhangulag *Reischl Richardot* a kerület volt képviselőjét jelölte.

— A középiskolai végzettség minősítésének kiterjesztése. A magyar királyi miniszterium a köztisztviselők minősítéséről szóló 1883. évi I. törvényekben említett középiskolai végzettséghez kötött egyes hivatali állások betöltése, továbbá szakvizsgálatokra bocsátás tekintetében képesítő jogosultsággal ruházta fel az elemi iskolai tanító oklevelet, a m. kir. Ludovika-akadémiának, valamint a volt cs. és kir. katonai akadémiának szabályszerű elvégzését bezáróan az 1917-18. tanfolyamig és a m. kir. reáliskolai nevelőintézetek szabályszerű elvégzését az 1918-19 tanévtől kezdődően.

— Postacsomagok küldése Franciaországba. A postahivatalok a Franciaországba szóló csomagokat ismét 10 kilogramm súlyig veszik fel.

— Komárom vármegye átirata. Komárom vármegye átiratban fordult a törvényhatóságokhoz, hogy csatlakozzanak a vármegye azon állásfoglalásához, hogy a nemzeti hadseregben elsősorban azoknak a tiszteknek a megtartását kéri, kik 1914 előtt is magyar állampolgárok voltak és tökéletesen beszélnek magyarul.

— Telekadományok a Vitézi Rendnek. A világháborúban kitűnt magyar katonák földbirtokkal való megjutalmazására alakult *Vitézi Rend* céljaira újabban egyesek, testületek és városok összesen 1684 katasztrális holdat ajánlottak fel. A felajánlók között szerepel *Kecskemét* város 200 és *Karcag* város 100 holdal.

— Ingyenes helyek a budakeszli szanatóriumban. A *Weisz Manfréd*-féle budakeszli alapítványi szanatóriumban 36 katonai gyermek részére biztosított ingyenes helyből húsz hely, amenyiben azokat katonai gyermekek igénybe nem vennék, *köztisztviselők gyermekei* részére használható fel teljesen díjmentesen. Kérvények a népjóléti és munkaügyi miniszterhez nyújtan-dók be.

— Meghosszabbították a négyülési tilalom határidejét. A kormány a király halála alkalmából elrendelt négyülési tilalmat f. hó 21-ig bezárólag meghosszabbította.

— Országos ebkiállítás. A Magyar Ebtenyésztők Országos Egyesülete június hó 4 és 5-én pünkösdkor, Budapesten országos ebkiállítást, rendorkutya-versenyt és műkolorék-versenyt rendez. Bejelentéseket május hó 25-ig fogad el az egyesület vezetősége. A kiállítás és verseny a *Tattersallban* lesz.

— Magyar Műszaki Akadémia címmel új intézmény van alakulóban. Célja, hogy az ország egész műszaki karát szerves egészévé tömörítse és útat nyisson mindenkinek, hogy tanulmányait folytathassa anélkül, hogy életfenntartó munkáját meg kellene szakítania. Sorozatos előadásokat fog tartani mindazokból a szaktárgyakból, amelyek egyes iparágak mesterei vizsga letételéhez szükségesek.

— Tanítói fegyelmi ügy. *Schéder József* volt bucsuszentlászlói tanító fegyelmi ügyének letárgyalását a miniszterium megengedte.

— Zita királyné egyelőre Madeirán marad. A MTI jelenti: A Times jelenti Funchalból: Zita királyné május közepére várható lebetegedéseig Madeira szigetén fog maradni.

— Újabb tuz szállítmányok jönnek. A magyar királyi külügyminiszterium közlése szerint Oroszország különböző városaiból az utóbbi időben összesen 559 tuz indult el Magyarországra.

Olvasóinkhoz!

Kormányintézkedés folytán a „Zalamegyei Ujság” megjelenése szünetel. Mivel a város és vidékének közönsége a napilap révén hozzá van szokva a gyorsabb hírszolgáltatáshoz, ez indított bennünket arra az elhatározásra, hogy lapunkat ezután hetenként háromszor: kedden, csütörtökön és szombaton, a kora délutáni órákban jelentessük meg.

Az előfizetési árak is megváltoztak a következőképen:

Egész évre	480 K
Fél évre	240 K
Negyed évre	120 K
Egy óra	40 K
Egyes szám ára	4 K

A már beküldött előfizetéseket ebben az arányban fogjuk előfizetőink javára írni.

Tisztelettel

A „Zalavármegye” szerkesztősége és kiadóhivatala.

GAZDASÁG.

Lóheréseink újabb veszedelme. Az aranka mellett újabb növény veszélyeztetni lóhere- és lucernavetéseinket és ez az ugynevezett szőrös enyvfü, melynek magvát még a háboru előtt Franciaországból hurcolták be. Sokáig nem irtották s így nagyon elszaporodott. Ha a szőrös enyvfüvet a zöld lóhere vagy lucerna között az állat megeszi, kólikaszerű betegséget

és hasmenést kap tőle. Nézzük meg tehát már most tavasszal hereföldjeinket és irtsuk ki ezt a veszedelmes növényt.

Eperfavétel. A selyemtenyésztés fellendítéséhez megfelelő mennyiségű eperfa szükséges, miért is a m. kir. országos selyemtenyésztési felügyelőség azoknak, akik kertjükben vagy földjükön a selyemtenyésztés céljaira eperfát akarnak ültetni, tíz darab eperfát bocsát rendelkezésükre. A fának darabja szállítási költségekkel együtt csak öt koronába kerül, sőt ha a fának elültetése a célnak megfelelően s az utasítás szerint történik, még ezt az öt korona darabonkinti árat is visszatérítik, ha a jövő őszig megerednek. Az eperfát a szekszárdi m. kir. országos selyemtenyésztési felügyelőségtől lehet kérelmezni.

Schweizi tenyészállatvásárlás. Az „Agricola” export-import r. t. (Budapest, Akadémia-utca 12.) a schweizi tenyészállatbehozatalt megkezdte és most már állandóan kapható nála hasas és növendék üsző és bika. Jelenleg a Tenyész- és Haszonállatvásár istállóiban 8 db hasas üsző, 6 db 12-12 hónapos üsző és 6 db 14-17 hónapos bika van eladásra beállítva.

KÖZGAZDASÁG ÉS PÉNZÜGY.

Budapest, 1922 április 20.

Zürichben:

a magyar korona — — —
az osztrák korona — — —
az osztr. bélyegz. bankjegy

Budapesti tőzsde.

Valuták:	Április 16.		Április 20.	
	kor.	fill.	kor.	fill.
Napoleon — — — —	3100	—	3150	—
Font — — — — —	3200	—	3250	—
Dollár — — — — —	790	—	778	—
Francia frank — —	52	—	—	—
Lengyel márka — —	—	19	—	—
Márka — — — — —	2	80	2	82
Lira — — — — —	43	—	43	50
Leu — — — — —	5	90	5	80
Cseh korona — — —	16	17	15	90
Dinár — — — — —	9	85	10	—
Svájci frank — — —	180	—	—	—
Osztrák kor. — — —	—	10	—	10 ¹ / ₂

Devizák:

Amsterdam —	Prága	1595
London —	Stokholm	—
Newyork —	Zürich	155
Berlin 280	Bécs	10 ¹ / ₂
Milano 43	Zágráb	250
Páris —	—	—

Arany ezüst értékek:

20 K-s arany	3100	Ezüst forint
Ezüst korona	59 ¹ / ₂	Ezüst 5 K-ás

Terményjelentés.

Budapest, 1922 április 20.

Búza — — — — —	—
Rozs — — — — —	—
Zab — — — — —	—
Tengeri — — — — —	—
Köles — — — — —	—
Repce — — — — —	—
Korpa — — — — —	—

Piaci árak.

	Zalaegerszeg, 1922 április 20.	
	Április 16. korona	Április 20. korona
Marhahús — — — — —	120	112
— — — — —	130	120
Sertéshús — — — — —	130	120
Tojás — — — — —	9	8
Tej — — — — —	16	16
Sertézsír — — — — —	240	240
Burgonya kg. — — — —	11	11
Csirke, rántani való — —	—	—
Csirke, sütni való — — —	—	—
Levestyuk — — — — —	120	120

NYILT-TÉR.

Mindazok, akik felejthetetlen jó anydnk temetésén résztvettek és részvétlükkel mély fájdalomukat enyhítették, fogadják ezúton hálás köszönetünket.

LANG CSALÁD

E rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Egy remek setyem szalonn garnitúrát és egy nagy velencei tükröt elad

Dr. DEMETER GYÖRGY vm. tb. főjegyző.

Zalaegerszegi két szobás lakásomat elcserélném ugyanakkor nagykanizsai lakásért. Cim a kiadóban.

Eladó egy 1100 m. m.-es JÓKARBAN LEVŐ cséplő szekrény

összes kis szijjakkal, esetleg elcserélném 800 vagy 900-sal. LEINVEBER JÓZSEF ZALAEGERSZEG, Berzsenyi-u. 36. 1-2

Eladó Zalaboldogfa község határában 18 kat. hold szántóföld

Cim megtudható a kiadóban.

Keményfából kitermelt **faszenet**

szállít Zalaegerszeg vasuti állomásra, különként 7 koronától 10 koronáig kicsinyben és nagyban BENCsik JÓZSEF és TESTVÉRE PAIZSSZEG, u. p. BARABÁSSZEG.

SVÁJCI MEGVÉTELRE KERESSEK

csak nagy

BÉLYEGGYŪJTEMÉNYEKET

valamint egyes ritkaságokat a legmagasabb árban. Készpénzben koronával, márkával vagy frankkal fizetek. Titoktartás biztosítva. Tekintettel csak néhány napi tartózkodásomra Budapesten, kérnék azonnali ajánlatot részletezve ármegjelöléssel Eugen Szekula Budapest, Főposta restancé címre. 2-2

Zalaegerszeg vasuti menetrendje.

É R K E Z E S			I N D U L A S				
Óra	Perc	Honnan	Csatlakozik	Óra	Perc	Hova	Csatlakozik
7 04		Zalalövő*	—	3 40		Zalalövő*	Körmenden át Budapestre és Veszprémre
7 05		Zalaszentiván	Szombathelyről	4 15		Sárvár	—
7 37		Rédics	—	5 35		Zalaszentiván	Nagykanizsán át Bpésre
8 34		Zalaszentiván	Bpestről Nagykanizsán át	6 30		Celldömök	Győrön át Budapestre
9 40		Celldömök	Budapestről Győrön át	7 11		Zalaszentiván	Szombathelyen át Wien
17 09		Zalaszentiván	Szombatselyről	13 30		Rédics	—
19 24		Zalaszentiván	Bpestről Nagykanizsán át	15 10		Celldömök	Győrön át Budapestre
19 15		Zalalövő	Bpestről Gyors Körmenden át	15 20		Zalalövő*	Muraszombat felé
19 54		Sárvár	Bpestről Gyors, körm., szombathely	15 45		Zalaszentiván	Nagykanizsán át Bpésre
20 25		Celldömök	Budapestről Győrön át	17 45		Zalaszentiván	Szombathely Győrön át Bpestre

* Vasárnap kivételével naponta.

HA UTAZIK, váltsa meg jegyét a MENETJEGYIRODÁBAN. Ugyanott külföldre az összes menetjegyek megrendelhetők és az utlevelek visumja mérsékelt díj mellett megszerezhetik.

Mindennemű
KÁRPITOS MUNKÁK

szeszlonok, ágybetétek, matracok stb. pontosan és jutányos áron

Szücs Zoltán
kárpitósnál készítenek
ZALAEGERSZEGEN
Kisfaludy u. 21.

2-3

Egy butorozott szobát keresek.

Cim megtudható a kiadóhivatalban. 1-3

Elpusztulhat minden,
csak a jó beton nem!

Üreges betonkő, hódfarku és hornyolt cement-tetőcserep, mozaik és terrazolapok minden színben (hydr. sajtón), miimárványlap, csömszőlt betoncső, beton kerítésoszlop sminden egyéb műkő és betonárukat gyárt és raktáron tart

HORVÁTH ISTVÁN
cementáru- és műkögyár
Zalaegerszeg, Tóttóssy-utca, Telalon 109.

„Gessler“-féle likörkőldalosságok gyári torakata

SKRIBA és NÉMETH
lúszér-, gyarmatáru és
csemege kereskedésében
ZALAEGERSZEG
Szolid árak. (2-4) Pontos és figyelmes kiszolgálás.

Elsőrendű
minőségű

**ing- és blous-
zephirek**

gyönyörű
választékban
megérkeztek

SCHÜTZ árakozba.

Parragi József
vizsgázott lóvasaló és kocsikovács
Zalaegerszeg,
PÉSPÖK-MAJOR.

Elvállal mindennemű ruganyos kocsik tetszés szerinti építését, azoknak javítását és átalakítását. Mindennemű kovácsmunkák pontosan és a legjutányosabban eszközöltetnek. A n. é. közönség szives pártfogását kéri.

Csak 1 korona

esik egy könyv használatáért

1napra

a KULTURA kölesönkönyvtárban. Bővebb felvilágosítást a KAKAS-nyomdában

D. Horváth Imre

VAS, SZERSZÁM, VASALÁS, CEMENT, KERÉKPÁR, VADÁSZFEGYVER, VARRÓGÉP KERESKEDÉS, MŰLAKATOS ÉS FEGYVERJAVÍTÓ MŰHELY

Telefon 54. **ZALAEGERSZEG** Telefon 54.

Hirdetéseket

a legjutányosabb díj-
szabás mellett vesz fel a

Zalavármegye

kiadóhivatala Zalaegerszeg,
Kakas-nyomda, Telefon 131

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 480 K
Fél évre . . . 240 K
Hogyod évre . . . 120 K
Egyen száma . . . 4 K

Hirdetések
milliméter díjazás
sorint számítanak

ZALAVÁRMEGYE

Szerkesztőség
ZALAEGERSZEG,
Kisfaludy-utca 3. sz.
Telefon 55 sz.

Kiadóhivatal:
ZALAEGERSZEG,
Széchenyi-tér 5. sz.
Telefon 131 sz.

Laptulajdonos: „Zalavármegye” lapkiadó-társaság

TÁRSADALMI ÉS POLITIKAI LAP

Felolós szerkesztő: KORBAI KÁROLY dr.

„Hiszek egy Istenben, hiszek egy bazában
Hiszek egy Isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában”

A gyűlölködés

mágnatüzei már-már az égig vetik bántó fényüket és a kábító gyilkos kénzagu füst fekete gázszposztóval vonja be az Igazság látó szeméit.

Acsparkoló vének és vérszemet kapott mézesszáju diákok szítják az engesztelhetetlenség izzó lángjait és vitustáncuk eszevesztett őrvongó ritmusát a lélek nélküli tömegek zúgó, duhajos rekedt-hangu diadalharsonája kíséri . . .

A magyarság fájdalmas emlékeztető múltja éled újra komor sirboltjából. A mohácsi vész megtépett zászlóit lengeti ismét a szél, ismét ellenség lett a kuruc meg a labanc, — mert büntet az Isten, mert elhagyott az Isten.

Azt valljuk, hogy a kereszt szent helyege ég a homlokunkon, hogy Jézus öt sebét érezzük szívünkben és lelkünk az ő ígét hirdelve készül a feltámadásra: — ezt valljuk, de sokaknak homlokán a kereszt helyett a gyűlölködés és a pártoskodás, a szívükben és a lelkükben pedig az ellenséges gyilkosnak hegyes tőre villog.

A külső ellenség éles fogával hiéna módra lesi a pillanatot, hogy rajtuk üssön és mi pártokra szakadva elbitangoljuk erőnket.

De míg az eszével harcoló és többnyire érdekből gyűlölködő intelligencia egymásra rohanva meghontotta az egység erejét, addig a szívével érző egyszerű nép, a megvetett „paraszt” egységes zászló alá toborozta híveit és

mindazokat, akiknek csak a haza, Nagy-magyarország szent és magasztos eszméje lebegett szemük előtt.

És míg azok gyarló, kicsinyes egyéni érdekekből táplálkozva a gyűlölködés vértjével és a pártoskodás lándzsájával fegyverezték fel magukat, — emezek, — az igazi magyarok, a kuruc ősök testvér vérei dacos, bátor, férfias elszántsággal láttak neki a rombadőlt haza ujjáépítéséhez.

Tudták, hogy rögtön tövises utra lépnek, hogy utjukba a gáncsvetők ezer akadályt gördítenek, hogy elveszejtésükre csahosnyelvű hóhérokat küldenek, — de ők álltak rendületlen, szent, nagy bizakodással.

És jöttek a labancok seregei és hazaárulóknak bélyegezték őket és önvértük ellen mentek a lélek leggyilkosabb fegyverével: a rágalmozó szaváival.

Hazaárulóknak bélyegezték őket, királygyilkosoknak, a nemzeti eszme megromtóinak, gonosz és szüklátó körű bizonytalan, tétova politikuskoknak, akik az egyéni érdekek szemmeltartásával tesznek csak mindent — de lehetőleg mindig a saját javukra.

És e rágalmozással szemben, mint egy világító farsz áll az ellenpárt igazsága.

Mi is a bűn, a mai kurucok rettentő bűne?

Talán az, hogy amikor néhány letketlen hívságos politikai primadonna nemzetellenes pucskísérletét leszerelte?

Hogy akik a magyar királyt, ki Sveizban nyugodt megértéssel várta a visszatérés eljövételét, üres, önös és félrevezető szavakkal, hamis ígéretekkel és biztosítékokkal visszaesalták az országba, hogy azok ellen eljárást indított?

Hogy a király nem jöhetett be az országba, ez nem a mi hibánkon múltott. A detronizációs törvényt nem a szabad akarat szülte, amint a kisantant hadüzenete sem volt az, — hanem az önkény, a győztes önkény diktatóri hangja, ami ellen nem tehattunk semmit.

A királyt pedig azok ölték meg, akik idecsalták; a kezük ugyan nem lett véres e tettől, de a lelkük mélyén a bűn irtózatatos tudata — kell, hogy égjen, hogy marjitsa őket, akik a véres történet most más kézbe szeretnék rejtteni.

De elkövetkezik még a tetemrehívás órája . . .

Mi is a bűn, a mai kurucok bűne még?

Hogy eszükbe jutott Árpád, Szent István, Nagy Lajos, Szent László, hogy nem feledkeztek meg Mátyásról sem? — Ez tényleg bűn, ha nem lettek volna kurucok is.

De eszükbe jutott jobbágyságunk is, eszükbe jutott valóban az is, hogy egy félszázad alatt hű magyarnak bére bitófa volt s golyó!

S hogy csak az lehetett ur, rangos, címeres, aki a császár udvarán fekete-sárga bohócruhában csörgősipkás fejfel árulta a hazát, aki az osztrákokkal cimborált, s ahol csak egy bűn volt: igaz magyarnak lenni!

Hát hiába küzdött volna Rákóczy? Fráter György vértanu halálát betemette tán az idők homokja? Az aradi tizenhárom hiába szenvedett ki a bitón?

Petőfi nem a magyarnak írta verseit? És a nagy turini remete, Kossuth Lajos is holt ígéknek lett volna apostola!?!

Hát nem! Ézerszer nem, elég volt már a nyugós elnyomatás, elég volt a

Regék.

Írta: N. Szabó Gyula

A Nap elővágtatott piros Marcal mocsaraiból.
Dörmögött:

— Ejnye . . . ejnye . . . Csuda, csuda, hogy el nem pusztul már . . . No, ma nem ontom oly tüzesen sugaraimat: abban a kis kastélyban ugyanis nagy a hőség. Szegény, szegény magyar bajtársak vagyunk . . . Te is örökösen harcolsz, mint én az éjszakával. Ni ott a török létrákat készít, s karókat tüzesít . . . No megállj!

Dörgő hangon átszólt alább székelő Esőkirály barátjának, csak úgy-rengett a kiáltástól az ég:

— Oltsd el azt a tüzet!

Nagy égdörgés, villámlás keletkezett. Mikor ez a két uralkodó beszél égiháboru támad.

Akkor is oly zápor kerekedett, hogy a dühös janicsár tüze elaludt.

Ali bég nem mondott hála imát Alláhnak, amiért Esőkirály oly bőségesen öntözött, de el nem csüggedt. Pár pillanat múlva gonosz mosoly jelent meg szép arcán:

— Az egek csatornái a várkastély udvarán lobogó tüzeket is eloltották. A konyhákban pedig nem lehet eleget forralni.

Az eső még mindig sűrű csöppökben hullt a földre, mikor Ali elrendelte az ostromot. Még volt 80 embere s a várban összesen csak tizenketten voltak.

Tíz létrán támadott a török. Mégis-mégis hasztalan, de az öreg Gábor megsebesült és két csatlós elesett, s azután a forró víz is kevés volt.

Ali bég győzött. Igaz, hogy harminc janicsár élete árán. De meghalt Gábor bátyó és László urfi is — Piroska bátyja . . . Ali bég hanzsárja szelte ketté nemes homlokukat.

A várban csak Piroska és szolgálóleánya maradt sebzetlenül.

. . . A nap már toronymagasnyira hanyatlott alá. A janicsár tombolt örömeiben. Ali bég nem tudott örülni. Azok a kis, láthatatlan apró dzsinek ott repdestek körülötte akkor is:

— És te most sem emlékszel? Nézd ott azt az ólat, mily sokszor odalopóztál és gyönyörködél a fehér és fekete paripákban.

Ali bég újból elhessegette pilanatra a dzsineket. Nem akart emlékezni. Vagy talán nem is tudott volna még. Szomorú volt. Feje kábult lett. Hol meleget, hol hideg borzadályt érzett.

— Allah mi történt velem?

Allah nem mondta meg. Arra csak az Isten tudott volna válaszolni. De ahhoz már nem tudott imádkoznia janicsár. Elfeledte, sőt gyűlölte.

Egy vigyori, tömzsi janicsár rámutatott László úrfi holttestére:

— Nézd, ez a kutya gyaúr volt itt az úr!

Ali nem felelt. Hirtelen elsápadt, amint a halott vitéz arcára nézett. Hideg veríték gyöngyözött homlokáról. A halott szemé mintha beszélt volna:

Testvér, én neked megbocsátok . . . Testvér még most sem tudod, hogy magyar vagy? Most sem sugta meg neked a szülőföld s ez a véres kastély, hogy Béla bátyám vagy? Hát a szülőföld fölébresztő varázshatalma csak a lantosok meséje? . . .

Ali bég majd elszedült.

— Eh! — elfordult és nagyott dobbantott lábával és harsányan rákiáltott egy janicsárra: — Hol a foglyok?!

Szegény, szegény Ali hiába dobbantott már. A dzsinek már maradnak. — Emlékszel.

Röhögve vezették a sápadt Piroskát és reszkető, tántorgó szolgálóját.

A sárga szolgáló azt hitte eszt veszt, mikor Ali maga előtt látta, majd elsíkitotta uagát:

vér, mi elfolyt, elég volt a sok golyótá-
járás. A magyar eszmél, ébred a turul,
küzd, harcol, s a sas, a vén sas gyenge,
csupasz szárnya mind kihull és mind két
fejét verlobogó fedi.

Ne feledjük: a Habsburgház a
Monarchia helyreállítása jegyében születne
ujra. Mi pedig mégis csak magyarok
akarunk maradni! Magyarok! g-mol

Szellemi munkások az újjáépítésben.

Gróf Széchényi István emlékezete. — „Rene-
szansz” szövetség Magyarország újjáépítésére.
— Erdélyi menekültek akciója a fővárosban. —
Báró Kemény Árpád főrendiházi alelnök választott
Szövetség díszelnökéül. — „Zalavár-
megye” lapunk kitüntetése; egyik dolgozó tár-
sunkat ugyanott tiszteletbeli tagnak választották.

— Pesti tudósítás

Mint az égnek éhes madarai, jobbra-balra
röpködnek, hogy egy-egy bogarat csipjenek el
éhségük csillapítására; mint a lerongyolódott
cigány gyermekek ide-oda kapkodnak, hogy
egy-egy még megmaradt ruhadarabot takar-
ják el mezitelen testüket, mint a leégett ház-
nak a családtagjai imbolynak másnap az
üszkös romok között lehajtott fővel, de fol-
emelkedő hittel keresgélnek a hamuban az össze-
nem égett gerenda darabokat s össze nem
éghetett vas-szegeket, hogy ezekből a roncsok-
ból új kunyhót röhassanak össze: úgy imbol-
yognak, úgy kapkodnak és úgy röpködnek a
gondolatok száz meg ezer agyban; az érzések
száz meg ezer szívben s a különféle egyesü-
letek és szövetkezések száz meg ezer faluban,
városban, hogy hazánk omladékain új országot
teremtessenek.

Ez a sok apró működő erő mindmegannyi
érverés, néha nem reménykeltő, mert apró, de
néha reménykeltő, mert sok. S miként a
réten a sok apró sarju rend egy nagy boglyába
összegyűl: akként ezek az apró működő erők
is összetömrülhetnek még talán.

Egy ilyen élénk érverésnek tekinthető a cim-
ben említett Reneszansz szövetség is, mely
tulajdonképpen most nyolc év múlva földalatti
folyamként bukkant felszínre. Harminc évig
működött Kolozsvárt a háborúig, föl-föl újítva
évenként többek között gróf Széchényinek az
emlékét. Ez az emlékek a dicsőítés volt a
multra vonatkoztatva. A kolozsvári s többi
erdélyi menekültek az elvágott fonalat Pesten
újra összekötötték s ugyancsak Széchényi emlé-
kezetével kapcsolatban, Széchényi elvének az
alapján, az ő tudományának a forrásából
merítve a „lesz” próféciáját akarják megvaló-
sítani. Tehát nemcsak a multra emlékeznek,
hanem a jövő számára építenek.

— Lelkem, László úrfi, miért bujt abba a
pogány maskarába? . . . Jaj, jaj Teremtőm,
Istenem! . . .

Piroska testvéri szive többet érezhetett s
valószínű azért szól így, alig halható, óriási
lelki kint, eláruló hangon:

— Bég az arcod nemes és ezért merlek kérni,
hogy kísérj a nagyterembe és ott határozz a
sorsom felől.

Ali bég csudálkozott magán. „Miért engedelm-
meskedem?” Hisz mióta meglátta a várfalon,
mindig róla ábrándozott. Hogy letépi, mint a
rózsát . . . halálig szívja csöppnyi ajkát, mert
olyan szép virág még nem nyílt a Boszporusz
parton . . . Csudálkozott. Itt áll előtte. Nincs
aki védje. Már csak rabnő . . .

A dzsinek újra sugták:

No, miért nem öleled meg? No miért
remegsz úgy?

Ali tényleg remegett. Szeretett volna sirni,
szerette volna a janicsárjait mind megölni.
Szeretett volna felordítani, elfutni, elrohanni.
Ezer érzés hullámozott szívében. Szerette volna
Piroskát megcsókolni, megölelni, de nem, hogy
álmái teljesedjenek, hanem, hogy lelke meg-
nyugodjon. Szerette volna megcsókolni a lányt,

Jegyezzük meg mellékesen, hogy a nagy
Széchényit Kolozsvárt jobban ápolták, mint
Nagyecenk környékén. És jegyezzük meg mellé-
kesen, hogy mi ezt a kolozsvári kis történetet
szükségesnek tartjuk fölemlíteni dunántuli
közönségünk számára, mert a dunántuli magyar
közönség bizony — talán nem csuda — édes
követel tud Erdélynek akár régebbi, akár
újabbkori magyar történetéből és életéből.
Pedig bizony állíthatjuk, hogy ez a történet
a magyar nemzetre nézve értékesebb dolog,
mint talán még Ottónak is az élettörténete.
Nős, még valamit a Reneszansz szövetségről.
Az Országos Történelmi Ereklje Múzeum
Egyesülete vette föl ezt az elejtett fonalat s
május 7-én nagy emlékünnepelet rendez, ami-
kor egyuttal Széchényi mellett gróf Teleky
László emlékének is áldoznak. S ugyanakkor
tanácskoznak is, terveket készítenek a teendőkről,
réális vagyis gyakorlati terveket. Alap-
szabályának első nagy pontja a *becsületesség*,
második a — láma nélküli *munka*, egészen
Széchényi szerint. Első tiszteletbeli elnöke
Báró Balás György nyug. tábornos, szel-
lemére nézve Bem apó; igazgató alelnöke
Kuszkó István, a munkának örök mozdonya;
jegyzője Bethlen Gábor hírlapíró.

A szövetség a napokban közgyűlést tartott
elintézte a május 7. Széchényi ünnepelet, mely-
nek műsora mai híreink között olvasható, s
ugyanitt megválasztottak két embert, egyiket
díszelnöknek, a másikat tiszteletbeli tagnak.
Díszelnöknek Báró Kemény Árpádot, a főrendi-
ház alelnökét választották meg, tiszteletbeli
tagnak egy vidéki embert, még pedig aki vélet-
lenül a mi *Zalavármegye* lapunknak belső
dolgozó társa s evvel mi is megtisztelve érez-
zük magunkat.

Báró Kemény Árpád, mert kimondott elvünk
szerint pár szóval ismertetnünk kell, mindig
vezető ember volt Erdélyben is, diák korától
kezdve nagyenyedi főispánságáig, s a főrendiház
alelnökségéig. S ha azt mondom, hogy a leg-
szerényebb emberek közé tartozik, akkor már
ismernünk kell szellemi és lelki értékét. Nemes
ember. Hivatkozhatnék egy kissé a címére és
rendjére; hivatkozhatnék jobban elődjére, az
irodalmi művelt fejedelemre; s hivatkozhatnék
leginkább ennél előbbi és nagyobb elődjére,
Kemény Simonra, aki Hunyadi János képeben
Hunyadinak és hazájának a megmentése végéig
a nagyszebeni csatában erőszakkal belemert
volt a halálba; hivatkozhatnék ezekre, de nem
hivatkozok. Ezek nélkül is nemes ember. Fel-
méri Lajos azt mondaná róla, hogy ő a tenye-
rén hordozza a nemes levelet s az agyában és
szívében.

1849-ben Nagyenyeddel s a gazdag iskolai
könyvtárral együtt az oláhok elégeiték, elpusz-
tították az ő családi vagyonának is nagyobb
részét. És most másodszer jött az oláh. A
nagy zűrzavarban Kemény Árpád mentette a
községi kincseket, a hadiszereket és efféléket;

nem janicsári vágyból, hanem valami másból.
Hogy miből azt a janicsár nem tudhatta, hisz
nem ismerte a testvéri szeretet bájos vigaszt,
melegét.

A dzsineket már nem tudta elűzni. Nem tudta
mit érez. Szerelmet alig, mert akkor letépné.
A janicsár csak ilyen szerelmet ismert. Azután,
mintha félt volna Piroskától. A másik percben
pedig szerette volna az arcát csókolgatni,
simogatni, de nem érzékiségből, hanem csak
azért, hogy Piroskának kedveskedjen. Ezt
követelte a szive, a lelke. Ezt meg is tette
volna, de nem merte, mert ő ölte meg a lány
testvérét. Majd beleőrült, mikor erre gondolt.
Nézte a lányt, a janicsárok látták, hogy reszket
és hogy sápad az arca. Nézte a lányt és tul-
világi üdvösségét adta volna, ha a meghalt
testvér élne. Nézte a lányt és olyan lett, mint
a lázas beteg.

Nézte a lányt és arra gondolt ha ő annak
örömtől szerezhetne. Majd megőrült, hisz azt ő
nem teheti. Pedig megtenné. Arra is gondolt,
ha az a szépséges, fehér leány szépen szólna
hozzá, ha megsimogatná fájó homlokát. A száz
csatában rettenthetetlen janicsárt leszögezte
egy nagy, nagy hatalom. Olyan hatalom, amit

közvetlenül intézte a fogatokat, dulakodott a
lovak s szekerek között, mint egy erős Wesse-
lényi, maga is erőteljes férfiú. Könyöke a
szekerrudba akadt, a lovak elrántották s ki-
csiny hujja volt, hogy lövestől ki nem tépték a
jobb karát; de összetörni, összezúzták s mint-
egy hős Mucius Scaevola, balkezű lett. Az
osvosi tudomány két évig ápolta, amíg úgy a
hogy helyreállította. Veszedelemes vezérség volt.

Mindezeket nem azért emlegetjük föl, hogy
a dunántuliak szánakozzanak, hanem azért,
hogy tudomásuk legyen róla, mennyit kellett
és kell szenvedniök az erdélyieknek — közös
mindnyájunkéi.

Megválasztotta a Reneszansz szövetség (job-
ban szeretnők, ha a Reneszansz helyett valami
magyar szó volna) — ugyanakkor megválasz-
totta tiszteletbeli tagnak öreg *Borbély Gyurka*
bátyánkat is, aki igen közel áll a mi lapunk-
hoz. Ismerve az ő tulajdonságát, gúnyos nagy-
képűködéssel kezdjük interjúholgatni. A fene
ott egye meg, azt mondja szokott humorával,
milyen furcsa az élet s milyen tréfás még maga
a komolyság is. Fiatalkoromban — azt mondja —
özönével jöttek az érdemjelek, pedig akkor
még nem volt elég érdemem; most megint
jön a tisztelet, pedig most már nincs érdemem.
Közben voltak volna érdemeim, de akkor
ezerszámra jött a gáncs. Ki tud ezen eliga-
zodni?

Mi azonban erre azt mondjuk, hogy az a
bizottság mégis tudja, mit csinál.

A tagságára vonatkozó hiteles értesítés a
következő:

Ngs. Borbély György főgimn. tandr urnak

a KAC örökös bajnoka és tiszteletbeli tagja s az
Országos Tört. Ereklje Múzeum s Reneszansz szövet-
ségének tiszteletbeli tagja.

Ama lelkes és sikeres munkásság, melyet Nagyságod
hajdan Kolozsvárt a KAC-ban a testnevelés terén,
kapcsolatban az erkölcsi neveléssel és a magyar
lovagias szellem ápolásával, valamint később más
testületekben közgazdasági és kulturális terén elért,
egyesületünk előtt ismeretes.

E négy évtizedre menő muli értékes munkájának
eredményét kívánja muzeumunk Reneszansz Szövetsége
meltáratni, midőn Nagyságodat mai nap tartott gyűlése
az egyet tiszteletbeli tagjává megválasztotta.

Tisztelettel kérjük, hogy zászlónk alá sorakozva
nyújtson módot, mikép egyesült erővel igyekezzünk
megépíteni azt a hatalmas, független és gazdag álla-
mot, melyért a nemzet milliói közül a jók mindig
imádkoznak és dolgozni is készek.

Budapest, az Országos Történelmi Ereklje Múzeum
s Reneszansz Szövetsége 1922. Április 3-án tartott
gyűléséből.

Hazafiúi tisztelettel:

Br. Balás György

Kuszkó István

Bethlen Gábor

nyug. tábornosnagy

igazgató-alelnök.

titkárnő.

tiszteletbeli elnök

egyes

egyes

Ha a szövetség munkálkodására áldást kívá-
nunk, akkor magunk számára kívánjuk az
áldást, a nemzet számára.

ő nem ismert ezelőtt soha. Arra gondolt, ha a
leány megvetően nézne rá — megölné. Meg-
borzadt: Nem! nem!

Piroska nem tudott gyűlölettel nézni a jani-
csárra, pedig a kinok kinja marcangolta szívet.
Nagy-nagy fájdalomában csébe jutott: miért
nem gyűlölné, hisz bátyám gyilkosa. Láttá
Ali arcán, hogy küzd magával, hogy a lelké-
ben nagy vihar lehet. Észrevette, hogy arca
olyan, mint Lászlóé. Ezért nem tudta gyűlölni.
Először félt tőle, de félelme elmúlt. Női ösz-
töne megérezte, hogy ez a janicsár őt nem
fogja bántani. Eszébe jutott a pápai út, mikor
Bélát elrabolták. S ettől a képtől nem tudott
szabadulni. Egy pillanatra, keserves gyászában
is, örömmel gondolt arra, hogy talán ez a
janicsár az ő ezerszer megsiratott Béla bátyja.
De megdorzadt és halkán felsóhajtott:

— Ne add, hogy az legyen Istenem! Hisz
akkor kettőt sirathatok, a megölt testvért és a
testvérgyilkost, kinek bocsáss meg Istenem. Ne
add Istenem, inkább hurcoljanak kegyetlen
rabságba.

Könnyeit nem tudta visszatartani, pedig nem
akart a janicsár előtt sirni és félig alétan dőlt
szolgálója kebelére.

A zalaövi vonatról.

Nem szerelünk beszélni csak azért, hogy beszéljünk. Ha beszélünk annak oka és célja van. A zalaövi vonatról is okkal és céllal szólunk. Okot a felszólalásunkra a vonat másodosztályú utasainak tömegtelen panasza szolgáltatott. Személyes, közvetlen tapasztalat útján meggyőződünk, hogy ez a panasz nagyon is alapos és jogos s így a közérdeknek kívánunk szolgálni, amikor azt itt szóvá tesszük és a tapasztalt sérelmek sürgős orvoslását kérjük.

A zalaövi vonaton *egyetlen egy* másodosztályú fülke van. Ez a fülke egy oldal nyílós, folyosó mentes régi kocsi szélső fülkéje, melyben 8 ulas részére van ülőhely. Ezzel szemben a vonatnak egy-egy utnál 15-20 másodosztályú utasa van, akik egymás hegyén-hátán kénytelenek folongani ebben a fülkében, míg mellette ugyanazon kocsi két harmad részében az első osztály üresen terpeszkedik. Többször megtörténik, hogy a „hosszu” uton a sok álldogálástól és a döcögéstől elgémberedett lábu utas szükség törvényt bont szabály alapján leül az első osztályú fülke fapadjára, de alig hogy leült jön a kalauz s irgalmatlanul kiharancsolja azt a fáradt utast, aki a jegyéért még ülni is akar. Még szerencsése, ha büntetés pénzt és ráfizetést nem vasalnak be rajta.

Ugyanakkor a harmadosztályú utasok három nagy kocsi fele pénzért kényelmesen utaznak.

Ugy gondoljuk, hogy itt az igazságon — nem is szólva az utasokról — valami kis sérelem esett.

Ha a vasut a jegyért a pénzt beszedi, kötelessége valamit az utasok érdekével — nem beszélünk kényelemről — törődni s ennek a kötelességnek a teljesítését joguk van az utasoknak a vasúttól megkövetelni.

Mégis csak ürhetetlen állapot, hogy 20 km-es „hosszu” uton 15-20 ember *egy* fülkében egymás hegyén-hátán kénytelen állni akkor, amikor a harmadik osztály félig üres, a kétszerte nagyobb első osztály meg teljesen üres. Egészségi szempontból is megengedhetetlen.

Ezek után az a kérelmünk a zalaövi vonat sorsának intélzóihez: tessék ezt a tarthatatlan állapotot *sürgősen* orvosolni. Egy kis jóakarattal mindent meg lehet csinálni. Tessék az igazságnak, a méltányosságnak megfelelően a forgalom arányaihoz képest elosztani a kocsikat, akkor nem lesz panasz.

A hűséges szolgálat elfeledte félelmét, csak Piroskát féltette. Mintha nem is lett volna ott a janicsár, megindult vele a tulajdonképpeni kastély, az urilakosztály felé.

Ali már sok női könnyet látott, de soha sem volt rá hatással. De most olyasvalamit is érzett, mit még soha, meghatottságot. De nevel ezen új érzésének sem tudott adni.

Ali bég önkénytelen elindult utánuk. Feje most is fájt. Néha majd elszédült. A kis röpdős dzsineket már nem hessegette, már szerette. S a dzsinek meséltek.

— Egy várkastélyban egyszer egy furcsa viseletű ember jelent meg, aki egy nagy vászonra két fiút és egy kis szőke lánykát festett és egy jóságos szemű asszonyt. A festőt „taljannak” hívták. Világosan eszébe jutott ez a szó. S a képet aztán a nagy szobába a falra akasztották.

Beért a lányok után a nagyterembe. Ali bég levegő után kapkodott: a kép ott függött a falon. Odarohant a jóságos asszony képe felé:

— Anyám! . . .

Szívrendítő volt a janicsár kiáltása, s a magyar szó.

Metenként.

Időjárás. — Magvetés.

Legjobb most az időjárásról beszélni. Legelőbb nem akad bele az ember másnak a tengelyébe.

Esős idő van. „Szürke a menny, mint a bakancsos köpenyeg. És földolag, hogy április van. A gazdák szerint jó, ha a tavaszi hónapokban eső van. Akkor jó termés lesz. Bizony, ránk férne már egy kis bő termés, egy kis bő szűret.

Ha így van a dolog, az idén jó termésre lehet reményünk. A téli sok hó-lé, meg ez a tavaszi sok eső jól megáztatja a földet. Most csak alkalmas időben szorgalmasan elvessék a magot az emberek. Mindenféle magot. A kendermagot is. Szorgalmasnak, körültekintőnek, okosnak kell lenni a magvetőnek. Mindenféle magvetőnek. Ha azt akarja, hogy termés legyen.

Többet mondok. A kulturának, a közműveltségnek a magját is alkalmas időben, alkalmas helyen szorgalmasan kell elvetni, körültekintően és okosan.

Hajh! ha jobb magvetők voltak volna őseink, jobb termése volna most a kulturánk.

A kulturának: a tudománynak, a művészetnek, a mesterségnek a magja az iskola. Vetettek ilyen magot őseink is itt-ott, néha-néha, inkább csak szórakozásból, unalomból és szeszélyből. S ahol épen szorgalmasan dolgoztak, ott a mag vagy a kövek közé, vagy az út szélére, vagy a mesgyére, a határbarázdára esett, ahol vagy a nap égette el, vagy a madarak kapkodták fel, vagy a tolvaj szomszédok lopták el.

A mi előink helyel-közzel nagybuzgóan hozzáláltak a magvetéshez: az iskolaépítéshez. Szép palotákat építettek népiskoláknak a mesgyéken, a határszéleken a horvátoknak, a szerbeknek, az oláhoknak és a tótoknak a számára. S ugyanakkor gondosan elhanyagolták az ország belsejében lakó tösgyökeres magyarságnak az iskoláztatását.

Történhetett mindez talán — lovagiasságból: mert a magyarnak világhírű a lovagiassága. Történhetett vélt önérdékből, hogy magyarosítsuk meg vele a széleken lakó idegen nemzetiségeket: mert kevés a magyar; olyan, mint egy sovány ember. S ahelyett, hogy a doktorok, azok a vezetők enni adtak volna neki, ennek

Zokogva borult a nagy terem kőkockáira. A janicsár megtanul sirni.

Piroska sikoltva borult Ali mellé:

— Szerencsétlen Béla testvérem!

A várkastély alatt megszólaltak a kürtök. Miska hozta a somlaiakat.

A dühös magyarok Ali bégét is fel akarták koncolni, de a testvéri szív megvédte.

Mire Ali bég felépült, Béla lett nyelvében, szívében, de mosolyogni nem látta soha senki. Mire apja, a várur hazaérkezett, barátcsuha volt rajta. Apja azonban kardot adott a kezébe:

— Ez neked nagyobb vigaszt nyújt és nekem is . . .

Rettegelt réme lett a töröknek. Lelke azonban megnyugvást sohasem talált. A Ság oldalában volt egy barlang, abban mint remete fejezte be életét. Naponta felkereste László öccse sírját és ott órákig imádkozott.

Később a várat mégis a török dulla fel. A remete még élt. Keresztrel rohant az ostromló törökre. A török kardja sújtott és az egykori janicsár — megtért.

(Folytatom.)

a soványnak, vastag nadrágot és nagy csizmát húzták rá, hogy kövérebo legyen De történhetett ez a különös iskoláztatás öntudatosan is. II. Rákóczi Ferenc panaszkodik, hogy a habsburg-házbéli uralkodóink soha egy fillért sem adtak magyar iskola számára. Ennek az a veleje, hogy ők sohasem szerették, ha a magyar nemzet művelődik. Nos, amit az uralkodó szeret, azt szereti az ő képére teremtett kormánya is; s amit ő nem szeret, azt nem illik szeretnie az ő képére teremtett kormánynak sem. Akár így, akár úgy: az bizonyos, hogy a magyar nemzet számára nem volt eddig elég iskola; több a határszéli lakósságnak.

Ha ez a furcsa iskoláztatás lovagiasságból történt: akkor is ez a politikában nem annyira lovagiasság, mint számság.

Ha vélt önérdékből történt: akkor öngyilkosság lett belőle.

S ha öntudatos szándékosság volt: akkor nemzetárulás a neve.

Magyar magvetők! Látjátok a saját szemekkel, hogy a határ-barázdára vetett magot, a palotaiskolákat a természettel együtt egytől-egyig ellopták a tolvaj szomszédok.

Azt is tudhatjátok az esetekkel, hogy az orvosi tudományt a szabómesterség nem pótolhatja. Épen erre nézve irt volt egy okos ujságcikket dr. Wlassics Gyula egykori közoktatásügyi miniszter, még pedig egyik zalaegerszegi ujságban. Azt írta ugyanis, hogy az ő elve szerint, ahol tömegesen lakik a magyarság, ott kell erős iskolákat állítani, hogy a tösgyökeres magyarság művelődjék, erősödjék. Először a magyarságot kell ápolni, fejleszteni, hogy a nemzet belülről kezdve fejlődjék s mintegy feszülve terjeszkedjék kifelé. Így irt az egykori miniszter, miniszterségének az ideje után. Csudálatos, hogy amit vallott, ugyanazt minisztersége idejében nem valósította. Mintha régen más volt az uralkodónak a minisztere és más volt az önálló magyar ember.

Magyar magvetők! Tavasz van. Most van ideje a magvetésnek. Ha volt valaha, most itt az ideje, a parancsoló ideje a kultúra magjának az elvetésére. Ugy vessetek magvetők, hogy termés legyen a magyar nemzet számára.

Borbély György.

TÁVIRAT-TELEFON.

A Magyar Távirati Iroda hivatalos jelentése.

Bisnak a megegyezésben.

Genova, április 21. Az orosz válasziggyék itt általában jó benyomást keltett és azt fontos lépésnek tartják, amely mindenkit meglepett. Azt hiszik, hogy a megegyezés nem lesz nehezen elérhető.

Andrássy nyilatkozata a pertörlés ügyében.

Budapest, április 21. Andrássy Gyula gróf a pertörlés ügyében a következő nyilatkozatot tette: Teljesen ki van zárva, hogy a pertörlés felett mi alkudozzunk és hogy a pertörlés befolyásolja politikánkat.

Pasics Genovába utazik.

Belgrád, április 21. Pasics miniszterelnök hír szerint a jövő hét folyamán Genovába szándékozik utazni, annyival is inkább, minthogy Poincarét is oda várják és fontos döntéseket szándékoznak hozni.

Átnyújtották az orosz válasziggyékét.

Genova, április 21. Csicserin átnyújtotta az orosz delegáció választat a londoni szakértői emlékiratra. A válasziggyék közli azokat a feltételeket, amelyek mellett Oroszország régi tartozásait és lejárt kamatait megfizetheti. Legfőbb feltétel az orosz kormánynak nyújtandó nagy nemzetközi kölcsön.

A német válaszjegyzék szövege.

Genova, április 21. Az olasz delegáció elnökének ma átadták a német válaszjegyzéket, melynek szövege a következő. Németország már több év óta elismerte az orosz szovjet köztársaságot. A két ország között több ízben felmerült annak a szüksége, hogy egymás között megbeszéljék a hadiállapot következményeit, mielőtt a rendes diplomáciai viszonyt újra megkezdték volna. A londoni program határozatait figyelmen kívül hagyták a német érdekeket. A londoni határozatok aláírásával Oroszország súlyos jóvátételi követeléseket támasztott volna Németországgal szemben. Ezekre a súlyos aggodalmakra a német delegáció a meghívó hatalmak delegátusait ismételtlen figyelmeztette, ez azonban nem járt eredménnyel, sőt a német nép annak ébredt tudatára, hogy a meghívó hatalmak tárgyalásokat kezdtek Oroszországgal.

Sándor király esküvője.

Belgrad, április 21. Sándor király esküvőjét június hó elsejére tűzték ki.

HIREK.

....

— Kállay pénzügyminiszter Nagykanizsán. Kállay Tibor dr. pénzügyminiszter, a nagykanizsai kerület képviselő-jelöltje szombaton, 22-én, délután fél négy órakor Nagykanizsára érkezik program beszédének megtartására.

— Eljegyzések. Tar József Keszthelyről eljegyezte özv. Daly Gézanét Zalaegerszegen. Wapper József eljegyezte Pintér Mariskát Zalaegerszegen.

— A vármegyei tisztviselők státuszrendezése. A vármegyei tisztviselők státuszrendezésére szolgáló adatokat a vármegyénél most állítják össze.

— Az alispáni állás betöltése. A Zalavármegyei Hivatalos Lap mai száma közli az alispáni állás betöltésére kiírt pályázatot.

— A középponti választmány ülései. A középponti választmány a felszólamlások ügyében naponta, folytatólagosan, tartja üléseit. A felszólamlások ügyében az utolsó ülés folyó hó 25-én lesz.

— Elhunyt tudós. Holzwarth Jenő dr. egyetemi tanár, a modern magyar sebészet egyik nagy reménysége. Röntgen-sugár okozta rák következtében elhunyt.

— A Délivásut bécsi éjjeli gyorsvonatai nem közlekednek. A Délivásut értesítése szerint Budapest délivásut és Bécs között az éjjeli gyorsvonatok forgalmát beszüntették. A nappali Balaton-gyorsvonatok forgalma változatlan marad.

— Felső leányiskola Nagykanizsán. A Dunántúli Közművelődési Egyesület Nagykanizsán felső leányiskolát szándékozik felállítani. Az első osztályt már az idei őszön megnyitják. Az egyesület az államtól támogatást nem kíván, s így remélik, hogy az engedély megadása nem fog sokáig késni.

— Mennyi szavazója van Zalavármegyének. A szavazók száma a megyénkhez tartozó egyes kerületekben a következőképpen oszlik meg: Alsólendva 5285, Balatonfüred 7372, Keszthely 13340, Kiskomárom 7114, Letenye 6585, Pacsa 6968, Tapolca 7307, Zalaegerszeg 14671, Zala-baksa 6347, Zalaszentgrót 14087. Legkevesebb szavazója van az alsólendvai, legtöbb a zalaegerszegi kerületnek. A szavazók száma az egész megyében összesen 89.073.

— Felemelték a gabona járulék térítési árát. A közlélmzési miniszterhez a molnárok nemrégiben azzal a kéréssel fordultak, hogy a gabona térítési árát emelje fel. Térfy államtitkár a járulék-gabona térítési árát 600 koronáról 800 koronára emelte fel, azonban kikötötte, hogy csak azoknak a molnároknak adja meg a 200 korona többletet, kik eleget tettek szerződési kötelezettségüknek.

— Terméskilátások. Az OMGE-hez a vidékről eddig beérkezett jelentések szerint az idei tavaszi vetési munkálatok a kedvezőtlen időjárások miatt, erősen hátramaradtak. Az idén bő takarmánytermésre van kilátás, a szemes növényeknél azonban kedvezőtlen eredményről kell tartani.

— Széchenyi István halálának évfordulója. Kegyelettel ünneplik meg az erdélyi menekültek a legnagyobb Magyar halála évfordulóját május 7-én délelőtt fél 11 órakor Pest vármegyeházának dísztermében. Az Erdélyi Otthon a Hymnuszt énekli. Az elnöki megnyitót a székely föld szülöttje báró Balás György, nyugalmazott tábornagy tartja. A magyar hiszekegyet énekli a gyülekezet. A kolozsvári ünnepélyek története rövid ismertetése után Arany János „Széchenyi halála” című ódáját szavalja: Jászai Mari, Schönbein Ijona operanékesné, Liszt Ferentől mise-részleteit énekli. Emlékbeszédet tart: Márki Sándor, a kolozsvári tudományegyetem profeszora. Gróf Széchenyi István halála címen dr. Kacziány Géza tart előadást. A kegyeletes ünnepélyt a Szózat zárja be. A megjelenők belépési díjat nem fizetnek, hogy megkönyvitve legyen a kiutasított vagyontalan menekültek akadálytalan részvétele. E kegyeletes ünnep után az Erdélyben 30 év előtt alakult O. T. E. M. Róneszász Szövetsége henterjesebben fogja nemzetépítő munkáját folytatni.

— A megyei pótadó. A megyei pótadót 13 százalékban állapították meg. Az alispáni hivatal felhívta a községeket, hogy a pótadót május végéig vessék ki.

— Hamisították az 5000 koronásokat. A budapesti rendőrség letartóztatott egy pénzhamisító társaságot, mely hamis ötezer koronásokat gyártott. A hamis bankjegyek felismerhetők arról, hogy a színnyomatuk fakóbb, s a számozás vörsebb színű, mint az eredeti. Ismertető jele a hamis bankjegyeknek továbbá, hogy a bankjegyek számozása a vörös cífrázatokba került. A bankjegyeken mindössze két szám szerepel. Ezek: 5B 01/603 és 5B 10/73609.

— Új orvosi körlet. Zalavármegye törvényhatósági bizottságának azt a határozatot, hogy Kövágóórszén új orvosi állást szervez, a népjóléti miniszter jóváhagyta. Az állás betöltése május elsejével történik meg.

— A tej ára Budapesten. A főváros tejbizottságának ülésén a vállalatok bejelentették, hogy a tej árát a napokban 20 koronáról 24 koronára emelik fel. Az áremelést a szállítás költségeivel és a drágasággal okolják.

— Hadirokkantak összeírása. A hadirokkantak összeírása, igényeik megállapítása folyamatban van. A hadirokkantak illetményeiket az összeírás és igénymegállapítás után nem a kormánytól hanem a vármegyétől fogják kapni.

HULLER ISTVÁN ESKÜJE

A 4 ördög párja volt 10 év előtt, mint a legnagyobb sikerű dráma. A 4 ördög párjaként most újra modern technikával és nagy művészekkel lejátsozták, hogy mint páratlan siker járja be diadallal a filmvilágot.

Vasárnap mutatja be az Edison

2 HOLD SZŐLŐ

9800 tőkével betelepítve, téglapincével, lakással, 1 hold kaszálóval, 13 hold prima szántófölddel azonnal eladó. Értekezni lehet Horváth János igazgatónál.

A Zalavármegye

egyes számai kaphatók:

Özv. Bugovics Jánosod Rakóczi-utcai dohányárud.
Horváth Ferenc Csányi-utcai dohányárudájában,
Kakas Ágoston könyv- és papírkereskedésében,
Spitzar Hugó Kossuth Lajos-utcai dohányárudájában,
Özv. Vajda Áronné Wincsis-utcai dohányárudájában,
Zsombólyi József újságpavilonjában a Fő-téren.

Hirdetéseket és előfizetéseket felvesz
Kakas Ágoston könyvnyomdája
Zalaegerszegen. Telefon 131.

GAZDASÁG.

....

Védekezzünk a gyümölcsfák gombabetegségei ellen. Gyümölcsfa állományunknak mintegy 50-60, százaléka különböző élősdigombabetegségtől szenved, miért is felhívjuk az érdekelt természetők figyelmét e számos betegség között főként a gyümölcspenészre (Monilia), amely főként a cseresznyén, meggyen, szilván, őszibarackon, valamint az almán és körlén okoz nagy károkat. Továbbá az ugynevezett varasodásra (Fusicladium), mint az almának, körtének termését, lombját és fás részeit megtámadó és meglehetősen súlyos károkat okozó betegsége. Nem kevésbé érzékeny károkat okoz a szilván a levéllikasztó gomba (Polystigma), amitől annak lombzata idő előtti lehullik, továbbá nagy károkat okoz a szilván és őszibarackon a levélfodrosodás (Tahprina), amely az őszibaracknál nagy mértékben elősegíti a mézgásodásnak is. Igen elterjedt betegség a különböző lisztharmatbetegség is, az almánál külön is megemlítve a Spacotheát, amelyek a különböző gyümölcsfákra egyaránt fellépve, ugy a terméseikben, mint egyéb zöldségekben sokszor igen tetemes károkat okoznak. A lisztharmatbetegségek között különösen a kőszméte amerikai lisztharmatbetegsége hívjuk fel a kertészkedő és gazdáközönség figyelmét, mely sok helyen ugyszólván lehetlenné tette a kőszméte termesztését. Hogy mik azok az eljárások és módok, melyekkel a védekezés végrehajtható, ennek megállapítására a m. kir. növényélet- és kórtani állomás (Budapest, II. Debrői-ut 15.) a hivatott s annak vezetősége a hozzáférőknek a gyakorlati növényvédekezés terén bármikor díjmentesen megadja a kellő szaktanácsot. Az állomás a fenti betegségeken kívül a mezőgazdaság és kertészet körébe tartozó egyéb növényi betegségekre vonatkozólag is szakszerű felvilágosítással szolgál.

Azt akarod, hogy a nagy Mátyás budai palotájában idegen szó, idegen név, idegen erkölcs, idegen szokás lakozzék?!

KÖZGAZDASÁG ÉS PÉNZÜGY.

....

A Néptakarékpénztár Részvénytársaság Nagykanizsán e hó 11-én, Remete Géza elnöklete alatt megtartott rendkívüli közgyűlésén az igazgatóság új tagjaivá megválasztottak: gróf Batthány Pál nyug. főispán, földbirtokos, dr. Orley György kir. közjegyző, Conrad Ottó, a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank igazgatója és Farkas Pál, a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókjának főnöke. A felügyelőbizottság új tagjaivá pedig dr. Podovszky József és Kálmán Leó választották meg. A közgyűlést követő igazgatósági ülésen elnökké gróf Batthány Pált, alelnökké pedig dr. Kreisler Józsefet választották meg. Az intézet ezentúl a Pesti Magyar Kereskedelmi Bankkal érdeklőzésekben fog működni, minthogy ez a bank a takarékpénztár részvényeinek tekintélyes részét megvásárolta. Az igazgatóság a takarékpénztár

igazgatói állását Hudi Józseffel, a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókjának főtisztviselőjével töltötte be. Nagykanizsa pénzpiacán ennél fogva anélkül, hogy a meglévő intézeteknek amugy is kielégítő száma megnövekedett volna, Nagykanizsa város és vidéke egy új faktorról számolhat, mert a Néptakarékpénztár a Pesti Magyar Kereskedelmi Bankkal való érdekközössége révén oly erkölcsi és anyagi erővel gyarapodott, hogy az őt ezentul méltán megillető részét fogja kivethetni a város és megye közgazdasági életében.

Az arany és ezüst kivitelének szabályozása. Az arany és ezüst kivitelének szabályozásáról a pénzügyminiszter rendeletet adott ki, mely szerint az arany és ezüst kivitelére vonatkozó tilalom alól kivételt engedélyez egyes esetekben. Szabályozza a rendelet a kivétel után fizetendő illetékek nagyságát is.

Budapest, 1922 április 22.

Zürichben:	Április 20.	Április 22.
a magyar korona	0.65	0.67
az osztrák korona	0.07	0.058
az osztr. bélyegz. bankjegy	0.06	0.058

Budapesti tőzsde.

Valuták:	Április 20.		Április 22.	
	kor.	fill.	kor.	fill.
Napoleon	3100	—	3150	—
Font	3200	—	3250	—
Dollár	790	—	753	—
Francia frank	52	—	—	—
Lengyel márka	—	19	—	—
Márka	2	80	2	87
Lira	43	—	43	50
Leu	5	90	5	80
Cseh korona	16	17	15	20
Dinár	9	85	10	—
Svájci frank	180	—	—	—
Osztrák kor.	—	10	—	10

Devizák:

Amsterdam	—	Prága	1522
London	3390	Stokholm	—
Newyork	—	Zürich	155
Berlin	280	Bécs	10 1/2
Milano	41	Zágráb	275
Páris	71		

Arany-ezüst értékek:

20 K-s arany	3100	Ezüst forint	150
Ezüst korona	59 1/2	Ezüst 5 K-ás	260

Terményjelentés.

Budapest, 1922 április 22.	Április 20.	Április 22.
	Kor.	Kor.
Búza	—	—
Rozs	—	—
Árpa	—	—
Zab	—	—
Tengeri	—	—
Köles	—	—
Repce	—	—
Korpa	—	—

Piaci árak.

Zalaegerszeg, 1922 április 22.	Április 20.	Április 22.
	korona	korona
Marhahús	120	112
Borjuhús	130	120
Sertéshús	130	120
Tojás	9	8
Tej	16	16
Sertézsír	240	240
Burgonya kg.	11	11
Csirke, rántani való	—	—
Csirke, sütni való	—	—
Levestyuk	120	120

Külföldi pénzeket
(dollárt, dinárt stb.)

arany- és ezüstpénzt
legmagasabb napi áron vásárol

Fenyvesi Bankbizomány,
Zalaegerszeg, Fő-tér. 3-52 Telefon 38.

Az amerikai gazdasági válság. Hoover amerikai kereskedelemügyi államtitkár közli, hogy a munkanélküliség az Egyesült államokban az utóbbi hónapokban növekedett és a gazdasági tevékenység háboru előtti állapotának egynegyedére apadt.

A román vasut rendelkezési Angliában. Londonból táviratozzák: Hir szerint a román kormány Angliában ötmillió font sterling értékű lokomotívot rendelt.

Sherlock Holmes nyomoz:

annylt már is megállapíthatok, hogy a cipő tulajdonosának esze volt; rugó-köny járásu, elegáns külsejű, takarékos ember lehetett, aki cipőjét kímélte: ininderre kétséget kizáró módon abból következtetek, hogy „Berson” gummisarkot viselt.

3330—1922. Zalaegerszeg r. t. város tanácsától.

Hirdetmény.

Zalaegerszeg r. t. város az Arany János-utcai volt püspök-majorban levő istálló épületet árverés útján értékesíteni szándékozik. E célból f. hó 23-ának délután 4 órájára nyilvános árverést tűz ki a helyszínére.

A legelőbbet ígérő tartozik az árverés befejezte után a vételár 25%-át készpénzben lefizetni, a fennmaradó összeget pedig az árveréstől számított 8 nap alatt a városi pénztárba befizetni. A vételi összeg teljes kiegyenlítéséig az épület elbontása nem kezdhető meg. Az épület az átadástól számított 45 nap alatt elbontandó és az anyag ez idő alatt a helyszínéről elszállítandó, mert a fenti határidőn túl a helyszínén maradt anyag a város tulajdonába megy át. Az alapárkok az elbontás után betöltendő és a törmelék egy, a városi főmérnök által kijelölt helyre összehordandó.

Zalaegerszeg, 1922 április 13.

FÜLÖP JÓZSEF s. k.
h. polgármester.

2-2

BUTOROKI
Massiv hálószoba és mindeneműl szoba- és konyhabutorok nagy választékban kaphatók:
Lamatsch A. Fiai asztalosok
BUTORRAKTÁRÁBAN
VASVÁRON
Hely: SZANATHÉLY, Parajvár-utca 31. sz.
Gyalupadok állandóan kaphatók -Olcsó árak. Pontos kiszolgálás.
Vidéki csomagolás ingyen!

1-10

3453—1922. Zalaegerszeg r. t. város tanácsától.

Hirdetmény.

Alulírott városi tanács közhírré teszi, hogy a Páterdombon épült 1 három szobás, 12 két szobás és 16 egy szobás kislakást bekerített telekkel, a lakóházak villamos világításának lámpa helyig leendő elhelyezésével a város örök tulajdonul készpénzfizetés mellett eladja.

A vételre vonatkozó írásbeli ajánlatok f. évi május hó 10-ig bezárólag a polgármesteri iktatóban nyújtandók be, egyidejűleg a beajánlott vételár 25%-a készpénzben vagy takarékpénztári betét-könyvben foglalóként a városi pénztárban leteendő.

Az ajánlatban a vételár fizetési határidő kötelezően kitüntető.

A vételár ajánlattevőre azonnal, a városra csak felsőbb hatósági jogerős jóváhagyás után válik kötelezővé.

Helybenlevők ajánlata előnyben részesül.

Az ujonnan épült, 30 évig állami és községi adó mentes lakóházak legkésőbb f. évi június hó 1-én birtokba vehetők lesznek és azok törvény szerint mentesek minden hatósági igénybevétel alól.

Minthogy egy tető alatt épült lakások telekkönnyvileg és építkezéssel is egymástól el vannak különítve, ajánlat tehető akár egyes lakásra, akár egy egész épületre, a lakások megjelölésével.

Egy 3 szobás lakás 360.000, egy 2 szobás 280.000, egy 1 szobás 180.000 koronán alul nem fog eladatni.

Egyéb felvilágosítás a polgármesternél nyerhető.

Zalaegerszegen, 1922. évi április hó 13-án tartott tanácsülésből.

FÜLÖP JÓZSEF s. k.
h. polgármester.

2-2

Vadász Jenő
zongorahangoló

rövidesen Zalaegerszegre érkezik. — Előjegyzések a Kakas-nyomdába kéretnek.

Zalaegerszeg rend. tan. város polgármesterétől.
2713—1922.

Versenytervezési hirdetmény.

Zalaegerszeg r. t. város polgármestere az új temetőben tervezett hullaház építésének biztosítására versenytervezést hirdet.

A terv és előmérlet költségvetés a városi iktatóban betekinthező és lemásolható.

Ajánlat csak az építési munkára adandó, tehát az épületek belső berendezése az ajánlatból kihagyandó.

Az ajánlatok 1922. évi április hó 30-ának délelőtt 11 órájáig adandó he.

Az ajánlatához az ajánlati összeg 5% bánatpénz letetéséről szóló nyugta csatolandó. A bánatpénz a városi pénztárban teendő le.

Csak törvényes honosítással bíró iparosok a fenti határidőig érkezett és zárt borítékban elhelyezett ajánlata vétetik figyelembe.

Zalaegerszeg, 1922 április 19.

H. polgármester.

TAHY R. UTÓDA KAKAS ÁGOSTON

KÖNYVNYOMDÁJA, PAPIR
ÉS IRÓSZERKERESKEDÉSE
ZALAEGERSZEGEN
AZ „ARANY BÁRÁNY” ÉPÜLETÉBEN.
ALAPITTATOTT 1842-BEN.
TELEFON 131 SZÁM

Nyomdaimunkák:

meghívók, falragaszok, üzleti
és családi értesítések, névjegyek
stb. izléses, csinos kivitelben.
**Irodalmi és zenemű-
ujdonságok, művészi
képeslapok és képek,
levélpapírok** (díszdobozok
és mappák), **írószerek,
írópaprók** legjobb minő-
ségben, legolcsóbb napl árba
A „Zalavármegye” kiadóhivatala

Eladó egy 1100 m. m.-es JÓKARBAN LEVŐ cséplő szekrény

összes kis szíjjakkal, esetleg elcserelném
800 vagy 900-sal. LEINVÉBER JÓZSEF
ZALAEGERSZEG, Berzsényi-u. 36. 2-2

Keményfából
kitermelt **faszenet**
szállít Zalaegerszeg vasuti
állomásra, kilónként 7 koronától 10
koronáig kicsinyben és nagyban
BENCSIK JÓZSEF és TESTVÉRE
PAIZSSZEG, u. p. BARABÁSSZEG.

FIGYELMES
KISZOLGALÁS

TÓTH GYULA

angol uri szabó, Zalaegerszeg

**A legizlésebb választék
kül- és belföldi férfiszöve-
tekben. Fazonokat a leg-
jutányosabban és
pontosan
készíték.**

SZOLID ÁRAK!

7-5

Zalaegerszeg vasuti menetrendje.

É R K E Z É S			I N D U L Á S		
Óra	Perc	Honnan	Óra	Perc	Hova
7 04		Zalalövő*	3 40		Zalalövő*
7 05		Zalaszentiván	4 15		Sárvár
7 37		Rédcis	5 35		Zalaszentiván
8 34		Zalaszentiván	6 30		Celldömök
9 40		Celldömök	7 11		Zalaszentiván
17 09		Zalaszentiván	13 30		Rédcis
19 24		Zalaszentiván	15 10		Celldömök
19 15		Zalalövő*	15 20		Zalalövő*
19 54		Sárvár	15 45		Zalaszentiván
20 25		Celldömök	17 45		Zalaszentiván

* Vasárnap kivételével naponta.

HA UTAZIK, váltsa meg jegyét a MENETJEGYIRODÁBAN. Ugyanott külföldre az összes menetjegyek megrendelhetők és az utlevelek viamja mérsékelt díj mellett megszerzettetik.

Mindennemű

KÁRPITOS MUNKÁK

szeszlonok, ágybetétek, matracok
stb. pontosan és jutányos áron

Szücs Zoltán

kárpitosnál készülnek

ZALAEGERSZEGEN

Kisfaludy u. 21.

3-3

Egy butorozott szobát keresek.

Cím megtudható a kiadóhivatalban. 2-3

Elpusztulhat minden,

csak a jó beton nem!

Üreges betonkö, hódfarku és hornyolt
cement-telőcserép, mozaik és terrazo-
lapok minden színben (hydr. sajtón),
műmárványlap, csőmőszöll betoncső,
beton kerítésoszlop sminden egyéb műkö
és betonárukat gyárt és raktáron tart

HORVÁTH ISTVÁN

cementáru- és műkögyár
Zalaegerszeg, Tóttóssy-utca. Telalon 109.

Elsőrendű
minőségű

ing- és blous- zephirek

gyönyörű
választékban
megérkeztek

a **SCHÜTZ** áruházba.

Parragi József

vizsgázott fővasaló és kocsikovács
**Zalaegerszeg,
PÉSPÖK-MAJOR.**

Elvállal mindennemű ruganyos kocsik tetszés
szerinti építését, azoknak javítását és átala-
kítását. Mindennemű kovácmunkák pon-
tosan és a legjutányosabban eszközölte-
nek. A n. é. közönség szives pártfogását kéri.

Csak 1 korona

esik egy könyv használatáért

1napra

a KULTURA kölesönkönyv-
tárban. Bővebb felvilágosi-
tást a KAKAS-nyomdában

D. Horváth Imre

VAS, SZERSZÁM, VASALÁS, CEMENT, KERÉKPÁR, VADÁSZFEGYVER,
VARRÓGÉP KERESKEDÉS, MŰLAKATOS ÉS FEGYVERJAVÍTÓ MŰHELY

Telefon 54.

ZALAEGERSZEG

Telefon 54.

Hirdetéseket

a legjutányosabb díj-
szabás mellett vesz fel a

Zalavármegye

kiadóhivatala Zalaegerszeg.
Kakas-nyomda. Telefon 131

Előfizetési ár:

Egész évre . 480 K
Fél évre . . 240 K
Egyed. évre . 120 K
Egyes szám . 4 K

Hirdetések

milliméter díjazás
sorolat számítások

ZALAVÁRMEGYE

Szerkesztőség
ZALAEGERSZEG,
Bisulány-utca 8. sz.
Telefon 56 sz.

Kiadóhivatal:
ZALAEGERSZEG,
Bisulány-tér 5. sz.
Telefon 131 sz.

Laptalálkozó: „Zalavármegye” lapkiadóiroda

TÁRSADALMI ÉS POLITIKAI LAP
REGISZTRÁLT HETENKÉNT ZALAEGERSZEGEN

Felelős szerkesztő: KORBAI KÁROLY dr.

„Hízek egy istenben, bűsb egy hámban.
Hízek egy isteni örök igazságban.
Hízek Magyarország feltámadásában Amen.”

Álom . . .

Káprázatos, csudaszép városban jártam az éjjel. De mivel én éjjel nem szoktam csatangolni, elárulom, hogy álmodtam. Leírom a pazar és boldog várost.

... Tiszta, csilingelő villanyos kocsik szaladtak ügyesen az utcán. Az utcák rendezesen, szépen beváltak fásítva. A járdákon nem láttam szemetet, elszórt papirost, ellenben feltűnt a remek kövezés és csatornázás. Rendkívül jól esett az is, hogy még a legkülsőbb utcában sem rázta a szobaleány a portörő rongyot az orrom alá. „Na ez már igen szép dolog és nagy haladás” állapítottam meg boldogan. Gyönyörködtem a magyar stílusban épült színházban, kulturpalotában. Megnéztem a „kultur-palota” mozgószínházát is. Tanulságos ipari, mezőgazdasági, természetrajzi stb. hasznos előadásokat láttam. „A lakások mind, mind egészségesek”, — jegyeztem meg. „Az arcok derűsek, rózsásak, a tüdővész és egyéb kóros jelenségek fehér hollók, ritkák”, — írtam örömmel naplómbe. Ellátogattam iparos ismerőseimhez is. Megelégedetten újságolták, hogy tömeges rendeléseket kapnak a Hangyától, az államtól és hogy a „Mindent itthon” hatalmas egyesület, amelynek tagja minden munkás, iparos, gazda, tisztviselő, nem tulipán mozgalom, mert folyton erősödik, fejlődik s a világot sem engedné meg, hogy olyan termék jöjjön a hazába, amit a magyar iparosok megtudnak csinálni és a jelvényét a toll, kalapács, kasza egymás mellett Hungária kezében, magyar gyár csinálja.

Megnéztem a város szélén épült impozáns szövőgyárat is. „Érthetetlen — beszélte kalauzom — ebben az országban bőségesen megterem a lén, a kender és csak pár évvel ezelőtt tudott felépülni ez a világhírű gyár. Nézze — folytatta lelkesen — vásznaink már jobbak és finomabbak a cseh rumburginál. Hála Isten már öt ilyen gyárunk van, a hatodik most épül a felszabadult Szatmárban. Most már rohamosan épülnek a gyárak, üzemek és egy sem a kisipar elnyomására. Holnap kezd meg üzemét a keszthelyi posztógyár is. Hiszem, hogy ez is hírneves lesz, mint a visszacsatolt Kolozsváré. Szinte nevetséges, — folytatta — hogy azelőtt nem tudott felvirágozni ez, az annyira fontos és felette szükséges gyáripar, holott az országban mindig elég gyapju volt. Munkásaink — jegyezte meg — boldogok, hazafiasak, erkölcsösek. Többé nem kalyibákban laknak, ahova az eső becsurgott, hanem

tágas, padlós, kertes házakban. Nem is zavarja már semmi forradalmi eszme, mert van fehér kenyere, zsirja és biztos nyugdíja. A gyárat, amely a városé, magáénak tekinti, szereti, mert derült megélhetést nyújt neki és a tiszta nyereségből külön is jutalmazza. Hozzájárul a munkás boldogulásához az is, hogy a valutánk már elérte a frankot. Talán tetszik rá emlékezni, hogy mennyit fáradtunk annak megjavításán, sajnos sikertelenül. Végre azután feltalálták Kolumbus tojását: építeni gyárat, gyárat . . . Pártolták a kisipart, nem hoztak be semmit külföldről, sőt lassan-lassan mi kezdtünk importálni és a valuta meggyógyult, nem az ezermester csudadoktorkák, hanem a magyar munka által.”

Mivel derék kalauzom felhívta figyelmemet az új vízvezetékre, megnéztem azt is. Eszembe jutott, hogy én ebben a városban valamikor mily rossz vizet ittam . . . Nem csuda, mert oly nyavalyás kutjai voltak, hogy kampós, sétapálcára akasztott vödörrel is lehetett valamikor vizet meríteni . . . Volt is ám tífusz, ragály, de ma már megszűnt, mióta a városnak tiszta, egészséges vize van.

Bementem a városba. Az utcákat a tűzoltók öntözték. Hatalmas sugarakban zudult a víz a kövezetre.

A kávéházban feltűnt a sok kül- és belső újság. Elolvastam egy pár vezércikket. Csudálkoztam. Nem akartam hinni szememnek. — A hírlapokban nem akadt egy goromba sértő szó. A finoman, szellemesen megírt cikkeket szomjasan olvastam. Itt-ott megcsillant a gúny és szatíra, de az sem bántóan, csak találóan. Ejnye, ejnye, — gondolkodtam — na ezt sohasem hittem volna. Ejnye, ejnye, pedig képviselőválasztásra készülnek és sehol semmi gorombaság.

Egyszer egy nagy külföldi zeneszerző lakásán egy svéd újságíróval vitakoztam. „A magyar újságíró a legjobb a világon — mondotta ő — csak néha lármás.” Na, megállj, gondoltam, csak találkozam veled, majd megkérdem tőled, hogy az-e.

A lapok egyöntetűen megállapodtak abban, hogy csak olyan képviselőt lehet a parlamentbe küldeni, aki magyar, aki tanult, komoly, művelt agyu, aki valami tekintetben elsőrangú szakférfi, aki nem ígér semmit, csak munkát és azt, hogy a haza érdeke lesz előtte szent és megesküszik arra, hogy hozzáférhetetlen marad és bölcs, nemes értelemben vett, szociális érzékkel rendelkezik.

Még tovább akartam olvasni, de megzavart egy barátom:

— Gyere, ma kezdik meg a nagy vasuti munkálatokat.

— Melyiket? — hisz a keszthelyi már régen kész . . .

— Hát nem tudod? Egy régi, hatalmas testület föltámadt sirjaiból, hogy Szentivánról bevezesse a vasutat . . .

Álmodtam tovább és egy szelid tekintetű angyal jelent meg előttem. Ráismertem. Hazánk patrónáját szokták úgy festeni. Ideírom szavait: — Ha protestáns és katolikus csak édes, egymásra utalt testvérnek tekinti egymást, s ha megszűnik hazánkban az ezercsápu viszály s ha majd a szívében is izig magyar, erős, hatalmas magyar király csak Budán lakozik s ha a magyarok istene újból sok-sok hívőt talál s ha az emberek egymást munkáikért, becsületükért tisztelik, — így lesz nemcsak Zalaegerszegen, hanem az egész honban. Ébredj fel és ez szerint cselekedj és cselekedjétek, különben penészes lesz szobátok, bűzös az asztalotok, fekete és száraz a kenyerek és örökös a gyászatok.

Felébredtem, pedig úgy szerettem volna még álmodni. N. Szabó Gyula.

Megalakult
a Városi Testnevelési Bizottság.

A játszótér-kérdés. — Tervek az uszoda megépítésére.

— A „Zalavármegye” tudósítójától. —

Zalaegerszeg, április 25. A testnevelési törvény rendelkezései mindannyiunk régi vágyát valószínűleg meg. Az ifjúság nevelése létkérdéssé nőtte ki magát, s mi csak örülhetünk, midőn a komoly munka jeleit látjuk ifjúságunkkal szemben.

A testnevelés terén városunkban is történt újabb egy komoly lépés. Megalakult ugyanis a Városi Testnevelési Bizottság. Az alakuló ülésen Mikes Jenő városi testnevelő főhadnagy ismertette a testnevelési törvény fontosabb rendelkezéseit. Majd a játszótér-kérdés került napirendre. Az iskolán kívüli ifjúság részére ugyanis feltétlenül szükséges megfelelő játszótér. A kérdés egyelőre olyan megoldást nyert, hogy a MOVE ZSE pályáját és a volt katonai gyakorlóteret veszik e célra igénybe.

Az uszoda megépítését is tárgyalta a Bizottság, ez ügyben érintkezésbe lépnek Böhm Testvérek kaszaházai malomtulajdonosokkal. Ha a megegyezés nem sikerül, akkor a régi uszodát kiszélesítik és megépítik a célnak megfelelően.

A Bizottság ügyvezető-elnöke Mikes főhadnagy városi testnevelőosztály, tagjai pedig Jány Károly, Szeliánszky Nándor, Lendvay János, Árvay László dr., Tamaska István dr., Riegler József, Pál József és Gróf Mihály-lettek.

A Városi Testnevelési Bizottságot munkájában támogatnunk kötelesség. Mi tőlünk telhetőleg segítségére sietünk a honmentőknek.

Kormányzó-sértés az Arany Bárány kávéházban.

Botrány a kávéházban. — Megsértették a kormányzót. — A bűncselekmény megtorlására megtörtént az intézkedés.

A „Zalavármegye” tudósítójától.

Zalaegerszeg, 1922 április 24.

Az eldurvult, borgőzös politikának már számos tanujelét láttuk. Politikai véleménykötvasztók, nagyképű politikai bűvész mesterek minoig bőven akadtak nálunk. De az elvetemültségnek nem láttuk még talán soha oly példáját, mint napjainkban, mikor minden kis porszem-politikus hazát akar menteni és lerombol mindent, ami az ő törpeségének útjában áll, ami nevet, tekintélyt, nagyságot képvisel. És ezek a lehetetlen tucatemberek hozzányúlnak piszkos kezeikkel a tekintélyhez, a kabaré borgőzös levegőjében kigúnyolják a minden magyar ember példaképét.

Politikai elvetemültségüket kabaréban, kávéházban terítik ki a velük egy gyékényen árulok legnagyobb öröme. És a józanok nem juthatnak szóhoz. A bortól-kótyagosak lebunkózzák a józanságot.

Vasárnap este a Bárány kávéházban egy budapesti zsonglőr-társaság művészkedett. Az egyik zongorázott és énekelt, a másik kettő táncolt. Szóval művészek. Hisz a fővárosból öttek. A közönség hallgatta és nézte őket, hisz azért közönség. Megfizette. Tizenegy óraig ment minden a maga útján, s akkor valami olyan történt, ami ökölbe szoríthatja minden magyar ember kezét.

A zongorista valami indulóba kezdett bele, melynek címét és íróját nem jelentette be. A közönség köréből valaki odaszólt:

— A címet! Halljuk a címet.

Az egyik asztalnál erre Zalaegerszeg ismert rendezője, Sebestyén Jenő, hangosan a következő megjegyzést tette:

— *Admirális induló. Irta és éneklé Horthy Miklós.*

E kijelentésre a szomszéd asztaloknál tömött sorokban ülő legitimisták gúnyos nevetésbe kezdtek. Szóval nekik tetszett a kijelentés és egyetértettek Sebestyén Jenővel.

A közönség körében erre mozgolódás támadt. A magyar királyi honvédség jelenlévő tisztjei, erre eltávoztak a kávéházból.

Tudomásunk szerint a kormányzóséret az ügyészségen feljelentették.

Annak idején még foglalkozunk ez esettel.

Igy viszik bele a csecsemő politikai játékosok a maguk kisdud politikájába és a kabaré borgőzös levegőjébe minden magyar tisztelete tárgyának nevét. (—n.)

A királyi család segítése.

Bécs, április 25. Mint entente részről hírlik, Olaszország késznek nyilatkozott IV. Károly király hátrahagyott családjának tisztességes és kielégítő segítséget nyújtani. Ép így nyilatkozott a többi nagyhatalom is, készek lévén ennek a kérdésnek tisztán emberies érzésből való rendezésére. Ezzel szemben a kis entente képviselői teljesen ellenkező álláspontot foglaltak el és úgy nyilatkoznak, hogy tisztán politikai kérdésről van szó, amely nem tartozik a genovai konferencia keretébe. Szerintük ennek a kérdésnek a szóba hozatala a konferencián meg sem engedhető.

Hegyeshalmy miniszter Szombathelyen

Szombathely, április 25. Hegyeshalmy kereskedelemügyi miniszter ma reggel Szombathelyre érkezett, hogy képviselői programbeszédét megtartsa. Vele jött Tomcsányi Vilmos Pál igazságügyminiszter és Usetty Ferenc v. nemzetgyűlési képviselő, a Ferenc József intézet kormányzója. A miniszterek látogatást tettek a vas megyei főispánnál, majd a Kulturázba hajtatlak, ahol a szombathelyi közszolgálati alkalmazottak várták a minisztereket. Mintegy 800 közszolgálati alkalmazott gyűlt egybe, kiknek nevében Vattay főügyész intézett beszédet Hegyeshalmy miniszterhez, szombathelyi képviselő-jelöltjéhez. Hegyeshalmy válaszában biztosította a közszolgálati alkalmazottakat támogatásáról. A miniszter meglátogatta az iparoságot is, akik lelkesen fogadták. Majd a Kulturázhoz zsufolásig megtöltő választópolgárság előtt fejtette ki programját. Hegyeshalmy beszédében a többek között a következőket mondta: „Én gróf Bethlen miniszterelnöknek a leglelkesebb híve vagyok és támogatni fogom, mert nekem meggyőződésem, hogy gróf Bethlen ma az egyedüli államférfi, aki képes és alkalmas arra, hogy az országot ebből a végzetes helyzetből ki tudja vezetni. Támogatni kívánom a miniszterelnök urat azért is, mert az ő programját a magaménak is vallom. Mert mit akar ő? A konszolidációt akarja az egész vonalon és teljessé akarja tenni a belső rendet és az országot gazdaságilag talpra akarja állítani.

Az államháztartás óriási hiánnyal zárult, ezt nekünk elsősorban kell orvosolni. Az egyensúlyt csak úgy tudjuk helyreállítani, ha az állami bevételeket emeljük és a kiadásokat csökkentjük. Az állam minden törekvése oda irányul, hogy munkaalkalmat teremthessen.

Fejlesztetni kell iparunkat, hogy a szükségleteket fedezni tudjuk és mennél többet exportálhassunk s minél több pénzt tudjunk külföldről kapni.

Ha szétnézünk látjuk, hogy sokkal jobbak a viszonyok, mint voltak. Hivatkozom e tekintetben elsősorban a vasútra. A vasut napi teljesítménye 1919-ben csak 7400 km. volt, a teljesítmény tavaly 40 ezer klm-re szökött, a június 1-én életbelépő új menetrend szerint pedig 50 ezer klm. lesz a napi teljesítmény. A vonatok gyorsasága is emelkedni fog. Az ipar terén is hasonló fejlődést látok. A munkáslétszám ma kb 30 ezer, ami a hákebeli munkáslétszámnak csaknem 80 százaléka. Nekünk mindent meg kell tennünk iparunk fejlesztése érdekében. Meg kell mindent lennünk a gyáripár érdekében, de meg kell mindent tennünk a közép- és kézműipar érdekében is.

A kormány határozott szándéka, hogy az építkezési akciót tovább folytassa. Az építkezések értéke, melyeket 1921. év nyaratól mostanig lefolytattak, több mint másfél milliárd korona.

Csak ott van politikai hatalom, ahol gazdasági erő van. Ez régi igazság, amely mindig igazság marad. Ezért nekünk törekednünk kell, hogy e tekintetben mindent elkövessünk.

Majd Tomcsányi Vilmos Pál igazságügyminiszter és Usetty Ferenc v. nemzetgyűlési képviselő mondott beszédet.

Hegyeshalmyt a szombathelyi választók viharosan megéljeneztek.

Megint új négyszáz évet akarsz? Világossal, aradi vesztőhellyel és epérjesi vértörvényszékkel?!

FOTOGRAFIÁK.

A legitimista párt tovább harcol. Azt mondja: rex non moritur és ketesztülnéz a magyar állam törvényein.

Mi sem természetesebb, hogy a harcban elől vezet Friedrich mester, akiről a lojalitásnak, a királyhűségnek egyébként igazán tiszteletreméltó erényét pár évvel ezelőtt még a legmerészebb fantáziájú költő sem tudta volna elképzelni.

Hát megint egy újabb feyverzet került elő a gyűlölet feyvertárából.

A tragikus sorsu király halála szerencsétlen nemzetünk megváltása lehetett volna, ha a végzet intését megértjük és egységes magyar táborba tömörülünk. Nem lehetett. Hátsó indokok nem engedték. Viseljék érte a történelmi felelősséget azok, akik a nemzet érdeke előtt szemelhunyva, újabb harcot idéznek fel.

Mi szivszorongva nézzük ezt a harcot, az értelemnek, az energiának egymás ellen való céltalan pazarlását. Megdöbbenéssel gondolunk Friedrich mesterre, a lánchidi hősre, az októberi forradalom kinagasló vezérére. Arra a páncélos lovagra, aki egyik szélsőséges világnézettől a másikhoz hamarabb érkezett el, mint Verne Gyula regényének ágyucsóból kilőtt embere a holdba. Arra a politikusra, aki a végletekben mozgó, kétszínű politikai felelősséget, úgy látszik, egyformán könnyű lelkiismerettel bírja el. Amellett megköveteli, hogy higgyenek neki akkor, amikor politikai multját szemünk láttára snájdig mozdulattal rázza le magáról, inint a vizen keresztül uszó kutya a vízcsöppeket.

Friedrich mester, úgy látszik azt az elvet tartja, hogy csak az ököl következetes, mert az mindig szénát eszik. Hát ez igaz de Bismarktól lévén szó, ne méltóztassék felejtetni, hogy Németországban minden ököl szénával, nálunk sajnos a Bismark mondásából él.*

* (Az „Erdélyi Hírek”-ből).

TÁVIRAT-TELEFON.

A Magyar Távirati Iroda hivatalos jelentései.

A politika hírei.

Budapest, április 24. A politikai helyzetben egyelőre lényegesebb eredmény nincs, csak a kormány tart holnap minisztertanácsot. A genovai konferencia eredményéről szerdán tájékoztatja a sajtót a miniszterelnök. A politikai agitáció nyílt erővel vette kezdetét. A miniszterelnök és a kormány több tagja számos más politikus kíséretében szombaton Szabolcs, Hajdu és Bihar megyébe utazik.

A szénkormánybiztosság egyelőre marad.

Budapest, április 25. A kereskedelmi és iparkamara felterjesztésére a kereskedelmi miniszter szakértekezlet egybehívását rendelte el annak a kérdésnek a megvitatására, vajjon a szénkormánybiztosság megszüntetésének, vagy részben való szabaddá-tételének időpontja elérkezett-e. A bánya és kohóvállalatok ebben a kérdésben érdektelennek jelentették magukat, míg a kisebb bányák egyesülése a kormánybiztosság fenntartását kívánta.

Április 30-án megtarthatók a gyűlések.

Budapest, április 25. Egyes lapokban megjelent közlemény szerint a belügyminiszter olyan rendelkezést adott ki, hogy április 30-án, május elsején és másodikon politikai gyűlések nem tarthatók. Illetékes helyen a MTI-t felhatalmazták annak a közlésére, hogy e rendelkezések nem terjednek ki április 30 ára.

Vitézi telekbe iktatás.

Debrecen, április 24. Vasárnap iktatták be fényes ünnepség keretében vitézi telkébe Lőrinczy László v. 39-es tartalékos őrmestert. Az ünnepélyen jelen volt vitéz Nagy Pál is, a Vitézi Szék kapitánya

A szerzetesek bevándorolhatnak Oroszországba.

Genova, április 24. Vatikáni körök megerősítik azt a hírt, mely szerint a Vatikán és Oroszország között az oroszországi katolikusok védelmére és a katolicizmus terjesztésére szerződés jött létre. A szerződés értelmében ezentúl bevándorolhatnak Oroszországba a szerzetesek, beleértve a jezsuitákat is, hogy átvegyék az ifjuság nevelését. A szerzetesek különösen arra a területre mennek, ahol az éhínség legjobban pusztít.

Lloyd George terve.

Genova, április 25. A konferencia érdeklődésének középpontjában Lloyd Georgenak az a terve áll, hogy a konferencián képviselt valamennyi állam kössön szerződést, amellyel kölcsönösen arra kötelezik magukat, hogy tíz éven át tartózkodni fognak az egymás ellen irányuló mindennemű fegyveres támadástól. Lloyd George állítólag kijelentette, hogy addig nem távozik el Genovából, amíg ezt a tervet meg nem valósítja, mert ettől függ Európa jövője.

Lloyd George elutazik Genovából.

Genova, április 24. Tegnap Lloyd George értesítette a konferencia elnökét, hogy e hét végén kénytelen lesz elutazni Genovából, mert az angol királyi pár Brüsszelbe látogat, ahol neki is ott kell lennie.

A genoval konferencia záróülése.

Genova, április 24. Ma már bizonyos, hogy a konferencia holnapoz egy hétre ünnepélyes záróüléssel befejeződik. Poincaré a záróülésre Genovába jön. Felmerült az a terv, hogy a záróülésen a legünnepélyesebb formában jusson kifejezésre az összehívó és meghívott hatalmak kötelező nyilatkozata, hogy a jövőben valamennyien megengedhetetlennek tartanak bármiféle támadást valamely állam területi épsége ellen.

Merényletet terveztek az orosz delegáció ellen.

Bécs, április 24. Genovából jelentik: Tegnap öt orosz letartóztattak azzal a gyanúval terheltten, hogy a bolsevik delegáció ellen merényletet terveztek. A hatóságok titkolóznak, de annyit már megállapítottak, hogy az oroszok bizalmába akartak jutni annak a sofförnek, aki Csicsserin és Kraszín autóját vezeti.

Nyersanyaghiány Oroszországban.

Belgrád, április 24. A Novaja Vremja értesítése szerint a nyersanyaghiány következtében Moszkvában újabb 28 gyárat és nagyvállalatot kellett üzemen kívül helyezni.

As orosz éhínség.

Belgrád, április 24. A Novoja Vremja értesítése szerint megjelent az oroszországi hivatalos statisztika az éhínségtől sújtott vidékek halandóságának viszonyairól. Az éhínség kezdetétől 1922 évi február elsejéig az éhínség következtében 5 millió ember halt meg.

Lenin Genovában.

Páris, április 24. Moszkvából Rómába érkezett szikratávirat szerint Lenin Moszkvából Genovába érkezett.

HIREK.

— Halálozás. Sulyos csapás érte városunk egy közliszteletben álló tagját, Fridrik István igazgató-tanítót. Tizenhétéves Irma nevű leánykája Budapesten vörhenyben meghalt. A fiatal leány, ki a ciukotai tanítónképző-intézet harmadéves növendéke volt, pár nappal ezelőtt vörhenyben megbetegedett, mire Budapestre kórházba szállították, ahol szülőik mérhetetlen fájdalomra elhunyt. A gyászoló család iránt mindenütt nagy részvét nyilvánul meg

— Kállay pénzügyminiszter Nagykanizsán. Kállay Tibor dr. pénzügyminiszter vasárnap mondta el programbeszédét Nagykanizsán. A miniszter kíséretében voltak Simonyi-Semadam Sándor v. miniszterelnök, Korányi Frigyes báró, Kállay Rudolf, Kolbenschlag Béla főispán és Oroszi dr. kormánybiztos. A nagykanizsaiak tüntető szíveséggel fogadták képviselőjelöltjüket.

— A kultuszminiszter Sümegen. Vasárnap. 30-án, Tarányi Ferenc dr., a zalaszentgróti választókerület képviselőjelöltjének támogatására Sümegre érkezik Vass József kultuszminiszter és Czettler Jenő, a magyar „Gazdaszövetség” elnöke. A fogadásra megtörténtek az előkészületek.

— Parkas Tibor dr. programbeszédét. Parkas Tibor dr. programbeszédét a következő helyeken és időben tartja: 1922 április 25-én d. u. 6 órakor Sárhida, 26-án d. u. 6 órakor Bocfölde, 27-én d. u. 6 órakor Gellénháza, 28-án d. u. 6 órakor Csalár, d. u. 7 órakor Bolfa, 29-én d. u. fél 7 órakor Csácsbozsok, 30-án d. e. 11 órakor Nemesapáti, d. u. 3 órakor Zalaszentiván, d. u. 6 órakor Zalaszentlőrinc, 1922 május 1-én déli 12 órakor Alibánfa, d. u. 6 órakor Kemendollár, 2-án d. e. 11 órakor Ördögheny, d. e. 12 órakor Petöhenye és d. u. 6 órakor Gyúrtits.

— Fangler Béla Zalaszentgróton lép fel. A zalaszentgróti választókerületben hatalmas plakátok terpeszkednek a falakon, „Éljen Fangler Béla képviselőjelölt kiabái a plakát. Legalább a papiros megéjlenzi. Más úgy is alig. Egyébként valószínű hiábavaló fáradság Tarányi Ferenc dr. eddigi képviselővel szemben a harc.

— Felhívás az Ipartestületnek róm. kath. vallású tagjaihoz. P. Bangha Péter országos hírű hitszónok szerdán este 7 órakor, csütörtökön és pénteken reggel fél 8 és este 7 órakor konferenciát tart a katolikus templomban. Ezt közölve, felkérjük a fentnevezett tagjainkat, hogy a konferenciákon minél nagyobb számban résztvevni sziveskedjenek. Az Ipartestület elnöksége.

— A jótékonycélu mozielőadások jövedelmét a vakok kapják. Az országos főkapitány a mozgófénykép-üzemekről szóló 1920 évi belügyminiszteri rendelet alapján valamennyi mozgófénykép üzemi engedélyest arra kötelezi, hogy az előírt jótékonycélu előadások közül május és június havi ily külön előadások bevételéből származó tiszta jövedelmet a Vakokat Gyámoltó Országos Egylet javára az illetékes elsőfokú rendőrkapitányságnál fizessék be.

— Ingyenes gyorsírói tanfolyam. Kardos Jenő dr. ügyvéd a közel jövőben ingyenes gyorsírói tanfolyam rendezését vette tervbe. Ez ügyben a megbeszélések illetékes tényezőkkel folyamatban vannak.

— A két tenispálya valószínűleg május elsejére már teljesen elkészül.

— Elmarad a tavaszi athletikai verseny. A tavaszi athletikai verseny, melyet Nagykanizsán tartottak volna meg elmarad. Az elmaradás oka az, hogy a pálya a megfelelő időre nem készülhetett el. A tavaszi verseny helyett az ősszel rendeznek Nagykanizsán athletikai versenyt.

— Új egylet. A különböző társadalmi osztályok bevonásával Zalaegerszegen megalakult a Katolikus Kör. Az új kör helyisége a Katolikus Házban van.

— A csepeli kikötő építése. A Magyar Távirati Iroda jelenti: A csepeli kikötő építéséhez legközelebb hozzákezdnek. Ilyen nagyszabású építkezés még a békében sem igen volt. A csepeli kikötő gazdasági haszna kiszámíthatatlan.

— Alakuló gyűlés. A Sümegi Sport Egylet (SSE) husvét hétfőjén Sümegen alakuló gyűlést tartott.

— Sümeg község gyűlése a muzeum ügyében. Sümeg község egyik utolsó gyűlésén elhatározta, hogy Kisfaludy Sándor szülőházának átengedése végett a megyéspüspökhöz fordulnak. Ugyanakkor a muzeumi szolgálata tartására havi 300 korona segélyt szavazott meg a község.

— A cséplőszén biztosítása. A földművelésügyi miniszter rendeletet adott ki, mely szerint a 200 holdnál nagyobb gabonavetéssel bíró gazdaságok saját címükre, a kisebb gazdálkodók pedig csoportonként kérhetik, hogy 2—2000 hold vetés után részükre egy vagon szén kiutaljanak. A kérvényhez mellékelni kell a vetésterület nagyságát igazoló hatósági igazolványt, igazolni kell továbbá, hogy gőzgéppel csépelnek. A kérvényt az Országos Szénbizottsághoz (Budapest, Erzsébet-körút 48. sz.) kell intézni.

— Egy szegény asszony kérelme. Tóth Jánosné csácsbozsoki lakos elvesztett egy öltözetre való szövetet és egy kendőt. A nagyon szegény asszony kéri a megtalálót, hogy juttassa vissza részére az elveszett holmit.

KÖZGAZDASÁG ÉS PÉNZÜGY.

Budapest, 1922 április 25.

Zürichben:

	Április 22.	Április 25.
a magyar korona	0.67	0.70
az osztrák korona	0.058	0.06 1/2
az osztr. bélyegz. bankjegy	0.058	0.0678

Budapesti tőzsde.

Valuták:	Április 20.		Április 25.	
	kor.	fill.	kor.	fill.
Napoleon	3150	—	2965	—
Font	3250	—	—	—
Dollár	753	—	696	—
Francia frank	—	—	—	—
Lengyel márka	—	—	—	20
Márka	2	87	3	85
Lira	43	50	39	—
Leu	5	80	5	24
Cseh korona	15	20	13	80
Dinár	10	—	10	90
Svájci frank	—	—	—	—
Osztrák kor.	—	10	—	9 1/2

Devizák:

Amsterdam	—	Prága	1420
London	—	Stokholm	—
Newyork	—	Zürich	—
Berlin	297 1/2	Bécs	9 1/2
Milano	3940	Zágráb	270
Páris	—		

Arany-ézüst értékek:

20 K-s arany	2640	Ezüst forint	148
Ezüst korona	58	Ezüst 5 K-ás	—

Terményjelentés.

Budapest, 1922 április 25.

	Április 20.	Április 25.
	Kor.	Kor.
Búza	—	3100
Rozs	—	2500
Árpa	—	2500
Zab	—	2500
Tengeri	—	3100
Köles	—	2600
Repce	—	—
Korpa	—	—

Piaci árak.

Zalaegerszeg, 1922 április 25.

	Április 20.	Április 25.
	korona	korona
Marhahús	112	112
Borjuhús	120	120
Sertéshús	120	120
Tojás	8	8
Tej	16	16
Sertésszír	240	240
Burgonya kg.	11	11
Csirke, rántani való	—	—
Csirke, sütni való	—	—
Levestyuk	120	120

SZINHÁZ.

Fehér Vilmos színtársulata igyekszik a közönség igényeit kielégíteni, azonban a közönség egyáltalán nem mutat érdeklődést a színház iránt. Ezért valószínű, hogy a szezon kénytelenek lesznek színészeink idő előtt befejezni.

Heti műsor:

Kedd: Gazdag leány.

Szerda: Vig özvegy.

Csütörtök: Sztrájkol a gólya.

Péntek: A cigány.

Szombat és vasárnap: Kis kadett.

— Négyszázéven keresztül csak katonának és adófizetőnek kellett a magyar. Azt akarod, hogy ezután is így legyen??

Épület és butor-

munkát a legkényesebb igényeknek megfelelőleg készítenek 1-0

Szalay és Dankovits
épület- és bútortársaságok

ZALAEGERSZEG Farnegmunkáló telep:
ISKOLAKÖZ 2. SZAM. Ürményi-utca 7.
ALLANDÓ KÉSZBUTOR RAKTÁRI

Egy tanoncot uri szabó-
sághoz felveszek. **STEINER.**
Jákum utca.

Keményfából kitermelt **faszenet**
3-3 szállít Zalaegerszeg vasuti állomásra, különként 7 koronától 10 koronáig kicsinyben és nagyban
BENCsik JÓZSEF és TESTVÉRE
PAIZSSZEG, u. p. BARABÁSSZEG.

Egy butorozott szobát keresek.
Cím megtehető a kiadóhivatalban. 3-3

Elpusztulhat minden,
csak a jó beton nem!
Üreges betonkö, hód farku és hornyolt cement-tetőcserep, mozaik és terrazolapok minden színben (hydr. sajtón), műmárványlap, csőmőszölt betonsző, beton kerítésoszlop minden egyéb műkö és betonárkat gyárt és raktáron tart
HORVÁTH ISTVÁN
cementárú- és műkögyár
Zalaegerszeg, Tóthossy-utca. Telefon 109.

Zalaegerszeg vasuti menetrendje.

É R K E Z E S			I N D U L Á S				
Óra	Perc	Honnan	Csatlakozik	Óra	Perc	Hova	Csatlakozik
7 04		Zalalövő*		3 40		Zalalövő*	Nórmedra át Budapestre és Péterváro
7 05		Zalaszentiván	Szombathelyről	4 15		Sárvár	
7 37		Rédics		5 35		Zalaszentiván	Nagykanizsán át Bpestre
8 34		Zalaszentiván	Bpestről Nagykanizsán át	6 30		Celldömök	Győrön át Budapestre
9 40		Celldömök	Budapestről Győrön át	7 11		Zalaszentiván	Szombathelyen át Wien
17 09		Zalaszentiván	Szombatselyről	13 30		Rédics	
19 24		Zalaszentiván	Bpestről Nagykanizsán át	15 10		Celldömök	Győrön át Budapestre
19 15		Zalalövő*	Bpestről Gyors Körnenden át	15 20		Zalalövő*	Muraszombat felé
19 54		Sárvár	Bpestről gyors, hód, csütörtök, szombat	15 45		Zalaszentiván	Nagykanizsán át Bpestre
20 25		Celldömök	Budapestről Győrön át	17 45		Zalaszentiván	Szombathely Győrön át Bpestre

* Vasárnap kivételével naponta.

HA UTAZIK, váltsa meg jegyét a MENETJEGYIRODÁBAN. Ugyanott külföldre az összes menetjegyek megrendelhetők és az utlevelek viamja mérsékelt díj mellett megszerzethetők.

„Gosler” féle likőrhőmérőgépek gyári lerakata

SKRIBA és NEMETH

lúszér-, gyarmatárú és
csemege kereskedésében

ZALAEGERSZEG

Szolid árak. (4-4) Pantos és figyelmes kiszolgálás.

2 HOLD SZŐLŐ

9800 tőkével betelepítve, téglá pincével, lakással, 1 hold kaszálóval, 13 hold prima szántófölddel azonnal eladó. Értekezni lehet Horváth János igazgatónál.

Elsőrendű
minőségű

ing- és blous-
zephirek

gyönyörű
választékban
megérkeztek

SCHÜTZ

TAHY R. UTÓDA KAKAS ÁGOSTON

KÖNYVNYOMDÁJA, PAPIR
ÉS IRÓSZERKERESKEDÉSE
ZALAEGERSZEGEN
AZ „ARANY BÁRÁNY” ÉPÜLETÉBEN.
ALAPITTATOTT 1842-BEN.
TELEFON 131 SZÁM

Nyomdalmunkák:
meghívók, falragaszok, üzleti és családi értesítések, névjegyek stb. izléses, csinos kivitelben.
**Irodalmi és zenemű-
ajdonságok, művészi
képeslapok és képek,
levélpapírok** (díszdobozok és mappák), **Íródeszerek,**
Írópapírok legjobb minőségben, legolcsóbb napi árban
A „Zalavármegye” kiadóhivatala

A Zalavármegye

egyes számai kaphatók:

Özv. Bogovics Jánosné Makócai-utcai dohányárud.
Horváth Ferenc Csányi-utcai dohányárudájában.
Kakas Ágoston könyv- és papirkereskedésében.
Spitzer Hugo Kossuth Lajos-utcai dohányárudájában.
Özv. Vajda Áronné Wlassits-utcai dohányárudájában.
Zsombólyi József ujjapavillonjában a Fő-térren.

Hirdetéseket és előfizetéseket felvesz
Kakas Ágoston könyvnyomdája
Zalaegerszegen. Telefon 131.

Csak 1 korona
esik egy könyv használatáért
1napra

A KULTURA kölcsönkönyvtárban. Bővebb felvilágosítást a KAKAS-nyomdában

D. Horváth Imre

VAS, SZERSZÁM, VASALÁS, CEMENT, KERÉKPÁR, VADÁSZFEGYVER,
VARRÓGÉP KERESKEDÉS, MŰLAKATOS ÉS FEGYVERJAVÍTÓ MŰHELY

Telefon 54.

ZALAEGERSZEG

Telefon 54.

Hirdetéseket

a legjutányosabb díj-
szabás mellett vesz fel a

Zalavármegye

kiadóhivatala Zalaegerszegen.
Kakas-nyomda. Telefon 131

Előfizetési ár:

Egész évre . 480 K
Fél évre . 240 K
Negyed évre . 120 K
Egyes szám . 4 K

Hirdetések
milliméter díjazású
asortól számítottak

ZALAVÁRMEGYE

Szerkesztőség
ZALAEGERSZEG,
Kisfaludy-utca 8. sz.
Telefon 55 sz.

Kiadóhivatal:
ZALAEGERSZEG,
Széchenyi-tér 5. sz.
Telefon 131 sz.

Laptulajdonos: „Zalavármegye” lapkiadótársaság

TÁRSADALMI ÉS POLITIKAI LAP
HEGYESIENK HETENKÉNT HÁROMSZOR

Felolós szerkesztő: KORBAI KÁROLY dr.

„Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában,
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország felláadásában Amen.”

Országok bukása.

A költő remekbevéselt szavai merednek elének félelmetes igazsággal, mikor napjaink fekete nyomoruságának okát keressük. A költő évezredek megülledett igazságát dörögte fülünkbe, mikor országok romlását az erkölcs romlásában látta. „Minden ország támasza, talpköve a tiszta erkölcs.” Igazság, szomorú igazság ez! Szomorú, mert országok vétettek az erkölcs tisztasága ellen és országok buktak bele. Régen is, most is.

Az erkölcs elfajulása egy nagy sírás hajnala, az erkölcs romlása egy nagy koporsószögezés nappala és az erkölcs hiánya egy nagy temetés alkonya. Pusztulás, romlás jár az erkölcstelenség nyomában.

Ha egy egész ország veti bele magát a léhaság karjaiba a romlást, pusztulást, tragédiának nevezhetjük. Ilyen tragédiákban nem szűkölködik a történelem, a legnagyobb tanítómester. Láttunk hatalmas birodalmakat, melyek gúzsban tartották a világot és ezeket a világhatalmasságokat maroknyi, de összetartó és istenfélő, erkölcsös nép letaszította trónjáról. Mert erőt adott nekik a tiszta, természetes erkölcs.

A huszadik század szomorú állomáshoz érkezett. Az emberekből hiányzik a fogékonyság a tiszta erkölcs iránt és a trónon a könnyelműség, a léhaság ül. Tömjénezők nem hiányoznak a zsámoly mellől. A tömjénfűst elveszi szemük világát, nem látják a valót, csak álomképeiket, nem érzik a közelgő vihart, csak langy, puhító májusi szellő cirógatását érzik arcukon.

S míg himnuszt zengenek az érzékség istenasszonyának, az ajtón már kopogtat a hideg rém, a pusztulás.

Egyesek bukása az ország bukása is, mert a nagyközösség egycdekből préselődik össze.

Az erkölcs eldurvult. Lépten-nyomon felénk kiabál a kísértő való: Vigyázz, országösszeomlás kísért.

Mi halljuk a kiáltást, de fülünket bedugjuk, mi nézzük a pusztulást, de nem látjuk, mert befödjük szemünket.

Pedig ez a bukás végzetes lenne. Feltámadás nélküli. Örök. És szégyenletes.

A természet nagy ur! Még országok sem játszhatnak vele! A természet pedig maga a tiszta erkölcs!

Ne prédáljuk el jogainkat az élöthez és ne kacérkodjunk az öröktől lévő és örökké élő természettel. Mert minden bűnünkért rettenetesen meglakolunk. Magunk pusztulásával és országok bukásával.

Küzdelen a gyermekhalandóság ellen.

Az amerikai Vöröskereszt Egylet és a Stefánia Szövetség munkája. — Munkában a zalaegerszegi anya és csecsemővédő rendelő intézet. Milliós berendezés —

A „Zalavármegye” tudósítójától.

Zalaegerszeg, 1922 április 26.

A világháború mérhetetlen nyomoruságot zúdított nyakunkba. A rendkívüli idők kiforgattak bennünket mindenünkből, tehetetlenek lettünk, nyomorékok lettünk. Nem fordítottunk, mert nem fordíthattunk gondot a jövő Magyarország egyedüli reménységére a fiatalságra sem. Az ijesztő arányú gyermekhalandóság kétségbeesített minden horát féltő és szerető hazafit. E nagy gyermekhalandóság megakadályozására Amerikában több millió dollárt gyűjtöttek össze és Amerika vette kezébe a munkát. Az amerikai Vöröskereszt Egylet minden országban — lett legyen az győző, vagy legyőzött — fiókot állított fel. A magyarországi fiók élén Pedlow kapitány áll, kit mindannyian ismerünk. Az amerikai Vöröskereszt Egylet a Stefánia szövetséggel kapcsolatot létesített és közös munkával serénykednek a gyermekhalandóság leküzdésében.

Az ország egyes helyein összesen 54 — rendelő intézetet állítottak fel, melyeket bűtorzáttal, orvosi műszerekkel, kötöző- és gyógyszerrel, csecsemő kelengyékkel szereltek fel teljesen ingyen.

A csecsemő és anyavédő intézet célja az ijesztő mérvűket öltött gyermekhalandóság csökkentése, jobban mondva a gyermekhalandóság megakadályozása, a baj megelőzése.

Ilyen rendelő intézet Zalaegerszegen is alakult és március elsejével már meg is nyitott a budapesti központi szervező iroda irányításával, mely iroda szorosban együttműködik az Országos Stefánia Szövetség irodájával. Az intézet élén Németh János dr. gyermekorvos áll.

Munkatársunk felkereste Németh doktort, ki az intézet működéséről a következőképp nyilatkozott:

Feladatunk, hogy a terhes anyákat, a csecsemőket és egy évtől három éves korig levő gyermekeket ellenőrzés alá vegyünk abból a szempontból, hogy kioktassuk és tanácsal lássuk el a szülőket, megakadályozzuk és megelőzzük a bajt. A folyó hó elsején Budapesten megtartott gyermekorvosi konferencia azonban nemcsak az egészséges csecsemőkkel való foglalkozást tűzte ki célul, hanem a beteg csecsemők kezelését és ellenőrzését is.

Az intézet jelenleg a kórház melletti pavilonban van elhelyezve, mely eredetileg gyermekórháznak épült. Ez az intézet a leendő csecsemőkórház alapja.

A felszerelést az Amerikai Vöröskereszt Egylet bocsátotta rendelkezésre teljesen ingyen. A felszerelés értéke kb. 2 millió korona. A kiadásokat is ez év júniusáig az Amerikai Vöröskereszt fedezi, ez idő után pedig részben a város, részben a Stefánia Szövetség.

Szülőotthon létesítése is tervbe van véve, azonban sajnos egyelőre csak lerv marad.

Rendelési idők: csecsemőknek hétfő, szerda és szombat 8—10 óráig.

Egy-három évesek részére pénteken fél nyolc órától fél tízig.

Terhes anyáknak kedden és csütörtökön 10 órától tizenkét óráig.

Az intézet minden rendű és rangú érdeklődőnek rendelkezésére áll valláskülömbőség nélkül. Azért bárki bátran fordulhat az intézethez.

Rendelkezésre áll szülészeti vándorkelengye is, akinek szüksége van rá, kölcsön kaphatja.

Az anya- és csecsemővédő rendelő intézet épen az utolsó órában jött segítségre. Nagy szükség volt rá. Ifjuságot ment meg, Magyarországot.

A nagyközönséghez s a zalai tanítókhöz

Dübörögve vágat a világ felett a végzet szekere. Utját mindenfelé véres teteinek, romhalmaz, pusztulás jelzik. Rohanásában milliók jajkiáltása, vesztett boldogság, porba hullt remények, meghiusult álmok, szétört ábrándok felett ézett keserű zokogás kíséri. De annyi gyász és siralom, fájdalom, bánat és annyi veszteség e világhalásból nem szakadt egy népre sem, mint reánk árva magyarokra. Romokban egy ezer éves ország, ködbe vesztett egy dicsőséges múlt, sirba hanyatlott egy nagy ígéretekkel teljes jövő. Annyi sok kincsünkből nem maradt egyéb, csak a nemzet sorsát sirató költő szavai szerint, „egy szentelt fájdalom”.

Ugy kellene lenni, hogy ez a fájdalom minden léleknek a tisztító léze legyen. De mit látunk? Hogy ennek hangjait messze tulharsogja a romok felett zsihvásárt ülők piaci lármája. S ők szemébe nevetnek mindazoknak, kiknek lelkében még eszmények tüze ég és egy ezer éves oltárkép elé járnak imádkozni. Mit nekik a haza? Mit a jövő? Minden a ma és minél nagyobb konc, bármilyen áron. Ha nyomorgók panasza és átka, sir felé támolgyó sápadt éhezők nyöszörgése is tapad hozzá: a becsület beomolása, a tisztesség sárba tiprása, meggyalázása árán is. Terjed a mételey, a züllés; még mélyebb lesz a szakadék, melybe zuhanunk s a feltámadás fénykévéje helyett az enyészett sötét köde nehezedik maradék országunkra.

Pártos magyarok a romhalmazból köveket ragadoznak, hogy egymást agyonütsük. A karok nem munkára lendülnek, hanem egymás bántalmazására emelkednek. Az elmék nem az alkotás útját keresik, hanem az egymás ellen való cselszövés, gáncsvetés terveit szövök. A szívek nem szeretetben dobannak össze, hanem a gyűlölködés heve tüzei azokat. A csonka törzsöket sebzik ezer gyilokkal, öntözik a tövét halálos méreggel s míg unottá s a hivattanok ajkán is közhellyé lesz a „Magyar Hiszekegy”, a külső ellenség kajáját örömmel lesi a pillanatot, hogy végleg elsöpörjön bennünket a föld színéről.

De hát nincs sehol egy csillag, nincs egy fényugár, mely biztató fényt vetne a sötét

éjszakába? Hát a magyar feltámadás, a magyar jövő kapujában nincsenek őrállók, építők, alkotók? Vannak! Ezek pedig a magyar iskolák és a magyar tanítók! Ők élesztik a hitet, mely szárnyat ad a léleknek, hogy a földön rátapadt salaktól megtisztulva, felemelkedjék egy szebb, nemesebb, eszményibb világba.

Az Isten, — haza, — emberszeretet. Önzetlen áldozatkészség, a hűség és becsület ezek azon vezéreszmék, melyek az iskola munkájának utjelzői. Ezek azon pillérek, melyeken a romlás közepette megállhatunk s a jövőnek is ezekre kell épülni. Ezeket az eszméket plántálja az iskola állandóan az új nemzedék szívébe, akként, hogy vérré megtestesült valósággá s tettekész elhatározássá váljanak.

Az iskola falai közé nem hatol be a koncert túlekedők lármája, a gyűlölködés zsvaja. megtörik rajt a sötétlelkű konkolyhintők romboló munkája.

És mint a világító toronyra annál nagyobb szükség van, minél vészesebb a tengeren az elemek tombolása s fénye annál tisztább és biztosabb utjelző, minél nagyobb sötétség veszi körül: így az iskola hivatása is annál magasabb, eszményi célja annál ragyogóbb, minél jobban merül a világ a bűnök éjszakájába s a romlás tengerén minél messzebbre tévelyedett.

Az eszmények világában apostolkodik szüntelen a magyar tanítóság igénytelenül, a világtól legtöbbször észre sem véve, távol minden külső figyeltől. De abból a kis tüzeckéből, melyet szakadatlanul szítanak, lángok lesznek; a lángok egyre nőnek, egyszer csak összelelkeznek s ráfestik a feltámadás hajnalpírját a sötét magyar égre.

De a tanítóság érdemeivel nem szokott hivatkozni soha, valamint sebeit sem szokta mutogatni. Pedig nem volna csoda, ha összeroskadtának a sok nyomasztó gond súlya alatt, melyek napról-napra malomkő gyanánt őrlik akarateréjét s a lélfenntartás nehézségei megölnék erős hitét, lelkes bizakodását.

S míg ott volt és van mindenütt, ahol nyomort kell enyhíteni, könnyeket szárítani s a könnyűletesség, irgalom esdő és részvétet kellő szavát annyiszor felemelte az élet száműzöttjei érdekében s a különböző társadalmi és kulturális akciók létrehozásában mindig közreműködött, addig a saját érdekei istapolására a társadalom segítségét még ez ideig nem kérte és soha igénybe nem vette. Most kénytelen odafordulni! De most sem mint tanítók appellálnak a társadalom jóindulatára, hanem mint szülők, azok érdekében, kik nekik is, mint minden szülőnek legdrágábbak, a gyermekek érdekében.

Közel 50 esztendeje alakult meg a tanítók összekuporgatott filléreiből „Eötvös-alap” néven az a humanitárius egyesület, mely megteremtette a főiskolákon tanuló tanító gyermekek iskoláztatásának megkönnyítésére a „Tanítók Háza”-t, mely szeretettel fogadta be és ölelte keblére a magyar tanítók gyermekeit, otthont adva nekik az otthon helyett s nevelt belőlük a hazának derék polgárokat s képzett munkásokat a magyar társadalomnak s a magyar hazának.

A „Tanítók Háza” most válsággal küzd, a gond bekopogtatott ajtaján s az inség sárga arca vigyorog be azokon az ablakokon, melyek mögött a tanítógyerekek készülnek megfeszített erővel a nemzetépítő munkára.

Eddig ez a nagyrahitott intézmény saját erejéből tartotta fenn magát, most az adakozók, megértők jószívéhez kénytelen fordulni, mert önmagán többé segíteni nem tud s a társa-

dalom legszélesebb rétegeitől várja a minél gyorsabb segítséget.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter ur a belügyminiszter urral egyetemben e célból országos gyűjtés rendezésére adott engedelmet, azon belátástól indítva, hogy ezen ügy közös magyar érdek, a magyar kultúra kérdése, aki tehát ennek áldoz, egy nagyobb eszmei cél érdekében rójja le a kötelező áldozatot.

Vármegyének királyi tanfelügyelője május 8-át tűzte ki a gyűjtés eszközzésére az u. n. „tanítónap” megtartására.

Zalai tanítók! Ne legyen közületek egy sem, aki tétlen marad e napon! Ha valaha, most hatványozott mértékben emeljétek fel kéréseket az olyannyira szívünkhöz nőtt nemes ügy érdekében s keressétek meg a legalkalmasabb módot, hogy akciónk a nagy horderejű célhoz képest minél megfelelőbb eredménnyel záruljon.

Magyar közönség! A tanítóság visszafojtott lélekzettel várja, hogy kérés szava talál-e megértő visszhangra? Aki már valaha aggódott gyermeke sorsa felett, aki csak némileg is méltányolni tudja a tanítói hivatás fontosságát, annak szíve és keze nem maradhat zárva. Segítsétek tehát legalább a gondok egy részének malomkővét elhengeríteni annak az újjáépítő munkának útjából, mely a tanítók vállaira nehezül.

Ha pedig csalódnia kellene a tanítóságnak, ez fájóbb sebet ütne rajta a sors bármely ostorcsapásánál.

Erős a hitünk, hogy nem fogunk csalódní! Adományt elfogad minden tanító, eselleg azok alulirt vármegyei tanítótestületi elnökhöz is küldhetők.

Zalaegerszeg, 1922. április 25-én

CSISZÁR JÓZSEF
a Zalavárm. áll. tanító-
testület elnöke.

SZALAY SÁMUEL
főjegyző.

A vasúti teljesítmény fokozása.

Június elsején lép életbe az új menetrend — Több vonat lesz. — Nagyobb lesz a vonatok sebessége.

A „Zalavármegye” tudósítójától.

Zalaegerszeg, április 27. Hegyeshalmy Lajos kereskedelemügyi miniszter Szombathelyen tartott programbeszédében, mint arról előző számunkban röviden hírt adtunk, megemlékezett a vasúti közlekedés javításáról. A miniszter kijelentése szerint rövid időn belül megközelítjük e téren a béketeljesítményt.

A vasútnak a háború előtti teljesítménye napi 200 ezer kilométer volt. A június elsején életbelépő új menetrend szerint a napi teljesítmény 50 ezer kilométer lesz. Ha már most a háború előtti 200 ezer km. napi teljesítményt redukáljuk Csonkamagyarországra, az ma 66 ezer kilométernek felelne meg, úgy, hogy a mostan életbelépő menetrend már majdnem megközelíti a béketeljesítményt.

Azokon a mellékvonalakon, ahol most csak hetenként kétszer-háromszor közlekednek a vonatok, a június elsején életbelépő menetrend szerint naponta legalább egy vonatpár, de a legtöbbször kettő fog közlekedni.

A gyorsvonatok ezentúl rendes vonatként közlekednek, megszűnik a gyorsvonatoknak, mint különleges vonatoknak, az intézménye, amelyek tudvalevőleg csak magasabb viteldíjak mellett voltak igénybe vehetők.

A vonatok gyorsasága is emelkedni fog. A maximális sebesség most 60 km, június elsejétől már lesznek vonatok 80 kilométeres sebességgel, sőt olyanok is, amelyek 90 kilométeres sebességgel haladnak.

IV. Károly és az integritás.

A legitimista tábornak egyik legkedveltebb és egyik legcsábítóbbnak szánt érve IV. Károly visszahívása mellett az volt, hogy az integritás nélküle el sem képzelhető. Ez a föltevés önkényes, hiszen az integritási reményeknek egyik legfontosabb alapját, a magyar faj erejébe vetett bizalmat veszi semmibe. Ettől eltekintve érdekes megvizsgálni azt a kérdést, vajjon IV. Károly még király korában miképpen viselkedett az ország területi épségének gondolatával szemben.

Érdekes adatokat találhatunk erről nézve egy nemrégiben megjelent igen lojális osztrák könyvben, mely *Kaiser Franz Joseph I. und sein Hof* címmel jelent meg.

Van egy rész ebben a könyvben, amely érdekes világot vet arra, hogy IV. Károly miképpen becsülte meg hazánk integritását. A könyv 248. oldalán a következőket olvassuk:

„Károly császár ezekben a cikkázó villámoktól hasogatott zivataros napokban az elképzelhető legszerencsétlenebb szerepet játszotta. Amidőn Ausztriában elvesztette hatalmát, Magyarországra sietett és abban a reményben, hogy Anglia és Franciaország segítségével legalább ezt a királyi trónt megtarthassa magának, egész családjával Qüddölnön szállott meg . . . *de egyidejűleg suba alatt tárgyalásokat folytatott a csehekkel és jugoszlávokkal, kiknek kedvező eredmény esetén magyar területek átengedését ígerte. De semerre sem tudott boldogulni, mert kétszínű játéka hamarosan lelepleződött.*”

A legitimisták érveléseivel szemben minden alkalommal hivatkoznunk kell tehát arra a szomorú valóságra, hogy a volt király az összeomlás előtt és alatt egyáltalában nem ragaszkodott hazánk területi épségéhez, hanem a Habsburgok családi politikájáért feláldozta volna azt. Ne felejtjük el azt sem, amit *Hohler* angol követ mondott annak idején, hogy *IV. Károly Magyarországot csak nagyhatalmi törekvéseinek létrájául akarta felhasználni.*

TÁVIRAT-TELEFON.

A Magyar Távirati Iroda jelentései.

A közalkalmazottak szakértekezletének előkészítése.

Budapest, április 26. A KANSz mai elnökségi ülése a szombaton tartandó szakértekezlet előkészítésével foglalkozott. A közalkalmazottak körében az egyre fokozódó drágaság következtében nagy nyugtalanság mutatkozik és így az országos szakértekezleten előreláthatólag nagy tömeg fog résztvenni.

A határmegállapító bizottság magyar területen.

Budapest, április 26. Az Arad-, Békés és Csanád vármegyék területére rendelt határmegállapító bizottság a megszállott Nagyváradról magyar területre érkezett. A bizottság élén Szentmiklóssy Andor követségi tanácsos áll.

Herczeg Ferenc nem lép fel.

Budapest, április 26. Herczeg Ferenc, a kitűnő magyar író, a bácsalmási kerület hivatalos jelöltje bejelentette a párt vezetőségének, hogy nem óhajt fellépni a választásokon.

Lloyd George Genovában marad.

Genova, április 26. Hivatalos angol helyen teljesen alaptalannak mondják azt a hírt, hogy Lloyd George e hét folyamán visszatér Londonba. Lloyd George a békepaktum megkötéséig Genovában marad.

Lloyd George javaslata a jóvátételi kérdés tárgyalásáról.

Genova, április 26. A mai nap és valószínű az egész konferencia legnagyobb eseménye Lloyd Georgénak az az éppen most ismeretessé vált javaslata, hogy Genovában vegyék tárgyalás alá a jóvátételi és esetleges szankciók kérdését. Lloyd George ezt a javaslatot már délelőtt közölte Barthouval az Alberti-villában folytatott tanácskozás alkalmával. Hozzátette, hogy boldog lenne, ha Poincaré személyesen venne részt a tanácskozáson. Barthou megígérte, hogy a javaslatot megküldi Párisba.

Sándor király Párisban.

Belgrád, április 26. Sándor király tegnap Bukarestből Párisba utazott.

A svéd király balesete.

Grenoble, április 26. A svéd király gépkocsija összeütközött egy másik kocsival. A király zúzódásokat szenvedett, szárnysegéde pedig súlyosan megsebesült.

Megvizsgálják a német-orosz szerződés érvényességét.

London, április 26. Genovából megerősítik azt a hírt, hogy Lloyd Georgénak az a szándéka, hogy a legfelsőbb tanácsnak Genovába való egybehívását indítványozza. A legfelsőbb tanács meg fogja vitatni a német-orosz szerződés érvényességét a versaillesi szerződéssel való összefüggésében.

A felsősziléziai területek átadása.

Oppeln, április 26. A szövetségi bizottság Németország és Lengyelország képviselőit május negyedikére megbeszélésre hívta össze, hogy előkészítse a megszállt felsősziléziai területek átadását.

Kommunisták és fascisták összetűzése Flumében.

Triestből jelentik: Szombaton este egy fascista csoport haladt végig Fiume utcáin és néhány kommunistaival találkozott. A fascisták fegyvert emeltek a kommunistákra, megállították őket és kutatni kezdtek náluk. Közben az egyik kommunista revolvert ragadott, két lövést tett, mire a kommunisták futásnak eredtek, miközben hátrafelé lövöldöztek. A fascisták utolérték a kommunistákat, elfogták és megmotozták őket. Mindannyiuknál bombákat találtak. Vasárnap délelőtt a fascisták egy Szabatin nevű pékmester műhelye elé vonultak, aki közismert kommunista érzelmű. Szerintük ő volt a revolveres merénylő. Szabatin tiltakozott, de a fascisták félholtra verték.

Amerikai farmerok Oroszországban.

Belgrád, április 26. Bolseviki lapok közlik, hogy Amerikából Oroszországba költözött 150 farmerből álló társaság, amely a szovjet-kormánytól koncessiót kapott háromezer pesztni föld művelésére. Ez a csoport az első mezőgazdasági, közkereseti társaság Oroszországban. Nemrég közölték azt a hírt is, hogy egy német tröszt százezer hold föld megművelésére kapott engedélyt.

Cseh tiltakozás a külföldi beavatkozás ellen.

Pozsony, április 26. A tót nemzeti és néppárt, a kisgazdapárt, a cseh szociáldemokrata munkáspárt és a felvidéki cseh szocialista párt végrehajtó bizottsága üzenetet küldött Benes miniszterelnöknek Genovába, amelyben utalnak arra a napi jelentésre, hogy a tót néppárt végrehajtó bizottsága deputációt küldött Genovába, amely küldöttség a cseh állam belpolitikai kérdéseiben közbejár egyes külföldi tényezőknél. Az említett pártok végrehajtó bizottságai tiltakoznak az ellen, hogy a cseh állam belügyeibe külföldi tényezőket vonjanak be.

HIREK.

— Halálozás. Fangler Ferenc pénzügyi számellenőr három éves Dezső nevű fiacskája az éjjel sarlachban meghalt. A szülőket lesújtotta egyetlen gyermekük korai és hirtelen halála.

— Megzavarták Friedrich programbeszédét. A zalaegerszegi választókerület keresztény ellenzéki érzelmű választóinak képviselőjelöltje Friedrich István az elmúlt vasárnap programbeszédet tartott Zalaistvádon és Bakon. Zalaistvádon az őt kísérő Fangler Béla is beszélt, jobban mondvá csak szerelelt volna beszélni, mert közbeszólásokkal állandóan zavarták. A hallgatóság Horthy Miklóst és Bethlen miniszterelnöktől éljenezte. Bakon a folytonos közbeszólás miatt Friedrich alig tudta beszédét megtani. Így fest a „djadalút”.

— Hadirokkantak figyelmébe. A hadirokkantak nyugdíjügyekben ne utazzanak fel Budapestre, hanem minden kérelmükkel, panaszukkal az előjárósághoz forduljanak. A nyugdíjügyekben történő esetleges utazások kiadását nem fogják a jövőben megtéríteni.

— Posta és rakodó állomás Teskándon. Teskándon mozgalom indult meg rakodó állomás és posta építése ügyében. E célból legközelebb küldöttség fogja Kotbenschlag Béla főispánt felkeresni.

— Meghívó. A Nyugatmagyarországi Cserkész Szövetség (mint a M. Cs. Sz. III. kerülete) f. évi április hó 29-én 16 órakor a szombathelyi vármegyeháza nagytermében tartja rendes közgyűlését, melyre rendes, alapító és pártoló tagjait tisztelettel meghívja az elnökség. Targysorozat: Meghívó: évi jelentés; zárszámadás előterjesztése; költségvetés 1922. évre; indítványok; vagyoni és egyéb határozatok; tisztujtás; új tisztikar székfoglalója és zárszó. Másnap, azaz vasárnapon délelőtt 10 órakor a kulturpalota termében cserkész-vezetői kongresszus tartatik, melyre különösen a szülők, pártfogók és tanfériak szives megjelenését kéri a szövetség.

Igazolvány nélkül tilos az élelmiszer-szállítás. A közlelmészeti miniszter rendeletet adott ki, mely szerint szállítási igazolvány szükséges a búza, rozs, árpa, zab, köles, tengeri, valamint ezek őrlményei, továbbá a burgonya, az élelmiszerek körébe eső sertés és szarvasmarha, hús, szalonna, háj, zsír, hűskészítmények vasúton, hajón vagy közforgalmu gépkocsin való szállításához. A rendelet vonatkozik az országhatárterületéről a határsávban fekvő állomásokra, valamint a határsávban fekvő vasútállomások egymásközi forgalmára.

— A hamis ötezer koronásokat be kell szolgáltatni. Legutóbbi számunkban megemlékeztünk már arról, hogy Budapesten az ötezer koronásokat hamisították. Akinek birtokában ily hamis pénz van, saját érdekében szolgáltatassa be a hatóságoknak.

— A balatonendréd csipke Sümegen. Sümegen a polgári leányiskola harmad és negyedosztályos növendékei balatonendréd csipkét készítenek. Az oktatást a polgári leányiskola kézimunka tanára, özv. Eichelené urnő, látja el.

KÖZGAZDASÁG ÉS PÉNZÜGY.

Budapest, 1922 április 27.

Zürichben:

	Április 25.	Április 27.
a magyar korona	0.70	0.65
az osztrák korona	0.06 ³ / ₄	0.06 ³ / ₄
az osztr. bélyegz. bankjegy	0.0678	0.0678

Budapesti tőzsde.

Valuták:

	Április 25. kor.	Április 25. fill.	Április 27. kor.	Április 27. fill.
Napoleon	2965	—	3500	—
Font	—	—	—	—
Dollár	696	—	772	—
Francia frank	—	—	—	—
Lengyel márka	—	20	—	21
Márka	3	05	2	85
Lira	39	—	39	—
Leu	5	24	5	60
Cseh korona	13	80	15	35
Dinár	10	90	10	65
Svájci frank	—	—	—	—
Osztrák kor.	—	9 ¹ / ₂	—	10 ¹ / ₂

Devizák:

Amsterdam	—	Prága	1532
London	3450	Stokholm	—
Newyork	—	Zürich	—
Berlin	280	Bécs	10
Milano	—	Zágráb	280
Páris	—		

Arany-ezüst értékek:

20 K-s arany	3100	Ezüst forint	145
Ezüst korona	59	Ezüst 5 K-ás	290

Terményjelentés.

Budapest, 1922 április 27.

	Április 25. Kor.	Április 27. Kor.
Búza	3100	3200
Rosz	2500	2250
Árpa	2500	2350
Zab	2500	2350
Tengeri	3100	2950
Köles	2600	2600
Repce	—	—
Korpa	—	1700

Piaci árak.

Zalaegerszeg, 1922 április 27.

	Április 25. korona	Április 27. korona
Marhahús	112	112
Borjuhús	120	120
Sertéshús	120	120
Tojás	8	8
Tej	16	16
Sertézsír	240	240
Burgonya kg.	11	11
Csirke, rántani való	—	—
Csirke, sütni való	—	—
Levestyuk	120	120

Külföldi pénzeket (dollárt, dinárt stb.)

arany- és ezüstpénzt legmagasabb napi áron vásárol

Fenyvesi Bankbizomány,
Zalaegerszeg, Fő-tér. 4-52 Telefon 38.

Egy pult és egy üveges bolti állvány eladó. Cím a kiadóban

HUBER ELZIKE

a 7 éves csodaprimadonna.

Magyarország legkisebb és legbájosabb művésznője, aki Budapest, Bécs, Innsbruck, München, Hamburg, Berlin, Drezda, Lipcse és több világvárosban óriási sikert aratott.

MŰVÉSZELŐADÁST

tart Zalaegerszegen, folyó évi április hó 29-én és április 30-án

szombaton este fél 9 órakor, vasárnap délután 4 órakor és este fél 9 órakor

az Arany Bányá nagytermében.

Naponta új műsor és új kosztümök!

HELYÁRAK: Páholy 5 személyre 500 K, fenntartott hely 100 K, I-ső hely 80 K, II-ik hely 60 K, állóhely 20 K, karzat 10 K vigalmi adóval együtt. Vasárnap délután mérsékelt helyárak: Páholy 350 K, fenntartott hely 70 K, I. hely 60 K, II. hely 40 K, állóhely 15 K, karzat 10 K.

Jegyek előre válthatók a színházi pénztárnál.

Alomba illő csodapalotában, Schönbrunnban készült az Edison szombati remeke:

Gróf Cagliostro

Hat felvonás.

— Ismét emelik a dohány árát? Egy budapesti hétfői lap arról értesül „beavatott” helyről, hogy május elsején a dohánytermékek árát ismét emelni fogják. Az emelés a lap értesülése szerint 35 százalék lesz. A hirt nem erőltették meg, így csak fenntartással közöljük. Ha az emelés megfelel a valóságnak, a dohányosok nyugalomba helyezhetik cigaretta tárcáikat.

— Erélyes intézkedések a hazárdjátékosokkal szemben. Budapesten valósággal gombamódra szaporodnak újabb időben a kártyabarlangok; a hazárd-játék pedig szinte szenvedély lett. Ezen állapotok megszüntetését elrendő, új rendelet kibocsátásán dolgoznak, melynek értelmében a hazárd-játékosokat nemcsak pénzbüntetéssel, hanem elzárással is sújtják.

— Országos cserkészkiállítás. Május hóban Budapesten országos cserkészkiállítás lesz. A zalaegerszegi csapatok közül eddig csak a zalaegerszegi 71. sz. Zrinyi csapat nevezett be.

— Az antant-misszió is fizet. A belügyminiszter a főváros pénzügyi osztályával közölte azt az elhatározását, hogy ezentúl az antant-missziók tagjai is kötelesek a szállodaadót megfizetni. Fizethetnek, a mienkből fizetik.

SPORT.

Az osztrák-magyar mérkőzés magyar válogatott csapata.

Budapest, április 26 Kiss Gyula szövetségi kapitány a ma délután megtartott mérkőzés alapján a vasárnapi osztrák-magyar mérkőzésre a következő csapatot állította össze: Neuhaus (III. ker. TVE), Vogl II. (UTE), Mandl (MTK), Kertész II. (MTK), Obitz, Blum (FTC), Opata, Molnár, Orth (MTK), Seiden (UTSE), Tóth (FTC).

A „Magyar-Francia Biztosító Részvénytársaság” zalaegerszegi főügynökségénél irodai gyakornok

(nő vagy férfi) felvétetik. — Pályázók irataikkal személyesen jelentkezhetnek a Központi Takarékpénztárnál levő irodában

Özv. BAUER JAKABNÉ született STERN GIZELLA úgy a saját, valamint összes hozzátartozói nevében fájdalomtól lesújtott szívvel jelenti, hogy szeretett férje, a legjobb testvér és rokon

BAUER JAKAB

SZAPPANGYÁROS

zalaegerszegi lakos tevékeny életének 57-ik, boldog házasságának 27-ik évében rövid szenvedés után ma délelőtt 9^{1/2} órakor elhunyt.

Temetése pénteken délután 2 órakor lesz.

Zalaegerszeg, 1922. április 27.

NYUGODJÉK BÉKÉBEN!

Zalaegerszeg vasúti menetrendje.

É R K E Z E S			I N D U L Á S		
Óra	Perc	Honnan	Óra	Perc	Hova
		Csatlakozik			Csatlakozik
7 04		Zalaivő*	3 40		Zalaivő*
7 05		Zalaszentiván Szombathelyről	4 15		Sárvár
7 37		Rédics	5 35		Zalaszentiván Nagykanizsán át Bpestre
8 34		Zalaszentiván Bpestről Nagykanizsán át	6 30		Celldömök Győrön át Budapestre
9 40		Celldömök Budapestről Győrön át	7 11		Zalaszentiván Szombathelyen át Wien
17 09		Zalaszentiván Szombatselyről	13 30		Rédics
19 24		Zalaszentiván Bpestről Nagykanizsán át	15 10		Celldömök Győrön át Budapestre
19 15		Zalaivő* Bpestről gyors Körmenten át	15 20		Zalaivő* Muraszombat felé
19 54		Sárvár Bpestről gyors, Kőrmenten át	15 45		Zalaszentiván Nagykanizsán át Bpestre
20 25		Celldömök Budapestről Győrön át	17 45		Zalaszentiván Szombathely Győrön át Bpestre

* Vasárnap kivételével naponta.

HA UTÁZIK, váltsa meg jegyét a MENETJEGYIRODÁBAN. Ugyanott külföldre az összes menetjegyek megrendelhetők és az utlevelek visumja mérsékelt díj mellett megszerzethetők.

HEINRICH W. és L.

üvegezési vállalat, üveg-, porcellán- és lámparakár

ZALAEGERSZEGEN

Készítünk épületüvegezést, képeretezést, üvegtetőjavítást és minden e szakmába vágó munkát úgy helyben mint vidéken. Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Elsőrendű minőségű

ing- és blous-zephirek

gyönyörű választékban megérkeztek

SCHÜTZ

Épület és butor-

munkát a legkényesebb igényeknek megfelelőleg készítenek 1-0

Szalay és Dankovits

épület- és műbutor-asztalosok

ZALAEGERSZEG Famegmunkáló telep:

ISKOLAKÖZ 2. SZAM. Ürményi-utca 7.

ÁLLANDÓ KÉSZBUTOR RAKTÁRI

Házat veszek kerttel vagy nagyobb udvarral.

Levélbeni választ a kiadóba kérek. 1-2

Elpusztulhat minden, csak a jó beton nem!

Üreges betonkö, hódfarkú és hornyolt cement-tetőcserép, mozaik és terrazólapok minden színben (hydr. sajtón), márványlap, csömöszöll betoncső, beton kerítésoszlop minden egyéb műkö és betonárakat gyárt és raktáron tart

HORVÁTH ISTVÁN
cementáru- és műkögyár
Zalaegerszeg, Töltőssy-utca. Telefon 109.

Csak 1 korona

csikgy könyv használatára

1 napra

a KULTURA kölcsönkönyvtárban. Bővebb felvilágosítást a KAKAS-nyomdában

D. Horváth Imre

VAS, SZERSZÁM, VASALÁS, CEMENT, KERÉKPÁR, VADÁSZFEGYVER, VARRÓGÉP KERESKEDÉS, MŰLAKATOS ÉS FEGYVERJAVÍTÓ MŰHELY

Telefon 54. ZALAEGERSZEG Telefon 54.

Hirdetéseket

a legjutányosabb díj-szabás mellett vesz fel a

Zalavármegye

kiadóhivatala Zalaegerszeg. Kakas-nyomda. Telefon 131

Előfizetési ár:

Egész évre . 480 K
Fél évre . . 240 K
Negyed évre . 180 K
Hgyes szám . 4 K

Hirdetések
mülhméter díjazásán
szóval számítottak

ZALAVÁRMEGYE

Szerkesztőség
ZALAEGERSEGE,
Kisfaludy-utca 8. sz.
Telefon 55 sz.

Kiadóhivatal:
ZALAEGERSEGE,
Eszébenyi-lér 5. sz.
Telefon 131 sz.

Laptalálkozó: „Zalavármegye” lapkiadó-társaság

TÁRSADALMI ÉS POLITIKAI LAP
NEOIRLENK HETENKÉNT HÁROMSZOR.

Felelős szerkesztő: KORBAI KÁROLY dr.

„Hírek egy istenben, hírek egy hazában
Hírek egy isteni örök igazságban,
Hírek Magyarország fellámadásában Amen.”

Választon.

A genuai világ-konferenciáról hazaszólitották Bethlen István gróf miniszterterelnököt a magyar közügyek. Delegációnk azonban ott marad, hogy Csonka-Magyarország érdekeit a nemzetközi értekezleten tovább képviselje.

Nem voltak vérmes reményeségei, mikor kiutazott Genuába, nem érte künn semmi csalódás.

Az új európai koncertre, mely most van kialakulóban, meghívták a világhatalmak a magyar államot is. Adva van tehát az alkalom, amire a háború óta eddig nem volt lehetőség, hogy helyet foglaljunk a világpolitikai arénában s viszonyaink iránt bizalmat, érdeklődést keltsünk. Hiba lett volna, ha ez önként kínálkozó alkalom igénybevételétől eltekintünk.

A fogadtatásról, melyben delegációnk általában részesült Genuában, a magyar miniszterelnök elégtelen nyilatkozik. Mindentől szívesen látták és kellőleg megbecsülték delegátusainkat. Kétségtelen jele ez annak, hogy az új Európában Csonka-Magyarország numerust jelent ma már.

De ha *numerál* is, még *nem ponderál* úgy, ahogy érdemlené. Súlyunk lefokozása volt a trianoni béke célja s további lekisebbitése a kisantant érdekében áll. Ily körülmények közt nehéz a boldogulásunk s államférfiainknak a politikai művészet minden eszközét meg kell mozdítaniuk, hogy javunkra megértő, fogékony atmoszférát teremtsenek a külföldön.

Genuában a magyar ügyeket előtérbe hozni alkalmasint lehetetlenné válik. Ezek háttérbe szorultak: maga a konferencia sem bírja elintézni saját programját, mert a német-orosz egyezménytől meglepette, egész munkája más vágányokra terelődött át. A magyar delegáció szerephez nyílt színen alig jut, csak a kulisszák mögött dolgozhat, de itt eredményes az orientálódása. Közvetlenül érintkezhetett nemcsak a nagyhatalmak s a semleges államok, hanem a kisantant képviselőivel is. Bethlen István gróf miniszterelnök benyomása az, hogy a nemzetközi atmoszféra irá-

nyunkban e purparlék óta jobb, mint volt Genua előtt.

Magyarországnak reális súlyát fölemelne s Európa bizalmát iránta lényegesen fokozni maga a nemzet van hivatva s csak a nemzet képes rá: ha dologhoz lát, konszolidált munkával eredményeket mutat fel mielőbb s nem fecséri erejét kicsinyes pártviszályokra.

E felsőbbrendű cél lebegjen a nemzet szeme előtt most, midőn a választási harcban államépítő feladathoz szervekedik. A miniszterelnök azért sietett haza, hogy a választási kampányt ebben a szellemben vezesse. Ha a nemzet hathatósan támogatja őt ebben, amit biztosra veszünk, úgy nem csak numerálni, hanem ponderálni is fog Magyarország Európa mérlegén!

Bejelentő hivatal Zalaegerszegen

Ki kötelezett bejelentésre. — Külföldieknek személyesen kell jelentkezniük. — A mulasztást szigorúan büntetik.

Zalaegerszeg, apr. 28. A magyar királyi államrendőrség kebelében bejelentő hivatal szerveztek, mely működését a napokban megkezdte. 1919-ben volt már ily bejelentési kötelezettség, azonban most újjászervezték a bejelentő hivatalt és a bejelentést új bejelentőveken eszközlik.

Be kell jelenteni mindenkit, ki a város területén él állandóan, azonkívül a rövid ideig itt tartózkodókat is. A külföldieknek személyesen kell jelentkezniük.

A bejelentési kötelezettség minden be- és kiköltözésre, a lakás- és tartózkodási helynek minden változására kiterjed és 24 óra alatt eszközözendő.

A bejelentő-lapot bármely rendőrlaktanyában, vagy a bejelentő hivatalban ingyen lehet kapni s azt a bejelentett fél (a családfeje, vagy a háztartás feje) tartozik kitölteni pontosan és olvashatóan. Ha nem tudja kitölteni, bármely rendőr, vagy a bejelentési hivatal kitölti azt a családfeje bemondása alapján.

Beköltözés alkalmával két példányban kell kitölteni a bejelentő-lapot. Egyiket visszakapja az illető. Ez a nyugtája a bejelentés megtörténtéről és ha onnan elköltözik, ennek felmutatásával kell bejelenteni a kiköltözést. A kiköltözés bejelentése csak a bejelentő hivatalban történhetik, ahol ilyenkor a kijelentő a bejelentő hivatal által őrzött másik lapot kapja vissza nyugtáulványképpen.

Külön lapon jelentendő be a férj, a feleség, a nagykorú és az önálló keresettel bíró gyermekek. A szülői ellátás alatt levő kiskorú gyermekek a családfeje lapjába vezetendők. Cselédek, segédek, tanoncok, rokonok, szóval mindenki más, aki a lakásban lakik, külön lapon jelentendő be.

A szállásadó felelős azért, hogy a beköltözött egyén be és ki legyen jelentve.

Nevelőintézetek, konviktusok, jótékony intézetek, kolostorok, nyilvános- és magán-gyógyintézetek, börtönök, egyáltalán minden köz- és magánintézet igazgatója vagy írásbelileg megbízottja a felelős, hogy a lakásra, ápolásra, tartózkodásra befogadott egyének bejelentésenek.

Hetenként.

ad notam: „Szabadság, szerelem” . . .

Szabadság, szerelem:
E kettő kell nekem.
Szerelmemért föláldozom — nyugalmaimat,
Szabadságért föláldozom a — habsburgokat.

Hevül a kohó, izzik a tűzesvas, vagyis: küzeledik a választás.

Nagyon sokféle a párt; nem tudnám megmondani, hány van. Még több a címök, elnevezések s olyan hosszú nevek is vannak; hogy egy lélegzettelre ki sem tudnám mondani. De legtöbb a jelölt.

A választásnak tehát már a külső formája is zavaros. Hát még a belső formája! Mert a dolognak a belsejébe még nehezebb belátni. S a magyarázatok néha még nagyobb zavart csinálnak. Hogy többet ne mondjak, a jelöltek igen sokszor fejéret mondanak és feketét gondolnak.

Mégis, ha szabad önállóan gondolkozni, én azt tartom, hogy az egész nagy zűrzavar (chaos) két ellentétes pártból áll. Az egyik szereti a habsburgokat, a másik nem szereti a habsburgokat. Ez volna tehát most a dolognak a tengelye. Persze, ez csak az én saját véleményem.

Am, most jön egy nagyobbocská bökkenő. Akik a habsburgokat pártolják, azok talán azért, mert kényelmetlen nekik ezt a hosszú, nehéz szót kimondani, adtak ennek egy más nevet, egy könnyű és kényelmes nevet, azt, hogy: legitimitás. A legitimitás pedig azt jelenti, hogy törvényszerűség. Nős, tehát a ravasz logika szerint világos, mint a vakablak, hogy a habsburgismus egyet jelent a törvényszerűséggel.

Az első lépés, az elnevezés lucus a non lucendo szerint történt, amint hogy sok gyöngye gyermekét Viktornak keresztelnek s erős kemény emberek viselik a Gyenge János nevet. A régi Saulus-Paulus és Péter-féle kőszikla nevek találványok voltak; de ma hány kishitű ember a Pál és hány Péter a gyöngye fűszál? Soknak Rózsa a neve, aki nem hasonlít a rózsához; s Ibolyának szólítjuk azokat is, akik felette gögősek; s vannak becsületes Tolvajok és tolvaj Nemesek.

Akik engem meg akarnak érteni, azok számára szívesen elismerem, mert tudom is s állítom is, hogy ebben a viszonyában a legitimitás szót igenis vitatták, magyarázták, okos, tudós emberek a hírlapok élén; de el nem döntötték, s amig napnál világosabban nincs bizonyítva, addig nem kellett volna ezt a nevet rá keresztelni. Veszedelmes következtetés lesz belőle. Mert olyan portéka ez a logika, hogy csak az első lépés legyen benne rossz, a többi feltétlenül mind rossz lesz. Épen úgy, mint Deák Ferenc mellényén a gombolás. A legfelső, vagy a legalsó gombot, ha rossz helyen kezded: a többi is mind rossz helyre megy. Isten mentsen engemet attól a nagyképűsködéstől, hogy sorba akarnék állani a tudósokkal s pláne kis vidéki, hírlapban vitatnám a nagy legitimitás fogalmát. De felette csudálkozom,

hogyan akik hivatottak rá, akik részletesebben ismerik a történelmet, akik jobban tudják magyarázni a törvényeket és akik általában nagyobb politikusok, mint én, — felette csudálkozom, hogy azok nem magyarázzák meg a nagyközönségnek, hogy mi van írva a III. Károly király-féle törvényünkben, abban a híres Pragmatika Sanctióban. Abban egyebek mellett az is írva van, hogy Ausztrián és Magyarországon egy habsburgi ember uralkodik — *osztatlanul*. Mind a két országon egy uralkodó *osztatlanul*.

De hát hol van most Ausztria? Előbb ezt kell megkeresnie a koronaörökösnek. Ha megtalálja: akkor egyhangulag kiáltjuk: Éljen a szent legitimizmus! Addig nem. Csak nem gondolják az emberek, hogy kormányférfiaink amint eddig, mindegyre Bécsbe futottak tanácsot — kérni, ezután Zürichbe, avagy az oceáni szigetekre futkossanak?

Én azonban — legitimitás ide, legitimitás oda — én szerelmes vagyok a habsburgokba. Senkisz vegye tőlem ezt rossz néven. Szerelmes vagyok beléjük, mert azt hiszem, hogy hozzájuk van kötve az u. n. „integritás.” Ha jön egy habsburgi uralkodó, meglesz a régi, teljes Magyarország s mind az egész régi-rend. Ugy-hiszem én ezt — álmomban. Ezért szerelme-mért fölálodom éjjelenként a nyugalmamat s nyugtalanul álmodozom és szerelmeskedem.

Ébren azonban sem én, sem más komolyan ezt nem hiszi s nem hiheti, mert mindenki tudja, mindenkinek tudnia kell, hogy Magyarország nem azért omlott össze, mert a király itt hagyta, — hanem azért hagyta itt a király, mert már összeomlott.

Most már egyéb mondanivalóm nem igen van. Legfeljebb, hogy illenék nekünk jobban ismerni a saját történelmünket. Aztán azt is tudnunk kellene, hogy ha egy ember, nevezzük Habsburgismusként, ha ez az ember négyszáz esztendőn át barátságatlan, az ötödik százban sem lehet barátságos. Sőt ha ilyen természetellenes dolgot kívánna tőle a magyar nemzet, akkor a magyar nemzet zsarnok lenne. Atvinné a szerepet. Már pedig én annyira szeretem a szabadságot, hogy a zsarnokságot sem másban, sem magamban nem szeretem. Négyszáz éven át a Habsburgismus nevű ember volt zsarnok, ezután a magyar nemzet lenne zsarnok s ez is az előbbi miatt lenne ilyen. Kénytelen vagyok tehát a szabadságért a magam iránti s meg a Habsburgismus iránti szerelmemet is fölálodni.

Borbély György.

Csonka-Magyarország népesedési statisztikája

Emelkedett a születési arányszám. — Megcsappant a házassági kedv. — Még mindig magas a csecsemő-halandóság.

A „Zalavármegye” ludósfőjától.

(Zalaegerszeg, 1922 április 28.) Csonka-Magyarország 1921 utolsó negyedévi népmozgalmi statisztikáját most közölte a Statisztikai Hivatal. Ezek az adatok már a mai megcsontított Magyarország területére vonatkoznak. A kimutatás főbb pontjai a következők:

A *születések* arányszáma emelkedést mutat, amennyiben az utolsó év szaporulata 0,2 százalékkal jobb, mint az előző esztendőé. Az utolsó negyedévben 55.870 gyermek született, tehát 8839-el több, mint az előző év utolsó negyedében. Az 1920. évben az élveszülettek száma 211.697 volt, míg az elmúlt évben ez a szám 220.898-ra emelkedett. Ezzel az ezer lélekre számított születési arányszám 26,9-ről 28,1-re szökött fel. A legnagyobb arányszáma Arad vármegyének, a legkisebb Baranya vármegyének volt.

A *halálozások* is emelkedett. Az 1920. évben

elhaltak száma 146.408 volt, (arányszám 18,6), az elmúlt évben elhaltaké pedig 151.157. (Arányszám 19,6).

A *halálozások* száma az utolsó negyedévben 39.208 volt. Ebből egy éven aluli korban 10.129, hét éven aluli korban 15.089, hét éven felüli korban 24.119 halt el. Mindhárom korcsoport emelkedést mutat az előző év utolsó negyedével szemben. A *csecsemő halandóság* még mindig igen magas, száz élveszületésre ugyanis az elmúlt évben 19,5 egy éven aluli halott esett.

Összevetve tehát a születések és halálozások számát, az 1921 év szaporodása 69.743 lélek volt. Ezer lélekre számítva kb. 85, tehát 0,2-vel jobb, mint a 920-as évben.

A *házasságkötések* száma az utolsó negyedévben 27.119 volt. A házasságkötéseknek csaknem fele november hónapra esett. Az egész elmúlt év folyamán összesen 83.372 házasságot kötöttek, ez a szám 4717-el kevesebb, mint az előző évé s arra mutat, hogy a háború után tapasztalható házassági kedv állandóan csökken. A vegyes házasságok száma a negyedévben 5095, ebből zsidó-keresztény házasság 245 volt, az elmúlt év folyamán pedig 908.

Kivándorolt az év folyamán 1469, visszavándorolt 1802 lélek. Legtöbben (1232-en) Amerikába vándoroltak ki. A visszavándorlók is, 22 kivétellel, Amerikából jöttek haza.

TÁVIRAT-TELEFON.

A Magyar Távirati Iroda jelentései.

Junius 16-án ül össze a nemzetgyűlés.

Budapest, április 28. A Kormányzó Úr Ö Főméltósága a minisztertanács előterjesztésére a következő kéziratot adta ki:

„Kedves gróf Bethlen! A nemzetgyűlés működése f. évi február hó 16-án megszűnő, az alkotmányosság helyreállításáról és az állami hatalom gyakorlásának ideiglenes szabályozásáról szóló 1920. évi I. tc., valamint ugyan-ezen törvény 13. §-ának módosításáról szóló 1920. évi II. tc. rendelkezéseihez képest kormányzói lisztlemhez tartozik, hogy a nemzet képviselőinek újabb egybehívásáról gondoskodjam. Ennélfogva a miniszterium előterjesztésére a nemzetgyűlést 1922 június 16-ára egybehívom. Felkérem ennélfogva, hogy haladéktalanul tegye meg a rendelkezéseket, hogy a nemzet képviselői idejében megválasztassanak, egybeülhessenek és a törvényhozás működése megindulhasson. Horthy sk., Bethlen sk.

A képviselőválasztások napja.

Budapest, április 28. A belügyminiszter az általános képviselőválasztások haláridejének megállapítása tárgyában kiadott kormányrendelet alapján a választások napját a következőképpen tűzte ki: május 29-én tartandók meg az általános választások a következő megyei és városi törvényhatósági választókerületekben: új-Arad, Baranya, Békés, Bereg, Bihar, Csanád, Csongrád, Fehér, Gömör, Kishont, Hajdu, Heves, Jásznagykun- és Pestpilissoltkiskun megyékben kivéve a pestkörnyéki kerületet, Somogy, Szatmár, Szabolcs, Ung és Zemplén megyékben, továbbá Hódmezővásárhely, Szeged és Sopron törvényhatósági városok választókerületeiben. *Junius 3-án* tartandó meg az általános választás a következő megyei és városi törvényhatóságok választókerületeiben: Bácsbodrog, Borsod, Esztergom, Hont, Komárom, Moson, Pozsony, Sopron, Vas, Veszprém és Zala megyékben, Budapest, Baja, Debrecen, Győr, Kecskemét, Komárom, Miskolc, Pécs, Székesfehérvár és a Budapest-környéki választókerületekben.

Ajánlási levek beszolgáltatása.

Budapest, április 28. A kormány ma rendeletet adott ki, melynek értelmében a nemzetgyűlés tagjainak választásáról szóló kormányrendeletben foglalt rendelkezések oda módosítatnak, hogy az általános választások május 28 és június tizedike között tartandók meg. Ennek megfelelően az ajánlási levek beadására szolgáló határidő is megfelelően megrövidül.

Aluminium Tapolca mellett.

Budapest, április 28. Tapolcától északra 18 kilométernyire hatalmas bauxittelepre akadnak, mely ércben 40–45 százalék tiszta alumíniumot találtak. Suess híres bécsi geológus Tapolcára költözött. Tekintettel arra, hogy az ujonnan létesülő bányatelep minden vasutvonaltól és állomástól távol esik, átalakító hatással lesz erre a vidékre.

A németek újraépítik Szentpétervárt

Moszkvából jelentik: Az egyik nagy német építővállalattal szerződést kötöttek Pétervár újrafölépítésére. A német cég kötelezte magát, hogy a félbemaradt építkezéseket befejezi, a közúti vasutat, a vízvezetékét és csatornázást kijavíttatja. A társaság megkapja a jogot a széntelepek és erdők kiaknázására, valamint téglagyárak létesítésére.

Oroszország kárpótlása.

Genova, április 28. Jólétesült olasz körökben a memorandum tartalmát, melyet az orosz delegációnak valószínűleg még ma átadnak, a következőképpen vázolják: a memorandum elfogadják a hadiadósságok leszállításának elvét. Bizonyos határok között elismerik a nyugati hatalmak kötelezettségét, hogy kárpótolják Oroszországot azokért a károkért, amelyeket az általuk támogatott Kolcsak-Denikin és Wrangel-féle expedíciók okoztak.

Megsértődtek a semlegesek

Genova április 28. A semlegesek, kik sértve érzik magukat, hogy a meghívó hatalmak a konferencia minden fontosabb kérdéséről külön tárgyalnak, az utóbbi napokban ismételt megbeszéléseket folytattak annak megállapítása végett, hogy ezzel a mellőzéssel szemben milyen magatartást tanúsítsanak. Azt hiszik, hogy a semlegesek inkább Lloyd George álláspontja felé hajlanak.

Barthou elhalasztotta párizsi utját.

Genova, április 28. Az eseményekben nagy fordulat történt. Barthou elhalasztotta párizsi utját. Mindaddig Genovában marad, míg az Oroszországnak átnyújtandó memorandum tárgyalását be nem fejezik. Minthogy a holnap délelőtt 11 órára összehívott politikai albizottság reméli, hogy a nap folyamán befejezi munkálatait, valószínű, hogy Barthou holnap elutazik.

Katasztrófális viszonyok a húsellátás terén Ausztriában.

Bécs, április 28. A nemzetgyűlés pénzügyi és költségvetési bizottságában Eldersch képviselő rámutatott arra, hogy a magyar kormány marhakivitelii tilalma folytán a húsellátás terén a viszonyok katasztrófálisan alakulnak. Oly húsárakra kell számítani, amelyeket a lakosság óriási többsége képtelen megfizetni. Annak a nézetének ad kifejezést, hogy az osztrák kormánynak a magyar kormánnyal szemben represszáliákat kell alkalmaznia. Waber dr. nagynémet-párti teljesen csatlakozik ehhez a felfogáshoz.

HIREK.

— MAJUS ELSEJE. De más volt a május elseje valamikor régen, amikor még nem sajátította ki a maga számára ezt a napot a nemzetköziség. Azóta sok minden megváltozott. Keményebb lett az emberek szíve, hidegebb a lelke, gonoszabb az élete. És felepott május első napjáról a ragyogó máj. Amióta cégernek használták fel az ébredő tavasz legszebb napját, május elseje is szürke lett. Sőt fekete, mert szomorú dátumok fűződnek hozzá. Demagógia, zavargás, piros színek, vér, halál... De más volt a május elseje valamikor régen.

— Házasság. Szabó Sándor, lapunk kiváló betűszedője, szombaton délelőtt 11 órakor tartotta esküvőjét Landzskó Ilonával. Lapunk szerkesztősege és kiadóhivatala a legjobbakat kívánja az új párnak.

— Bangha páter Zalaegerszegen. Bangha Béla jézusársasági atya, a kiváló egyházi szónok városunkban külön a nők és külön a férfiak részére szerdától péntekig konferencia beszédeket tartott. A hívők a templomot és a Katholikus Ház termeit minden alkalommal megtöltötték. Sokan hallgatták Banghát a más felekezetekhez tartozók közül is.

— A május elseji vásárt megtartják. A május elseji vásár elhalasztásáról elterjedt hírek alapján. A vásárt megtartják május elsején.

— Briglevics dr. programbeszédei Zalaegerszegen. Briglevics Károly dr. képviselőjelölt a m. kir. rendőrkapitányság engedélye alapján május hó 14-én a zalaegerszegi piac-téren fogja programbeszédét elmondani. Közgazdasági programjának ismeretése céljából az érdeklő gazda, iparos, kereskedő osztálynak és a munkásságnak május hó közepén külön előadást fog tartani.

— Az állandó választmány ülése. Az állandó választmány a májusi megyegyűlés elé terjesztendő ügyekben május elsején ülést tart.

— Megyei közgyűlés. Zalavármegye törvényhatósági bizottsága május nyolcadikán közgyűlést tart. E közgyűlésen választják meg az alispánt is, míg a főjegyző-választás a szeptemberi közgyűlésen fog megtörténi.

— Köztisztviselők figyelmébe. A köztisztviselők kedvezményes járandóságait kiváltáskor azonnal vigyék el, mert a megváltozott leszámolási rendszer folytán az elszámolás csak aznap lehetséges, mely idő a kifizetési blokkon szerepel. Az árukat utólag fentiek következtében ki nem adják.

— A József műgyetem felhívása. A m. kir. József Műgyetem, mely ez előtt ötven évvel alakult meg, a különböző egyesületekhez azzal a kérelemmel fordult, hogy a hiányos felszerelés pótlását mielőbb elrendő, adományokkal támogassák egyetlen műgyetemünket. Reméljük, hogy megyénk lakossága is kiveszi részét a támogatásból.

— Rendelkezések május elsejére. A belügyminiszter május elsejére a következőképpen rendelkezett: április 30-án, május elsején és május másodikán gyűlések, összejövetelek, ünnepélyek stb., melyek a magyar nemzeti állameszmével -- bár csak burkoltan is -- ellenkeznek, vagy általában politikai jellegűek, nem tarthatók meg.

— Magyarország népessége és területe. A Statisztikai Hivatal közlése szerint Csonka-Magyarország lakóinak száma 7,945.878 lélek, a népesség szaporodása 1910 óta 345.461. A csonka ország területe 92.720 négyzetkilométer.

— Tanfelügyelői kirendeltségek Zalában. Az április 30-án és május elsején Budapesten megtartandó tanfelügyelői értekezleten tárgyalás alá kerül a tanfelügyelői kirendeltségek felállításáról szóló javaslat. Ha a javaslat keresztül megy, kilátás van rá, hogy Zalában legalább két kirendeltséget állítanak fel. Értesítésünk szerint kirendeltséget kapna Nagykanizsa és Tapolca, mint olyan középpontok, honnan az egyes községek leginkább megközelíthetők.

— Briglevics Károly dr. programbeszédei. Briglevics Károly dr. képviselőjelölt programbeszédeit a következő helyeken tartja meg: május 2-án Andrásbuda, Alibánfa, Zalaboldogfa; május 3-án Ságod, Kispáli, Nagypáli; május 4-én Kiskutas, Nagykutas, Alsóbagod; május 5-én Tuskánd, Hottó, Boncodföldre; május 6-án Zalaszentgyörgy, Zalacséb; május 7-én Salomvár, Zalalövő, Csöde, Nagyfernekág; május 8-án Böde, Kávás; május 9-én Hagyáros, Börönd, Felsőbagod; május 10-én Zalaháshágy, Vaspör, Ozmánbük; május 11-én Petőhenye; 12-én Pozva; 13-án Alibánfa.

— A Balaton közegészségügyi felügyelete. A Balatoni Szövetség előterjesztést intézett a népjóléti miniszterhez, hogy a Balaton közegészségügyének felügyeletére alkalmas szakférfiut kirendelni sziveskedjék. A miniszter most értesítette a szövetséget, hogy a Balatonnal kapcsolatos kulturális, közegészségügyi és nemzetgazdasági érdekekre való tekintettel a legmegszébbmőnd figyelmet fordítja a balatoni fürdők egészségügyi viszonyaira. Megbizta a vezetése alatt álló miniszterium egyik közegészségügyi felügyelőjét és egyik szakértő mérnökét azzal, hogy a fürdők egészségügyi vonatkozású berendezéseit megvizsgálják és ezek működését, s karbantartását rendszeresen ellenőrizzék. A vizsgálatok máris folyamatban vannak, a beérkezett jelentések alapján a miniszter a tapasztalt hiányok pótlása iránt haladéknél intézkedni fog, s az egészségügyi ellenőrzést a fürdőéved folyamán is állandóan fenntartja.

— Megdrágul a szuperfoszfát. A szuperfoszfát ára e hó végéig vízben oldható foszforsav-kilopercenként 75 korona volt. Amint értesülünk a szuperfoszfát ára augusztus végéig havonta 1--1 koronával drágul foszforsavkilopercenként. Zsákokért métermázsánként 100 korona és 3 százalék forgalmi adó fizetendő.

— A Csány szohoralapra a IV. gimnáziumi osztály 100 koronát, az V. osztály 150 koronát adott Szentgyörgy napja emlékére.

— Munkáskínálat Zalamegyében. Zalamegyében aratási szerződés (aratási munkaalkalom) nélkül van összesen 519 mezőgazdasági munkás, mely szám a következőképpen oszlik meg: Alsózsíd 30, Felsőzsíd 50, Vallus 20, Hévizszentandrás 21, Cserszegtomaj 49, Kiskeszthely 198, Rezi 120, Túrje 11, Dabronc 20. E számban természetesen nagyon sok még eddig be nem jelentett nem szerepel.

— Talált kalap a rendőrségen kellő igazolás mellett átvehető.

Szobrot emelnek IV. Károlynak. Szombathelyen szobrot akarnak állítani IV. Károlynak. Hogy miért, azt nem tudjuk. De vajon a szoborra szánt tizezreket nem jobb lenne a szegényeknek adni? És ha mindenáron szobrot akarnak felállítani, vajon miért nem inkább Mátyás király szobrát készíttetik el, miért éppen IV. Károlyt? Igaz, Mátyásnak igen nagy büne volt. Magyar volt! És rákoppintott az ilyen Andrassy-félék orrára, akiknek mindenki és minden kell, csak magyar nem.

— Megrendszabályozzák a cigányokat. Szegény dádlékre csak rájár a rud. Valahányszor elvesz holmi tyúkocskát, malacocskát s egyéb apróság, mindjárt a füstös nemzetséget veszik elő. Pedig Isten látja a lelküket, ők csak a „nem eleven” húst szerelik. Mivel újabban nagyon sok apróságnak lába kel, dádlék megrendszabályozására megtörténtek az előkészületek. Valószínű azonban, hogy ez átmeneti időt alaposan kihasználják, mert azután bajos dolog lesz egy kis pecsenyét előkeríteni a purdékknak.

HUBER ELZIKE
a 7 éves csodaprimadonna.

Magyarország legkisebb és leghíjósabb művésznője, aki Budapest, Bécs, Innsbruck, München, Hamburg, Berlin, Drezda, Lipcse és több világvárosban óriási sikert aratott.

MŰVÉSZELŐADÁST
tart Zalaegerszegen, folyó évi április hó 29-én és április 30-án szombaton este fél 9 órakor, vasárnap délután 4 órakor és este fél 9 órakor **az Arany Bárány nagytermében.**

Naponta új műsor és új kosztümök!

HELYÁRAK: Páholy 5 személyre 500 K, fenntartott hely 100 K, I-ső hely 80 K, II-ik hely 60 K, állóhely 20 K, karzat 10 K vigalmi adóval együtt. Vasárnap délután mérsékelt helyárak: Páholy 350 K, fenntartott hely 70 K, I. hely 60 K, II. hely 40 K, állóhely 15 K, karzat 10 K.

Jegyek előre válthatók a színházi pénztárnál.

Sherlock Holmes nyomoz:

annyt már is megállapíthatok, hogy a cipő tulajdonosának esze volt; rugékonny járású, elegáns külsejű, takarékos ember lehetett, aki cipőjét kímélte: milderre kétséget kizáró módon abból következtetek, hogy „Berson” gummisarkol viselt.

BERSON

— Husz éves találkozó. Felkérem mindazon volt osztálytársaimat, kik a zalaegerszegi m. kir. állami felső kereskedelmi iskolában az érettségi vizsgálatokat az 1901/1902 tanévben tették le, sziveskedjenek jelenlegi tartózkodási helyüket velem közölni, hogy a folyó évi május 25-én megtartandó 20 éves találkozóra az előkészületeket megtehessem. Wirtschauer Ernő, a m. kir. közlekedési miniszteri kirendeltség osztályfőnöke Zalaegerszeg.

— Tíz éves találkozó. Felkérem mindazokat, akik 1912 évben a zalaegerszegi állami felső kereskedelmi iskolában érettségit tettek, hogy 1922 Pünkösdi vasárnapján (jun. 4-én) tartandó tíz éves találkozóhoz hányad-magukkal való megjelenésüket, pontos címük feltüntetése mellett, legkésőbb 1922. évi május hó 28-ig közöljék velem: Lendvay János városi alszámvéző Zalaegerszeg, Városháza.

KÖZGAZDASÁG ÉS PÉNZÜGY.

Budapest, 1922 április 29.

Zürichben:

	Április 27.	Április 29.
a magyar korona	0.65	0.67
az osztrák korona	0.06 3/4	0.06 3/4
az osztr. bélyegz. bankjegy	0.0678	0.0678

Budapesti tőzsde.

Valuták:

	Április 27.	Április 29.
	kor. fill.	kor. fill.
Napoleon	3500	—
Font	—	—
Dollár	772	750
Francia frank	—	—
Lengyel márka	21	21
Márka	2 85	2 80
Lira	39	38
Leu	5 60	5 60
Cseh korona	15 35	14 80
Dinár	10 65	9 90
Svájci frank	—	—
Osztrák kor.	10 1/2	9 1/2

Devizák:

Amsterdam	—	Prága	1485
London	3375	Stokholm	—
Newyork	—	Zürich	148 3/4
Berlin	276	Bécs	945
Milano	—	Zágráb	255
Páris	3820		

Arany-ezüst értékek:

20 K-s arany	3050	Ezüst forint	145
Ezüst korona	58	Ezüst 5 K-ás	290

Terményjelentés.

Budapest, 1922 április 27.

	Április 27.	Április 29.
	Kor.	Kor.
Búza	3200	3120
Rozs	2250	2410
Árpa	2350	2400
Zab	2350	2225
Tengeri	2950	2900
Köles	2600	2800
Repce	—	—
Korpa	1700	—

Piaci árak.

Zalaegerszeg, 1922 április 27.

	Április 27.	Április 29.
	korona	korona
Marhahús	112	112
Borjuhús	120	120
Sertéshús	120	120
Tojás	8	8
Tej	16	16
Sertésszir	240	240
Burgonya kg.	11	11
Csirke, rántani való	—	—
Csirke, sütni való	—	—
Leveslyuk	120	120

Külföldi pénzeket (dollárt, dinárt stb.)

arany- és ezüstpénzt legmagasabb napi áron vásárol

Fenyvesi Bankbizomány,
Zalaegerszeg, Fő-tér. 5-52 Telefon 38.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET

A 100 éves Petőfi. Ez az esztendő nevezetes esztendeje a magyarnak egy meghatározott tekintetben: szellemi emelkedettségünk tekintetében. Emlék-év. Századik évfordulója annak, hogy Petőfi Sándor születt, hogy az Uristen széles jókedvében minket ajándékozott meg vele, evvel az óriási gazdag emberrel, aki aztán tengerkincsét mind a magyar nemzetre hagyta örökségül. Ebben az emlékesztendőben természetes, hogy sokan megemlékeznek a nagy költőről. Irnak róla jó és kevésbé jó könyveket, jellemrajzokat, stb. Eggyel már én is megismerkedtem s ezért tovább adom a szót, hogy akik érdeklődnek, szintén ismerkedjenek meg vele. Szigetvári Ivánnak a könyve Petőfiről *Jellemrajz* címen. Verseivel és stílusának a tulajdonságaival ismerteti a költőt. Csoportokra osztja a verseit s a tropusokat és figurákat. Kár hogy nem alkot ezekből egy egységes, könnyen szemlélhető kidomborodott alakot: embert vagy költőt. Keze között szétfolynak a tulajdonságok. Értékesebbnek látszik a szorgalommal szerzett anyaghalmozás a memoriával megtartott tudás, mint maga az ítélet. A könyv nem annyira a költészettel, mint inkább iskolai tankönyvként jeleskedhetik a diákok számára. A nagy közönség számára szintén alkalmas. Az emlékeves könyvet meg lehet szerezni Zalaegerszegen a Kakas-nyomdában. B. Gy.

Vadász Jenő

zongorahangoló

Zalaegerszetre érkezett.
Előjegyzések Kakas Ágoston
könyvnyomdájába kéretnek

BUTOROK!

Massiv hálószoba és minden-
nemű szoba- és konyhabutorok
nagy választékban kaphatók:

Lamatsch A. Fialasztalosok

BUTORRAKTÁRÁBAN

VASVÁRON

Műhely: SZOMBATHELY, Paragvár-utca 31. sz.

Gyalupadok állandóan kaphatók
Olcsó árak. Pontos kiszolgálás.

Vidéki csomagolás ingyen!

2-10

Jobb fiut tanulónak fel-
vesznek.

Horváth, gépészkovács
Neszele - Zalaegerszeg.

FIGYELMES
KISZOLGÁLÁS

TÓTH GYULA

angol uri szabó, Zalaegerszeg

A legizlősebb választék
kül- és belföldi férfiszöve-
tekben. Fazonokat a leg-
jutányosabban és
pontosan
készítik.

SZOLID ÁRAK!

5-7

Zalaegerszeg vasúti menetrendje.

ÉRKEZÉS			INDULÁS		
Óra	Perc	Honnan	Óra	Perc	Hova
7 04		Zalalövő*	3 40		Zalalövő*
7 05		Zalaszentiván	4 15		Sárvár
7 37		Rédics	5 35		Zalaszentiván
8 34		Zalaszentiván	6 30		Celldömök
9 40		Celldömök	7 11		Zalaszentiván
17 09		Zalaszentiván	13 30		Rédics
19 24		Zalaszentiván	15 10		Celldömök
19 15		Zalalövő	15 20		Zalalövő*
19 54		Sárvár	15 45		Zalaszentiván
20 25		Celldömök	17 45		Zalaszentiván

* Vasárnap kivételével naponta.

HA UTÁZIK, váltassa meg jegyét a MENETJEGYIRODÁBAN. Ugyanott külföldre az összes menetjegyek megrendelhetők és az utlevelek visumja mérsékelt díj mellett megszerzethető.

HEINRICH W. és L.

üvegezési vállalat, üveg-,
porcellán- és lámparaktár

ZALAEGERSZEGEN

Készítünk épületüvegezést,
képkeretezést, üvegtő-
javítást és minden e szakmába
vágó munkát úgy helyben mint
vidéken. Vidéki megrendelé-
sek pontosan eszközöltetnek.

Csak 1 korona

esik egy könyv használatáért

1napra

a KULTURA kölcsönkönyv-
tárban. Bővebb felvilágosítá-
st a KAKAS-nyomdában

D. Horváth Imre

VAS, SZERSZÁM, VASALÁS, CEMENT, KERÉKPÁR, VADÁSZFEGYVER,
VARRÓGÉP KERESKEDÉS, MŰLAKATOS ÉS FEGYVERJAVÍTÓ MŰHELY

Telefon 54.

ZALAEGERSZEG

Telefon 54.

Hirdetéseket

a legjutányosabb díj-
szabás mellett vesz fel a

Zalavármegye

kiadóhivatala Zalaegerszeg,
Kakas-nyomda. Telefon 131

Elsőrendű
minőségű

ing- és blous-
zephirek

gyönyörű
választékban
megérkeztek

a SCHÜTZ áruházba.

Épület és butor-

munkát a legkényesebb igényeknek
megfelelően készítenek 3-0

Szalay és Dankovits

épület- és bútortasztalosok

ZALAEGERSZEG Famegmunkáló telep-
ISKOLAKÖZ 2. SZÁM. Ürményi-utca 7.

ALLANDÓ KÉSZBUTOR RAKTÁRI

Egy finom férfi bőrgarni-
tura eladó. Cím a kiadóban.

Házat veszek

kerttel vagy nagyobb udvarral.

Levélbeni választ a kiadóba kérek. 2-2

Elpusztulhat minden,

csak a jó beton nem!

Üreges betonkö, hódfarkú és hornyolt
cement-tetőcserép, mozaik és terrazo-
lapok minden színben (hydr. sajtón),
márványlap, csömlőszölt betoncső,
beton kerítésoszlop minden egyéb műkö
és betonárakat gyárt és raktáron tart

HORVÁTH ISTVÁN

cementáru- és műkögyár
Zalaegerszeg, Tóthossy-utca. Telefon 109.